

ศูนย์วิปัสสนากรรมฐาน สวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

SUANPHUENG RATCHABURI MEDITATION CENTER

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาสถาปัตยกรรม)
ภาควิชาสถาปัตยกรรมและการวางแผน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2559-2560

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง อนุมัติให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ โสวิทย์สกุล)
คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไกรทอง โชติวุฒิพัฒนา

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์วรวรรณ โรจนไพบุรย์

กรรมการ

อาจารย์ ดร. รวิช ควบประเสริฐ

กรรมการ

อาจารย์ พรพุดิ ศุภเอม

กรรมการ

อาจารย์ ปรีศณี เมฆศรีสวัสดิ์

กรรมการและเลขานุการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโชค สิ้นนุกูล)
อาจารย์ที่ปรึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ศูนย์วิปัสสนากรรมฐาน สวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี SUANPHUENG RATCHABURI MEDITATION CENTER
ชื่อนักศึกษา	นายกฤษฎี โภศล 54020006
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรม
ภาควิชา	สถาปัตยกรรมและการวางแผน
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2559-2560

บทคัดย่อ

อำเภอสวนผึ้ง เป็นหนึ่งในแผนพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดราชบุรี หลายปีที่ผ่านมา อ.สวนผึ้ง ประสบความสำเร็จในเรื่องการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะทางธรรมชาติ ด้วยเหตุผล 3 ประการ คือ

1. ภูมิประเทศเป็นภูเขาที่สวยงามมีความสงบ เหมาะแก่การพักผ่อนทั้งร่างกายและจิตใจ
2. การเดินทางสะดวก อยู่ไม่ไกลจากเมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานคร
3. เป็นที่รู้จักทั้งชาวไทยและต่างชาติ โดยเฉพาะ ชาวญี่ปุ่นที่เข้ามามากที่สุด ถึงร้อยละ 15 รองลงมาคือยุโรป ร้อยละ 5 และอีก ร้อยละ 80 คือคนไทย

สถานปฏิบัติธรรม เป็นหนึ่งในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่กำลังเกิดขึ้นใน อ.สวนผึ้ง ด้วยเหตุผลหนึ่งคือ ประชากรส่วนใหญ่หันไปนับถือศาสนาอื่น จึงทำให้วัดและสำนักสงฆ์ มีจำนวนไม่มากนักหากเทียบกับพื้นที่อื่นๆ ใน จังหวัดราชบุรี แต่ด้วยเหตุผล ทั้ง 3 ประการข้างต้น จึงทำให้เกิดโครงการนี้ขึ้นมา เพื่อขยายการศึกษาธรรมะแบบปฏิบัติ (วิปัสสนากรรมฐาน) ให้แก่ผู้สนใจศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ทุกศาสนา ในรูปแบบสากล

เนื้อหาของวิทยานิพนธ์ นอกจากจะเป็นวิทยานิพนธ์เพื่อการศึกษา(โครงการจริง) ที่ตั้งโครงการอยู่ที่ บ้านตะ โกล่าง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เนื้อที่โครงการประมาณ 60,800 ตารางเมตร เนื้อที่ใช้สอยของโครงการ ประมาณ 8,714 ตร.ม. ที่เหลือยังเป็นพื้นที่ป่าและธารน้ำธรรมชาติ ตั้งอยู่ที่ราบเชิงเขา (เทือกเขาตะนาวศรี) ชายแดนไทย-พม่า จำนวนผู้ใช้โครงการ 300 คน โดยแบ่งเป็นผู้ปฏิบัติธรรม 200 คน และผู้ที่มาท่องเที่ยว 100 คน องค์กรประกอบหลักโครงการ มี 3 ส่วน คือ ส่วนสำนักงาน เนื้อที่ 1,165 ตร.ม. ส่วนปฏิบัติธรรม เนื้อที่ 4,339 ตร.ม. ส่วนสนับสนุนโครงการ เนื้อที่ 3,210 ตร.ม. หลักสูตรการวิปัสสนากรรมฐานที่นำมาใช้ในโครงการคือ หลักสูตรพัฒนาจิตให้เกิดปัญญาและสันติสุข ของคุณแม่สิริ กรินชัย และหลักสูตรวิปัสสนาสากลไร่เจริญตะวัน ของพระมหาวิชัย วชิรเมธี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือในหลายด้าน จากบุคคลหลายฝ่าย ตลอดระยะเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์ มีดังต่อไปนี้

- อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.สมโชค สิ้นบุญกุล
- คณะกรรมการวิทยานิพนธ์ และอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ทุกท่าน
- ครอบครัว บิดา มารดา
- พนักงานในบริษัททุกท่าน
- เจ้าของโครงการบ้านสวน 914 สวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี คุณพรธมชิตยา วิจิตรกุลวงศา และคุณมรกต พันธุ์ทวีเกียรติ
- คณาภรณ์ รักษี
- กาญจน์ แสงเขียวงาม

สุดท้ายข้าพเจ้าขอขอบคุณแด่องค์สัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ได้ให้หลักธรรมคำสอน ในเรื่องของไตรลักษณ์ ที่ได้นำมาใช้เป็นแนวความคิดในการออกแบบ ข้าพเจ้าขอกราบนมัสการ

นายกฤษฎ์ โทศล รหัส 54020006

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	I
กิตติกรรมประกาศ	II
สารบัญ	III
สารบัญภาพ	V
สารบัญตาราง	IX
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์โครงการ	1
1.3 ประโยชน์ของโครงการ	2
1.4 ขอบเขตและวิธีการศึกษาโครงการ	2
บทที่ 2 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโครงการ	4
2.1 ความหายของ วิปัสสนากรรมฐาน	4
2.2 ฟังก์ชันของศูนย์วิปัสสนากรรมฐาน(มาตรฐาน)	4
2.3 การวิเคราะห์อัตราค่าถึง	5
2.4 การศึกษารายละเอียดหลักสูตร	6
2.5 การศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี	10
บทที่ 3 การศึกษาโครงการตัวอย่าง	21
3.1 บ้านทิพวรรณรีสอร์ท (รีสอร์ทเพื่อการปฏิบัติธรรม) อ.หัวหิน	22
3.2 สวนยินดี (ศูนย์ปฏิบัติธรรม) จ.นครศรีธรรมราช	26
3.3 เสถียรธรรมสถาน กรุงเทพมหานคร	29
3.4 ศูนย์วิปัสสนากรรมฐานสากล ไร่เจริญตะวัน จ. เชียงราย	38
3.5 วัดซอนบุคจี ประเทศญี่ปุ่น	42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4 การศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดโครงการ	48
4.1 การศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	48
4.2 การศึกษารายละเอียดองค์ประกอบของโครงการ	53
4.3 การศึกษาวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ	59
4.4 การศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมและการสัญจรผู้ใช้โครงการแต่ละประเภท	92
บทที่ 5 การศึกษาและวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ	96
5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงภูมิประเทศของ อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี	96
5.2 ข้อมูลกายภาพที่ตั้งโครงการ	100
5.3 การวิเคราะห์สภาพที่ตั้งโครงการ	106
บทที่ 6 ระบบวิศวกรรมอาคาร และงานระบบที่เกี่ยวข้อง	111
6.1 การปรับพื้นที่โครงการ	111
6.2 ระบบโครงสร้างและวัสดุ	113
6.3 ระบบไฟฟ้า	114
6.4 ระบบสุขาภิบาล	118
6.5 ระบบบำบัดน้ำเสีย	120
6.6 ระบบป้องกันไฟฟ้า พื้นที่โดยรอบ	120
6.7 ระบบการเก็บและกำจัดขยะ	121
6.8 ระบบรักษาความปลอดภัย	122
บทที่ 7 สรุปแนวคิดในการออกแบบ	124
7.1 แนวความคิดในการออกแบบ	128
7.2 สรุปผลการออกแบบ	131

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ภาคผนวก ข

ภาคผนวก ค

ประวัติผู้เขียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 3-8 แสดงกิจกรรมมัคคานุคาพื้นฐาน	27
รูปภาพที่ 3-9 แสดงลักษณะทางสถาปัตยกรรมของอาคารห้องพัก	27
รูปภาพที่ 3-10 แสดงลักษณะบางส่วนของอาคารปฏิบัติธรรม	27
รูปภาพที่ 3-11 แสดงบรรยากาศภายในห้องพัก	27
รูปภาพที่ 3-12 แสดงสถาปัตยกรรมไม้ไผ่ภายในโครงการเสถียรธรรมสถาน	29
รูปภาพที่ 3-13 การแบ่งพื้นที่ใช้สอยภายในเสถียรธรรมสถาน	34
รูปภาพที่ 3-14 แสดงซุ้มประตูทางเข้าภายในไร่เจริญตะวัน	38
รูปภาพที่ 3-15 แสดงบรรยากาศของกิจกรรมในไร่เจริญตะวัน	39
รูปภาพที่ 3-16 แสดงบรรยากาศของแปลงนาสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่	39
รูปภาพที่ 3-17 แสดงผังอาคารและพื้นที่โดยรอบวางแผนแกนออก-ตก ทางศาสนา	40
รูปภาพที่ 3-18 แสดงรูปทรงอาคารที่มีลักษณะร่วมแบบล้านนา	40
รูปภาพที่ 3-19 แสดงด้านหน้าและด้านหลังอาคารการยกเกสติกของผนัง	41
รูปภาพที่ 3-20 ผนังอาคารใช้เศษไม้เหลือจากการทำโครงสร้าง	41
รูปภาพที่ 3-21 ผนังและองค์ประกอบหลักโครงการ วัดฮอนปู่คู	42
รูปภาพที่ 3-22 บรรยากาศด้านข้างอาคารวัดฮอนปู่คู	42
รูปภาพที่ 3-23 บรรยากาศตอนบนของอาคาร	43
รูปภาพที่ 3-24 แนวคิดในการเข้าถึงอาคาร	43
รูปภาพที่ 3-25 ด้านบนของอาคาร	44
รูปภาพที่ 3-26 แบบนำเสนอ	44
รูปภาพที่ 3-27 การวิเคราะห์องค์ประกอบโครงการ	45
รูปภาพที่ 3-28 โฉนดภายใน	45
รูปภาพที่ 3-29 ภาพเปรียบเทียบส่วนต่างๆในโครงการ	46
รูปภาพที่ 3-30 โมเดลจำลอง	47

บทที่ 4 การศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดโครงการ

รูปภาพที่ 4-1 ห้องทำงานผู้อำนวยการ	59
รูปภาพที่ 4-2 ห้องทำงานรองผู้อำนวยการ	60
รูปภาพที่ 4-3 ห้องเก็บเอกสาร	61
รูปภาพที่ 4-4 ห้องติดต่อสอบถาม	62
รูปภาพที่ 4-5 ห้องนักวิชาการ	63

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น
 รูปภาพที่ 4-6 ห้องประชุมเตรียมงาน
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 4-7 ห้องพักผู้ป่วย	65
รูปภาพที่ 4-8 ห้องน้ำผู้ป่วย	65
รูปภาพที่ 4-9 พื้นที่ขายของที่ระลึก	66
รูปภาพที่ 4-10 พื้นที่ส่วนปฏิบัติการ	70
รูปภาพที่ 4-11 ห้องพักชาย	72
รูปภาพที่ 4-12 ห้องพักหญิง	73
รูปภาพที่ 4-13 ห้องเก็บสัมภาระพนักงาน	78
รูปภาพที่ 4-14 ห้องพนักงานรักษาความปลอดภัย	79
รูปภาพที่ 4-15 ห้องพนักงานทำความสะอาด	79
รูปภาพที่ 4-16 บ้านพักเจ้าหน้าที่	81
รูปภาพที่ 4-17 ห้องเก็บขยะ	86
รูปภาพที่ 4-18 ความสัมพันธ์พฤติกรรมของผู้มาปฏิบัติธรรมในวันอบรม	92
รูปภาพที่ 4-19 ความสัมพันธ์พฤติกรรมของผู้มาติดต่อ บุคคลทั่วไป	93
รูปภาพที่ 4-20 ความสัมพันธ์พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่	93
รูปภาพที่ 4-21 ความสัมพันธ์พฤติกรรมของวิทยากร	94
รูปภาพที่ 4-22 ความสัมพันธ์พฤติกรรมของพนักงานบริการ	94
รูปภาพที่ 4-23 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ	95
บทที่ 5 การศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ทางกายภาพที่ตั้งโครงการ	
รูปภาพที่ 5-1 แสดงแนวรอยเลื่อนต่อเนื่องของรอยเลื่อนด้านเจดีย์สามองค์ ผ่านจังหวัดราชบุรี	97
รูปภาพที่ 5-2 ไดอะแกรมแสดงลักษณะภูมิประเทศ	98
รูปภาพที่ 5-3 ไดอะแกรมแสดงทิศทางแคด ลม ผืน	99
รูปภาพที่ 5-4 แผนภูมิแสดงข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ของที่ตั้ง	101
รูปภาพที่ 5-5 แสดงกายภาพที่ตั้งโครงการ โดยสังเขป	101
รูปภาพที่ 5-6 ผังบริเวณโครงการ	102
รูปภาพที่ 5-7 ผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบโครงการ	103
รูปภาพที่ 5-8 แสดงมุมมองด้านต่างๆจากภายในโครงการ	103
รูปภาพที่ 5-9 ผังแสดงการเข้าถึงโครงการ	104
รูปภาพที่ 5-10 บนคือถนนสายหลักและล่างคือถนนสายรอง	104
รูปภาพที่ 5-11 แสดงมุมมองจากภายในโครงการ	105
รูปภาพที่ 5-12 แสดงผังการใช้ที่ดิน บริบทโดยรอบที่ตั้ง	106

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี 106
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 5-13 แสดงผังการวิเคราะห์ที่ตั้งแบบจุดภาค	107
รูปภาพที่ 5-14 แสดงรูปตัดการวิเคราะห์ Contour ของที่ตั้ง	108
รูปภาพที่ 5-15 แสดงรูปตัดการวิเคราะห์ Contour เพื่อหาตำแหน่งที่เหมาะสม กับที่ตั้งอาคาร	109
รูปภาพที่ 5-16 แสดงการใช้ที่ดินบริเวณต่างๆที่ได้จากการวิเคราะห์ Contour	109
บทที่ 7 การศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ทางกายภาพที่ตั้งโครงการ	
รูปภาพที่ 7-1 แสดงแบบร่างและการจัดโซนนิ่ง	126
รูปภาพที่ 7-2 Diagram เชื่อมโยงพฤติกรรมผู้ใช้ทั้งโครงการและการจัดโซนนิ่ง	127
รูปภาพที่ 7-3 Diagram เชื่อมโยงพฤติกรรมผู้ปฏิบัติธรรมวันแรก	127
รูปภาพที่ 7-4 Diagram เชื่อมโยงพฤติกรรมผู้ปฏิบัติธรรมวันระหว่างฝึก	127
รูปภาพที่ 7-5 Diagram เชื่อมโยงพฤติกรรมผู้ปฏิบัติธรรมวันสุดท้าย	127
รูปภาพที่ 7-6 แบบร่างแสดงแนวความคิดเรื่อง ไตรลักษณ์	129
รูปภาพที่ 7-7 แบบ Design concept แนวความคิดเรื่อง ไตรลักษณ์	129
รูปภาพที่ 7-8 แนวคิดโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	130
รูปภาพที่ 7-9 การลงพื้นที่สำรวจชุมชนกะเหรี่ยง บ.ตะโกต่าง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี	130
รูปภาพที่ 7-10 จุดเริ่มต้นของการวางผังโครงการ	131
รูปภาพที่ 7-11 แสดงแบบผังบริเวณรวมโครงการ	132
รูปภาพที่ 7-12 แสดงแบบรูปด้านอาคารทั้ง 4 ด้าน	133
รูปภาพที่ 7-13 แสดงแบบรูปตัดอาคาร	134
รูปภาพที่ 7-14 แสดงแบบทัศนียภาพด้านหน้าอาคารและโถงทางเดิน	135
รูปภาพที่ 7-15 แสดงแบบทัศนียภาพด้านหน้าอาคาร ส่วนนิทรรศการ	136
รูปภาพที่ 7-16 แสดงแบบทัศนียภาพส่วนนิทรรศการและเรือนนอน ชาย-หญิง	137
รูปภาพที่ 7-17 แสดงแบบทัศนียภาพส่วนอาคารปฏิบัติธรรมและ	138

สารบัญตาราง

	หน้า
บทที่ 2 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานโครงการ	
ตารางที่ 2-1 การแบ่งหน้าที่และอัตรากำลัง	5
ตารางที่ 2-2 กำหนดการหลักสูตรวิปัสสนา	7
ตารางที่ 2-3 กำหนดการหลักสูตรวิปัสสนา การพัฒนาจิต	8
ตารางที่ 2-4 แสดงการเชื่อมโยงระหว่างวัตถุประสงค์, หลักการ และตัวแปรที่ได้	19
บทที่ 3 การศึกษาโครงการตัวอย่าง	
ตารางที่ 3-1 วัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อมูลในแต่ละโครงการ	22
ตารางที่ 3-2 คอร์สปฏิบัติธรรม ของสวนอินดี	26
ตารางที่ 3-3 แสดงช่วงเวลาในการทำกิจกรรมวิถีแห่งสติ ณ เสถียรธรรมสถานวิถีชีวิตประจำวัน	30
ตารางที่ 3-4 แสดงช่วงเวลาในการทำกิจกรรมอานาปานสติ	31
ตารางที่ 3-5 แสดงวัสดุและ โครงสร้างของอาคารต่างๆ	35
บทที่ 4 การศึกษารายละเอียดโครงการ	
ตารางที่ 4-1 การแบ่งหน้าที่และอัตรากำลัง	49
ตารางที่ 4-2 สรุปลักษณะหลักสูตรหลักของสำนักงานใหญ่ยุวพุทธิกสมาคมฯ	51
ตารางที่ 4-3 สรุปรงานอบรมด้านความรู้ทางพระพุทธศาสนา	52
ตารางที่ 4-4 สรุปรงานด้านกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	52
ตารางที่ 4-5 แสดงองค์ประกอบหลักของ โครงการที่พิจารณาจาก ความเป็นมาของโครงการ	53
ตารางที่ 4-6 แสดงองค์ประกอบหลักของ โครงการที่พิจารณาจาก วัตถุประสงค์ของโครงการ	53
ตารางที่ 4-7 กำหนดการหลักสูตรวิปัสสนา การพัฒนาจิตให้เกิดปัญญา และสันติสุข	54
ตารางที่ 4-8 สรุปลองค์ประกอบโครงการ	56
ตารางที่ 4-9 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ตามมาตรฐาน ส่วนห้องปฏิบัติธรรม	71
ตารางที่ 4-10 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ส่วนห้องปฏิบัติธรรม	71

ตารางที่ 4-11 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ส่วนห้องปฏิบัติการ	72
ตารางที่ 4-12 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ตามมาตรฐาน	74
ส่วนห้องพัสดุปฏิบัติการ	
ตารางที่ 4-13 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ส่วนห้องพัสดุปฏิบัติการ	74
ตารางที่ 4-14 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ส่วนห้องพัสดุปฏิบัติการ	74
ตารางที่ 4-15 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม	75
ตารางที่ 4-16 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ส่วนสวน/ลานอเนกประสงค์	76
ตารางที่ 4-17 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ส่วนสวน/ลานอเนกประสงค์	76
ตารางที่ 4-18 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ตามมาตรฐาน	82
ส่วนสนับสนุนโครงการ	
ตารางที่ 4-19 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ส่วนสนับสนุนโครงการ	82
ตารางที่ 4-20 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ส่วนสนับสนุนโครงการ	83
ตารางที่ 4-21 แสดงการสรุปพื้นที่ใช้สอยของโครงการ	88
บทที่ 5 การศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ทางกายภาพที่ตั้งโครงการ	
ตารางที่ 5-1 รายชื่อหมู่บ้านใน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีที่เคยเกิดธรณีพิบัติภัย	96
ตารางที่ 5-2 ตารางแสดงปริมาณฝนเฉลี่ยในปี 2558 อ. สวนผึ้ง จ.ราชบุรี	98
ตารางที่ 5-3 ตารางสรุปผลการวิเคราะห์ Contour ภายในโครงการ	110
บทที่ 6 งานระบบประกอบอาคาร	
ตารางที่ 6-1 ตารางแสดงความต้องการของแต่ละประเภทโครงการ แบ่งเป็น 4 ระดับ	112
ตารางที่ 6-2 ตารางแสดงปริมาณความสว่างที่ต้องการในส่วนต่างๆของโครงการ	115
ตารางที่ 6-3 เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียการเลือกใช้ประเภทเชื้อเพลิง	116
ตารางที่ 6-4 แสดงปริมาณการใช้น้ำ	118
ตารางที่ 6-5 ระบบเก็บน้ำฝน	119
ตารางที่ 6-6 สรุปงานระบบ	122
บทที่ 7 ผลงานการออกแบบ	
ตารางที่ 7-1 ตารางสรุปเนื้อหาเพื่อใช้ในการออกแบบ	124

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงการพัฒนาที่ผ่านมา จังหวัดราชบุรี ได้ใช้ฐานการผลิตที่มีอยู่เดิม ทั้งในด้านการเกษตร และอุตสาหกรรมซึ่งพื้นฐานรายได้เดิมของคนในจังหวัด นอกจากนี้จังหวัดราชบุรียังมีศักยภาพด้านภูมิประเทศที่สวยงาม เงียบสงบ โดยเฉพาะตามแนวชายแดนไทย-พม่า ที่อำเภอสวนผึ้งและอำเภอบ้านคา จากแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี ปี 2547-2560 กำหนดให้ อ.สวนผึ้ง เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ในการท่องเที่ยว หลายรูปแบบ เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม¹ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม เนื่องจากมีภูมิประเทศที่สวยงามเหมาะสำหรับพักผ่อน สงบจิตใจ ตามกลยุทธ์ที่ 2 ข้อที่ 3 คือการพัฒนาพื้นที่ อ.สวนผึ้งโดยคงเอกลักษณ์เดิมไว้ และข้อที่ 5 สร้างเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรม ด้วยองค์ประกอบต่างๆที่น่าสนใจของ อำเภอสวนผึ้ง รวมถึงการเดินทางที่สะดวก ทำให้มีทั้งชาวไทย และต่างชาติเข้ามาในพื้นที่จำนวนมาก โดยคิดเป็นชาวไทยสัดส่วน 80% เป็นชาวต่างชาติ 20% ส่วนใหญ่มาจากญี่ปุ่นรองลงมาคือยุโรป²

สถานปฏิบัติธรรม เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ทำให้คนสนใจที่เข้ามาในพื้นที่อำเภอสวนผึ้งเป็นอย่างมาก เนื่องจากความเป็นธรรมชาติของป่าบริเวณเทือกเขาตะนาวศรีที่แลดูสงบและอากาศไม่ร้อน อีกทั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ ปัจจุบันสถานปฏิบัติธรรม มักจะมีรูปแบบเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรม ในอำเภอสวนผึ้งนอกจากวัดและสำนักสงฆ์ ยังมีสถานปฏิบัติธรรมอื่นๆ คือ ธรรมสถานวิโมกขิลาลัย ศูนย์ปฏิบัติธรรมวัดช่องลมสวนผึ้ง อารามปฏิบัติธรรม ณ สวนป่าปฏิบัติธรรม ป่าสวนผึ้งปริศนาโพธิ์

การดำเนินกิจการในรูปแบบของศูนย์ปฏิบัติธรรม เป็นลักษณะสากล เพื่อดึงดูดผู้สนใจปฏิบัติธรรมทั้งชาวไทยและต่างชาติ ยังไม่มีในพื้นที่ อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี แต่ด้วยแนวคิดที่น่าสนใจจากศูนย์วิปัสสนาสากลไร่เจริญตะวัน จ.เชียงราย เป็นตัวอย่างในเรื่องแนวคิดและวิธีการปฏิบัติธรรมที่ต้องการให้ทุกชาติ ศาสนา สามารถเรียนรู้พุทธศาสนาได้ทั่วโลก จึงทำให้เกิดโครงการนี้ขึ้นมา

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อเพิ่มทางเลือกที่ในการปฏิบัติธรรม วิปัสสนากรรมฐาน ให้สามารถรองรับผู้ต้องการปฏิบัติธรรมได้ทุกชาติ ทุกศาสนา

¹ไกรฤกษ์ ปิ่นแก้ว . การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น ศาสนา พิธีกรรมต่างๆทางศาสนา รวมถึงการปฏิบัติธรรม

²ที่มีชาวต่างชาติที่รู้จัก(2558). โรคแม่บทท่องเที่ยว สวนผึ้ง 2558. ประชาชาติธุรกิจ ; กรุงเทพฯ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนสงบใจ พัฒนาชีวิตด้านในด้วยการศึกษาปฏิบัติธรรม เจริญสมาธิภาวนา

3. เพื่อนำข้อมูลวิถีปฏิบัติแบบพุทธศาสนา มาพัฒนาสู่การออกแบบสถาปัตยกรรม และสร้างภาพลักษณ์โครงการ ให้สื่อถึงความเป็นธรรมะในแบบท้องถิ่นอย่างมีเอกลักษณ์ตามแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี

4. เพื่อศึกษารูปทรงของที่ว่างทางสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นที่มีเอกลักษณ์ และนำมาปรับใช้ในการออกแบบสถาปัตยกรรมของโครงการนี้

1.3 ประโยชน์ของโครงการ

1. สามารถรองรับนักท่องเที่ยวทุกศาสนาที่สนใจศึกษาระยะและเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้ให้เท่าเทียมกัน

2. เป็นที่พักผ่อนสงบใจ ที่ได้มาตรฐานทั้งความปลอดภัย สวยงาม และการปฏิบัติธรรม

3. เป็นโครงการที่แสดงออกถึงภาพลักษณ์ความเป็นพุทธศาสนา ในรูปแบบท้องถิ่นตามแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี

1.4 ขอบเขตและวิธีในการศึกษาโครงการ

โครงการศูนย์ปฏิบัติธรรมสากล สวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เป็นศูนย์ที่เน้นการวิปัสสนากรรมฐานที่ เป็นสากล และได้ศึกษาถึงกายภาพที่ตั้ง ความต้องการของผู้ที่จะเข้ามาใช้พื้นที่โครงการ โดยจะ วิเคราะห์และเปรียบเทียบหาขนาดของกลุ่มเป้าหมายที่คาดว่าจะสามารถเข้ามาใช้โครงการ เพื่อ กำหนดกิจกรรม ขนาดของโครงการ การรวมตัวของกลุ่มกิจกรรม โดยมีขอบเขตสุดท้ายเพื่อการ ออกแบบสถาปัตยกรรมและการวางผังบริเวณ ดังนั้นจึงต้องมีการศึกษาข้อมูลต่างๆ คือ

1.4.1 การศึกษาข้อมูลปฐมภูมิจากเอกสาร

ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล แนวคิดจากบทความเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเป็นท้องถิ่น อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี และข้อมูลอื่นๆที่สามารถเชื่อมโยงกับที่มาของปัญหา วัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาความต้องการและความเป็นไปได้ของโครงการ

2. ศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพที่ตั้งโครงการที่เหมาะสม

3. ศึกษาโครงการตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ในด้านภูมิประเทศ การบริหารจัดการ

4. ศึกษาศักยภาพที่ตั้งโครงการ รวมถึงปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อโครงการ และภายนอก

โครงการ

5. ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบโครงการ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบ

โครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ศึกษาพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ เพื่อนำมาวิเคราะห์ในการจัดองค์ประกอบอาคาร และพื้นที่ใช้สอยตามมาตรฐานสากล

7. ศึกษาแนวทางการวางผังโครงการให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ทางกายภาพท้องถิ่น

8. ศึกษารูปแบบกิจกรรมทางธรรมชาติเพื่อนำมาปรับใช้ในโครงการ

9. ศึกษาการเลือกใช้งานระบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับโครงการ

1.4.2 การเก็บข้อมูลเบื้องต้น

การเก็บข้อมูลเบื้องต้น โดยการลงพื้นที่สำรวจ เพื่อวิเคราะห์ภาพรวมที่ตั้งโครงการ รวมถึงข้อมูลทางกายภาพของท้องถิ่น อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี

1.4.3 การจัดประเภทข้อมูลเบื้องต้น

การจัดประเภทข้อมูลเบื้องต้นที่ได้จากการสำรวจ และข้อมูลเอกสาร เพื่อสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

1.4.4 การลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล โดยมีขั้นตอนการดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต และสอบถามคนในท้องถิ่น เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับการใช้พื้นที่

2. การเก็บข้อมูลทางกายภาพด้วยภาพถ่าย โดยเน้นไปที่สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นที่เป็นอาคารทางพุทธศาสนา และสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อที่ว่างของรูปทรงทางสถาปัตยกรรม

บทที่ 2

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

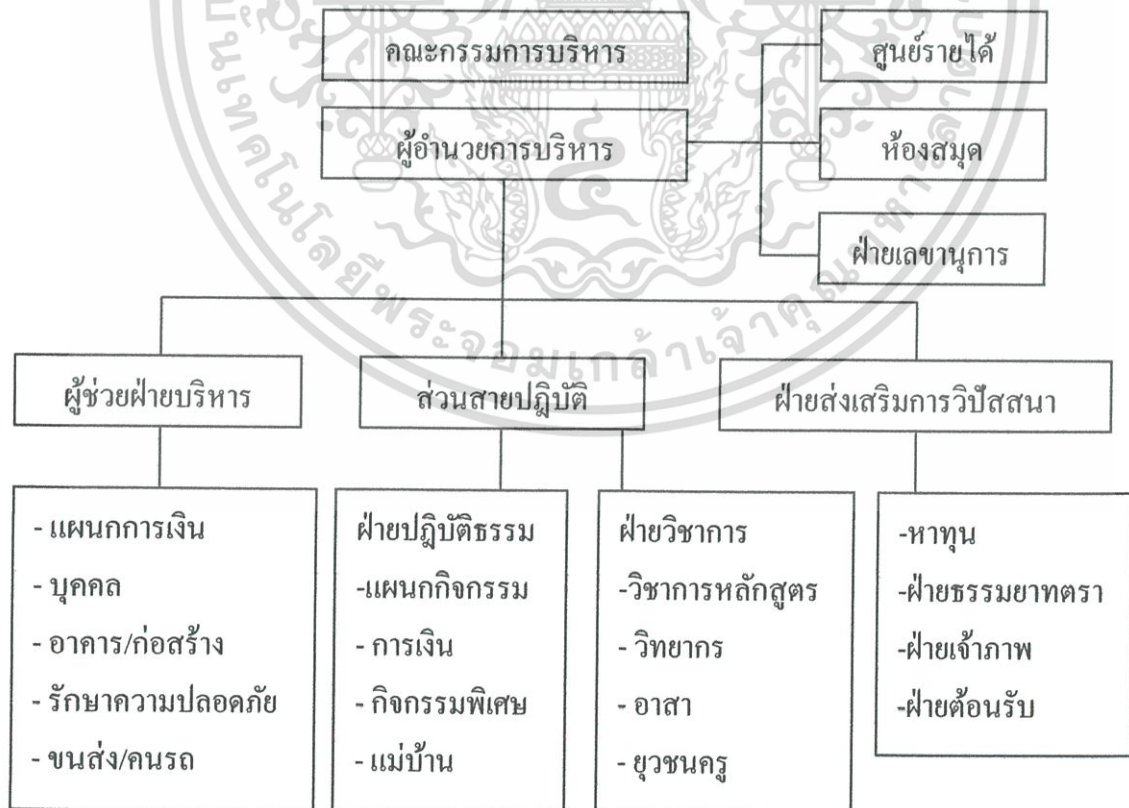
2.1 ความหมายของ วิปัสสนากรรมฐาน

อาจารย์เปลื้อง ณ นคร กล่าวไว้ว่า การพิจารณาคุณธรรมตามแห่งสังขารตามเป็นจริงด้วยปัญญา วิปัสสนาเป็นข้อปฏิบัติของพระพุทธ-ศาสนา จุดหมายของการทำวิปัสสนา คือ ให้จิตรู้เห็นความไม่เที่ยง ความเป็นทุกข์ ความเป็นอนัตตาของสังขาร เมื่อรู้แล้วจะได้คลายความยึดมั่นถือมั่น

พจนานุกรมแปล ไทย-ไทย ราชบัณฑิตยสถาน อธิบายความหมายดังนี้ วิปัสสนากรรมฐาน คือ ความเห็นแจ้ง การฝึกอบรมปัญญาให้เกิดความเห็นแจ้งในสังขารทั้งหลายว่าเป็นของไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา

อาจารย์ สอ เสถบุตร ให้ความหมายว่า วิปัสสนากรรมฐาน คือ การทำสมาธิ การตรัสรู้ สรุปลความหมายของวิปัสสนากรรมฐาน คือ การรู้แจ้งเห็นจริงด้วยปัญญา ผ่านการปฏิบัติ จนสามารถคลายความยึดมั่นถือมั่น

2.2 ฝั่งองค์กรของศูนย์วิปัสสนากรรมฐาน(มาตรฐาน) ที่มา : สำนักยุทธวิภิกษมาคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 การวิเคราะห์อัตรากำลัง

การแบ่งหน่วยงานและอัตรากำลังของแต่ละหน่วยงานพิจารณาจากเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ โดยเปรียบเทียบจากอัตรากำลังของการดำเนินงานของยุวพุทธิกสมาคม

ตารางที่ 2-1 การแบ่งหน้าที่และอัตรากำลัง

ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่รับผิดชอบ
ผู้อำนวยการบริหาร	1	-บริหารงานศูนย์ ห้องสมุด ศูนย์รายได้
เลขา	2	-ผู้ช่วยผู้อำนวยการบริหาร
1. ฝ่ายบริหาร		
1.1 ผู้ช่วยฝ่ายบริหาร	1	-ดูแลเรื่องงานบริจาค
1.2 แผนกการเงิน	8	-ควบคุมรายรับรายจ่าย
1.3 แผนกบุคคล	2	-วางแผนการเงินของศูนย์
1.4 แผนกอาคาร/การช่าง	4	-บริหารงานบุคคลและธุรการ
1.5 แผนกรักษาความปลอดภัย	3	-ดูแลความเรียบร้อยของอาคาร
1.6 แผนกขนส่ง	2	-ดูแลความเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยดูแลเรื่องงานขนส่ง
2. ฝ่ายปฏิบัติธรรม		
2.1 ผู้ช่วยฝ่ายปฏิบัติธรรม	1	-ดูแลความเรียบร้อยของฝ่าย
2.1.2 หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติธรรม	1	-ดูแลศูนย์สาขา ดูแลฝ่ายต้อนรับ ฝ่ายเจ้าภาพ ฝ่ายธรรมยาตรา จัดหาทุน
2.1.3 แผนกกิจกรรม	5	-วางแผนกิจกรรมของศูนย์
2.1.4 แผนกทะเบียน	4	-ดูแลฝ่ายทะเบียน
2.1.5 แผนกกิจกรรมพิเศษ	3	-ดูแลฝ่ายกิจกรรมพิเศษ
2.1.6 แผนกแม่บ้าน	17	-ดูแลความเรียบร้อย ประกอบอาหาร
2.2 ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	1	-ดูแลความเรียบร้อยของฝ่าย
2.2.1 หัวหน้าฝ่าย	1	-ดูแล จัดการวิชาการและหลักสูตร
2.2.2 แผนกวิชาการ/หลักสูตร	2	-ดูแลหลักสูตรการปฏิบัติธรรม
2.2.3 แผนกวิทยากร	2	-ติดต่อ ประสานงานกับวิทยากร
2.2.4 อาสา	1	-ติดต่อ ประสานงานกับอาสาในโอกาสสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2-1 (ต่อ)

ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่รับผิดชอบ
2.2.5 เยาวชนครู	2	- ติดต่อประสานงานกับเยาวชนครู
3. ฝ่ายส่งเสริมโครงการ		
3.1 ผู้ช่วยฝ่ายส่งเสริม	1	- ดูแลความเรียบร้อยของฝ่าย
3.2 แผนกจัดหาทุน	2	- ติดต่อประสานงานจัดหาทุนให้กับกิจกรรม
3.3 แผนกธรรมยาตรา	2	-ติดต่อ ประสานงาน จัดหาทุนให้กับกิจกรรมนอกสถานที่
3.4 ฝ่ายเจ้าภาพ	3	-ติดต่อ ประสานงาน จัดหาทุนให้กับกิจกรรม
3.5 ฝ่ายต้อนรับ	3	-ดูแลความเรียบร้อย ต้อนรับผู้ที่มาปฏิบัติธรรม

สรุปอัตรากำลังเจ้าหน้าที่โครงการมีดังนี้ คือฝ่ายบริหารโครงการ 24 คน ฝ่ายปฏิบัติธรรม 40 คน ฝ่ายส่งเสริมโครงการ 11 คน รวม 75 คน

2.4 การศึกษารายละเอียดหลักสูตร

หลักสูตรพัฒนาจิตให้เกิดปัญญาและสันติสุข โดยคุณแม่สิริ กรินชัย หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรเข้มข้นและมีประสิทธิภาพสูง โดยใช้ตัวหลักสูตรนี้ทุกกลุ่มเป้าหมาย แต่จะแตกต่างกันที่ความเข้มข้นของการปฏิบัติ ขึ้นอยู่กับความอดทนของกลุ่มเช่นกลุ่มเด็ก จะมีการปฏิบัติที่น้อยกว่ากลุ่มผู้ใหญ่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสม หลักสูตรที่ใช้มี 2 หลักสูตรดังนี้

1. หลักสูตรวิปัสสนา การเจริญสติกำหนดรู้ปัจจุบันในชีวิต (3วัน2คืน)
2. หลักสูตรวิปัสสนา การพัฒนาจิตให้เกิดปัญญาและสันติสุข (8วัน7คืน) สำหรับผู้ที่เคยผ่านการเข้ารับการฝึกปฏิบัติ หลักสูตร การเจริญสติกำหนดรู้ปัจจุบันในชีวิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2-2 กำหนดการหลักสูตรวิปัสสนา การเจริญสติกำหนดรู้ปัจจุบันในชีวิต (3 วัน 2 คืน)

เวลา	กิจกรรม	จำนวนผู้ใช้งาน	
วันแรก	07.30-09.30น. 09.30-12.00น. 12.00-13.00น. 13.00น. 13.00น. 14.30น. 15.00น. 17.30น. 19.00น. 19.15น. 21.00น.	ลงทะเบียน ปฐมนิเทศ แนะนำสมาคม แนะนำการปฏิบัติ รับประทานอาหารกลางวัน พิธีเปิดการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน สมาทานศีลและสมาทานกรรมฐาน สัมโมทนียกถาและให้หลักการปฏิบัติ เริ่มการฝึกปฏิบัติ น้ำปานะ(เฉพาะวันแรก) ฝึกปฏิบัติ เดินจงกรม นั่งสมาธิ สวดมนต์ ฟังธรรม น้ำปานะ อาหารว่าง ฝึกปฏิบัติ เดินจงกรม นั่งสมาธิ พักผ่อน	100-350 คน
วัน ระหว่าง การ ปฏิบัติ กรรม	04.00น. 05.30น. 07.00น. 08.00น. 12.00น. 13.00น. 15.00น. 17.30น. 18.00น. 19.15น. 21.00น.	ตื่นนอน ฝึกปฏิบัติ เดินจงกรม นั่งสมาธิ สวดมนต์ ฟังธรรม รับประทานอาหารเช้า ฝึกปฏิบัติ เดินจงกรม นั่งสมาธิ รับประทานอาหารกลางวัน ฝึกปฏิบัติ เดินจงกรม นั่งสมาธิ ฝึกปฏิบัติ เดินจงกรม นั่งสมาธิ รับประทานอาหารเย็น ฟังธรรมบรรยาย สวดมนต์เย็น ฟังธรรมบรรยาย ฝึกปฏิบัติ เดินจงกรม นั่งสมาธิ พักผ่อน	ประมาณ 100-310 คน
วันปิด การฝึก ปฏิบัติ	04.00น. 05.30น. 06.30น. 08.00น.	ตื่นนอน ฝึกปฏิบัติ เดินจงกรม นั่งสมาธิ สวดมนต์ แผ่เมตตา บังสกุล ปิดการอบรม รับประทานอาหารเช้า เดินทางกลับบ้าน	ประมาณ 100-310 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2-3 กำหนดการหลักสูตรวิปัสสนา การพัฒนาจิตให้เกิดปัญญาและสันติสุข (8 วัน 7 คืน)

เวลา	กิจกรรม	จำนวนผู้ใช้งาน	
วันแรก ช อ ง การเปิด การฝึก	07.30-09.00น.	ลงทะเบียน รับเอกสาร เข้าห้องพัก	100-400
	09.30-11.30น.	พิธีเปิด ประมุขนิเทศ แนะนำวิทยากร	100-400
	11.30-12.30น.	อาหารกลางวัน	100-310
	12.30-14.30น.	ปฏิบัติธรรมระยะที่ 1	100-310
	14.30-15.00น.	คัมมน้ำปานะ	100-310
	15.00-17.00น.	ปฏิบัติธรรมระยะที่ 1	100-310
	17.00-18.00น.	อาบน้ำ พักผ่อน	100-310
	18.00-18.45น.	อาหารเย็น	100-310
	18.45-22.00น.	สวดมนต์ไหว้พระ ปฏิบัติธรรมระยะที่ 2	100-310
	22.00น.	พักผ่อน นอน	100-310
วัน ระหว่าง การ ปฏิบัติ ธรรม	04.00-04.30น.	ตื่นนอน ทำธุระส่วนตัว อาบน้ำ	100-310 คน
	04.30-05.00น.	ปฏิบัติธรรม	
	05.00-06.00น.	ปฏิบัติธรรม	
	06.00-07.30น.	สวดมนต์ไหว้พระ สมาทานศีล	
	07.30-08.30น.	อาหารเช้า	
	08.30-11.30น.	ปฏิบัติธรรม	
	11.30-12.30น.	อาหารกลางวัน	
	12.30-14.30น.	ปฏิบัติธรรม	
	14.30-15.00น.	คัมมน้ำปานะ	
	15.00-17.00น.	ปฏิบัติธรรม	
	17.00-18.00น.	อาบน้ำ พักผ่อน	
	18.00-18.45น.	อาหารเย็น	
	18.45-20.00น.	สวดมนต์ไหว้พระ สมาทานศีล ปฏิบัติธรรม	
	20.00-22.00น.	ปฏิบัติธรรม	
22.00	พักผ่อน นอน		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรม	จำนวนผู้ใช้งาน
วันปิด ก า ร ปฏิบัติ	04.00-04.30น.	100-310 คน
	04.30-06.00น.	
	06.00-08.30น.	
	08.30-11.30น.	
	11.30-12.30น.	
	12.30-15.30น.	
	15.30-16.30น.	

ลักษณะหลักสูตร

- ฝึกอริยาบทการเคลื่อนไหวของกายและจิต ให้เป็นปัจจุบันและต่อเนื่อง
- ฝึกทบทวนการเดินจงกลม และนั่งสมาธิ
- ฝึกการเจริญสติ เพื่อระลึกรู้สภาวะทางธรรม ทางทวารทั้ง 6 และรู้เท่าทันอารมณ์ที่

เกิดขึ้นที่จิต ตามความเป็นจริง

- ฝึกการใช้สติ-สมาธิ กำกับการทำงานในชีวิต
- ฝึกการใช้สติ-สมาธิ เพื่อพัฒนาตนและพัฒนางาน
- ฝึกการใช้ธรรม โอสถสงเคราะห์ผู้อื่นและผู้ป่วย
- นำการปฏิบัติ-สมาธิไปใช้สอนเยาวชนและผู้อื่น
- ธรรมบรรยายที่สำคัญๆ สอดคล้องกับการฝึกปฏิบัติ

คุณสมบัติผู้เข้าอบรม

- อายุ 15 ปี ขึ้นไป
- มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงช่วยเหลือตนเองได้
- ต้องอยู่ครบตามเวลาที่กำหนด
- ต้องเคารพกฎระเบียบและปฏิบัติตามผู้สอนอย่างเคร่งครัด โดยไม่พุดคุย
- กำหนดอริยาบทอย่างละเอียดและต่อเนื่อง
- การเตรียมของใช้ เสื้อผ้า (ชุดสีขาว) ให้พอใช้ระหว่างฝึกปฏิบัติ

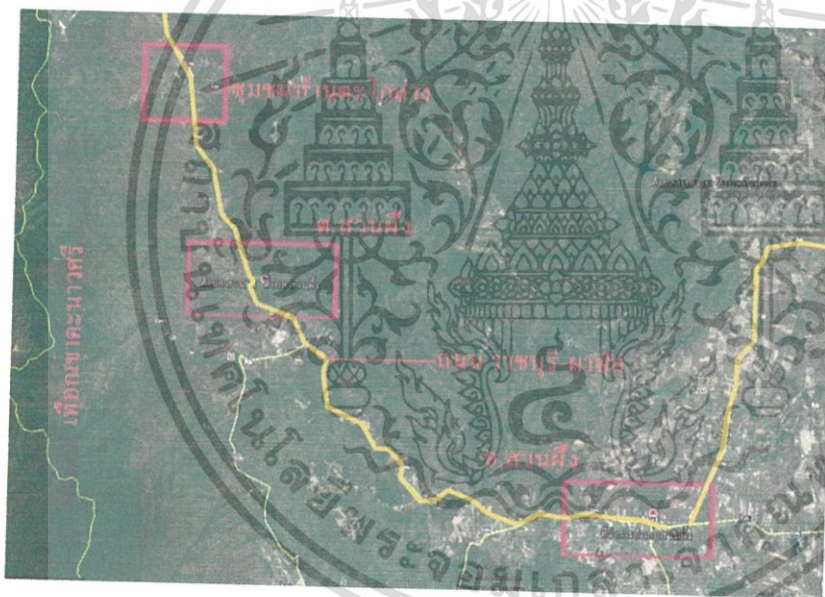
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 การศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี

ชุมชนในพื้นที่ อ.สวนผึ้ง โดยเฉพาะตามแนวชายแดน จะเป็นกลุ่มกะเหรี่ยง ที่นับถือศาสนาคริสต์เป็นส่วนใหญ่ และบางส่วนนับถือศาสนาพุทธ การเลือกกลุ่มตัวอย่างของเรือนพื้นถิ่น จะเลือกเฉพาะเรือนที่นับถือศาสนาพุทธเป็นตัวอย่างในการศึกษาและเก็บข้อมูล โดยมีแนวทางในการศึกษาข้อมูล ดังนี้

แนวทางการศึกษาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น³

1. ศึกษาการจำแนกหน้าที่ใช้งานในเชิงพฤติกรรมทางวัฒนธรรมแต่ละสังคม เพราะเนื้อที่ใช้สอยเหล่านั้นมีขนาดและปริมาตรสอดคล้องกับวัฒนธรรมนั้นๆ
2. ศึกษาเทคนิควิธีการก่อสร้างของช่างท้องถิ่นนั้นๆ เพราะฝีมือและเทคนิควิธีของช่างในท้องถิ่นจะเป็นตัวกำหนดรูปแบบอาคาร
3. ศึกษาข้อจำกัดของวัสดุก่อสร้างในแต่ละท้องถิ่น

รูปภาพที่ 2-1 แผนที่แสดงตำแหน่งชุมชนกะเหรี่ยง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี

การศึกษาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นกะเหรี่ยงใน อ.สวนผึ้ง ควรเริ่มจากการศึกษารูปแบบดั้งเดิมที่มีผู้ทำการศึกษา และสรุปเป็นรูปแบบดั้งเดิมก่อน จากนั้นจึงเริ่มเก็บข้อมูลในพื้นที่จริงซึ่งมีรายละเอียดในหัวข้อต่อไป

³วิวัฒน์ เตมียพันธ์ 2546. แนวทางการศึกษาค้นคว้าสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น. โครงการวิจัยพลังงานและ การออกแบบสถาปัตยกรรม ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2.5.1 การศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นกะเหรี่ยง แบบดั้งเดิม

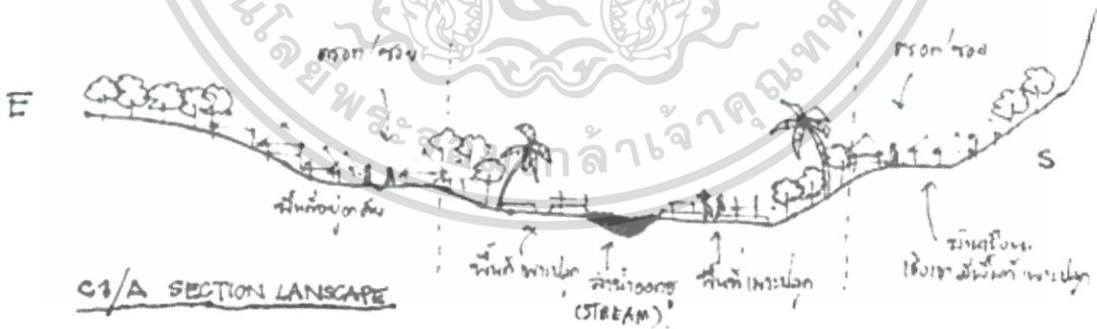
จากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีผู้ทำการศึกษาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นกะเหรี่ยงในพื้นที่ต่างๆเป็นจำนวนมากและมีเพียงบางแหล่งข้อมูลที่ทำการศึกษาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นกะเหรี่ยงที่ได้สรุปเป็นข้อมูลเรือนพื้นถิ่นกะเหรี่ยงดั้งเดิม คือ บ้านแม่หละ อำเภอที่สองยาง จังหวัดตาก⁴ การศึกษารูปแบบดั้งเดิม ถูกใช้เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบเรือนพักอาศัยพื้นถิ่น สำหรับคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเรือนพื้นถิ่นกะเหรี่ยง ที่อยู่ในพื้นที่ อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

1. ลักษณะการตั้งถิ่นฐานของกะเหรี่ยง บ้านแม่หละ

การตั้งถิ่นฐานเป็นพื้นที่เชิงเขาและลาดลงเป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำชอกกุ สองฝั่งริมน้ำเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์เอื้อให้ครอบครัวที่ตั้งถิ่นฐานตามเชิงเขาสามารถใช้ประโยชน์จาก พื้นที่ริมน้ำในการเพาะปลูก เพื่อยังชีพ บ้านเรือนตั้งอยู่ตลอดแนวเชิงเขาทางทิศตะวันตกและที่ราบทาง ทิศตะวันออก

รูปภาพที่ 2-2 แสดงแนวการเพาะปลูกริมห้วยและการวางเรือนระนาบไปกับเชิงเขา

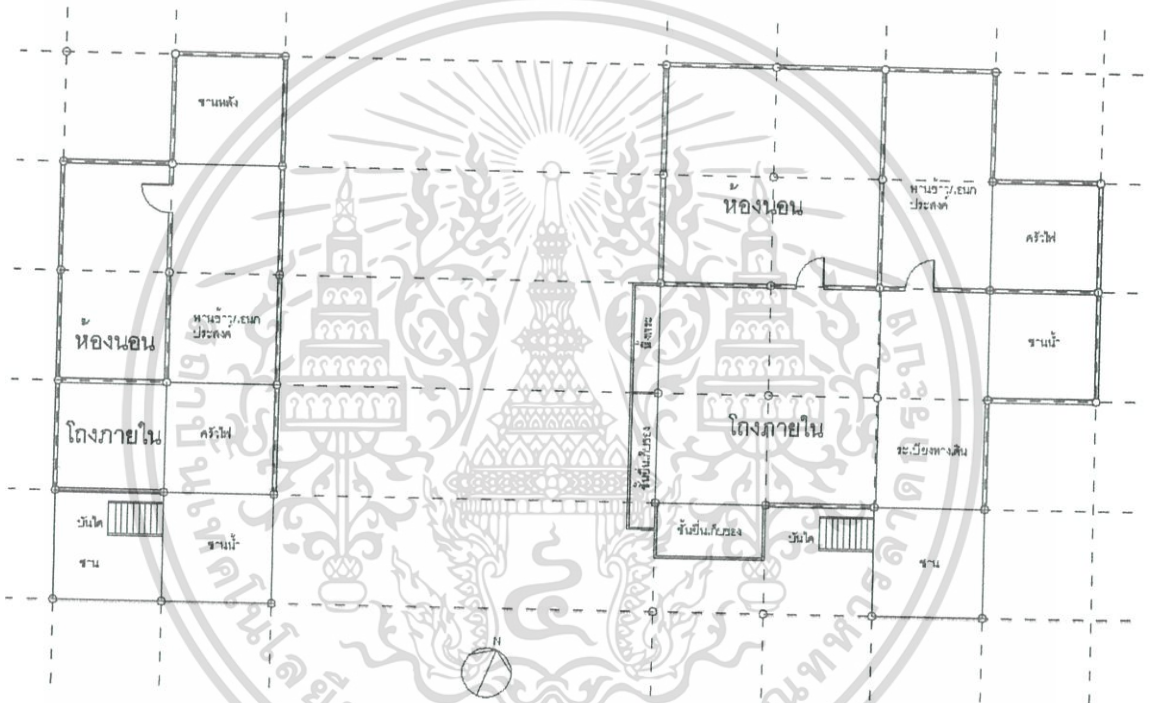

รูปภาพที่ 2-3 ภาพร่างรูปตัดแสดงกายภาพพื้นที่

⁴ ระวีวรรณ โอหารรัตน์มณี 2558. รูปแบบและการก่อรูปของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นกะเหรี่ยงปกากะญอ บ้านแม่หละ อำเภอที่สองยาง จังหวัดตาก. วารสารวิชาการ การออกแบบสภาพแวดล้อม ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2. ภาพที่ว่างในเรือน (ผังเรือน)

การวางผัง มี 3 ลักษณะ 1) พื้นที่เชื่อมต่อกับพื้นที่ภายนอก(สีเทาอ่อน; Transition space) 2) พื้นที่กึ่งปิดล้อม(สีเทา; Semi-enclosed space) 3) พื้นที่ปิดล้อม(สีเทาเข้ม; Enclosed space)ซึ่งเป็นรูปแบบดั้งเดิมของเรือนพื้นถิ่นกะเหรี่ยง คือ มีพื้นที่ๆเชื่อมกับพื้นที่ภายนอก ได้เช่นบันไดขึ้นเรือนชานน้ำ พื้นที่ค้ำกล่าวเชื่อมกับพื้นที่ในเรือนที่มีลักษณะเป็นพื้นที่กึ่งปิดล้อมได้แก่ โถงพัก ผ่อนหรือชานพักผ่อน คริวไฟ และพื้นที่เก็บของ เป็นต้น ส่วนพื้นที่ปิดล้อม อาทิ ห้องนอนและห้องเก็บของ จะเชื่อมต่อกับโถงพักผ่อน มีชั้นวางของที่ยื่นออกในระดับสายตาจากพื้นที่เรือนออกไปได้ชายคานอกเรือนปิด ล้อมด้วยผนังไม้ฝาเป็นเอกลักษณ์ของเรือนกะเหรี่ยง

รูปภาพที่ 2-4 แสดงผังเรือนแบบดั้งเดิม ชาย : ผังเรือนขนาดเล็ก ขวา : ผังเรือนขนาดใหญ่

รูปภาพที่ 2-5 แสดงภาพถ่ายตัวเรือน ชาย : เรือนขนาดเล็ก ขวา : เรือนขนาดใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ลักษณะทางกายภาพเรือนแบบดั้งเดิมของครอบครัวเล็ก

เป็นเรือนขนาดเล็ก มีลักษณะครอบครัวเป็นรูป แบบครอบครัวเดี่ยว ประกอบด้วยสมาชิกในครอบครัวประมาณ 3-5 คน อายุเรือนประมาณ 10-15 ปี ลักษณะเรือนมีการใช้สอยที่เรียบง่าย ประกอบด้วยพื้นที่ใช้สอยได้แก่ ชานบันไดขึ้นเรือน ชานหรือโรงพัก ผ่อน/นอน ห้องนอน ครัวไฟ และชานน้ำ พื้นที่ใต้ถุนเรือนใช้เลี้ยงสัตว์และเก็บวัสดุ/ของ ที่ใช้ในการปรับปรุง ซ่อมแซมเรือน ส่วนห้องน้ำจะตั้งแยกส่วนออกจากพื้นที่เรือนเพื่อสุขอนามัย เนื่องจากค่านิยมการสร้างเรือน ของผู้ที่อพยพเข้ามาสร้างเรือนใหม่หรือผู้ที่แยกเรือนมาซื้อขายเรือนที่ครอบครัวก่อนหน้านี้ย้ายออก ทำให้ลักษณะกายภาพเรือนยังคงได้รับอิทธิพลจากการค่านิยมการแบ่งพื้นที่ใช้งาน การดำรงชีพที่เรือนง่ายทำให้ เรือนไม่ซับซ้อน

4. ลักษณะทางกายภาพเรือนแบบดั้งเดิมของครอบครัวใหญ่

เป็นเรือนขนาดใหญ่ มีลักษณะครอบครัวเป็น รูปแบบครอบครัวเดี่ยว หรือ ประกอบด้วยครอบครัวพ่อแม่และครอบครัวลูก ประกอบด้วยสมาชิกในครอบครัว ประมาณ 5-7 คน อายุเรือนประมาณ 5-20 ปี ลักษณะเรือนมีการใช้สอยที่เรียบง่าย คล้ายกับเรือนรูปแบบครอบครัวเล็ก ประกอบด้วยพื้นที่ ใช้สอยได้แก่ ชานบันได ขึ้นเรือน ชานหรือ โรงพักผ่อน/นอน ห้องนอน ครัวไฟ และชานน้ำ แต่เรือนรูปแบบนี้จะมีพื้นที่ขนาดใหญ่กว่า เรือนครอบครัวเล็กและมีการแบ่งห้องนอน เป็น 2-3 ห้องนอน หรือจัดพื้นที่ส่วน โถง/ชานเป็นพื้นที่นอน ได้เช่น เดียวกัน ส่วนพื้นที่ใต้ถุนเรือนใช้เลี้ยงสัตว์และเก็บวัสดุ/ของ ที่ใช้ในการปรับปรุงซ่อมแซมเรือน เช่นเดียวกับ เรือนรูปแบบครอบครัวเล็ก รูปแบบนี้จะตั้งห้องน้ำแยกส่วนออกจากพื้นที่เรือนเพื่อสุขอนามัย

5. โครงสร้างเรือน

โครงสร้างฐานเรือน พื้นเรือนจะยกสูงจากพื้นดินประมาณ 5 ซม. – 180 ซม. แล้วแต่การใช้งาน โครงสร้างในส่วนนี้เป็น โครงสร้างเสาเรือนที่รับน้ำหนักเรือนในช่วงตัว และหัวเรือน เสาจะถูกฝังลงในดินด้วยการเตรียมหลุมขนาดใหญ่กว่าเสาเล็กน้อย เมื่อตงเสาแล้วจึงกลบหลุม ด้วยดินหรือปูนซีเมนต์เพื่อความแข็งแรง เรือนที่ยกพื้นสูงมากอาจเสริมความแข็งแรงด้วยคานเสริมกลางช่วง เสาได้เรือน เชื่อมช่วงเสาทั้งแนวยาวและแนวขวาง โครงสร้างช่วงตัวเรือน เป็นโครงสร้างตั้งแต่รองรับพื้นไม้ฟากจนถึงหัวเสา ลักษณะ โครงสร้างเรือน ช่วงนี้ จะใช้คานไม้เนื้อแข็งหรือคานไม้ไผ่ขนาด 5-10 ซม. พาดช่วงเสาเรือนเพื่อรับแนวตงไม้ไผ่ขนาด 3-5 ซม. โดยคานพื้นจะถูกตอกด้วยตะปูติดกับเสาและผูกแน่นหนาด้วยดอก แต่ยังคงพบว่าเรือนบางหลังใช้วิธีผูกด้วยวิธี ชันชะเนาะจนแน่น แนวตงไม้ไผ่จะรับน้ำหนักจากพื้นฟาก โดยมีระยะตงตั้งแต่ 20 ซม. – 50 ซม. บางเรือน ที่ไม่ปูพื้นด้วยไม้ฟากจะใช้ไม้ไผ่ทำเป็นตงพื้นวางเป็นแนวติดกันแทนพื้นเรือนส่วนชานน้ำ ใช้ไม้ฟากในการปูพื้นเรือน ลักษณะการปูจะใช้แนวเนื้อไม้ฟากทางยาวปูชิดกับแนวตง พื้นไม่มีการยึดติดโดยตรง ส่วนไม้ฝาเรือนหรือผนังเรือนจะไม้ไผ่เจาะร่องตามความช่วงยาวของฝาเรือน เป็นร่องขนาด 2-3 ซม. ให้สามารถสอดผนังไม้ฟากลงไปได้ ไม้ไผ่เจาะร่องนี้ ปลายทั้งสองข้างผูกติดช่วง

เสาทั้งสองต้น เหนือพื้นไม้ฟากประมาณ 2-5 ซม. ส่วนหัวฝาจะปล่อยทิ้งไว้ ฝาเรือนที่มีความสูงจะมีการเสริมความแข็งแรง ด้วยโครงคร่าวไม้ไผ่ตีประกบแนวนอนนอกและใน โครงสร้างช่วงหัวเรือนเป็น โครงสร้างตั้งแต่หัวเสาและช่อเรือนขึ้นไปจนถึงอกไก่และวัสดุผนังหลังคา เรือน ลักษณะ โครงสร้างเรือนช่วงนี้ จะใช้ข้อผูกติดกับช่วงหัวเสา ทั้งข้อแนวยาวและข้อแนวสั้น ส่วนกลอน หรือ จันทันจะวางและผูกติดกับช่อและอกไก่ ใช้ไม้ไผ่ขนาดตั้งแต่ 5 ซม. ขึ้นไปเนื่องจากต้องรับน้ำหนัก จาก วัสดุผนังโดยตรง เพื่อถ่ายน้ำหนักลงบนช่อ พื้นที่พักพิงชั่วคราวแม่หละควมคุมให้ชาวบ้านใช้ดับ ใบบตองตึงในการ มุงหลังคาโดยมุงเป็นดับจากชายคาถึงบนอกไก่ ดับใบบตองตึงจะถูกผูกอย่างแน่นหนาด้วยตอกไม้ไผ่ โครงสร้าง หลังมีอายุประมาณ 2-3 ปี ส่วนบริเวณคร่าวไฟจะสามารถอยู่ได้นานถึง 5 ปีขึ้นไป

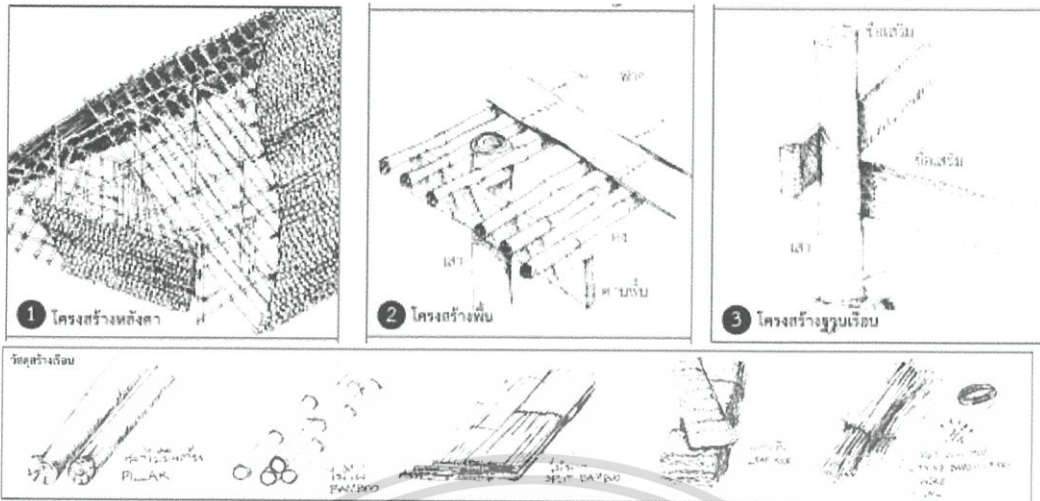
องค์ประกอบและระบบโครงสร้างเรือนกะเหรี่ยงปากกอยอ
ในจังหวัดตากจังหวัดชายแดนภาคใต้

- อกไก่ไม้ (อกไก่)
- กลอนหรือจันทัน (ไม้ซอก)
- ตัวเรือน (ไม้)
- คานช่อเรือน (ไม้ซอก)
- คานคอง (ไม้ซอก)
- คานไม้ฟาก (คาน)
- เสาเรือน (ไม้)
- จันทัน (ไม้)

รูปภาพที่ 2-6 แสดงรูปตัด เรือนพื้นดินกะเหรี่ยง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 2-7 แสดงแบบขยาย วัสดุ โครงสร้าง เรือนพื้นดินกะเหรี่ยง

จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้างต้น จะถูกใช้กำหนดเป็นตัวแปรในการศึกษาข้อมูลจริง ซึ่งมีการพิจารณาจาก การตั้งถิ่นฐาน ผังอาคาร และรูปแบบทางสถาปัตยกรรม

2.5.2 การตั้งถิ่นฐานของชาวกะเหรี่ยง บ.ตะโกกลาง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี

หมู่บ้านของชาวกะเหรี่ยงในจังหวัดราชบุรี มักตั้งอยู่ในบริเวณเทือกเขา การเลือกที่ตั้งชุมชนจะเลือกสถานที่ที่เป็นแอ่งก้นกระทะ หรือที่ราบเชิงเขา หรือหุบเขาใกล้แหล่งน้ำ เช่นเดียวกับกะเหรี่ยงที่บ้านแม่หละ จ.ตาก

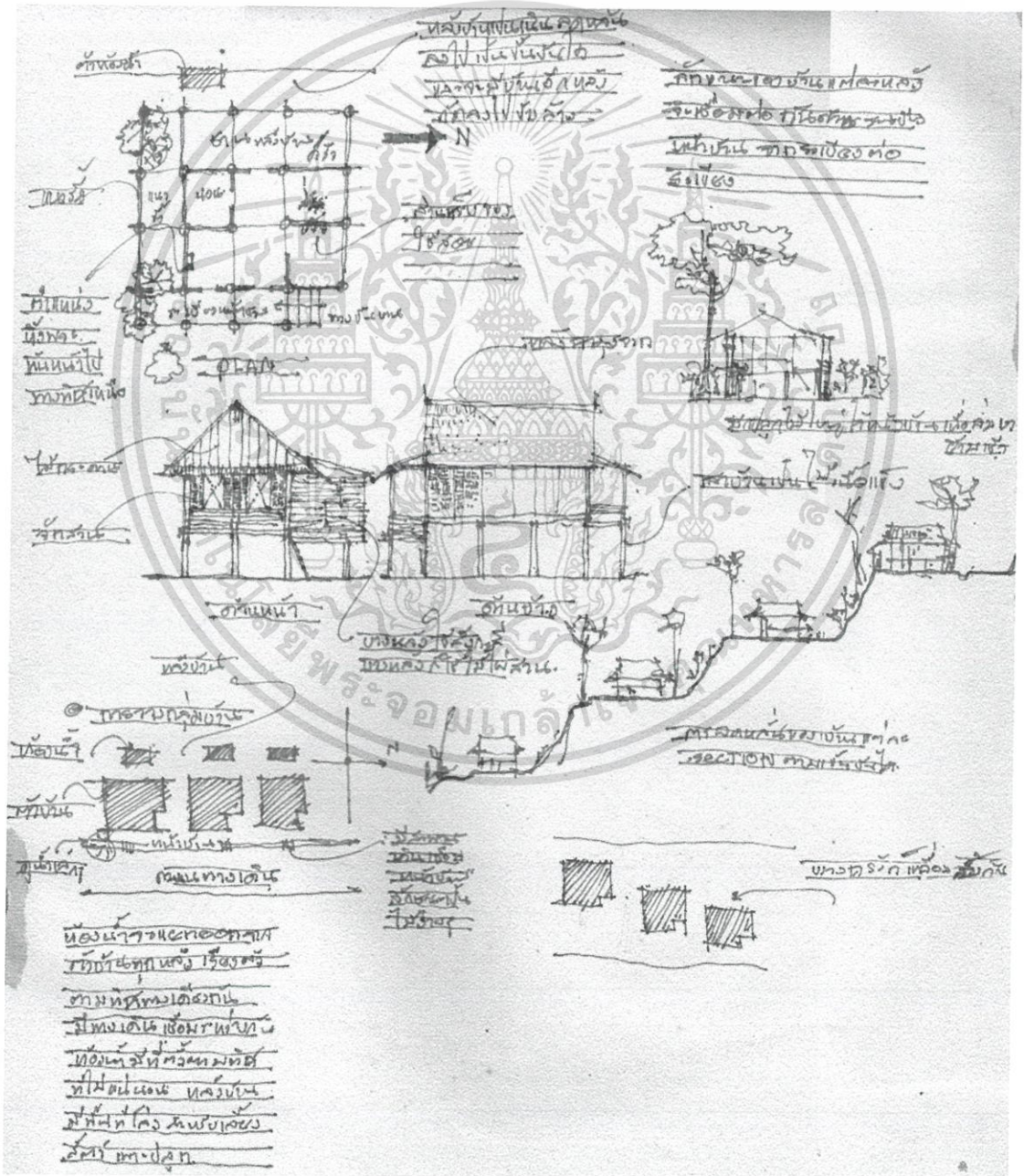
รูปภาพที่ 2-8 การเลือกที่ตั้งของชุมชนกะเหรี่ยง บ.ตะโกกลาง จะเลือกที่ราบหุบเขาและ ใกล้แหล่งน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการวิจัยและเป็นหลักฐานอ้างอิงในการศึกษาวิจัยด้านการค้า
 รูปภาพที่ 2-9 ลักษณะการสร้างเรือนเป็นหลังๆ เรียงแถวตามแนวแก่นถนน
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.3 ลักษณะการตั้งบ้านเรือนชาวกะเหรี่ยง บ.ตะโกกลาง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี

การสร้างบ้านเรือนของ มักอยู่รวมกันเป็นกลุ่มโดยไม่มีรั้วล้อมแต่ละครัวเรือนจึงเดินไปมาหา
สู่กันได้ เรือนแต่ละหลังจะไม่ปลูกเป็นแนวเดียวกัน แต่จะหันหน้าเข้าหากัน โดยมีถนนกั้นกลาง
และแม้จะหันหน้าเข้าหากันแต่จะไม่นิยมทำประตูเรือนตรงกัน การก่อสร้างบ้านเรือนจะเป็น
ลักษณะกระท่อมยกพื้นสูง เสาทั้งหมด 9 ต้น หากเป็นหลังใหญ่ มีเสา 19 ต้น เสาเอกคือ เสาที่อยู่บน
หัวนอน พื้นปูด้วยฟากไม้ไผ่ หลังคามุงด้วยหญ้าแฝกหรือใบไม้ ฝาบ้านใช้ไม้ไผ่สับ แนวแกน
อาคาร จะเป็นแนว ตะวันออก-ตะวันตก

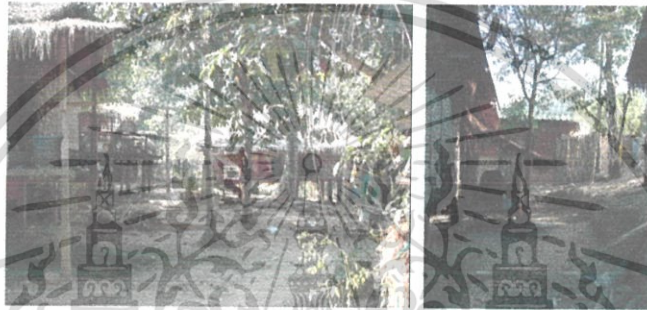
รูปภาพที่ 2-10 ภาพสเก็ตช์ระหว่างลงพื้นที่เก็บข้อมูลลักษณะพื้นถิ่นของสถาปัตยกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สร้างขึ้นจากข้อมูลจริงซึ่งจะเผยแพร่ต่อไปตามโอกาสในทางไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 2-11 ลักษณะการตั้งเรือนจะขนานกับถนน เรือนแต่ละหลังจะห่างกันและเหลื่อมกัน

รูปภาพที่ 2-12 ลักษณะการลดของเรือนตามสภาพพื้นที่ เชื่อมที่ว่างกันด้วยชานหลังและชานหน้า

รูปภาพที่ 2-13 ลักษณะชุดผนังยื่นออกจากฝาเรือนหลัก ใช้เป็นที่นั่งพระ

เอกสารนี้เป็นรูปภาพที่ 2-14 ลักษณะที่วาง ทางขึ้นเรือนจะมีชานบันได และชานหน้า สูงต่ำต่างกัน ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 2-15 ลักษณะที่ว่างของชานหลัง

รูปภาพที่ 2-16 ลักษณะที่ว่างภายในเรือน

สรุปการศึกษาลักษณะทางสถาปัตยกรรมกะเหรี่ยง บ.ตะโกกลาง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี การเลือกที่ตั้งจะเลือกใกล้กับแหล่งน้ำ ตามที่ราบหุบเขา การวางผัง มีจะขนานกับแนวถนน โดยมีแนวแกนตะวันออก-ตะวันตก ทิศทางของหิ้งพระ จะหันหน้าไปทาง ทิศเหนือ โดยยื่นชุดผนังออกมาจากผนังหลัก จากการสอบถามข้อมูลพบว่า ตามความเชื่อของกะเหรี่ยง จะไม่นิยมให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ อยู่รวมกันในเรือนหลัก เพราะกิจกรรมต่างๆของผู้อยู่อาศัย ไม่เหมาะกับการอยู่ร่วมกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แต่เมื่อต้องมีการกราบไหว้ จึงต้องหาวิธีแก้ปัญหา โดยยื่นลอยออกจากตัวเรือน การใช้งานภายในตัวเรือนพบว่า มีพื้นที่เชื่อมต่อกับพื้นที่ภายนอก หรือ Transition space คือ ชานหน้า และชานหลัง เป็นพื้นที่เปิดโล่ง ส่วนในตัวเรือนจะมีพื้นที่กึ่งปิดล้อมก่อนเข้าถึงห้องนอน คือ โถงภายใน โดยมากจะไม่มีประตูกัน มีเพียงบางหลังเท่านั้นที่มีประตูกัน พื้นที่สุดท้ายคือ พื้นที่ปิดล้อม Enclosed space ซึ่งเป็นห้องนอน โดยรวมจะมีลักษณะเหมือนกันกับ เรือนกะเหรี่ยง บ.แม่หละ จ.ตาก คริวไฟ และพื้นที่เก็บของ จะอยู่ใกล้กับชานหลัง วัสดุหลักเป็นไม้ไผ่ ทำฟากพื้นและผนัง บางหลังมีระแนงไม้ไผ่ร่วมด้วย นอกจากหิ้งพระที่ยื่นออกจากฝาเรือนแล้ว ยังชั้นวางของที่ยื่นออกในระดับสายตาออกไปได้ชายคานอกเรือน หลังคามีทั้งสังกะสี และตับจาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.4 ตารางสรุป การเชื่อมโยงวัดอุประสงค์, หลักการ และตัวแปร

ทฤษฎีและแนวความคิดที่ได้จากการศึกษาข้างต้นนั้นสามารถนำมาเชื่อมโยงสู่หลักการ และวัดอุประสงค์ ได้ดังนี้

ตารางที่ 2-4 แสดงการเชื่อมโยงระหว่างวัดอุประสงค์ หลักการ และตัวแปรที่ได้

วัดอุประสงค์	กลุ่มทฤษฎี	ตัวแปร
1. เพื่อเพิ่มทางเลือกที่ในการปฏิบัติธรรม วิปัสสนากรรมฐาน ให้สามารถรองรับผู้ต้องการปฏิบัติธรรมได้ทุกชาติทุกศาสนา	- Universal design (ภาคผนวก)	<ul style="list-style-type: none"> - มาตรฐานการปฏิบัติธรรม - มาตรฐานที่พัก - พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ - อายุ เพศ อาชีพ - จำนวนผู้ใช้ในแต่ละส่วน - ลักษณะการใช้พื้นที่แต่ละส่วน - ช่วงเวลาในการใช้พื้นที่แต่ละส่วน - การบริการพิเศษ ในด้านอุปกรณ์ - ความถี่บ่อยในการใช้พื้นที่แต่ละส่วน - การใช้เครื่องเรือนงานระบบประกอบอาคาร
2. เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนสงบใจ พัฒนาชีวิตด้านในด้วยการศึกษาปฏิบัติธรรม เจริญสมาธิภาวนา	- วิปัสสนากรรมฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมภายในโครงการ - วิธีการเรียนรู้จากการปฏิบัติ

ตารางที่ 2-4 ต่อ

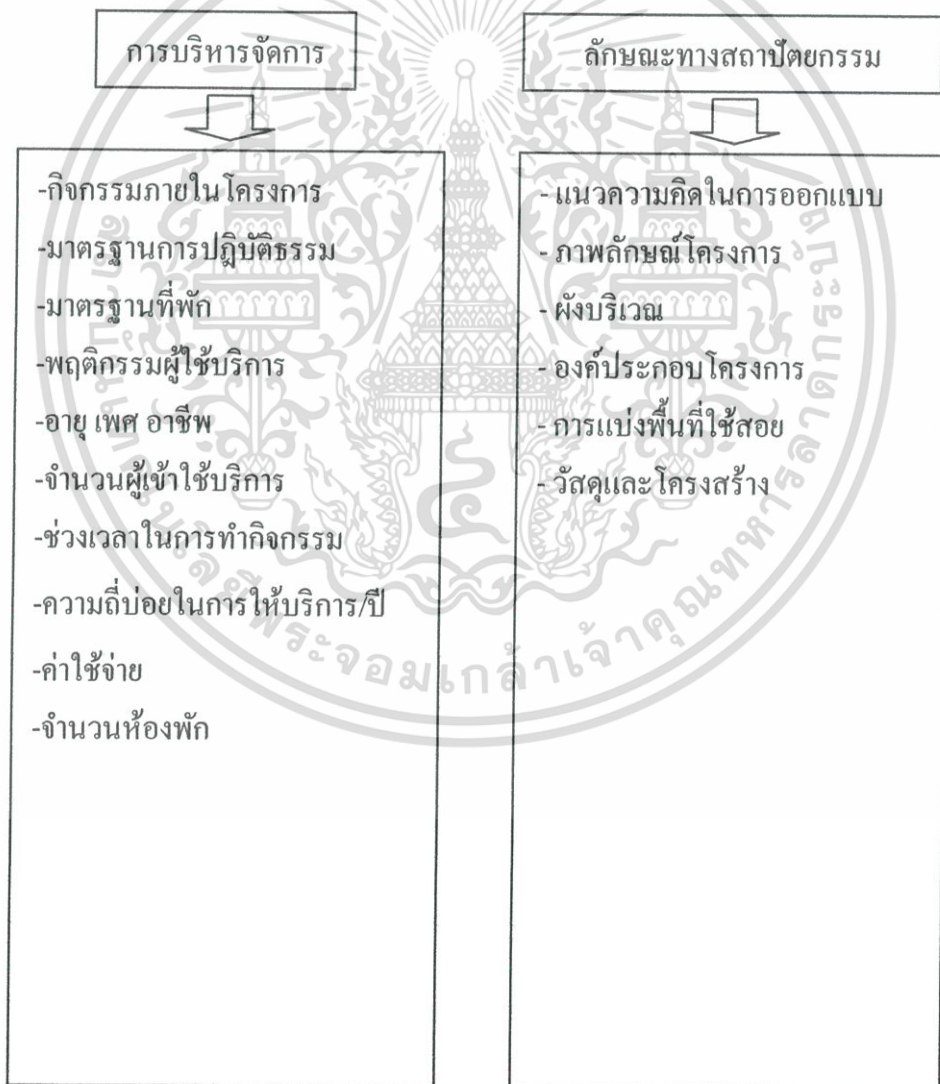
วัตถุประสงค์	กลุ่มทฤษฎี	ตัวแปร
<p>3. เพื่อนำข้อมูลวิถีปฏิบัติแบบพุทธศาสนา มาพัฒนาสู่การออกแบบสถาปัตยกรรม และสร้างภาพลักษณ์โครงการ ให้สื่อถึงความเป็นธรรมะในแบบท้องถิ่นอย่างมีเอกลักษณ์ตามแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี</p> <p>4. เพื่อศึกษารูปทรงของที่ว่างทางสถาปัตยกรรมพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ และนำมาปรับใช้ในการออกแบบสถาปัตยกรรมของโครงการนี้</p>	<ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรการปฏิบัติธรรม - หลักการศึกษาสถาปัตยกรรมพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - การเชื่อมโยงแนวความคิด - การกำหนดรูปแบบโครงการ <ol style="list-style-type: none"> 1. ลักษณะ/รูปแบบเรือน <ul style="list-style-type: none"> - ที่ตั้ง/ตำแหน่งการวางเรือน - ทิศทาง แคน ลม - องค์ประกอบโดยรอบเรือน - วัสดุ/เทคนิคการก่อสร้าง 2. พื้นที่ภายในเรือน <ul style="list-style-type: none"> - การวางผังองค์ประกอบภายในเรือน - ขนาดพื้นที่ภายใน - การเปิด-ปิดของพื้นที่ - รูปทรงของพื้นที่ภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การศึกษาโครงการตัวอย่าง

การศึกษาโครงการตัวอย่าง มีความมุ่งหมายเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของโครงการในด้านต่างๆ ซึ่งอาศัยตัวแปรที่ได้มาจากการการเชื่อมโยงวัตถุประสงค์และหลักการ มาเป็นแนวทางในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ซึ่งโครงการตัวอย่างที่เลือกมานี้เป็นโครงการที่เปิดให้บริการเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม ซึ่งยังคงเปิดให้บริการอยู่ โครงการที่ได้ทำการศึกษามีทั้งในประเทศและต่างประเทศ แนวทางในการศึกษาข้อมูลมี 2 ประเด็นหลัก ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3-1 วัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อมูลในแต่ละโครงการ

ชื่อโครงการ	ประเภทโครงการ	วัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อมูล
บ้านไร่ทิพวรรณ	สถานปฏิบัติธรรม	การบริหารจัดการ
บ้านสวนยินดี	สถานปฏิบัติธรรม	การบริหารจัดการ
เสถียรธรรมสถาน	สถานปฏิบัติธรรม	การบริหารจัดการ ลักษณะทางสถาปัตยกรรม
ศูนย์วิปัสสนากรรมฐาน สากล ไร่เชิญตะวัน	สถานปฏิบัติธรรม	ลักษณะทางสถาปัตยกรรม (การนำเอกลักษณ์ ท้องถิ่นมาใช้ในโครงการ)
วัดฮอนปุกุจิ	วัด	ลักษณะทางสถาปัตยกรรม (แนวคิดและ แนวทางในการออกแบบ)

3.1 บ้านทิพวรรณ (ศูนย์ปฏิบัติธรรม)

รูปภาพที่ 3-1 แสดงทางเข้าโครงการบ้านทิพวรรณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจ้าของโครงการ : คุณทิพวรรณ ทิววรรณวงศ์

ที่ตั้งโครงการ : เลขที่ 27 หมู่ที่ 5 ถนนหัวหิน-ป่าละอู ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ที่มาของโครงการ : เมื่อปี 2532 บ้านทิพวรรณเกิดจากความประทับใจในความเรียบง่ายของพื้นที่ จึงซื้อที่ดินแห่งนี้ กว่า 200 ไร่ เพื่ออยู่อาศัยในบั้นปลายชีวิต ต่อมาในปี 2534 จึงเกิดสถานปฏิบัติธรรม ชื่อ ทิพวรรณ ขึ้น ในปี 2544 เข้าสู่จุดเปลี่ยนของโครงการ เมื่อคุณทิพวรรณได้เข้าฝึกอบรมธรรมะกับคุณแม่สิริ กรินชัย ด้วยความชอบ จึงคิดที่จะเปิดคอร์สฝึกสมาธิภายในโครงการของตนเอง

1. กิจกรรมภายในโครงการ ประกอบด้วย

- หลักสูตรพิเศษ 7 วัน ฝึกเดินรอบของอริยสังข์ที่สมบูรณ์แบบที่สุดและได้ฝึกรับประทาน อาหารเพียงวันละ 1 มื้อในบาตร (วิสุทธิมรรค)
- หลักสูตร 10 วัน มุ่งมั่นที่จะพัฒนาจิตของตนโดยแต่ละท่านจะได้พักห้องเดี่ยว ถือศีล แปลกเพื่อให้เกิดความชัดเจนรู้แจ้งในจิตของตนยิ่งขึ้น (ประถมนิพพาน)
- หลักสูตรมาตรฐาน 7 วัน เน้นการฝึกสติในชีวิตประจำวันหรืออริยาบถของยุบ รวมทั้ง ยังให้ความรู้ในการเดินจงกรมทั้ง 6 ระยะเวลาและการนั่งสมาธิ (อนุบาลนิพพาน)
- หลักสูตรสั้น 3 วัน เน้นการสร้างสติและประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ (การปฏิบัติธรรมเบื้องต้น)

รูปภาพที่ 3-2 แสดงกิจกรรมการฝึกเดินรอบอริยสังข์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 3-3 แสดงกิจกรรมการรับประทานอาหารเพียงวันละ 1 มื้อในบาตร

รูปภาพที่ 3-4 แสดงลักษณะทางสถาปัตยกรรมของอาคารต้อนรับ เป็นอาคารไม้ยกพื้น

รูปภาพที่ 3-5 แสดงลักษณะบางส่วนของอาคารปฏิบัติธรรมเดี่ยวเป็นอาคาร คสล.

2. มาตรฐานการปฏิบัติธรรม

ใช้วิธี วิสุทธิมรรค ประณมนิพพาน อนุบาลนิพพาน

3. พฤติกรรมผู้ให้บริการ

- โทรติดต่อสอบถาม (มีการสัมภาษณ์)

- เข้าโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- จอดรถที่ลานจอดรถ
 - ติดต่อเจ้าหน้าที่
 - ลงทะเบียน
 - เลือกหลักสูตรการปฏิบัติธรรม
 - เก็บสัมภาระที่ห้องพัก
 - ทำภาระกิจส่วนตัว
 - ฟังบรรยายปฐมนิเทศ
 - เริ่มหลักสูตรปฏิบัติธรรมของแต่ละหลักสูตร
4. อายุ เพศ อาชีพ ไม่ระบุ (ทางโครงการจะพิจารณาตามความเหมาะสม)
 5. จำนวนผู้เข้าใช้บริการ จำนวน 65 คน
 6. ช่วงเวลาในการทำกิจกรรม
 - ตื่นนอนและทำภาระกิจส่วนตัว เวลา 04.00-05.00น.
 - ทำวัตรเช้า เวลา 05.00-07.00น.
 - รับประทานอาหารเช้า เวลา 07.00-08.00น.
 - ฟังบรรยายจากวิทยากรประจำโครงการ เวลา 08.00-12.00น.
 - พัก 12.00-13.00น.
 - ทำกิจกรรมของแต่ละหลักสูตร เวลา 13.00-17.00น.
 - รับประทานอาหารเช้า เวลา 17.00-18.00น.
 - ทำวัตรเย็น เวลา 18.00-20.00น.
 - เข้านอน เวลา 20.00-04.00น.
 7. ความถี่บ่อยในการให้บริการ คือ 2 เดือนต่อครั้ง 6 ครั้งต่อปี
 8. ค่าใช้จ่าย (ไม่คิดค่าใช้จ่าย)
 9. จำนวนบ้านพัก 10 หลัง หลังละ 4-6 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ในการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 รูปภาพที่ 3-6 แสดงบรรยากาศภายในห้องปฏิบัติธรรม
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 สวนอินดี (ศูนย์ปฏิบัติธรรม) จ.นครศรีธรรมราช

รูปภาพที่ 3-7 แสดงภาพมุมมองทั้งโครงการสวนอินดี

เจ้าของโครงการ : อ. ประเสริฐ อุทัยเฉลิม

ที่ตั้งโครงการ : เลขที่ 27 ถนน ศรีวิชัย ต. มะขามเตี้ย อ. เมือง จ. นครศรีธรรมราช

ที่มาของโครงการ : เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน 2555 อ. ประเสริฐ อุทัยเฉลิม ออกเดินทางเพื่อหาสถานที่สงบเพื่อจะฝึกวิเวกหลังจากเดินทางเปิดคอร์สและบรรยายธรรม ติดต่อกันเป็นเวลาหลายปีจึงตั้งใจมาพักค้างคืนในป่าเขาพลายดำ ซึ่งเคยได้ยินว่าเป็นสถานที่ที่สงบและยังคงความเป็นป่าที่สมบูรณ์ จึงตัดสินใจติดต่อซื้อขายที่ดินในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อใช้เป็นที่ตั้งโครงการ

1. กิจกรรมภายในโครงการ ประกอบด้วย

ตารางที่ 3-2 คอร์สปฏิบัติธรรม ของสวนอินดี

คอร์สปฏิบัติ	ค่าใช้จ่าย/บ.	จำนวนรับ
มัคคานูคาเข้ม-จับมือเขียนก.ไก่	3,000	60
มัคคานูคาเข้ม (ก-ฮ) ช่วงวันหยุดสงกรานต์	3,000	25
มัคคานูคาพื้นฐาน	2,400	25
มัคคานูคาเข้ม (ปะ-ติค-จะ-สะ-หุมบ-บาด)	3,000	50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวนอินดีสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 3-8 แสดงกิจกรรมมัคคานาคาพื้นฐาน

รูปภาพที่ 3-9 แสดงลักษณะทางสถาปัตยกรรมของอาคารห้องพัก

รูปภาพที่ 3-10 แสดงลักษณะบางส่วนของอาคารปฏิบัติธรรม

รูปภาพที่ 3-11 แสดงบรรยากาศภายในห้องพัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเท่านั้น ไม่ควรนำออกเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยเป็นอย่างสูง และขอสงวนสิทธิ์ในข้อความที่ปรากฏไว้ ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. มาตรฐานการปฏิบัติธรรม
ใช้วิธี มัคคานุกา
3. อายุเพศ อาชีพ ไม่ระบุ 18 ปี ขึ้นไป
4. จำนวนผู้เข้าใช้บริการ จำนวน 25-60 คน
5. ช่วงเวลาในการทำกิจกรรม

วันแรก:

- 11.00-13.00 น. ลงทะเบียน + รับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00-16.30 น. ขึ้นกรรมฐาน สมาทานศีลแปด ธรรมบรรยาย
- 16.30-18.00 น. ปานะ พักผ่อน ทำภารกิจส่วนตัว
- 18.00-19.00 น. สวดมนต์ทำวัตรเย็น
- 19.00-21.00 น. ธรรมบรรยาย

วันที่สอง-สี่ :

- 04.00-05.00 น. ตื่นนอน + ภาวนา
- 05.00-06.00 น. สวดมนต์ทำวัตรเช้า
- 06.00-08.30 น. ธรรมบรรยาย
- 08.30-09.00 น. รับประทานอาหาร (มือเดียว)
- 09.00-14.30 น. ภาวนา
- 14.30-16.30 น. ธรรมบรรยาย
- 16.30-18.00 น. ปานะ พักผ่อนทำภารกิจส่วนตัว
- 18.00-19.00 น. สวดมนต์ทำวัตรเย็น
- 19.00-21.00 น. ธรรมบรรยาย

วันที่ห้า (วันสุดท้าย) :

- 04.00-05.00 น. ตื่นนอน + ภาวนา
- 05.00-06.00 น. สวดมนต์ทำวัตรเช้า
- 06.00-08.00 น. ธรรมบรรยาย
- 08.00-09.30 น. อาหารเช้า
- 09.30-12.00 น. ธรรมบรรยาย + ปิดคอร์ส
- 12.00-13.00 น. อาหารกลางวัน และเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

6. ความถี่บ่อยในการให้บริการ คือ เดือนละ 3 ครั้ง
7. จำนวนห้องพัก 15 ห้อง ขนาด 1-3 คน บ้านพัก 3 หลัง หลังละ 5-6 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 เสถียรธรรมสถาน

รูปภาพที่ 3-12 แสดงสถาปัตยกรรมไม้ไม้ภายในโครงการเสถียรธรรมสถาน

เจ้าของโครงการ : เสถียรธรรมสถาน ดำเนินการ โดยรูปแบบมูลนิธิกองทุนเสถียรธรรมสถาน

ที่ตั้งโครงการ : เลขที่ 24/5 ซอย วัชรพล รามอินทรา 55 จังหวัด กรุงเทพฯ

สถาปนิกผู้ออกแบบ : ชีระ พรหมปัทมะ (สถาปนิกกรมศาลา)

ดร.ภิญโญ สุวรรณคีรี (ศิลปินแห่งชาติ)

ที่มาของโครงการ : เสถียรธรรมสถาน ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2530 โดยแม่ชีศันสนีย์ เสถียรสุด ภายใต้ความอนุเคราะห์จาก “กองทุนเสถียรธรรม” คือส่งเสริมการศึกษาธรรมะ ปฏิบัติธรรมะ และเผยแผ่ธรรมะ ได้เริ่มดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน โดยเฉพาะเด็ก สตรีและนักบวช ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531 เพื่อแบ่งปันความสุข สงบเย็นต่อเพื่อนมนุษย์ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยปราศจากปัญหา โดยใช้หลักพุทธธรรมนำสังคม เมื่อแรกก่อตั้ง เสถียรธรรมสถาน ใจความตอนหนึ่งว่า “สถานที่นี้ ผู้จัดสร้างมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการศึกษาธรรมะ ปฏิบัติธรรมะ และเผยแผ่ธรรมะ” แก่คนที่ยังไม่รู้ ไม่เข้าใจ หรือคนที่รู้ที่เข้าใจแล้ว แต่ยังไม่ก้าวหน้า ก็มาพัฒนาให้ก้าวหน้าขึ้น เพราะการที่ธรรมะเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับชีวิต ชีวิตที่มีธรรมะเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ ชีวิตที่ขาดธรรมะเป็นชีวิตที่บกพร่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมเผยแพร่ธรรมะแก่มนุษย์ สามารถนำธรรมะไปใช้ดับทุกข์ในชีวิตประจำวัน ให้มีชีวิตที่สงบเย็นและเป็นประโยชน์
2. เพื่อสาธิตการทำงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน โดยใช้หลักพุทธธรรมนำสังคม
3. เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีความพร้อมในด้านต่างๆ ได้มาทำแบบฝึกหัดร่วมกันในการให้ และ การรับ ผ่านการทำงานเพื่อสังคม อันจะเป็นประโยชน์แก่ตนและผู้อื่น

พื้นที่การใช้งานของโครงการ

ส่วนกิจกรรมทั่วไป 10 ไร่

- ส่วนกิจกรรมต่างๆ เช่น ธรรมสวัสดิ์ (ส่วนต้อนรับ) ร้านดอกไม้ ร้านไอติมธรรมรส
- ห้องประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ
- ศาลาธรรม
- บ้านสายสัมพันธ์แม่และเด็ก

ส่วนที่พักสำหรับผู้มาปฏิบัติธรรม 4 ไร่

- ที่พักอุบาสิก
- ที่พักอุบาสิกา
- ที่พักคณะแม่ชี
- ร้านอาหาร, โรงครัว

กิจกรรมภายในโครงการ ประกอบด้วย

- วิถีแห่งสติ ณ เสถียรธรรมสถาน : วิถีชีวิตประจำวันเป็นการปฏิบัติธรรมแบบไม่พักค้าง
- การปฏิบัติธรรมอานาปานสติภาวนา เป็นการปฏิบัติธรรมแบบพักค้าง
- จริยศาสตร์การคนตรี
- วิถีแห่งสติ ณ เสถียรธรรมสถาน วิถีชีวิตประจำวัน เป็นการ ปฏิบัติธรรมแบบไม่พักค้าง

ทุกเสาร์-อาทิตย์ โดยสามารถเข้าร่วมได้ตั้งแต่ เวลา 09.00 น ที่ธรรมศาลา เพื่อร่วมฟังการจัดรายการวิทยุ สาวิกา ออกอากาศสด โดยท่านแม่ชีศันสนีย์ เสถียรสุต ช่วงเวลาในการทำกิจกรรม

ตารางที่ 3-3 แสดงช่วงเวลาในการทำกิจกรรมวิถีแห่งสติ ณ เสถียรธรรมสถาน วิถีชีวิตประจำวัน

09.00 น.	ระฆังแห่งสติ ทำวัตรเช้า
10.00 น.	สนทนาธรรม/สมาธิภาวนา ภาวนากับการทำนาอาสาสมัคร
11.30 น.	พิจารณาอาหารกลางวัน ณ ร้านสายสัมพันธ์ อาหารสุขภาพ
12.00 น.	ว่างอยู่ในปัจจุบันขณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3-3 ต่อ

	<p>ภาวนาอยู่กับกิจกรรมแห่งสติ</p> <p>-นมัสการพระบรมสารีริกธาตุ ต้นพระศรีมหาโพธิ์ และพระธาตุของพระเถรีและมหาอุบาสิกาทั้ง 3 คือพระนางอุบลวรรณาเถรี พระนางภัททกัจจนาเถรี และนางวิสาขาหาอุบาสิกา</p> <p>-สื่อทางธรรม ร้านหนังสือ Open secret “หนังสือศิลป์ คนตรีและชีวิต”</p> <p>-ภาวนากับการทำงานศิลป์ต่างๆ</p> <p>-ภาวนากับการดูแลสุขภาพ(ชຸ້มนวดเพื่อสุขภาพ)</p>
13.30 น.	ระฆังแห่งสติ
14.00 น.	เดินเล่นอย่างมีสติ(เดินจงกรม)
15.00 น.	คุยกันเล่นเหมือนเป็นเพื่อนทุกข์
17.30 น.	ทำวัตรเย็น

ตารางที่ 3-4 แสดงช่วงเวลาในการทำกิจกรรมอานาปานสติภาวนา

วันแรกของการเข้าอบรม	
14.00 น.- 16.00 น.	ลงทะเบียน
16.00 น.	โยคะสมาธิ
17.00 น.	ปฐมนิเทศและทำวัตรเย็น
19.00 น.	สมาทานศีล๘/ส่งอารมณักรรณฐาน
21.00 น.	ทำความเพียร โดยส่วนตัว
วิธีชีวิตของชุมชน	
04.00 น.	ระฆังแห่งสติ
05.00 น.	ทำวัตรเช้า
06.00 น.	ธรรมรับอรุณ โยคะ-สมาธิ
08.00 น.	พิจารณาอาหารเช้า
09.00 น.	ร่วมฟังการจัดรายการวิทยุ ‘สาวิกา’ ออกอากาศสด
10.00 น.	ภาวนากับบทเพลง/ธรรมบรรยาย
11.30 น.	พิจารณาอาหารกลางวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3-4 ต่อ

12.00 น.	ว่างอยู่ในปัจจุบันขณะ
13.30 น.	สมาธิภาวนา ยืน เดิน นอน และตอบคำถาม
16.00 น.	น้ำปานะ
17.00 น.	ทำวัตรเย็น
19.00 น.	ธรรมบรรยาย/สมาธิภาวนา
21.00 น.	ทำความเพียรโดยส่วนตัว
วันสุดท้ายของการเข้าอบรม	
04.00 น.	ระฆังแห่งสติ
05.00 น.	ทำวัตรเช้า
06.00 น.	ธรรมรับอรุณ โยคะ-สมาธิ
08.00 น.	พิจารณาอาหารเช้า
09.00 น.	ร่วมฟังการจัดรายการวิทยุ 'สวีกา' ออกอากาศสด
10.00 น.	ภาวนากับบทเพลง/ธรรมบรรยาย
11.30 น.	พิจารณาอาหารกลางวัน
12.00 น.	ว่างอยู่ในปัจจุบันขณะ
13.30 น.	สมาธิภาวนา ยืน เดิน นั่ง นอน และตอบคำถาม
16.00 น.	จบกิจกรรมการเข้าอบรม

แนวความคิดในการออกแบบ

อาคาร สิ่งปลูกสร้าง และงานศิลปะทุกชนิดของเสถียรธรรมสถานเกิดขึ้นภายใต้หลักการเดียวกันคือ การอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างพึ่งพิงอิงอาศัย ไม่เบียดเบียน ไม่ทำร้าย ไม่ทำลาย และใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีศิลปะ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสิ่งที่ธรรมชาติสร้างและสิ่งที่มนุษย์สร้างสามารถอยู่ร่วมกันได้โดยอาศัยความรักและความเกื้อกูล “เสถียรธรรมสถานเริ่มจากการปลูกต้นไม้ก่อน” เพราะฉะนั้นเมื่อมีต้นไม้ก่อนที่จะสร้างอาคาร จึงต้องรักษาต้นไม้เดิมไว้ สมัยก่อนอาคารเป็นแบบมุงจาก พอเรือนจากหมดอายุ จึงก็เริ่มสร้างอาคาร โดยพยายามสร้างอาคาร ไม่ให้ไปทำร้ายต้นไม้ที่มีโอกาสเติบโตไปพร้อมกัน จะเห็นว่าการสร้างอาคารที่หลบต้นไม้ไม่กลายเป็นศิลปะของการอยู่ร่วมกัน

ภาพลักษณ์โครงการ

- เพื่อใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม เผยแพร่ธรรมแก่เพื่อนมนุษย์ สามารถนำธรรมะไปใช้ได้
 ดับทุกข์ในชีวิตประจำวัน ให้มีชีวิตที่สงบเย็นและเป็นประโยชน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เพื่อสาธิตการทำงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน โดยใช้หลักพุทธธรรม นำสังคม
 - เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีความพร้อมด้านต่างๆ ได้มาทำแบบฝึกหัดร่วมกันในการให้
- และ การรับ ผ่านการทำงานเพื่อสังคม อันจะเป็นประโยชน์แก่ตนและผู้อื่น

องค์ประกอบโครงการ

1. องค์ประกอบหลัก

- ห้องธรรมสวัสดี(ส่วนต้อนรับ)
- ธรรมศาลา
- บ้านพักแม่ชี อุบาสก อุบาสิกา
- โรงอาหาร
- สำนักงาน
- ส่วนห้องสมุด

2. องค์ประกอบรอง

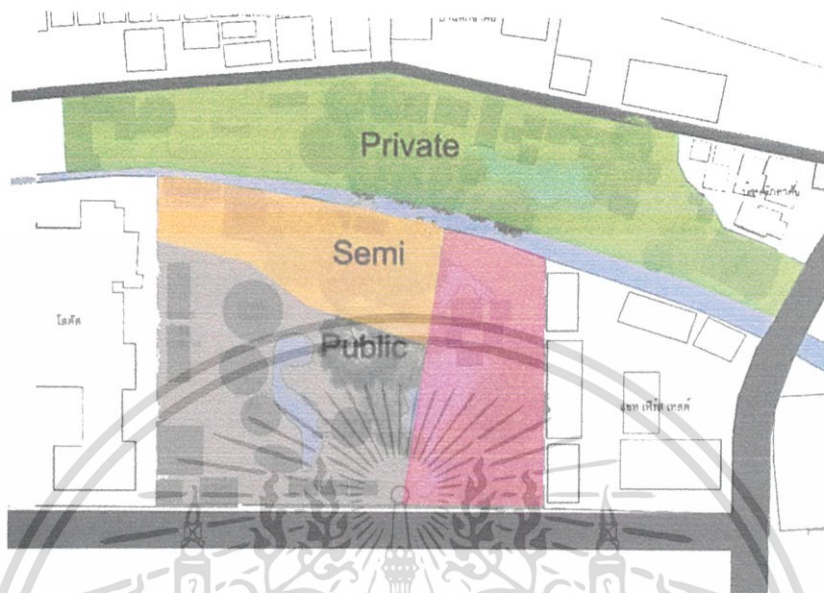
- หอประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ
- ร้านไอติมธรรมรส
- ร้านสายสัมพันธ์
- ร้านค้า
- ที่จอดรถ
- สถูปมณฑ
- ลานหินนั่งเล่น
- ถ้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแบ่งพื้นที่ใช้สอย

มีการแบ่งพื้นที่ใช้สอยตามลักษณะการใช้สอยเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ คือ

รูปภาพที่ 3-13 การแบ่งพื้นที่ใช้สอยภายในเสถียรธรรมสถาน

1. พื้นที่ส่วนกิจกรรมทั่วไปที่เน้นด้านการเผยแพร่ความรู้และนำไปสู่การปฏิบัติธรรมผู้ใช้งาน ผู้ที่ไปเข้า เย็นกลับ (Public)
2. ที่พักผู้ปฏิบัติธรรม ผู้ใช้งาน ผู้ที่ค้างคืน และที่พักเจ้าหน้าที่ แม่ชีผู้ใช้งาน เจ้าหน้าที่ แม่ชี (Semi)
3. พื้นที่ส่วนปฏิบัติธรรม มีศาลาธรรมและพื้นที่ส่วนบริการ (Private)

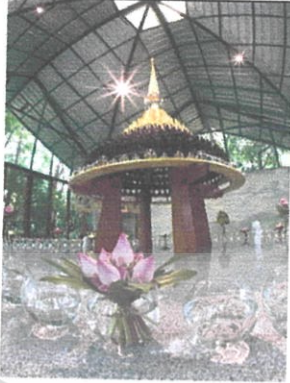

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3-5 แสดงวัสดุและโครงสร้างของอาคารต่างๆ

รายชื่ออาคาร	วัสดุ-โครงสร้างอาคาร	รูปภาพอาคาร
ธรรมศาลา	คสล. ก่ออิฐฉาบปูน	
บ้านพักแม่ชี อุบาสก อุบาสิกา	ครึ่งปูนครึ่งไม้	
โรงอาหาร	คสล. ก่ออิฐฉาบปูน	
สำนักงาน	โครงสร้างเหล็กกรุไฟ เบอร์ซีเมนต์	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3-5 ต่อ

รายชื่ออาคาร	วัสดุ-โครงสร้างอาคาร	รูปภาพอาคาร
หอประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ	โครงสร้างเหล็ก+ กระฉก	
ร้านไอติมชาธรรมรส	บ้านดิน	
ร้านสายสัมพันธ์	โครงสร้างเหล็ก	

การจัดวางอาคาร

วางอาคารลักษณะกิจกรรมและประโยชน์ใช้สอย โดยให้ความสำคัญกับธรรมชาติเดิมและใช้ธรรมชาติเป็นตัวเชื่อมต่อระหว่างการใช้งานเช่น การใช้สระน้ำและต้นไม้เป็นตัวกั้น space ในโครงการมีการเชื่อมโยง ธรรมชาติ-ธรรมชาติ-อาคาร โคนที่การสอดแทรกธรรมชาติเข้าไปในทุกๆที่ เพื่อให้ผู้ที่มาเข้าถึงมากที่สุด โดยการจัดที่นั่ง(ก้อนหินอ่อน) ไร่ในที่ร่มรื่น เพื่อให้ผู้ใช้งานทั่วไปได้ทำสมาธิพร้อมกับการฟังธรรมตามเสียง(ลำโพงกระจายเสียง) และการจัดทางเดินไม้ตีเว้นร่องขนาดไม่กว้างมากหนึ่งคนเดินข้ามผ่านสระน้ำขนาดพอเหมาะ เพื่อให้ผู้เดินเกิดสมาธิในการเดินมากขึ้น โดยไม่รู้ตัว มีการสร้างลักษณะพิเศษเพื่อเน้นว่าสถานที่นี้มีความพิเศษกว่าที่อื่นๆ โดยการใช้ความเย็นจากธรรมชาติซึ่งจะทำให้ผู้ที่มาสัมผัสรู้สึกสงบ และสามารถเปิดรับธรรมะได้ดีขึ้น โดยการปลูกต้นไม้ขนาดใหญ่จำนวนมากในโครงการขณะที่ภายนอกเต็มไปด้วยมลพิษต่างๆซึ่งกัน โดยกำแพงอิฐสีตาแลง และถ้ำที่ทำหน้าที่เป็นตัวกั้นระหว่างพื้นที่ต้อนรับ และพื้นที่ภายในได้อย่างกลมกลืน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อดี

1. ออกแบบโดยเน้นการใช้วัสดุที่กลมกลืนกับธรรมชาติรวมถึงขนาดที่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม
2. ความสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อมส่งผลให้สถาปัตยกรรมมีความสบายในการใช้สอยเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติธรรม
3. วัสดุทางเดินมีความหลากหลายทำให้ผู้เดินจะต้องมีสติตลอดเวลาในการปฏิบัติธรรม อีกทั้งสร้างความหลากหลายให้แก่พื้นที่ในโครงการ
4. โครงการมีการตอบสนองต่อการใช้งานต่อผู้คนทุกเพศทุกวัย โดยเป็นสถานปฏิบัติธรรมที่ชุมชน ซึ่งมีความแตกต่างจากสถานปฏิบัติธรรมทั่วไป

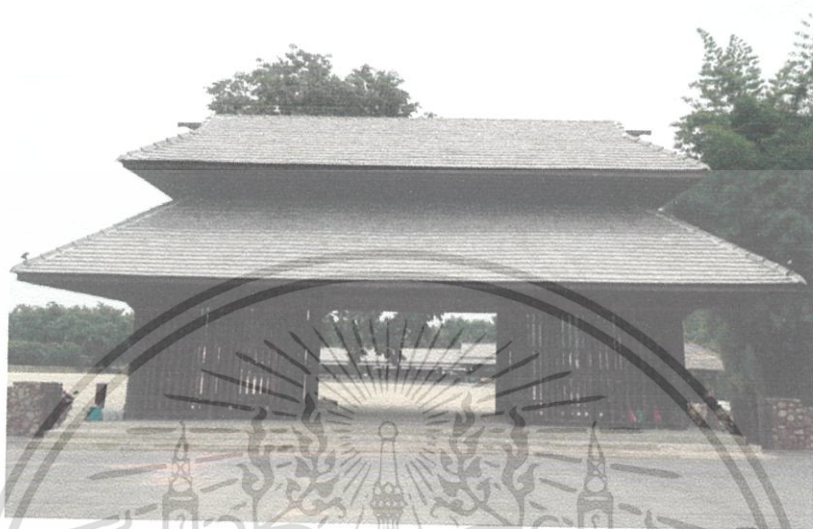
ข้อด้อย

การสัญจรไม่สะดวกในฤดูฝน และเนื่องจากพื้นที่เป็นแอ่งกระทะทำให้เกิดปัญหาการระบายน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 ศูนย์วิปัสสนากรรมฐานสากล ไร่เชิญตะวัน

รูปภาพที่ 3-14 แสดงซุ้มประตูทางเข้าภายในไร่เชิญตะวัน ทำหน้าที่เป็นทั้งซุ้มประตู จุดพักผ่อนและ
จุดรับส่งผู้โดยสาร

เจ้าของโครงการ : พระมหาภูติชัย วชิรเมธี

ที่ตั้งโครงการ : เลขที่ 217 บ้านใหม่สันป่าเทียง ต. ห้วยสัก อ. เมือง จ. เชียงราย

ที่มาของโครงการ : สร้างขึ้นเมื่อเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2552 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็น
ศูนย์กลางในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่สังคมาโลก ได้สร้างขึ้นจากแรงบันดาลใจที่จะหาที่
ปลีกวิเวกส่วนตัวสงบๆกลายมาเป็นที่ส่วนรวมเพื่อทุกคนไปแล้วในปัจจุบัน เพื่อให้คนกรุงที่มีเวลา
น้อยได้มีที่ปฏิบัติธรรม ที่ช่วยเติมพลังแล้วกลับไปทำงานใหม่ ด้านในมี ปรินสาธรรม ออกแนว
ศิลปะเป็นตุ้งถอดความกัน มาที่นี้มีความสงบ สวยงามเย็นสบาย ท่านพระมหาภูติชัย วชิรเมธี
ได้เล่าว่าความเป็นมาของไร่เชิญตะวันให้ฟังว่าที่นี่เป็นไร่สันจี่มาแต่ดั้งเดิม ลูกศิษย์พระอาจารย์ได้
ซื้อไว้หลังจากที่พระอาจารย์เรียนจบ ตั้งแต่ปี45ทุกเดือนก็จะมาปลีกวิเวก ปักกลดอยู่บนเขาฝั่ง
โน้นใกล้ไร่นี้ เมื่อปี 2551 สมเด็จพระเทพฯ เสด็จมาเปิดโรงเรียนที่ท่าน ว.วชิรเมธี สร้างไว้ที่
บ้านเกิดก็ถือว่าได้ทำอะไรให้บ้านเกิดเรียบร้อยแล้ว ที่เหลือก็อยากทำอะไรที่คืนกำไรให้กับตัวเอง
บ้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 3-15 แสดงบรรยากาศของกิจกรรมในไร่เจริญตะวัน

1. แนวความคิดในการออกแบบ

แนวความคิดในการออกแบบ โครงการรวมถึงอาคาร มีการดึงเอาลักษณะร่วมของเอกลักษณ์ท้องถิ่นเข้ามาใช้ คือศิลปะแบบล้านนา ซึ่งมีนำแนวทางมาจากอาคารทางศาสนาแบบดั้งเดิม แล้วนำมาพัฒนาให้ร่วมสมัย กิจกรรมภายในแบบสากล การเลือกใช้วัสดุจะเป็นไม้เพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อม รวมถึงการพึ่งพาตนเองได้

2. ภาพลักษณ์โครงการ

แสดงออกถึงการพึ่งพาธรรมชาติเป็นหลัก นอกจากการปฏิบัติธรรมที่ต้องเป็นสากลแล้ว ยังมีการน้อมนำพระราชดำรัสของในหลวงเข้ามาใช้ในโครงการ คือเกษตรพอเพียง

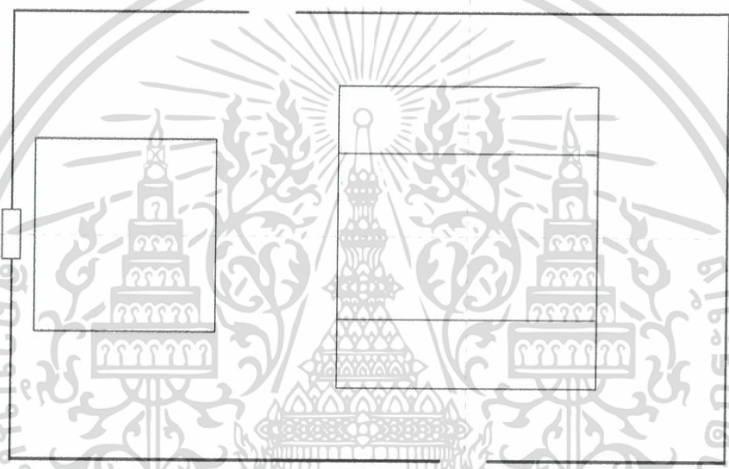

รูปภาพที่ 3-16 แสดงบรรยากาศของแปลงนาสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ลักษณะทางสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์แบบล้านนา

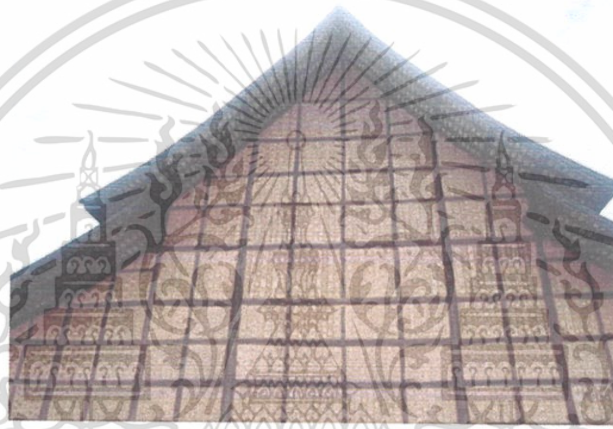
3.1 อาคารวิปัสณาการ เป็นอาคารที่มีลักษณะร่วมแบบล้านนา แต่ปรับเปลี่ยนวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่นผสมกับฝีมือช่างพื้นบ้านและวัสดุที่หาได้ในพื้นที่ ทำให้งานสถาปัตยกรรมของอาคารหลังนี้มีความร่วมสมัย แต่ไม่ละเลยเอกลักษณ์แบบล้านนา ด้วยการแสดงออกทางรูปทรง และการซ้อนชั้นหลังคา เพียงแต่การขยายสัดส่วนที่ใหญ่ขึ้นเพื่อรองรับคนจำนวนมาก และการยกเก็จของผนัง โดยเฉพาะด้านหน้าและหลังอาคารที่หายไป เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะอาคารหลังนี้ไม่ใช่อาคารทางศาสนาโดยตรงเช่นวิหาร แต่เป็นอาคารเพื่อการปฏิบัติธรรมของคนทั่วไป

รูปภาพที่ 3-17 แสดงผังอาคารและพื้นที่โดยรอบวางแนวแกนออก-ตก ซึ่งเป็นรูปแบบเดียวกับอาคารทางศาสนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
รูปภาพที่ 3-18 แสดงรูปทรงอาคารที่มีลักษณะร่วมแบบล้านนา
ไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

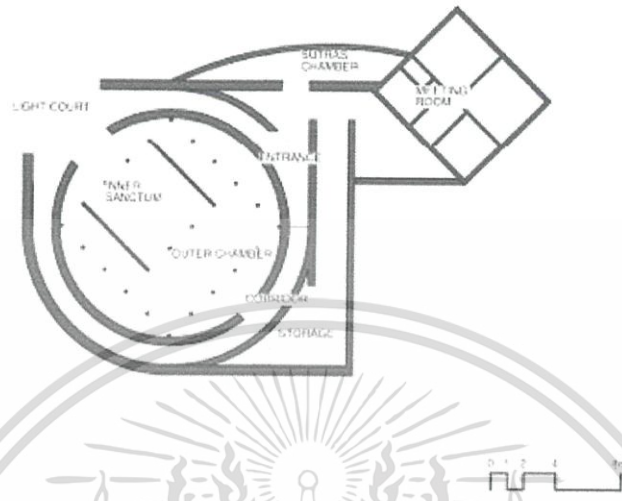
รูปภาพที่ 3-19 แสดงด้านหน้าและด้านหลังอาคารการยกเกิ้ล็ดของผนังที่หายไปแต่คงไว้ซึ่งรูปทรง

รูปภาพที่ 3-20 ผนังอาคาร ใช้เศษไม้เหลือจากการทำ โครงสร้าง ฝ้าซีก เจาะรู ประกบผนังปูนดินแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 วัดแห่งน้ำหรือวัดซอนปลุจิจิ

รูปภาพที่ 3-21 ผังและองค์ประกอบหลักโครงการ วัดแห่งน้ำหรือวัดซอนปลุจิจิ

เจ้าของโครงการ
สถาปนิก
ที่ตั้งโครงการ
สร้างเมื่อ

วัดซอนปลุจิจิ
ทาดาโอะ อันโด
เมือง อวาจิชิมะ ประเทศญี่ปุ่น
ค.ศ. 1991

รูปภาพที่ 3-22 บรรยากาศด้านข้างอาคาร

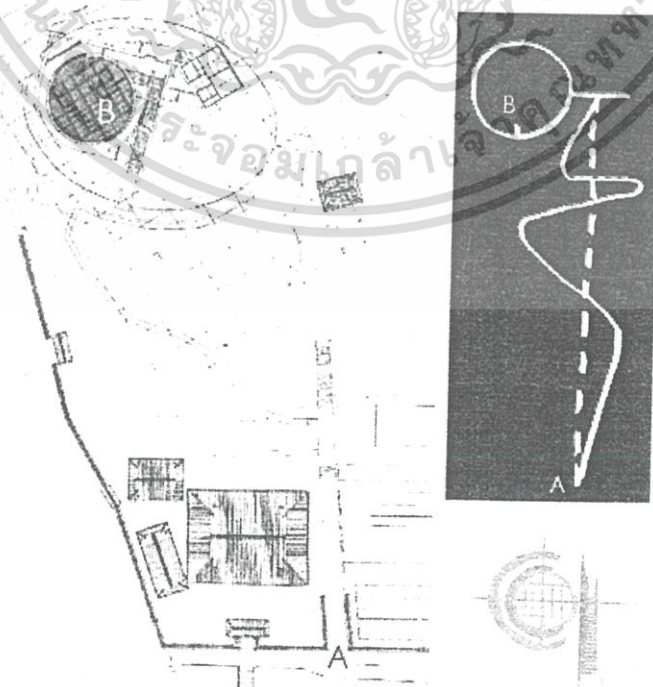
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 3-23 บรรยากาศด้านบนอาคารมีน้ำเป็นส่วนประกอบ

แนวความคิด การหลอมรวมกันของความสงบนิ่ง ความสง่างามของน้ำ ปริมาตร เนื้อที่ สี และแสง ก้กับการสร้างสรรค์ของมนุษย์และธรรมชาติอย่างสอดคล้องกัน

ศาสนาสถาน WATER TEMPLE แห่งนี้ เป็นที่เชื่อมประสานมนุษย์กับธรรมชาติ (จากประสบการณ์ในวัยเด็กของตัว ทาดาโอะ อันโด เอง เขาเป็นผู้ที่ใช้ชีวิตคุ้นเคยอยู่กับอาคารคลาสสิก คังเคิมของญี่ปุ่นรวมทั้งอาคารแบบโรมา ฟาร์มของชาวบ้านในชนบท) ผลงานของเขา จึงมีแนวโน้มจากสไตล์พื้นบ้านออกแนวนามธรรม ได้จิตวิญญาณของสถานที่บริเวณที่ก่อสร้าง

รูปภาพที่ 3-24 แนวความคิดในการเข้าถึงภายในอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 3-27 แสดงการวิเคราะห์ให้เห็นองค์ประกอบทางโครงสร้างของอาคาร

จากสระบัวขนาดใหญ่ มีทางเดินลงไปสู่สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่ลึกลงไป ผู้ที่มาต้องเดินผ่านทางเดินแคบๆ ลงไปใต้ระดับน้ำ สู่ตัววัดใต้น้ำ ช่วงที่เดินผ่านบันไดแคบนี้ ผู้ที่เดินจะถูกจำกัดด้านลักษณะทางกายภาพของพื้น ผนัง ที่ค่อยๆ เปลี่ยนผ่านเส้นทางการเดิน มีผลกับการตัดโลกภายนอกที่วุ่นวายสับสนออกไป เพราะเข้าสู่ตัววัดอันสงบ

รูปภาพที่ 3-28 โถงภายในเมืองมาถึงส่วนศักดิ์สิทธิ์ของวัด ใช้สีแดง เพื่อให้แสงเกิดการกระจายตัว

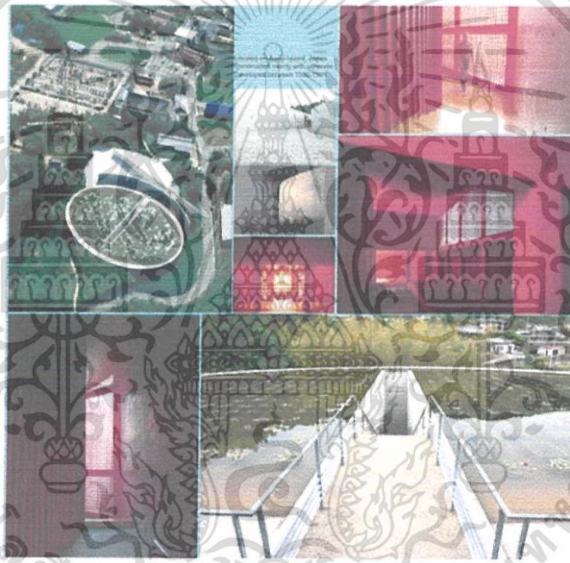
เดินชัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนโถงภายในด้านล่างใช้สีแดง (เวอร์มิลเลียน) โดยทั่วทั้งกำแพง เสา และผนัง ดูคล้ายว่า อากาศนั้น ได้รับการแผ่กระจายแสงแดง มีช่องแสงให้แสงธรรมชาติลอดผ่านเข้ามาบางจุด ส่งผลให้เกิดความรู้สึกสงบ และดีกลับ

บทวิเคราะห์

วัดแห่งนี้มีการออกแบบให้ผู้ที่เข้ามาใช้งานสามารถสัมผัส รู้สึกถึงความสงบได้ด้วยตนเอง เพื่อที่จะเตรียมพร้อมและเปิดรับสิ่งที่เป็นหัวใจหรือแก่นของพุทธศาสนาได้ดีและง่ายขึ้น เป็นสถาปัตยกรรมที่แผ่ธรรมะอยู่ในตัว โดยใช้บ่อน้ำขนาดใหญ่สื่อถึงจิตใจที่เยือกเย็นและสงบ และตัดความวุ่นวายทางโลกออกไป

รูปภาพที่ 3-29 เปรียบเทียบภาพส่วนต่างๆ ให้เข้าใจแนวความคิดในการออกแบบ

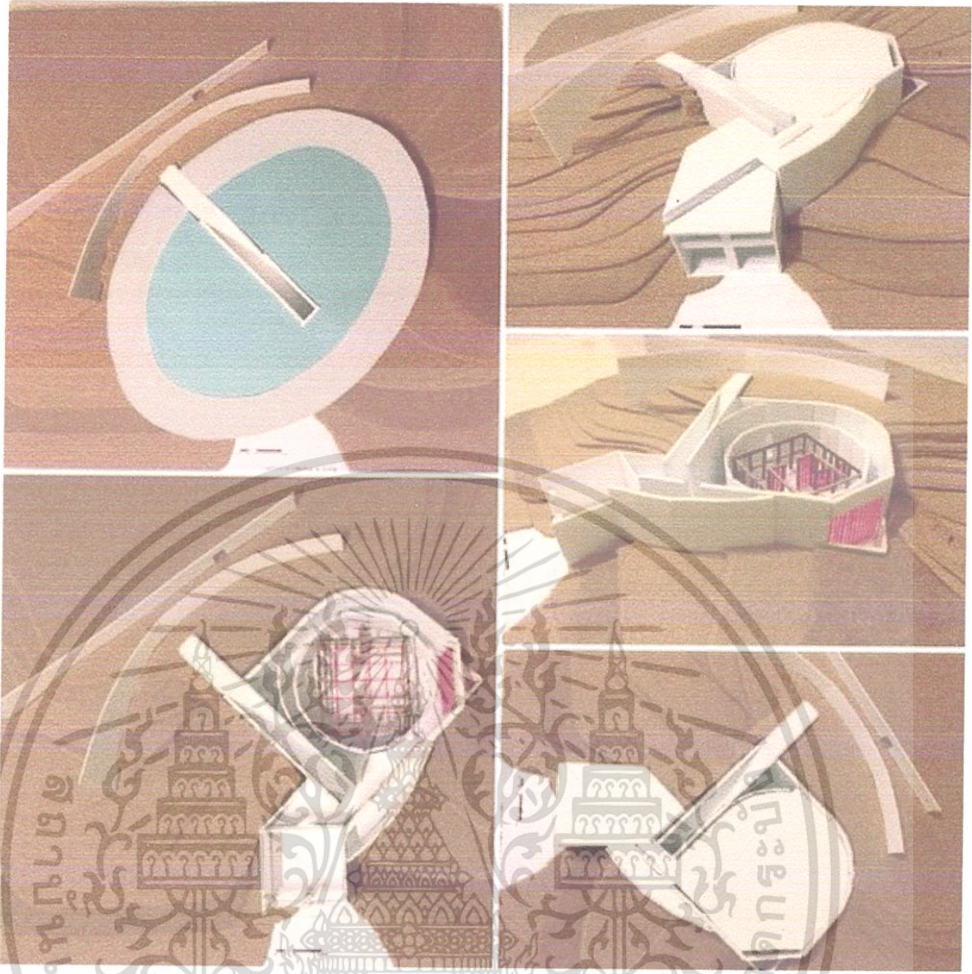
ข้อดี

1. สภาพแวดล้อมรอบข้างที่เป็นชุมชนเก่า ส่งผลให้สถาปัตยกรรม เอื้อต่อการปฏิบัติธรรม เป็นการเลือกที่ตั้งที่เหมาะสมกับการใช้สอย
2. วัสดุทางเดินที่หลากหลาย ทำให้ผู้เดินเกิดสติตลอดเวลาของการปฏิบัติธรรม
3. โครงการมีความตอบสนองผู้ใช้ในแง่อารมณ์ ความรู้สึก เป็นอย่างดี
4. การแบ่งโซนนิ่ง และเส้นทางการเดินชัดเจน

ข้อเสีย

1. ขาดความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมในแง่รูปทรงอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่ให้มีความสำคัญกับอาคารเดิมที่มีในแง่ของที่วางที่ไม่เชื่อมโยงกับอาคารเก่า ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 3-30 แสดงโมเดลจำลองให้เห็นการออกแบบอาคารกับสภาพแวดล้อมที่มีคอนทราสต์

สรุปโดยรวมของการศึกษาทั้งหมด โครงการที่ทำการศึกษาในแง่การบริหารจัดการ เช่น โครงการบ้านสวนอินตินั้น จะมีค่าบริการในการเข้ามาปฏิบัติธรรมโดยใช้รูปแบบการพักอาศัยเช่นเดียวกับโรงแรมหรือรีสอร์ท แตกต่างกันเพียงการบริการที่ให้ธรรมะเป็นจุดขายโครงการ ซึ่งรูปแบบสถาปัตยกรรมไม่ได้แฝงแนวคิดแง่ของพุทธศาสนา เท่าใดนัก ต่างจากโครงการศูนย์วิปัสสนากรรมฐานสากลไร่เจริญตะวัน และวัดสอนปฎิบัติของญี่ปุ่น ที่ให้ความสำคัญ ทั้งการบริหาร และแนวคิดแบบพุทธศาสนาแฝงในงานสถาปัตยกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

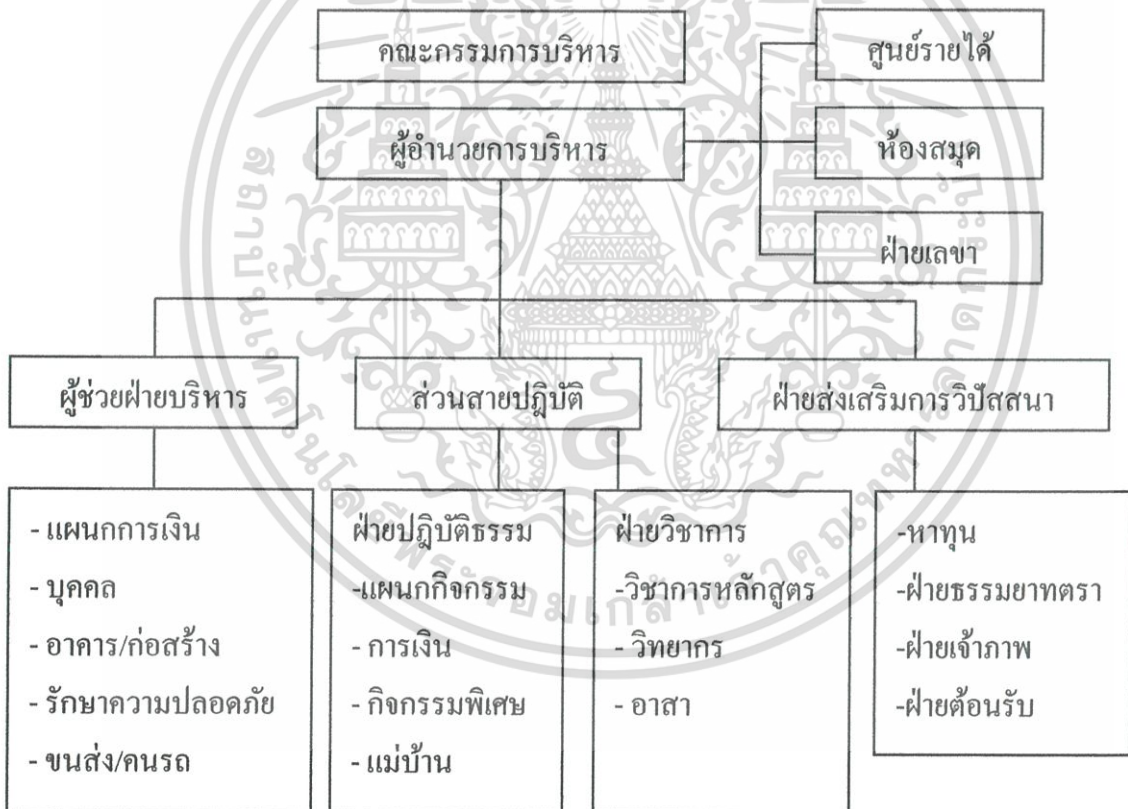
การศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดโครงการ

การศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดโครงการ สามารถแบ่งกรอบในการศึกษาข้อมูลดังต่อไปนี้

1. การศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ
2. การศึกษารายละเอียดองค์ประกอบของโครงการ
3. การศึกษาวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ

4.1 การศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

ฝั่งองค์กรของศูนย์วิปัสสนากรรมฐาน(มาตรฐาน) ที่มา : สำนักยุทธวิธีกรมทศมาคม

การแบ่งหน่วยงานและจัดอัตรากำลังของแต่ละหน่วยงานพิจารณาจากเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ โดย เปรียบเทียบจากอัตรากำลังของการดำเนินงานของยุทธวิธีกรมทศมาคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4-1 การแบ่งหน้าที่และอัตรากำลัง

ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่รับผิดชอบ
ผู้อำนวยการบริหาร เลขา	1	-บริหารงานศูนย์ ห้องสมุด ศูนย์รายได้
1. ฝ่ายบริหาร	1	-ผู้ช่วยผู้อำนวยการบริหาร
1.1 ผู้ช่วยฝ่ายบริหาร	1	-ดูแลเรื่องงานบริจาค
1.2 แผนกการเงิน	2	-ควบคุมรายรับรายจ่าย
1.3 แผนกบุคคล	2	-วางแผนการเงินของศูนย์
1.4 แผนกอาคาร/การช่าง	4	-บริหารงานบุคคลและธุรการ
1.5 แผนกรักษาความปลอดภัย	3	-ดูแลความเรียบร้อยของอาคาร
1.6 แผนกขนส่ง	2	-ดูแลความเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยดูแลเรื่องงานขนส่ง
2. ฝ่ายปฏิบัติการ		
2.1. ผู้ช่วยฝ่ายปฏิบัติการ	1	-ดูแลความเรียบร้อยของฝ่าย
2.1.2 หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการ	1	-ดูแลศูนย์สาขา ดูแลฝ่ายต้อนรับ ฝ่าย เจ้าภาพ ฝ่ายธรรมยาตรา จัดหาทุน
2.1.2 แผนกกิจกรรม	1	-วางแผนกิจกรรมของศูนย์
2.1.3 แผนกทะเบียน	2	-ดูแลฝ่ายทะเบียน
2.1.4 แผนกกิจกรรมพิเศษ	3	-ดูแลฝ่ายกิจกรรมพิเศษ
2.1.5 แผนกแม่บ้าน	10	-ดูแลความเรียบร้อย ประกอบอาหาร
2.2 ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	1	-ดูแลความเรียบร้อยของฝ่าย
2.2.1 หัวหน้าฝ่าย	1	-ดูแล จัดการวิชาการและหลักสูตร
2.2.2 แผนกวิชาการ/หลักสูตร	2	-ดูแลหลักสูตรการปฏิบัติการ
2.2.3 แผนกวิทยากร	2	-ติดต่อ ประสานงานกับวิทยากร
2.2.4 อาสา	1	-ติดต่อ ประสานงานกับอาสาในโอกาส สำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่รับผิดชอบ
3. ฝ่ายส่งเสริมโครงการ		- ดูแลความเรียบร้อยของฝ่าย
3.1 ผู้ช่วยฝ่ายส่งเสริม	1	- ติดต่อประสานงาน จัดหาทุนให้กับ
3.2 แผนกจัดหาทุน	2	กิจกรรม
3.3 แผนกธรรมยาตรา	1	-ติดต่อ ประสานงาน จัดหาทุนให้กับ
		กิจกรรมนอกสถานที่
3.4 ฝ่ายเจ้าภาพ	1	-ติดต่อ ประสานงาน จัดหาทุนให้กับ
		กิจกรรม
3.5 ฝ่ายต้อนรับ	2	-ดูแลความเรียบร้อย ด้อนรับผู้ที่มา
		ปฏิบัติธรรม

สรุปอัตรากำลังเจ้าหน้าที่โครงการมีดังนี้

1. ฝ่ายบริหารโครงการ 16 คน
2. ฝ่ายปฏิบัติธรรม 25 คน
3. ฝ่ายส่งเสริมโครงการ 7 คน
4. รวม 48 คน

4.1.1 การวิเคราะห์ประเภทผู้ใช้โครงการ

- ผู้มาปฏิบัติธรรม/เจ้าภาพ ผู้ที่สนับสนุนแต่ละการปฏิบัติธรรม
- ผู้มาติดต่อผู้ที่มาท่องเที่ยว
- วิทยากรผู้ให้ความรู้แก่ผู้ที่มาปฏิบัติธรรม
- กรรมการ ผู้ที่เห็น ใขบายออกหลักสูตรและเป็นผู้ติดต่อวิทยากร
- เจ้าหน้าที่ผู้ที่อำนวยความสะดวกสบายแก่ผู้ที่มาปฏิบัติธรรม

4.1.2 หลักสูตรการอบรมพัฒนาจิตแบ่งผู้เข้ารับการอบรมเป็น 2 ประเภท

1. ผู้เข้ารับการอบรมตามหลักสูตรอบรมพัฒนาจิตแบบพักค้างในสถานที่ จะมีการ จัดอบรมขึ้นทุกเดือนให้แก่นักเรียนนิสิตนักศึกษาและบุคคลทั่วไปที่สนใจทั้งในประเทศและชาวต่างชาติโดยการอบรมแบ่งเป็น 3 แบบคือ

1.1 การอบรมพัฒนาจิตให้เกิดปัญญาและสันติสุข (สำหรับชาวไทย) จัดชนในช่วงวันที่ 1-8 ของทุกเดือนรวมระยะเวลา ปฏิบัติ 8 วัน 7 คืน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 การอบรมพัฒนาจิตให้เกิดปัญญาและสันติสุข (สำหรับชาวต่างชาติ)ลักษณะจะเหมือนกับข้อ 1 แต่หลักสูตรและภาษาที่ใช้จะเป็นภาษาอังกฤษจัดขึ้นในช่วงวันที่ 11-18ของเดือนรวมระยะเวลาปฏิบัติ 8 วัน 7 คืน

1.3 การอบรมหลักสูตรวิปัสสนาการเจริญสติกำหนดรู้ปัจจุบันในชีวิต (สำหรับผู้เคยปฏิบัติธรรมหลักสูตรคุณแม่สิริมาแล้วอย่างน้อย 1 ครั้ง) จัด ขึ้นในช่วงวันที่ 20-29 ของทุกเดือนรวมระยะเวลาปฏิบัติ 10 วัน

2. ผู้เข้ารับการอบรมแบบไม่พักค้างในสถานที่ซึ่งรูปแบบการอบรมประเภทนี้จะอยู่ ในลักษณะการสัมมนาตามที่ได้ติดต่อกันไว้หรือการบรรยายธรรมในวันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนา

2.1 การอบรมประเภทจัดสัมมนาพระพุทธศาสนาทางวิชาการจะไม่กำหนด ช่วงเวลาที่แน่นอนลงไปจะจัดขึ้นในช่วงเวลาที่ได้ทำการตกลงกันไว้กับ องค์กรต่างๆไม่ว่าจะเป็นของรัฐบาลหรือของเอกชน

2.2 การบรรยายธรรมพิเศษจะอยู่ในช่วงวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา หมายเหตุ ตารางการปฏิบัติอาจมีความยืดหยุ่นในเรื่องของวันและเวลาบ้างเล็กน้อยเนื่องจาก จะ มีการทำบุญตักบาตรในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา งานทอดกฐินในเทศกาลทอดกฐิน

4.1.3 การวิเคราะห์จำนวนผู้ใช้โครงการ

การวิเคราะห์จำนวนผู้ใช้โครงการนั้นใช้เปรียบเทียบจากสถิติผู้เข้าอบรมในแต่ละปี ของ ธรรมสถานวิโมกขิวัตย์ อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี

ตารางที่ 4-2 สรุปสถิติหลักสูตรหลักของธรรมสถานวิโมกขิวัตย์ ซึ่งมีหลักสูตรเดียวกันกับ สำนักยวพุทธิกสมาคม

กิจกรรม	ปี พ.ศ. 2556		ปี พ.ศ. 2557		ปี พ.ศ. 2558	
	ครั้ง	จำนวนคน	ครั้ง	จำนวนคน	ครั้ง	จำนวนคน
1.พัฒนาจิตให้เกิดปัญญาและสันติสุข	12	3,800	12	4,200	12	5,000
2.การเจริญสติกำหนดรู้ปัจจุบันในชีวิต	3	200	4	300	4	300

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4-3 สรุปงานอบรมด้านความรู้ทางพระพุทธศาสนา

กิจกรรม	ปี พ.ศ.2556		ปี พ.ศ. 2557		ปี พ.ศ. 2558	
	ครั้ง	จำนวนคน	ครั้ง	จำนวนคน	ครั้ง	จำนวนคน
1. ธรรมบรรยาย"จิตใสใจสบาย"	11	5,500	11	6,000	11	6,500
2. ทำบุญวันเกิดแบบชาวพุทธ	12	200	12	800	12	800
3. สาธยายพระไตรปิฎก	3	2,000	3	2,000	3	2,000

ตารางที่ 4-4 สรุปงานด้านกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

กิจกรรม	ปีพ.ศ. 2556		ปีพ.ศ. 2557		ปีพ.ศ. 2558	
	ครั้ง	จำนวนคน	ครั้ง	จำนวนคน	ครั้ง	จำนวนคน
1. วันมาฆบูชา	1	250	1	400	1	400
2. วันวิสาขบูชา	1	250	1	400	1	400
3. วันอาสาฬหบูชา	1	250	1	100	1	400

จากตารางที่นำมาเฉลียวหาจำนวนผู้เข้ามาปฏิบัติธรรมสูงสุด จะเห็นได้ว่าจำนวนผู้เข้าใช้พวงानสูงสุดจะอยู่ที่หลักสูตรหลักที่เปิดสอนคือหลักสูตรอบรมให้เกิดปัญญาและสันติสุข

ปี 2556 เฉลี่ย 250 คน/ครั้ง

ปี 2557 เฉลี่ย 250 คน/ครั้ง

ปี 2558 เฉลี่ย 250 คน/ครั้ง

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าจำนวนเฉลี่ยของผู้เข้าปฏิบัติสูงสุด /ครั้งอยู่ที่ประมาณ 250 คน ส่วนจำนวนคนที่เกิน 100 ในกิจกรรมวันสำคัญนั้น ไม่ได้มาเพื่อปฏิบัติธรรมแต่งานด้านกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาทำให้เราเห็นความจำเป็นของการมีลาน อนุเคราะห์สงฆ์ เนื่องจาก คนจำนวน 100 คนเข้ามาใช้พื้นที่ประกอบกิจกรรมทางศาสนา

สรุปจำนวนผู้เข้าอบรมตามหลักสูตรแบบพักค้างสูงสุดอยู่ที่ 200-250 คนต่อครั้ง โดยอ้างอิงที่มาจากสถานปฏิบัติธรรมวิโมกขิลาถ์ ซึ่งอยู่ในพื้นที่เดียวกันกับที่ตั้งโครงการ คือ อ.สวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำนวนเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญ ต่างๆแบบมาเช้า-เย็นกลับ สูงสุดอยู่ที่ประมาณ 100 คนต่อครั้ง

4.2 การศึกษารายละเอียดองค์ประกอบของโครงการ

4.2.1 การศึกษารายละเอียดองค์ประกอบของโครงการพิจารณาขึ้นจากปัจจัยต่างๆดังนี้

1. ความเป็นมาของโครงการ
2. วัตถุประสงค์ของโครงการ
3. ตารางกิจกรรม

ตารางที่ 4-5 แสดงองค์ประกอบหลักของโครงการที่พิจารณาจากความเป็นมาของโครงการ

ความเป็นมาของโครงการ	กิจกรรม	องค์ประกอบหลัก
มุ่งพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ให้เป็นมาตรฐานระดับสากล	<ol style="list-style-type: none"> 1. การปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐาน 2. การทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา 3. การเผยแพร่ความรู้ทางพุทธศาสนา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ห้องปฏิบัติธรรม 2. สวน / ลานเอนกประสงค์ 3. นิทรรศการถาวร/ หมุนเวียน-ห้องสมุด

ตารางที่ 4-6 แสดงองค์ประกอบหลักของโครงการที่พิจารณาจากวัตถุประสงค์ของโครงการ

วัตถุประสงค์ของโครงการ	กิจกรรม	องค์ประกอบหลัก
1. เพื่อเพิ่มทางเลือกที่ในการปฏิบัติธรรม วิปัสสนากรรมฐาน ให้สามารถรองรับผู้ต้องการปฏิบัติธรรมได้ทุกชาติทุกศาสนา	อบรมและวิปัสสนาในหลักสูตรต่างๆของโครงการ	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องปฏิบัติธรรม - ห้องควบคุม - ห้องสมุด - โรงอาหาร
2. เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนสงบใจ พัฒนาชีวิตด้านในด้วยการศึกษาปฏิบัติธรรมเจริญสมาธิภาวนา	การทำบุญตักบาตร เติมน้ำกลม	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องพัก - สวน และ ลานเอนกประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4-7 กำหนดการหลักสูตรวิปัสสนา "การพัฒนาจิตใจให้เกิดปัญญาและสันติสุข (8 วัน 7 คืน)

เวลา	กิจกรรม	จำนวน ผู้ใช้งาน	สถานที่	จำนวน ห้อง	
วันแรก ของการ เปิดการ ฝึก	07.30-09.00น.	ลงทะเบียน รับเอกสาร เข้าห้องพัก	100-200	โถง	1
	09.30-11.30น.	พิธีเปิด ปฐมนิเทศ แนะนำวิทยากร	100-210	ห้องปฏิบัติธรรม	1
	11.30-12.30น.	อาหารกลางวัน	100-210	ห้องอาหาร	1
	12.30-14.30น.	ปฏิบัติธรรมระยะที่ 1	100-210	ห้องปฏิบัติธรรม	1
	14.30-15.00น.	ดื่มน้ำปานะ	100-210	ห้องอาหาร	1
	15.00-17.00น.	ปฏิบัติธรรมระยะที่ 1	100-210	ห้องปฏิบัติธรรม	1
	17.00-18.00น.	อาบน้ำ พักผ่อน	100-210	ห้องพัก ห้องน้ำ	20
	18.00-18.45น.	อาหารเย็น	100-210	ห้องอาหาร	1
	18.45-22.00น.	สวดมนต์ไหว้พระ ปฏิบัติ ธรรมระยะที่ 2	100-210	ห้องปฏิบัติธรรม	1
	22.00น.	พักผ่อน นอน	100-210	ห้องพัก	10
วัน ระหว่าง การ ปฏิบัติ ธรรม	04.00-04.30น.	ตื่นนอน ทำธุระส่วนตัว		ห้องพัก	10
	04.30-05.00น.	ปฏิบัติธรรม		ห้องปฏิบัติธรรม	1
	05.00-06.00น.	ปฏิบัติธรรม		ลานปฏิบัติธรรม	1
	06.00-07.30น.	สวดมนต์ไหว้พระ		ห้องปฏิบัติธรรม	1
	07.30-08.30น.	อาหารเช้า	ประมาณ	ห้องอาหาร	1
	08.30-11.30น.	ปฏิบัติธรรม	100-210	ห้องปฏิบัติธรรม	1
	11.30-12.30น.	อาหารกลางวัน	คน	ห้องอาหาร	1
	12.30-14.30น.	ปฏิบัติธรรม		ห้องปฏิบัติธรรม	1
	14.30-15.00น.	ดื่มน้ำปานะ		ห้องอาหาร	1
	15.00-17.00น.	ปฏิบัติธรรม		ห้องปฏิบัติธรรม	1
	17.00-18.00น.	อาบน้ำ พักผ่อน		ห้องพัก ห้องน้ำ	20
	18.00-18.45น.	อาหารเย็น		ห้องอาหาร	1
	18.45-20.00น.	สวดมนต์ไหว้พระ ปฏิบัติธรรม		ห้องปฏิบัติธรรม	1
	20.00-22.00น.	ปฏิบัติธรรม		ลานปฏิบัติธรรม	1
22.00	พักผ่อน นอน		ห้องพัก	20	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรม	จำนวน ผู้ใช้งาน	สถานที่	จำนวน ห้อง	
วัน สุดท้าย ของการ เปิดการ ฝึก	04.00-04.30น.		โรงรับผู้อบรม	1	
	04.30-06.00น.		ห้องปฏิบัติธรรม	1	
		ตื่นนอน ทำธุระส่วนตัว ปฏิบัติธรรม สวดมนต์ไหว้พระ สมาทานศีล ฟังเทศ ธรรมะ			
	06.00-08.30น.		ห้องอาหาร	1	
	08.30-11.30น.		ห้องปฏิบัติธรรม	1	
	11.30-12.30น.		ห้องอาหาร	1	
	12.30-15.30น.		ประมาณ 100-210 คน	ห้องปฏิบัติธรรม	1
		การปฏิบัติที่บ้าน ตอบ ปัญหา			
	15.30-16.30น.			สวนลาน เอนกประสงค์	1
	ประเมินผล แนะนำ ผู้ปฏิบัติ ผู้ปฏิบัติแสดง ความรู้สึก ขอบคุณ วิทยากร สวดมนต์แผ่เมตตา ขอ อโหสิกรรม				
16.30 น.					
	เดินทางกลับบ้าน				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4-8 สรุปลองค์ประกอบโครงการ

แผนก	องค์ประกอบ	จำนวน (ความจุ)	ประเภท		
			หลัก	รอง	เสริม
I. ส่วนสำนักงาน					
ฝ่ายบริหาร	ห้อง ผู้อำนวยการ	1(1)		/	
	ห้องรองผู้อำนวยการ	1(1)		/	
	ห้องประชุม	1(15)		/	
ฝ่ายธุรการ และฝ่าย ทะเบียน	ห้องทำงานหัวหน้า	1(1)		/	
	ห้องทำงานเจ้าหน้าที่	1(1)		/	
	ห้องเก็บเอกสาร	1(1)		/	
	ห้องติดต่อสอบถาม	1(4-6)		/	
ฝ่ายการเงิน และการบัญชี	ห้องทำงานเจ้าหน้าที่	1(1)		/	
	ห้องเก็บเอกสาร	1(1)		/	
ฝ่ายวิชาการ (ดำเนินการอบรม)	ห้องทำงานเจ้าหน้าที่	1(5)		/	
	ห้องประชุมเตรียมงาน	1(14)		/	
โสตทัศนูปกร ณ์	ห้องทำงานเจ้าหน้าที่	1(3)		/	
	เก็บอุปกรณ์โสตฯ	1(1)		/	
	ห้องเก็บของ	1(1)		/	
ห้อง รักษาพยาบาล	ห้องพยาบาล	1(2-3)		/	
	ห้องพักรักษาผู้ป่วย/ญาติ	1(4)		/	
	ห้องน้ำ	1(1)		/	
ห้องสมุดและ จำหน่ายของที่ ระลึก	ชั้นวางหนังสือ	1(40)			/
	ที่อ่านหนังสือ	1(100)			/
	ส่วนมัลติมีเดีย	1(50)			/
	ขายของที่ระลึก	1(20)			/
	ส่วนบรรณารักษ์	1(2)			/

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4-8 (ต่อ)

แผนก	องค์ประกอบ	จำนวน (ความจุ)	ประเภท		
			หลัก	รอง	เสริม
ห้อง นิทรรศการ	ส่วนต้อนรับ	1(1-2)			/
	ส่วนแสดงงาน	1(100)			/
	ห้องเก็บของ	1(1)			/
2. ส่วนปฏิบัติการ					
ภายในอาคาร	โถง	1(200)		/	
	ประชาสัมพันธ์	1(2)		/	
	ห้องอาหาร	1(205)		/	
	ห้องควบคุม	1(2)		/	
	ห้องปฏิบัติการ	1(210)	/		
	ห้องน้ำ	2(20)		/	
	ห้องพักชาย	1(100)	/		
	ห้องพักหญิง	1(100)	/		
	ห้องพักวิทยากร	10(1-2)	/		
	ห้องน้ำ	2(20)		/	
	ห้องเก็บอุปกรณ์	1(1)		/	
	ภายนอก อาคาร	สวน/ลานอเนกประสงค์	1(300)	/	
ห้องน้ำ		2(20)		/	
3. ส่วนสนับสนุน โครงการ					
ฝ่ายงาน อาคารสถานที่	ห้องทำงานหัวหน้า	1(1)		/	
	ห้องพนักงาน	1(2)		/	
	ห้องเก็บอุปกรณ์	1(1)		/	
	พื้นที่ลงเวลาเข้า ออกพนักงาน	1(1)		/	
	ห้องน้ำพนักงานและลิฟต์เกอร์	2(10)		/	
	พื้นที่พักผ่อนพนักงาน	1(20)		/	
	ห้องพักพนักงานรักษาความปลอดภัย	1(4)		/	
	ปลดอดภัย				
	ห้องพักพนักงานทำความสะอาด	1(4)		/	
	ห้องเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด	1(2)		/	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4-8 (ต่อ)

แผนก	องค์ประกอบ	จำนวน (ความจุ)	ประเภท		
			หลัก	รอง	เสริม
ฝ่ายงาน อาคารสถานที่	ห้องเก็บอุปกรณ์ช่าง	1(2)		/	
	พื้นที่ส่วนเพาะชำต้นกล้า	1(6)		/	
ฝ่ายงาน อาคารสถานที่	ห้องเก็บอุปกรณ์ทำสวน	1(1)		/	
	ป้อมยาม	1(2)		/	
ที่พัก เจ้าหน้าที่	ห้องพักเจ้าหน้าที่ช/ญ	15(2)		/	
	โรงพักผ่อน	1(30)		/	
	ห้องน้ำ ห้องส้วม	2(15)		/	
	ห้องเก็บของ	1(1)		/	
ที่จอดรถ	รถยนต์	1(70)		/	
	รถบัส	1(4)		/	
	ส่วนบริการ	1(4)		/	
	รถมอเตอร์ไซค์	1(5)		/	
งานระบบ อาคาร	ห้องเก็บขยะ	1(1)		/	
	ห้องเครื่องไฟฟ้า	1(1)		/	
	ห้องเครื่องผลิตกระแสไฟฟ้า	1(1)		/	
	สำรอง			/	
	ห้องเครื่องปั๊มน้ำ	1(1)		/	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

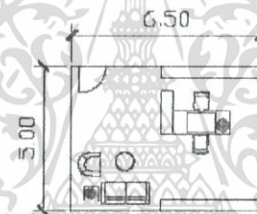
4.3 การศึกษาวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ

1. หาปริมาณหรือกำหนดในแต่ละพื้นที่จากข้อกำหนดและกรณีศึกษา
2. หาขนาดพื้นที่จากปริมาณผู้ใช้อาคาร โดยอ้างอิงจากมาตรฐานต่างๆ
 - ARCHITECT ' S DATA
 - วิเคราะห์ตามความเหมาะสม
 - BUILDING PLANNING & DESIGN STANDARD
 - DESIGN OF LONG – TERN CARE FACILITIES
 - การออกแบบภายในชั้นพื้นฐาน
 - มาตรฐานอาคาร
 - TIME SAVER STANDARD

1. ส่วนสำนักงาน

1.1 แผนกบริหาร

ห้องทำงานผู้อำนวยการ

รูปภาพที่ 4-1 ห้องทำงานผู้อำนวยการ

ส่วนทำงาน

ผู้ใช้สอย

: ผู้อำนวยการ 1 คน/ห้อง

พื้นที่

: พื้นที่ 25.00 ห้อง / ตร.ม.

(Architects' Data p.235)

รวมเนื้อที่

:

= 25.00 ตร.ม.

Circulation 30%

:

= 7.50 ตร.ม.

รวมเนื้อที่

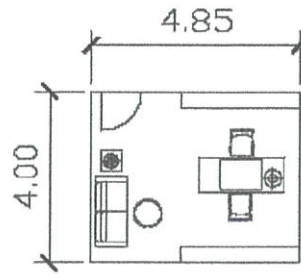
:

ห้องทำงานผู้อำนวยการ:

= 32.50 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องทำงานรองผู้อำนวยการ

รูปภาพที่ 4-2 ห้องทำงานรองผู้อำนวยการ

ส่วนทำงาน

ผู้ใช้สอย : รองผู้อำนวยการ 1 คน / ห้อง

พื้นที่ : พื้นที่ 15.00 ห้อง / ตร.ม.

(Architects' Data p.235)

รวมเนื้อที่ : = 15.00 ตร.ม.

Circulation 30% : = 4.50 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : ห้องทำงานรองผู้อำนวยการ = 15.00 ตร.ม.

ห้องประชุม

ผู้ใช้สอย : เจ้าหน้าที่ที่แผนกต่างๆ 15 คน/ห้อง

พื้นที่ : พื้นที่ 27.36 ห้อง / ตร.ม.

(Architects' Data p.238)

รวมเนื้อที่ : = 27.36 ตร.ม.

Circulation 30% : = 8.20 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : ห้องประชุม = 35.50 ตร.ม.

1.2 แผนกธุรการและทะเบียน

ห้องทำงานหัวหน้า

ส่วนทำงาน

ผู้ใช้สอย : หัวหน้าฝ่ายธุรการ 1 คน/ห้อง

พื้นที่ : พื้นที่ 10.00 ห้อง / ตร.ม.

(Architects' Data p.235)

รวมเนื้อที่ : = 10.00 ตร.ม.

Circulation 30% : = 3.00 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : ห้องทำงานหัวหน้า = 13.00 ตร.ม.

ห้องทำงานเจ้าหน้าที่

ผู้ใช้สอย : เจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียน 1 คน / ห้อง

พื้นที่ : พื้นที่ 8.00 ห้อง / ตร.ม.

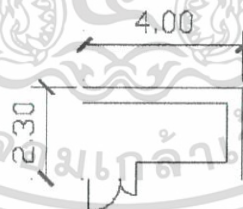
(Architects' Data p.235)

รวมเนื้อที่ : = 8.00 ตร.ม.

Circulation 30% : = 2.40 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : ห้องทำงานหัวหน้า = 10.40 ตร.ม.

ห้องเก็บเอกสาร

รูปภาพที่ 4-3 ห้องเก็บเอกสาร

พื้นที่ : พื้นที่ 7.00 ห้อง / ตร.ม.

(Architects* Data p.241)

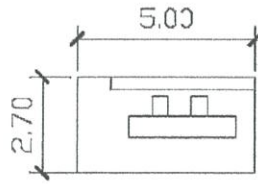
รวมเนื้อที่ : = 7.00 ตร.ม.

Circulation 30% : = 2.10 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : ห้องเก็บเอกสาร = 9.10 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ติดต่อบอล

รูปภาพที่ 4-4 พื้นที่ติดต่อบอล

ผู้ใช้สอย ผู้มาติดต่อ4-6คน

พื้นที่ 10.00ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : = 10.00 ตร.ม.

Circulation 30% : = 3.00 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : ส่วนต้อนรับพักคอย = 13.00 ตร.ม.

1.3 แผนกการเงินการบัญชี

ห้องทำงานเจ้าหน้าที่

ผู้ใช้สอย : เจ้าหน้าที่บัญชี 1 คน / ห้อง

พื้นที่ : พื้นที่ 8.00 ห้อง / ตร.ม.

(Architects' Data p.235)

รวมเนื้อที่ : =8.00 ตร.ม.

Circulation 30% : = 2.40 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ =10.40 ตร.ม.

ส่วนเก็บเอกสาร

พื้นที่ : พื้นที่ 7.00 ห้อง / ตร.ม.

(Architects' Data p.241)

รวมเนื้อที่ : =7.00ตร.ม.

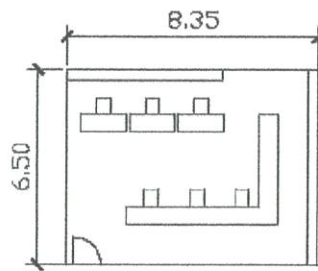
Circulation 0% : =2.10ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : ห้องเก็บเอกสาร =9.10ตร.ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

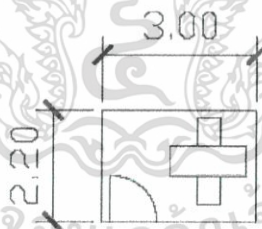
1.4 แผนกวิชาการ (ดำเนินการอบรม)

ห้องทำงานเจ้าหน้าที่

รูปภาพที่ 4-5 ห้องนักวิชาการ

ผู้ใช้สอย	:	เจ้าหน้าที่ดำเนินการอบรม 5 คน
พื้นที่	:	พื้นที่ 42.00 ตร.ม./ห้อง (วิทยานิพนธ์ศูนย์วัดสนามมิตร จังหวัดเชียงใหม่)
รวมเนื้อที่ :	:	= 42.00 ตร.ม.
Circulation 30%	:	= 12.60 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ : ห้องทำงานเจ้าหน้าที่	:	= 54.60 ตร.ม.
ประชุมเตรียมงาน		

รูปภาพที่ 4-6 ห้องประชุมเตรียมงาน

ผู้ใช้สอย	:	ทีมงานวิทยากรและเจ้าหน้าที่ 14 คน
พื้นที่	:	พื้นที่ 2.25-4.00 ตร.ม./ห้อง (Architects' Data pJ237)
รวมเนื้อที่	:	= 4.00 ตร.ม.
Circulation 30%	:	= 1.20 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ : ประชุมเตรียมงาน	:	= 6.20 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 แผนกโสตทัศนูปกรณ์

ห้องทำงานเจ้าหน้าที่รวม

ผู้ใช้สอย	:	เจ้าหน้าที่โสต 3 คน
พื้นที่	:	พื้นที่เจ้าหน้าที่บริการ โสต 4.50 ตร.ม. (มาตรฐานอาคารราชการ)
รวมเนื้อที่	:	=4.50ตร.ม.
Circulation30%	:	= 1.35 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ : ห้องทำงานเจ้าหน้าที่	:	=5.85ตร.ม

ห้องเก็บอุปกรณ์โสต

ผู้ใช้สอย	:	เจ้าหน้าที่โสต
พื้นที่	:	9.00 ตร.ม./หน่วย (มาตรฐานอาคารราชการ)
รวมเนื้อที่	:	= 9.00 ตร.ม.
Circulation30%	:	=2.70 ตรม
รวมเนื้อที่ : ห้องเก็บอุปกรณ์โสต	:	=11.70 ตร.ม.

ห้องเก็บเทปคลาสเสทและวีดีโอ

ผู้ใช้สอย	:	เจ้าหน้าที่โสต
พื้นที่	:	6.00 ตร.ม. (วิทยานิพนธ์ศูนย์ยุวภัณฑนิตร จังหวัดเชียงใหม่)
รวมเนื้อที่	:	=6.00ตร.ม.
Circulation30%	:	= 1.80 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ : ห้องเก็บเทปคลาสเสทและวีดีโอ	:	=7.80 ตร.ม.

1.6 แผนกรักษาพยาบาล

ห้องพยาบาล

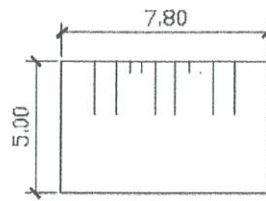
ผู้ใช้สอย	:	เจ้าหน้าที่ 1 คน/เตียง2-3 คน
พื้นที่	:	พื้นที่10.80-13.50 ห้อง/ตร.ม. (Design of Long - Term Care Facilities p.70)
รวมเนื้อที่	:	= 13-50 ตร.ม.
Circulation30%	:	= 4.05 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รวมเนื้อที่ : ห้องพยาบาล

= 17.55 ตร.ม.

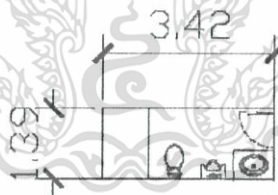
ที่นอนผู้ป่วย

รูปภาพที่ 4-7 ห้องพักผู้ป่วย

ผู้ใช้สอย	:	ผู้ป่วยชาย 2คน/ผู้ป่วยหญิง2คน
พื้นที่	:	30.00ตร.ม.
		(วิทยาลัยพณิชยการจุลฑาลักษณ์มิตร์ จังหวัดเชียงใหม่)
รวมเนื้อที่	:	ที่นอนผู้ป่วยพื้นที่ =30.00ตร.ม.
Circulation30%	:	= 9.00 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ : ที่นอนผู้ป่วย		=39.00 ตร.ม.

ห้องน้ำ

รูปภาพที่ 4-8 ห้องน้ำผู้ป่วย

ผู้ใช้สอย	:	เจ้าหน้าที่และผู้ป่วย
พื้นที่	:	พื้นที่4.00 ตร.ม.
		(Architects' Data)
รวมเนื้อที่	:	ที่ทำงานเจ้าหน้าที่พื้นที่ 4.00 ตร.ม.
Circulation30%	:	= 1.20 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ : ห้องน้ำ		= 6.20ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.7 ห้องสมุดและจำหน่ายของที่ระลึก

ชั้นวางหนังสือ

ผู้ใช้สอย	:	บุคคลทั่วไปและ เจ้าหน้าที่
พื้นที่	:	10.00 ตร.ม./ ห้อง (1,250 รายการ)

(การวิเคราะห์ตามมาตรฐานห้องสมุดเฉพาะ 2545)

โดยคำนวณพื้นที่สำหรับจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 80ตารางเมตรต่อ
10,000รายการ

รวมเนื้อที่	:	=10.00 ตร.ม.
Circulation30%	:	= 13.00 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ : ชั้นวางหนังสือ		= 13.00 ตร.ม.

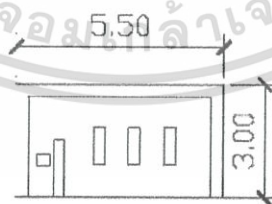
ส่วนอ่านหนังสือ

ผู้ใช้สอย	:	บุคคลทั่วไป 50 คน และ เจ้าหน้าที่
พื้นที่	:	1.5 ตร.ม./คน

(การวิเคราะห์ตามมาตรฐานห้องสมุดเฉพาะ 2545 กำหนด ควรมีที่นั่งไม่ต่ำกว่า
ร้อยละ 10 ของจำนวนผู้ใช้บริการ โดยคิดพื้นที่ 1.5 ตารางเมตรต่อผู้ใช้บริการ 1
คน)

รวมเนื้อที่	:	= 75.001ตร.ม
Circulation30%	:	= 22.00 ตร.ม
รวมเนื้อที่ : ส่วนอ่านหนังสือ		= 97.00ตร.ม

ส่วนขายของที่ระลึก

รูปภาพที่ 4-9 พื้นที่ขายของที่ระลึก

ผู้ใช้สอย	:	เจ้าหน้าที่จำหน่ายหนังสือ/สาธุนทั่วไป
พื้นที่	:	13.44 ตร.ม./ ห้อง

(การวิเคราะห์ตามอาคารตัวอย่าง ยุวพุทธิกสมาคมอาคารธรรมวิทยากร)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รวมเนื้อที่	:	=13.44 ตร.ม.
Circulation30%	:	=4.00 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ : ขยายของที่ระลึก		=17.44 ตร.ม.

ส่วนบรรณารักษ์

ผู้ใช้สอย	:	เจ้าหน้าที่1-2 คน
รวมเนื้อที่	:	=7.50 ตร.ม.
Circulation30%	:	= 2.25 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ : ส่วนบรรณารักษ์		=9.75 ตร.ม.

1.8 ห้องอาหาร

พื้นที่รับประทานอาหาร

ผู้ใช้สอย	:	โต๊ะอาหาร 40 ที่นั่ง
พื้นที่	:	1.20 ตร.ม./คน (Architects' Data p. 132)
รวมเนื้อที่	:	= 48.00 ตร.ม.
Circulation30%	:	= 15.00 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ ห้องอาหาร		= 63.00 ตร.ม.

1.9 ห้องนิทรรศการ

ส่วนต้อนรับ

ผู้ใช้สอย	:	เจ้าหน้าที่1-2คน
รวมเนื้อที่	:	=7.50ตร.ม.
Circulation30%	:	=2.25 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ : ส่วนต้อนรับ		=9.75 ตร.ม.

ส่วนแสดงงาน

ผู้ใช้สอย	:	เจ้าหน้าที่/สาธุชนทั่วไป 100 คน
พื้นที่	:	150ตร .ม./ ห้อง (การวิเคราะห์ตามอาคารตัวอย่าง ยูวพุทธศึกษามหาวิทยาลัย)
รวมเนื้อที่	:	=150.00ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Circulation30%	:	=45.00 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ : ส่วนแสดงงาน		=195.00ตร.ม.

ห้องเก็บของ

ผู้ใช้สอย	:	เจ้าหน้าที่
พื้นที่	:	6ตร.ม./ห้อง
		(วิทยานพนธ์ศูนย์ยุวภัณฑิลาณมิตร จังหวัดเชียงใหม่)
รวมเนื้อที่	:	=6.00 ตร.ม.
Circulation30%	:	=1.80 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ : เก็บของ		=7.80 ตร.ม.

2. ส่วนการปฏิบัติธรรม

2.1 ส่วนปฏิบัติธรรมภายในอาคาร

โถงลงทะเบียน		
ผู้ใช้สอย	:	ผู้เข้ารับการอบรม 200 คน
		เจ้าหน้าที่ 2 คน
พื้นที่	:	1 ตร.ม./คน
		(วิทยานพนธ์ศูนย์ยุวภัณฑิลาณมิตร จังหวัดเชียงใหม่)
รวมเนื้อที่	:	= 102.00 ตร.ม.
Circulation30%	:	= 30.60 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ : โถงลงทะเบียน		=132.60 ตร.ม.

ส่วนประชาสัมพันธ์

ผู้ใช้สอย : เจ้าหน้าที่		1-2 คน
รวมเนื้อที่ :		=7.50 ตร.ม.
Circulation30%		=2.25 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ : เคาร์เตอร์ประชาสัมพันธ์		= 9.75 ตร.ม.

โรงอาหาร

ส่วนเตรียมอาหาร		
ผู้ใช้สอย : แม่ครัว		2 คน
พื้นที่ :		20.00 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(วิทยานิพนธ์ศูนย์ยูวักัลยาณมิตร จังหวัดเชียงใหม่)

รวมเนื้อที่ :	=20.00 ตร.ม.
Circulation30%	=6.00 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ :	=26.00 ตร.ม.

จุดจ่ายอาหาร

ผู้ใช้สอย :	เจ้าหน้าที่ 2-3 คน
พื้นที่ :	18.00 ตร.ม.

(วิทยานิพนธ์ศูนย์ยูวักัลยาณมิตร จังหวัดเชียงใหม่)

รวมเนื้อที่	=18.00ตร.ม.
Circulation30%	=5.40 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ : จุดจ่ายอาหาร	=23.40 ตร.ม.

ซักล้าง

ผู้ใช้สอย :	ผู้ช่วยแม่ครัว 3 คน
พื้นที่	6,00 ตร.ม.

(วิทยานิพนธ์ศูนย์ยูวักัลยาณมิตร จังหวัดเชียงใหม่)

รวมเนื้อที่ :	=18.00ตร.ม.
Circulation30%	= 5.40 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ : ซักล้าง	=23.40ตร.ม.

พื้นที่รับประทานอาหาร

ผู้ใช้สอย :	ผู้ปฏิบัติธรรม 200 คนและวิทยากร
พื้นที่ :	1.20 ตร.ม./คน

(Architects' Data p. 132)

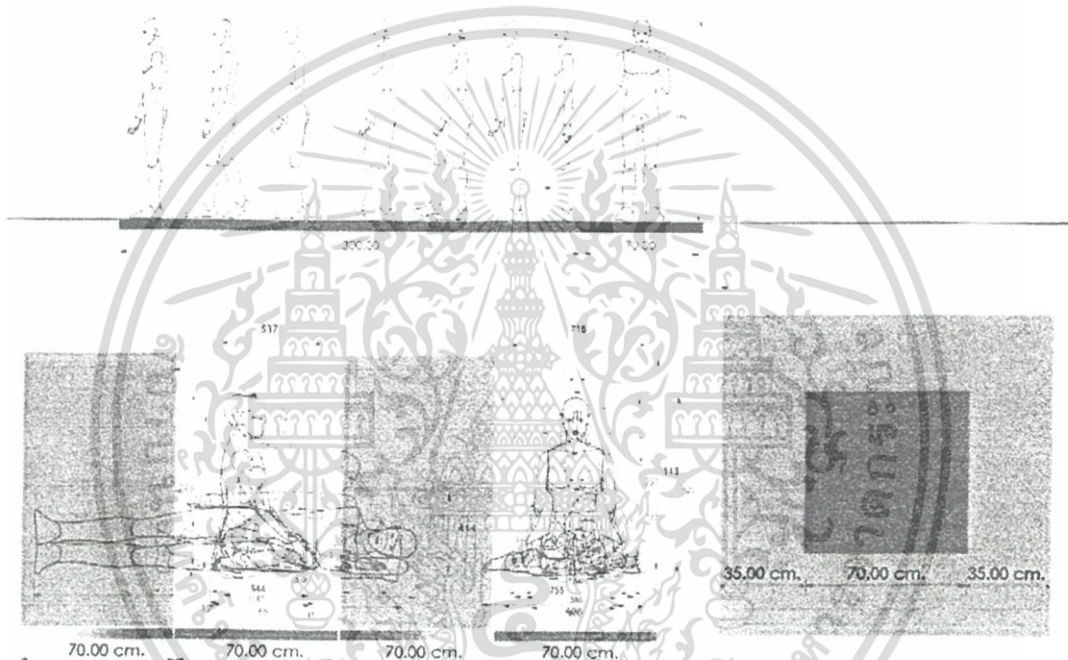
รวมเนื้อที่ :	:	=240.00ตร.ม.
Circulation30%	:	= 72.00 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ :	พื้นที่รับประทานอาหาร	=312.00ตร.ม.
รวมพื้นที่โรงอาหาร		= 384.80 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องควบคุม

ผู้ใช้สอย	:	เจ้าหน้าที่ 1-2 คน
พื้นที่	:	9.00 ตร.ม./หน่วย
(วิทยานิพนธ์ศูนย์วิทยุกลายามิตร จังหวัดเชียงใหม่)		
รวมเนื้อที่	:	=9.00ตร.ม.
Circulation30%	:	= 2.70 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ :		=11.70ตร.ม.

ห้องปฏิบัติการธรรม

รูปภาพที่ 4-10 พื้นที่ส่วนปฏิบัติการธรรม

ผู้ใช้สอย	:	วิทยากร 1-5 คน
		ผู้ปฏิบัติการธรรม 200 คน
พื้นที่	:	1.69 ตร.ม./คน
(วิทยานิพนธ์ศูนย์วิทยุกลายามิตร จังหวัดเชียงใหม่)		
รวมเนื้อที่ :		= 346.45 ตร.ม.
Circulation30%		=103.94 ตร.ม.
รวมเนื้อที่ : ห้องปฏิบัติการธรรม		=450.40 ตร.ม.

ห้องน้ำ-ห้องส้วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ใช้สอย : ผู้ปฏิบัติธรรมวิทายากร และเจ้าหน้าที่
 พื้นที่ : จำนวนห้องสุขา จะคำนวณตามกฎหมายที่กำหนดในกฎกระทรวง
 ฉบับที่ 39 หมวด 2 ว่าด้วยแบบและจำนวนของห้องน้ำและห้องส้วม โดยกำหนดให้
 หอประชุม ห้องโถงต้องมีจำนวนห้องส้วมต่อพื้นที่อาคาร 200 ตารางเมตร ดังนี้

ตารางที่ 4-9 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ตามมาตรฐาน ส่วนห้องปฏิบัติธรรม

เพศ	ห้องส้วม		สุขภัณฑ์
	ส้วม	ที่ปัสสาวะ	อ่างล้างมือ
ชาย	1	2	1
หญิง	2	-	1

โดยพื้นที่ส่วนบริการอบรมปฏิบัติธรรมมี จำนวนเนื้อที่ใช้สอยทั้งหมด 1,063 ตารางเมตรจะ
 สามารถกำหนดให้มีห้องสุขาตามจำนวนดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4-10 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ส่วนห้องปฏิบัติธรรม

เพศ	ห้องส้วม		สุขภัณฑ์
	ส้วม	ที่ปัสสาวะ	อ่างล้างมือ
ชาย	6	12	6
หญิง	12		6

โดยการคำนวณหาพื้นที่ห้องน้ำจากจำนวนห้องส้วมและสุขภัณฑ์ตามกฎหมายแล้วนำมาคิด พื้นที่
 ใช้สอยแยกเป็นห้องน้ำชายและห้องน้ำหญิง โดยจำนวนพื้นที่ต่อหน่วยคิดได้จากการ คำนวณพื้นที่
 ใช้สอย ได้เป็นพื้นที่ดังนี้

ตารางที่ 4-11 สรุปการวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ส่วนห้องปฏิบัติการ

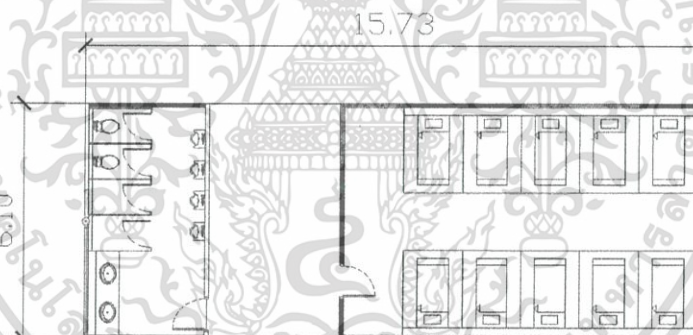
สุขภัณฑ์	จำนวน	พื้นที่ต่อหน่วย	รวม
ห้องส้วมชาย	6	1.60 ตร.ม./หน่วย	9.60 ตร.ม.
ห้องส้วมหญิง	12	1.60 ตร.ม./หน่วย	19.20 ตร.ม.
ที่ปัสสาวะชาย	12	0.42 ตร.ม./หน่วย	5.04 ตร.ม.
ที่ปัสสาวะชาย	6	1.03 ตร.ม./หน่วย	6.18 ตร.ม.
อ่างล้างมือหญิง	6	1.03 ตร.ม./หน่วย	6.18 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : = 46.20 ตร.ม.

Circulation 30 % = 13.86 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : ห้องสุขา = 60.06 ตร.ม.

ห้องพักชาย

รูปภาพที่ 4-11 ห้องพักชาย

ผู้ใช้สอย : ผู้ปฏิบัติการ 100 คน

พื้นที่ : 3 ตร.ม./คน

(วิทยานิพนธ์ศูนย์ยุวศึกษามิตร จังหวัดเชียงใหม่)

รวมเนื้อที่ : = 300.00 ตร.ม.

Circulation 30% = 90.00 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : = 390.00 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องพักหญิง

รูปภาพที่ 4-12 ห้องพักหญิง

ผู้ใช้สอย : ผู้ปฏิบัติธรรม 100 คน

พื้นที่ : 3 ตร.ม./คน

(วิทยาลัยพณิชยการจุลฑาลักษณ์ จังหวัดเชียงใหม่)

รวมเนื้อที่ : = 300.00 ตร.ม.

Circulation 30% = 90.30 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : = 390.00 ตร.ม.

ห้องพักวิทยากร

ผู้ใช้สอย : วิทยากร 20 คน

พื้นที่ : 3 ตร.ม.

(วิทยาลัยพณิชยการจุลฑาลักษณ์ จังหวัดเชียงใหม่)

รวมเนื้อที่ : = 60.00 ตร.ม.

Circulation 30% = 18.00 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : = 78.00 ตร.ม.

ห้องน้ำ-ห้องส้วม

ผู้ใช้สอย : ผู้ปฏิบัติธรรม

พื้นที่ : จำนวนห้องสุขา จะคำนวณตามกฎหมายที่กำหนดในกฎกระทรวงฉบับที่ 39 หมวด 2 ว่าด้วยแบบและจำนวนของห้องน้ำและห้องส้วม โดยกำหนดให้หอประชุม ห้องโถงต้องมีจำนวนห้องส้วมต่อพื้นที่อาคาร 20 ตารางเมตร ดังนี้

ตารางที่ 4-12 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ตามมาตรฐาน ส่วนห้องพักผู้ปฏิบัติธรรม

ห้องส้วม			สุขภัณฑ์	
เพศ	ส้วม	ที่ปัสสาวะ	ห้องอาบน้ำ	อ่างล้างมือ
ชาย	1	2	1	1
หญิง	2	-	1	1

โดยพื้นที่ส่วนบริการห้องพัก มีจำนวนเนื้อที่ใช้สอยทั้งหมด 858 ตารางเมตร ซึ่งหากพิจารณาจากเวลาช่วงเช้า ผู้ปฏิบัติธรรมทุกคนต้องใช้ห้องน้ำทุกคน จึงต้องมีการเพิ่มจำนวนอีก 1 เท่าตัว จากมาตรฐานตามกฎกระทรวง จึงสามารถกำหนดให้มีห้องสุขาตามจำนวนดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4-13 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ส่วนห้องพักผู้ปฏิบัติธรรม

ห้องส้วม			สุขภัณฑ์	
เพศ	ส้วม	ที่ปัสสาวะ	ห้องอาบน้ำ	อ่างล้างมือ
ชาย	10	20	10	10
หญิง	20	-	10	10

โดยการคำนวณหาพื้นที่ห้องน้ำ จากจำนวนห้องส้วมและสุขภัณฑ์ตามกฎหมาย แล้ว นำมาคิดพื้นที่ใช้สอยแยกเป็นห้องน้ำชายและห้องน้ำหญิง โดยจำนวนพื้นที่ต่อหน่วยคิดได้จาก การคำนวณพื้นที่ใช้สอย ได้เป็นพื้นที่ดังนี้

ตารางที่ 4-14 สรุปการวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ส่วนห้องพักผู้ปฏิบัติธรรม

สุขภัณฑ์	จำนวน	พื้นที่ต่อหน่วย	รวม
ห้องส้วมชาย	10	1.60 ตร.ม./หน่วย	16.00 ตร.ม.
ห้องส้วมหญิง	20	1.60 ตร.ม./หน่วย	32.00 ตร.ม.
ที่ปัสสาวะชาย	20	0.42 ตร.ม./หน่วย	8.40 ตร.ม.
อ่างล้างมือชาย	10	1.03 ตร.ม./หน่วย	10.30 ตร.ม.
อ่างล้างมือหญิง	10	1.03 ตร.ม./หน่วย	10.30 ตร.ม.
ห้องอาบน้ำชาย	10	1.60ตร.ม./หน่วย	16.00 ตร.ม.
ห้องอาบน้ำหญิง	10	1.60 ตร.ม./หน่วย	16.00 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : = 109.00 ตร.ม.

Circulation30% = 32.70 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : ห้องสุขา = 141.70 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องเก็บอุปกรณ์

ผู้ใช้สอย : เจ้าหน้าที่ 1-2 คน

พื้นที่ : 6.00 ตร.ม.

(วิทยานิพนธ์ศูนย์ยุวภัณฑนิตร จังหวัดเชียงใหม่)

รวมเนื้อที่ : =6.00 ตร.ม.

Circulation30% = 1.80 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : ห้องเก็บอุปกรณ์ = 7.80 ตร.ม.

2.2 ส่วนภายนอกอาคาร

สวน/ลานอเนกประสงค์

ผู้ใช้สอย : ผู้ปฏิบัติธรรม และบุคคลทั่วไป 300 คน

พื้นที่ : 5.00 ตร.ม./คน

(วิทยานิพนธ์ศูนย์ยุวภัณฑนิตร จังหวัดเชียงใหม่)

รวมเนื้อที่ : = 1,500.00 ตร.ม.

Circulation30% = 450.00 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : ห้องเก็บอุปกรณ์ = 1,950 ตร.ม.

ห้องน้ำ-ห้องส้วม

ผู้ใช้สอย : สาธุชนและบุคคลทั่วไปวิทยากร และเจ้าหน้าที่

พื้นที่ : จำนวนห้องสุขา จะคำนวณตามกฎหมายที่กำหนดในกฎกระทรวงฉบับที่ 39 หมวด 2 ว่าด้วยแบบและจำนวนของห้องน้ำและห้องส้วม โดยกำหนดให้หอประชุม ห้องโถงต้องมีจำนวนห้องส้วมต่อพื้นที่อาคาร 200 ตารางเมตร ดังนี้

ตารางที่ 4-15 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ตามมาตรฐาน ส่วนสวน/ลานอเนกประสงค์

ห้องส้วม		สุขภัณฑ์	
เพศ	ส้วม	ที่ปัสสาวะ	อ่างล้างมือ
ชาย	1	2	1
หญิง	2	-	1

โดยพื้นที่ส่วนบริการสวน/ลานอเนกประสงค์ มีจำนวนเนื้อที่ใช้สอยทั้งหมด 1,950 ตารางเมตร จะสามารถกำหนดให้มีสุขาตามจำนวนดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4-16 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ส่วนสวน/ลานอเนกประสงค์

ห้องส้วม			สุขภัณฑ์
เพศ	ส้วม	ที่ปัสสาวะ	อ่างล้างมือ
ชาย	10	20	10
หญิง	20	-	10

โดยการคำนวณหาพื้นที่ห้องน้ำ จากจำนวนห้องส้วมและสุขภัณฑ์ตามกฎหมายแล้วนำ มาคิดพื้นที่ใช้สอยแยกเป็นห้องน้ำชายและห้องน้ำหญิง โดยจำนวนพื้นที่ต่อหน่วยคิดได้จากการคำนวณพื้นที่ใช้สอยได้เป็นพื้นที่ดังนี้

ตารางที่ 4-17 สรุปการวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ส่วนสวน/ลานอเนกประสงค์

สุขภัณฑ์	จำนวน	พื้นที่ต่อหน่วย	รวม
ห้องส้วมชาย	10	1.60 ตร.ม./หน่วย	16.00 ตร.ม.
ห้องส้วมหญิง	20	1.6 ตร.ม./หน่วย	32.00 ตร.ม.
ที่ปัสสาวะชาย	20	1.03 ตร.ม./หน่วย	20.60 ตร.ม.
อ่างล้างมือชาย	10	1.03 ตร.ม./หน่วย	10.30 ตร.ม.
อ่างล้างมือหญิง	10	1.03 ตร.ม./หน่วย	10.30 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : = 89.20 ตร.ม.

Circulation30% = 26.76 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : ห้องสุขา = 115.96 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ส่วนสนับสนุนโครงการ

ฝ่ายการอาคารสถานที่

ห้องทำงานหัวหน้าแผนก

ผู้ใช้สอย : เจ้าหน้าที่ 1 คน/ห้อง

พื้นที่ : พื้นที่ 8.00 ห้อง/ตร.ม.

(Architect'Data p.235)

รวมเนื้อที่ : =8.00 ตร.ม.

Circulation30% = 2.40ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ =10.40 ตร.ม.

ห้องพักพนักงาน

ผู้ใช้สอย : พนักงาน 2 คน

พื้นที่ : 4 ตร.ม./คน

(Building Planning & Design Standard)

รวมเนื้อที่ : =8.00 ตร.ม

Criculation30% = 2.40 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : =10.40 ตร.ม.

ห้องเก็บอุปกรณ์

ผู้ใช้สอย : พนักงาน

พื้นที่ : 7.00 ตร.ม./ห้อง

(วิทยานิพนธ์ห้องสมุดธรรมปัญญาและศูนย์วิปัสสนากรรมฐาน จังหวัดกรุงเทพ)

รวมเนื้อที่ : = 7.00 ตร.ม

Criculation30% = 2.10 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : = 9.00 ตร.ม.

พื้นที่ลงเวลาเข้า ออกพนักงาน

ผู้ใช้สอย : เจ้าหน้าที่ดูแล 1 คน

พื้นที่ : เครื่องลงเวลา 1 เครื่องเป็นลักษณะเครื่องสแกนบัตรและลายนิ้วมือพร้อมโต๊ะวาง

เครื่องลงเวลา

(วิทยานิพนธ์ห้องสมุดธรรมปัญญาและศูนย์วิปัสสนากรรมฐานจังหวัดกรุงเทพ)

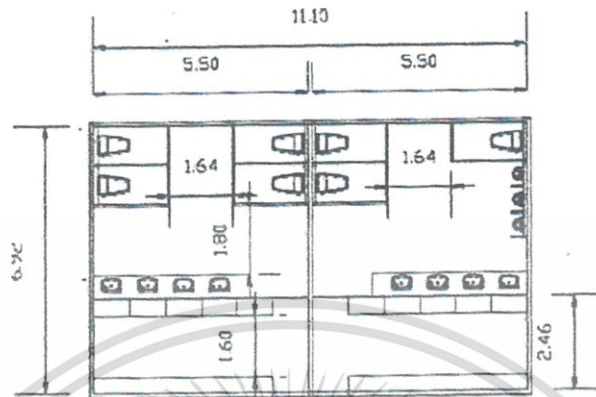
รวมเนื้อที่ : = 2.00 ตร.ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Circulation30% = 0.60 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : = 2.60 ตร.ม.

ห้องน้ำพนักงานและล็อกเกอร์เก็บสัมภาระ

รูปภาพที่ 4-13 ห้องเก็บสัมภาระพนักงาน

ผู้ใช้สอย : พนักงาน 20 คน

พื้นที่ : ห้องน้ำพนักงานและล็อกเกอร์ชุดละ 4 ชั้น ชั้นละ 3 ชุดรวมแล้ว 1 ชุดจะมีทั้งหมด 12 ชุด ขนาดตู้ล็อกเกอร์ 1 ชุดเท่ากับความกว้าง 91.7 ซม. ยาว 45.7 ซม. สูง 183 ซม. คิดเป็นพื้นที่เท่ากับ 0.42 ตร.ม.ต่อตู้ล็อกเกอร์ 1 ชุด

(วิทยานิพนธ์ห้องสมุดธรรมปัญญาและศูนย์วิปัสสนากรรมฐาน จังหวัดกรุงเทพฯ)

รวมเนื้อที่ : = 60.00 ตร.ม.

Circulation30% = 18.00 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : = 78.00 ตร.ม.

พื้นที่พักผ่อนพนักงาน

ผู้ใช้สอย : พนักงาน 20 คน

พื้นที่ : 2.00 ตร.ม./คน

วิทยานิพนธ์ห้องสมุดธรรมปัญญาและศูนย์วิปัสสนากรรมฐาน จังหวัดกรุงเทพฯ)

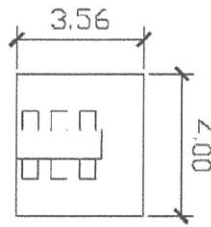
รวมเนื้อที่ : = 40.00 ตร.ม.

Circulation30% = 12.00 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : = 42.00 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องพักพนักงานรักษาความปลอดภัย

รูปภาพที่ 4-14 ห้องพนักงานรักษาความปลอดภัย

ผู้ใช้สอย : พนักงาน 3-4 คน

พื้นที่ : 2.00 ตร.ม./คน

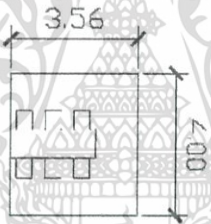
(วิทยานิพนธ์ห้องสมุดธรรมปัญญาและศูนย์วิปัสสนากรรมฐาน จังหวัดกรุงเทพฯ)

รวมเนื้อที่ : = 12.00 ตร.ม

Circulation 30% = 3.60 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : = 15.60 ตร.ม.

ห้องพนักงานทำความสะอาด

ภาพที่ 4-15 ห้องพนักงานทำความสะอาด

ผู้ใช้สอย : พนักงาน 3-4 คน

พื้นที่ : 2.00 ตร.ม./คน

(วิทยานิพนธ์ห้องสมุดธรรมปัญญาและศูนย์วิปัสสนากรรมฐาน จังหวัดกรุงเทพฯ)

รวมเนื้อที่ : = 12.00 ตร.ม

Circulation 30% = 3.60 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : = 15.60 ตร.ม.

ห้องเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด

ผู้ใช้สอย : พนักงาน 1-2 คน

พื้นที่ : 2.00 ตร.ม./คน

(Building Planning & Design Standard)

รวมเนื้อที่ : =12.00 ตร.ม

Circulation30% = 3.60ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : =15.60ตร.ม.

ห้องเก็บอุปกรณ์ช่าง

ผู้ใช้สอย : พนักงาน 1-2 คน

พื้นที่ : 9.00 ตร.ม./ห้อง

(Building Planning & Design Standard)

รวมเนื้อที่ : = 9.00 ตร.ม

Circulation30% = 2.70 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : =11.70 ตร.ม.

พื้นที่ส่วนเพาะชำต้นกล้า

ผู้ใช้สอย : พนักงานทำสวน 5-6 คน

พื้นที่ : 40.00 ตร.ม./หน่วย

(วิทยานิพนธ์ศูนย์ยุวภัทยามิตร จังหวัดเชียงใหม่)

รวมเนื้อที่ : = 40.00 ตร.ม

Circulation30% = 5.20 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : = 45.20 ตร.ม.

ห้องเก็บอุปกรณ์ทำสวน

ผู้ใช้สอย : พนักงาน 1-2 คน

พื้นที่ : 12.00 ตร.ม./ห้อง

(Building Planning & Design Standard)

รวมเนื้อที่ : = 12.00 ตร.ม

Circulation30% = 3.60 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : = 15.60 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ป้อมยาม

ผู้ใช้สอย : พนักงาน 2 คน จำนวน 3 จุด

พื้นที่ : 4.00 ตร.ม./คน

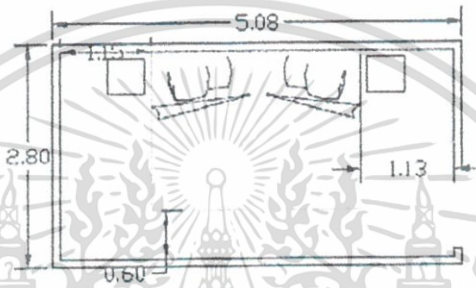
(วิทยานิพนธ์ศูนย์ยูวักถยามิตร จังหวัดเชียงใหม่)

รวมเนื้อที่ : = 24.00 ตร.ม

Criculation30% = 7.20 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : = 31.20 ตร.ม.

3.2 บ้านพักเจ้าหน้าที่

ภาพที่ 4-16 บ้านพักเจ้าหน้าที่

ห้องนอน(2เตียง)

ผู้ใช้สอย : พนักงาน 30 คน

พื้นที่ : 14.22 ตร.ม./คน

(วิทยานิพนธ์ศูนย์ยูวักถยามิตร จังหวัดเชียงใหม่)

รวมเนื้อที่ : =170.00 ตร.ม

Criculation30% = 146.00 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : =316.00 ตร.ม.

โรงพักผ่อน

ผู้ใช้สอย : พนักงาน 30 คน

พื้นที่ : 60.00 ตร.ม./หน่วย

(วิทยานิพนธ์ศูนย์ยูวักถยามิตร จังหวัดเชียงใหม่)

รวมเนื้อที่ : = 60.00 ตร.ม

Criculation30% = 18.00 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : =78.00 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องน้ำ-ห้องส้วม

ผู้ใช้สอย : พนักงานเจ้าหน้าที่

พื้นที่ : จำนวนห้องสุขา จะคำนวณตามกฎหมายที่กำหนดในกฎกระทรวงฉบับที่ 39 หมวด 2 ว่าด้วยแบบและจำนวนของห้องน้ำและห้องส้วม โดยกำหนดให้หอประชุม ห้องโถงต้องมีจำนวนห้องส้วมต่อพื้นที่อาคาร 200 ตารางเมตร ดังนี้

ตารางที่ 4-18 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ตามมาตรฐาน ส่วนสนับสนุนโครงการ

ห้องส้วม			สุขภัณฑ์
เพศ	ส้วม	ที่ปัสสาวะ	อ่างล้างมือ
ชาย	1	2	1
หญิง	2	-	1

โดยพื้นที่ส่วนบริการอบรมปฏิบัติธรรมมีจำนวน เนื้อที่ใช้สอยทั้งหมด 696.90 ตารางเมตร จะสามารถกำหนดให้มีห้องสุขาตามจำนวนดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4-19 การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วม ส่วนสนับสนุนโครงการ

ห้องส้วม			สุขภัณฑ์
เพศ	ส้วม	ที่ปัสสาวะ	อ่างล้างมือ
ชาย	4	8	4
หญิง	8	-	4

โดยการคำนวณหาพื้นที่ห้องน้ำ จากจำนวนห้องส้วมและสุขภัณฑ์ตามกฎหมายแล้ว นำมาคิดพื้นที่ใช้สอยแยกเป็นห้องน้ำชายและห้องน้ำหญิง โดยจำนวนพื้นที่ต่อหน่วยคิดได้จากการคำนวณพื้นที่ใช้สอย ได้เป็นพื้นที่ดังนี้

ตารางที่ 4-20 สรุป การวิเคราะห์จำนวนห้องน้ำ-ห้องส้วมส่วนสนับสนุนโครงการ

สัญลักษณ์	จำนวน	พื้นที่ต่อหน่วย	รวม
ห้องส้วมชาย	4	1.6ตร.ม./หน่วย	6.40 ตร.ม.
ห้องส้วมหญิง	8	1.6ตร.ม./หน่วย	12.80 ตร.ม.
ที่ปัสสาวะชาย	8	0.42ตร.ม./หน่วย	3.26 ตร.ม.
อ่างล้างมือชาย	4	1.03ตร.ม./หน่วย	4.12 ตร.ม.
อ่างล้างมือหญิง	4	1.03ตร.ม./หน่วย	4.12 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : =30.70 ตร.ม.

Circulation30% =9.21ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : ห้องสุขา =39.91ตร.ม.

เก็บของ

ผู้ใช้สอย : เจ้าหน้าที่ 1-2 คน

พื้นที่ : 6.00 ตร.ม./หน่วย

(วิทยานิพนธ์ศูนย์ยุวภัทยามิตร จังหวัดเชียงใหม่)

รวมเนื้อที่ : =6.00 ตร.ม.

Circulation30% = 1.80 ตร.ม.

รวมเนื้อที่ : =7.80 ตร.ม.

ที่จอดรถ

พิจารณาจากกฎหมาย 2 ฉบับคือ

1)กฎกระทรวงฉบับที่ 7 พ.ศ. 2517และกฎกระทรวงฉบับที่ 41 พ.ศ. 2544

2)กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการ หรือทุพพลภาพและ

คนชราพ.ศ. 2548

คิดแบบพื้นที่จอดรถแยก พื้นที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคล

ห้องโถง(ส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นที่ชุมนุม/ประชุม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1คัน/พื้นที่โถง 15ตร.ม.

โถงรวมทุกส่วน ขนาด 604.45 ตร.ม. จะได้ $604.45 / 15 = 41$ คัน

พื้นที่สำหรับจอดรถส่วนบุคคลพร้อมทางวิ่งต่อกัน

(คิดCirculation 70%) = 28.70 ตร.ม./คัน

(จาก time saver Standard)

รวมเนื้อที่จอดรถยนต์ 41×28.70 ตร.ม. = 1,176.70 ตร.ม.

ที่จอดรถคนพิการ $2 \times 22.80 = 2$ คัน

รวมพื้นที่จอดรถยนต์ $1,176.70 + 45.60 = 1,222.30$ ตร.ม.

สำนักงาน

1คัน/120ตร.ม.

พื้นที่สำนักงาน = 773.34ตร.ม.

จะได้ $773.34 / 30 = 26$ คัน

พื้นที่สำหรับจอดรถส่วนบุคคลพร้อมทางวิ่งต่อกัน

(คิดCirculation 70%) = 18.00 ตร.ม./คัน

(จาก time saver Standard)

รวมเนื้อที่จอดรถยนต์ $26 \text{ คัน} \times 18 \text{ ตร.ม.} = 468$ ตร.ม.

ที่จอดรถคนพิการ $1 \text{ คัน} / 22.80 = 1$ คัน

รวมพื้นที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคล = 490.8ตร.ม.

พื้นที่จอดรถบัส

จำนวนผู้เข้ารับการอบรม 200 คน

วิทยากร 5 คน

ผู้ประสานงาน 2 คน

ผู้มาศูนย์โดยรถบัสรวม = 207คน

รถบัส 1 คันจุได้ = 60 ที่นั่ง

ดังนั้นมีรถบัสจำนวน = $207 / 60$

= 4 คัน

ที่จอดรถบัสพร้อมทางวิ่งต่อกัน = 96 ตร.ม./คัน

(จาก Time Saver Standard)

รวมพื้นที่จอดรถบัส $4 \times 96 = 384.00$ ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่จอดรถบริการ

ที่จอดรถบริการภายในศูนย์สำหรับติดต่อและใช้เวลาฉุกเฉิน 2 คัน

ที่จอดรถบริการส่งของเข้าภายในศูนย์ 2 คัน

พื้นที่จอดรถบริการ = 48 ตร.ม./คัน

(จาก Time Saver Standard)

รวมพื้นที่จอดรถบริการ $48 \times 4 = 192$ ตร.ม.

ที่จอดรถจักรยานและมอเตอร์ไซด์

กำหนดสัดส่วนการใช้จักรยานยนต์ของพนักงาน 4 คนต่อ 1 คัน

พนักงาน 20/4 = 5 คัน

พื้นที่จอดรถมอเตอร์ไซด์ 1 คัน = 2.00 ตร.ม.

(จาก Time Saver Standard)

รวมพื้นที่จอดรถจักรยานยนต์ $5 \times 2 = 10.00$ ตร.ม.

สรุปที่จอดรถ

-พื้นที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคล = 1,713.10 ตร.ม.

(คิด circulation แล้ว)

-พื้นที่จอดรถบัส = 384.00 ตร.ม.

-ที่จอดรถบริการ = 192.00 ตร.ม.

-ที่จอดรถจักรยานและมอเตอร์ไซด์ = 10.00 ตร.ม.

รวม $384 + 192 + 10 = 586.00$ ตร.ม.

พื้นที่สำหรับจอดรถพร้อมทางวิ่งต่อกัน

(คิด Circulation 70%) = 410.20 ตร.ม.

= 996.20 ตร.ม.

รวมพื้นที่จอดรถทั้งหมด $1,713.10 + 996.20 = 2,709.30$ ตร.ม.

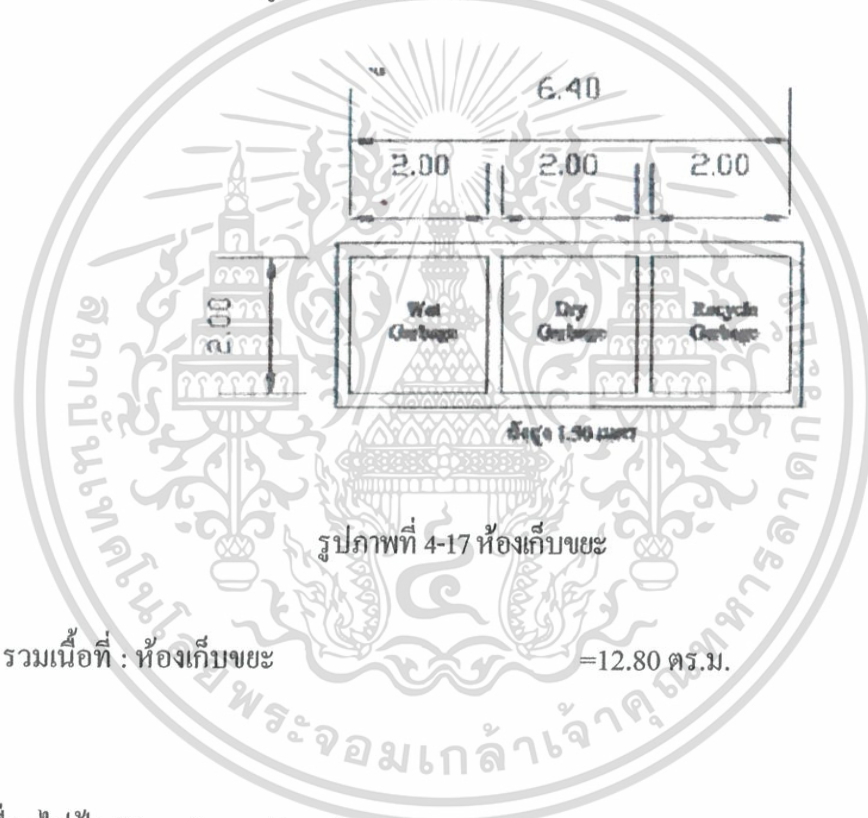
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานระบบอาคาร

ห้องเก็บขยะ

แยกเป็นถังเก็บขยะเปียก ขยะแห้งและขยะรีไซเคิล โดยจากกฎกระทรวง ฉบับที่ 33 ว่าด้วยเรื่องระบบการกำจัดขยะมูลฝอย ได้กำหนดไว้ว่าการคิดปริมาณ มูลฝอยที่เกิดขึ้นในอาคาร ให้คิดจากอัตราการใช้โดยการใช้เพื่อพาณิชยกรรมหรือ การอื่น ปริมาณมูลฝอยไม่น้อยกว่า 0.4 ลิตร ต่อพื้นที่หนึ่งตารางเมตร โดยให้ เตรียมพื้นที่รองรับขยะขนาดจุเป็น 3 เท่าของปริมาณที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ดังนั้น จากพื้นที่อาคารจึงสามารถคำนวณปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ได้เท่ากับ 4,650 ลิตร โดยขนาดถังต้องจุได้ 3 เท่าของปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ดังนั้นถังขยะต้อง จุได้ 13,950 ลิตร หรือ 14 ลูกบาศก์เมตร

พื้นที่ : คิดเป็นถังละ 6 ลูกบาศก์เมตร ได้ 3 ถัง

รวมเนื้อที่ : ห้องเก็บขยะ

= 12.80 ตร.ม.

ห้องเครื่องไฟฟ้า (Transformer Room)

พื้นที่ : ตู้เครื่องระบบไฟฟ้า

(วิทยานิพนธ์ห้องสมุดธรรมปัญญาและศูนย์วิจัยปัสสนากรรมฐาน จังหวัดกรุงเทพฯ)

รวมเนื้อที่ : ห้องเครื่องไฟฟ้า

= 80.00 ตร.ม.

ห้องเครื่องผลิตไฟฟ้าสำรอง (Generator Room)

พื้นที่ : เครื่องผลิตกระแสไฟฟ้าสำรอง Generator

(วิทยานิพนธ์ห้องสมุดธรรมปัญญาและศูนย์วิปัสสนากรรมฐาน จังหวัดกรุงเทพฯ)

รวมเนื้อที่ : ห้องเครื่องผลิตกระแสไฟฟ้าสำรอง =30.00 ตร.ม.

ห้องเครื่องปั๊มน้ำ (Pump Room)

พื้นที่ : เครื่องปั๊มน้ำประปา 2 เครื่อง เครื่องปั๊มน้ำดับเพลิง 1 เครื่อง และ
Booster Pump 1 เครื่อง

(วิทยานิพนธ์ห้องสมุดธรรมปัญญาและศูนย์วิปัสสนากรรมฐาน จังหวัดกรุงเทพฯ)

รวมเนื้อที่ : ห้องเครื่องปั๊มน้ำ =30.00 ตร.ม.

สรุปรงานระบบอาคาร

- ห้องขยะ	= 12.80 ตร.ม.
-ห้องเครื่อง ไฟฟ้า(TransformerRoom)	= 80.00 ตร.ม.
-ห้องเครื่องผลิตไฟฟ้าสำรอง (GeneratorRoom)	= 30.00 ตร.ม.
- ห้องเครื่องปั๊มน้ำ (Pump Room)	= 30.00 ตร.ม.
รวม	$12.80 + 80 + 30 + 30 = 52.80$ ตร.ม.
คิดส่วนพื้นที่ Circulation เป็น 30 %	= 45.80 ตร.ม.
รวมพื้นที่งานระบบอาคารทั้งหมด	$52.80 + 45.80 = 98.60$ ตร.ม.

รวมพื้นที่งานระบบอาคารทั้งหมด $152.80 + 45.80 = 244.48$ ตร.ม.

ตารางที่ 4-21 แสดงการสรุปพื้นที่ใช้สอยของโครงการ

แผนก	องค์ประกอบ	จำนวน (ความจุ)	พื้นที่ใช้สอย		
			หน่วย	พื้นที่	รวมทาง สัญจร
1. ส่วนสำนักงาน					
ฝ่ายบริหาร	ห้องผู้อำนวยการ	1(1)	25.00	25.00	32.50
	ห้องรองผู้อำนวยการ	1(1)	15.00	15.00	19.50
	ห้องประชุม	1(15)	27.36	27.36	35.50
ฝ่ายธุรการ และฝ่าย ทะเบียน	ห้องทำงานหัวหน้า	1(1)	10.00	10.00	13.00
	ห้องทำงานเจ้าหน้าที่	1(1)	8.00	8.00	10.40
	ห้องเก็บเอกสาร	1(1)	7.00 1	7.00	9.10
	ห้องติดต่อสอบถาม	1(4-6)	10.00 1	10.00	13.00
ฝ่ายการเงิน และการบัญชี	ห้องทำงานเจ้าหน้าที่	1(1)	8.00	8.00	10.40
	ห้องเก็บเอกสาร	1(1)	7.00	7.00	9.10
ฝ่ายวิชาการ (ดำเนินการอบรม)	ห้องทำงานเจ้าหน้าที่	1(5)	42.00	42.00	54.60
	ห้องประชุมเตรียมงาน	1(14)	4.00	4.00	6.20
โสตทัศนูปกรณ์	ห้องทำงานเจ้าหน้าที่	1(3)	4.50	4.50	5.85
	เก็บรูปกรณ์ โสตฯ	1(1)	9.00	9.00	11.70
	ห้องเก็บของ	1(1)	6.00	6.00	7.80
ห้อง รักษาพยาบาล	ห้องพยาบาล	1(2-3)	13.50	13.50	17.55
	ห้องพักผู้ป่วย/ญาติ	1(4)	30.00	30.00	39.00
	ห้องน้ำ	1(1)	4.00	4.00	6.20
ห้องสมุดและ จำหน่ายของที่	ชั้นวางหนังสือ	1(40)	10.00	10.00	13.00
	ที่อ่านหนังสือ	1(100)	75.00	1 75.00	97.00
ระลึก	ส่วนบรรณารักษ์	1(2)	7.50	1 7.50	9.75
	ขายของที่ระลึก	1(20)	13.44	13.44	17.44
ห้องอาหาร	พื้นที่รับประทานอาหาร	1(40)	48.00	48.00	63.00
ห้อง นิทรรศการ	ส่วนต้อนรับ	1(1-2)	17.50	7.50	9.75
	ส่วนแสดงงาน	1(100)	150.00	150.00	195.00
	ห้องเก็บของ	1(1)	6.00	1 6.00	7.80

รวมพื้นที่ส่วนสำนักงานทั้งหมดได้ 1,165.14ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4-21 (ต่อ)แสดงการสรุปพื้นที่ใช้สอยของโครงการ

แผนก	องค์ประกอบ	จำนวน (ความจุ)	พื้นที่ใช้สอย		
			/หน่วย	พื้นที่	รวมทาง สัญจร
4.ส่วนปฏิบัติการ					
	โถง	1(200)	102.00	102.00	132.60
	ประชาสัมพันธ์	1(2)	7.50	7.50	9.75
	ห้องอาหาร	1(205)	20.00	20.00	600.80
	ห้องควบคุม	1(2)	9.00	9.00	11.70
	ห้องปฏิบัติการ	1(205)	1.69	346.45	450.40
	ห้องน้ำ	2(18)	46.20	46.20	60.06
	ห้องพักชาย	1(100)	3.00	300	390
	ห้องพักหญิง	1(100)	3.00	300	390
	ห้องพักวิทยากร	10(1-2)	3.00	60.00	78.00
	ห้องน้ำ	2(30)	109.00	109.00	141.70
	ห้องเก็บของ	1(1)	6.00	6.00	7.80
ภายนอกอาคาร	สวน/ลานอเนกประสงค์	1(300)	5.00	1,500	1,950
	ห้องน้ำ	2(30)	89.20	89.20	115.96
รวมพื้นที่ส่วนปฏิบัติการทั้งหมดได้ 4,338.77ตารางเมตร					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4-21 (ต่อ) แสดงการสรุปพื้นที่ใช้สอยของโครงการ

5.ส่วนสนับสนุนโครงการ					
ฝ่ายงาน อาคาร สถานที่	ห้องทำงานหัวหน้า	1(1)	8.00	8.00	10.40
	ห้องพนักงาน	1(2)	4.00	8.00	10.40
	ห้องเก็บอุปกรณ์	1(1)	7.00	7.00	9.00
	พื้นที่ลงเวลาเข้า ออกพนักงาน	1(1)	2.00	2.00	2.60
	ห้องน้ำพนักงานและล็อกเกอร์	2(10)	60.00	60.00	78.00
	พื้นที่พักผ่อนพนักงาน	1(20)	2.00	40.00	42.00
	ห้องพักผ่อนรักษาความปลอดภัย	1(4)	2.00	12.00	15.60
	ห้องพักผ่อนรักษาความปลอดภัย	1(4)	2.00	12.00	15.60
	ห้องเก็บอุปกรณ์รักษาความปลอดภัย	1(2)	9.00	9.00	15.60
	ห้องเก็บอุปกรณ์ช่าง	1(2)	12.00	12.00	11.70
	พื้นที่ส่วนเพาะชำต้นกล้า	1(6)	40.00	40.00	45.20

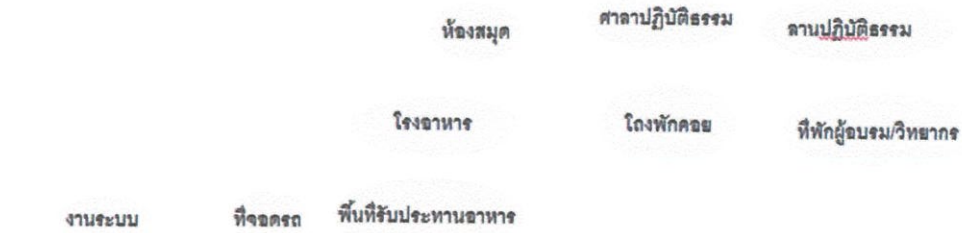
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4-21 (ต่อ)แสดงการสรุปพื้นที่ใช้สอยของโครงการ

แผนก	องค์ประกอบ	จำนวน (ความจุ)	พื้นที่ใช้สอย		
			หน่วย	พื้นที่	รวมทาง สัญจร
ฝ่ายงาน อาคาร สถานที่	ห้องเก็บอุปกรณ์ทำสวน	1(1)	12.00	12.00	15.60
	ป้อมยาม	1(2)	4.00	8.00	31.20
ที่พัก เจ้าหน้าที่	ห้องพักเจ้าหน้าที่ช/ญ	15(2)	14.22	170.00	316.00
	โรงพักผ่อน	1(30)	60.00	60.00	78.00
	ห้องน้ำ ห้องส้วม	2(15)	53.90	53.90	39.91
	ห้องเก็บของ	1(1)	6.00	6.00	7.80
ที่จอดรถ	รถยนต์	1(70)	28.70	28.70	1,713.10
	รถบัส	1(4)	96	96	384
	ส่วนบริการ	1(4)	48.00	48	192
	รถมอเตอร์ไซด์	1(5)	2.00	2.00	10
	รวมพื้นที่ที่จอดรถ 2,709.30 ตารางเมตร				
งานระบบอาคาร	ห้องเก็บขยะ	1(1)			12.80
	ห้องเครื่องไฟฟ้า	1(1)			80.00
	ห้องเครื่องผลิตกระแสไฟฟ้า	1(1)			30.00
	สำรอง				
	ห้องเครื่องปั๊มน้ำ	1(1)			30.00
	รวมพื้นที่งานระบบอาคาร 244.48 ตารางเมตร				
รวมพื้นที่ส่วนสนับสนุน โครงการทั้งหมดได้ 3,209.88 ตารางเมตร					
รวมพื้นที่โครงการทั้งหมดได้ 8,713.79 ตารางเมตร					

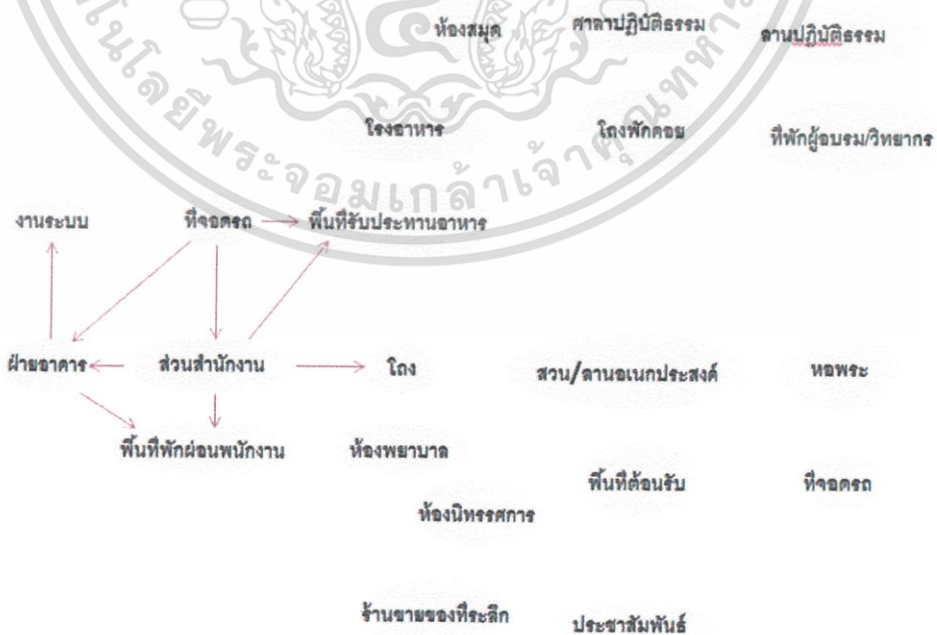
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- พฤติกรรมของผู้มาติดต่อ บุคคลทั่วไป เพื่อการท่องเที่ยว และพักผ่อน

รูปภาพที่ 4-19 ความสัมพันธ์พฤติกรรมของผู้มาติดต่อ บุคคลทั่วไป

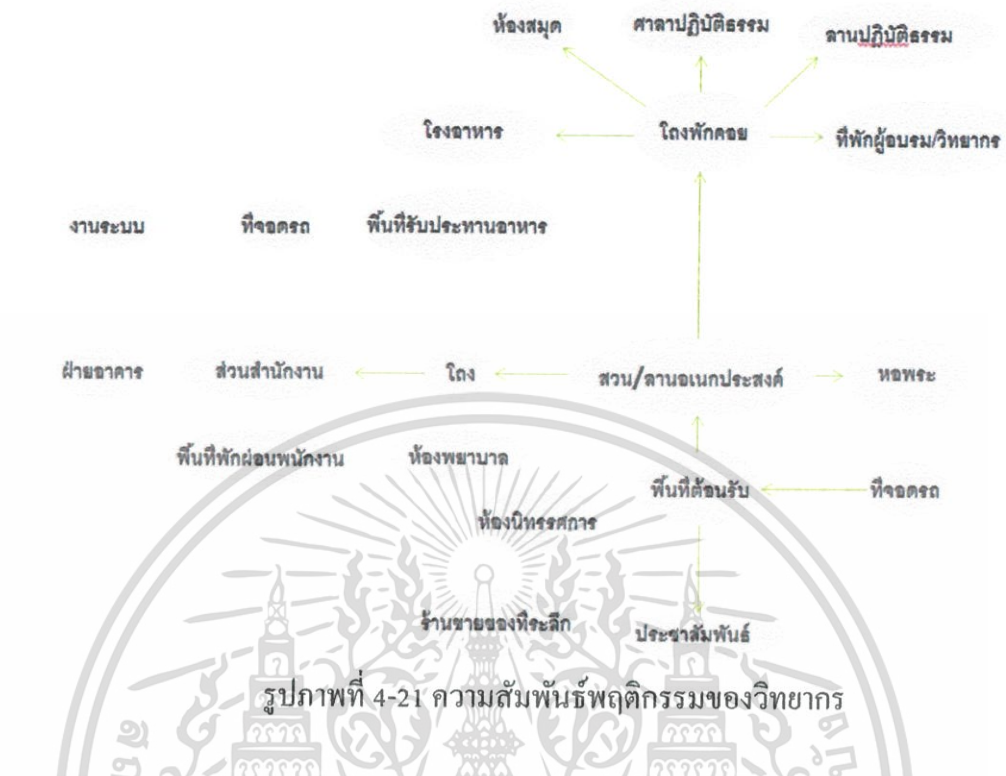
- พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ ผู้ทำงานภายในสำนักงานฝ่ายต่างๆของโครงการ

รูปภาพที่ 4-20 ความสัมพันธ์พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- พฤติกรรมของวิทยากร ผู้ให้ความรู้และบรรยายธรรม

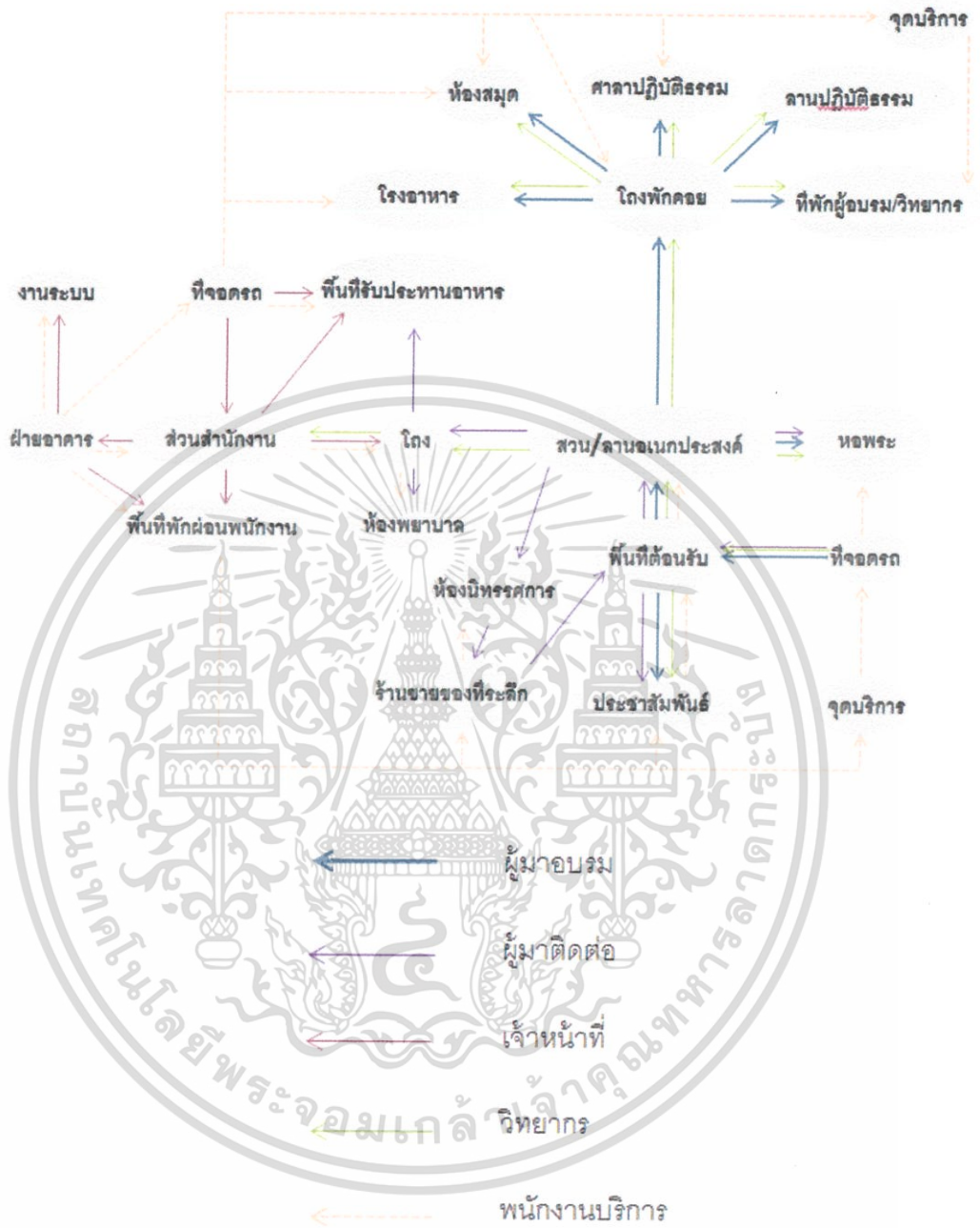
- พฤติกรรมของพนักงานบริการ ผู้ให้ความสะดวกแก่ผู้มาปฏิบัติธรรม

รูปภาพที่ 4-22 ความสัมพันธ์พฤติกรรมของพนักงานบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ

รูปภาพที่ 4-23 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

จากความสัมพันธ์ผู้ใช้โครงการแต่ละประเภท ช่วยในการนำมาจัดวาง โชนหนึ่ง ว่าบริเวณใดควรจะเป็นพื้นที่ สาธารณะ พื้นที่กึ่งสาธารณะ และพื้นที่ส่วนบุคคล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

การศึกษาและวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงภูมิประเทศของ อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ลักษณะภูมิประเทศของอำเภอสวนผึ้งมีลักษณะเป็นภูเขาสลับซับซ้อน การเลือกที่ตั้งของชุมชนมักจะอยู่ตามที่ราบระหว่างหุบเขาและใกล้กับแหล่งน้ำ ในฤดูน้ำหลากจะมีน้ำไหลลงมาจากเทือกเขาเป็นเหตุให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ในทุกๆปีที่ผ่านมาจะเกิดลักษณะดังกล่าว ดังข้อมูลต่อไปนี้

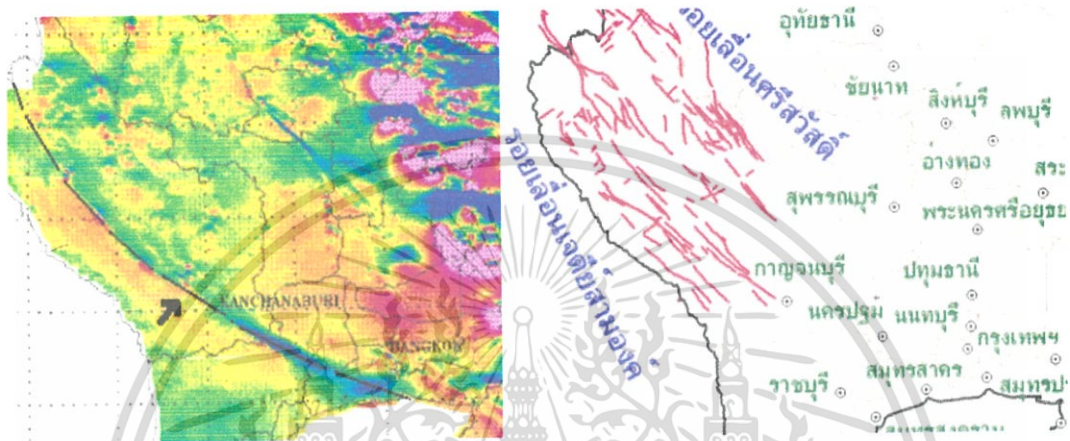
ตารางที่ 5-1 รายชื่อหมู่บ้านใน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีที่เคยเกิดธรณีพิบัติภัยดินถล่มและพังทลายหน้าดิน

ลำดับที่	หมู่	บ้าน	ตำบล	อำเภอ
1	2	ทุ่งแก	สวนผึ้ง	สวนผึ้ง
2	3	ควนมาปาก	สวนผึ้ง	สวนผึ้ง
3	5	ลำหิน	สวนผึ้ง	สวนผึ้ง
4	6	ห้วยกลม	สวนผึ้ง	สวนผึ้ง
5	7	ห้วยผาด	สวนผึ้ง	สวนผึ้ง
6	8	พะไล่าง	สวนผึ้ง	สวนผึ้ง
7	2	ท่ามะขาม	ตะนาวศรี	สวนผึ้ง
8	3	ห้วยม่วง	ตะนาวศรี	สวนผึ้ง
9	4	บ่อทวี	ตะนาวศรี	สวนผึ้ง
10	6	ห้วยน้ำหนัก	ตะนาวศรี	สวนผึ้ง
11	7	บ่อแก้ว	ตะนาวศรี	สวนผึ้ง
12	1	โปงกระทิงบน	บ้านโป่ง	บ้านคา
13	3	ร่องเจริญ	บ้านโป่ง	บ้านคา
14	4	ห้วยร้อน	บ้านโป่ง	บ้านคา
15	6	ห้วยสวนพลู	บ้านโป่ง	บ้านคา
16	13	ห้วยหิน	บ้านโป่ง	บ้านคา
17	2	ดงแคด	ยางหัก	ปากท่อ
18	3	ท่ายาง	ยางหัก	ปากท่อ
19	5	ไทยประจัน	ยางหัก	ปากท่อ
20	6	ยางคู่	ยางหัก	ปากท่อ
21	8	ลานคา	ยางหัก	ปากท่อ

ที่มา : ข้อมูลธรณีวิทยา จ.ราชบุรี กรมทรัพยากรธรณีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

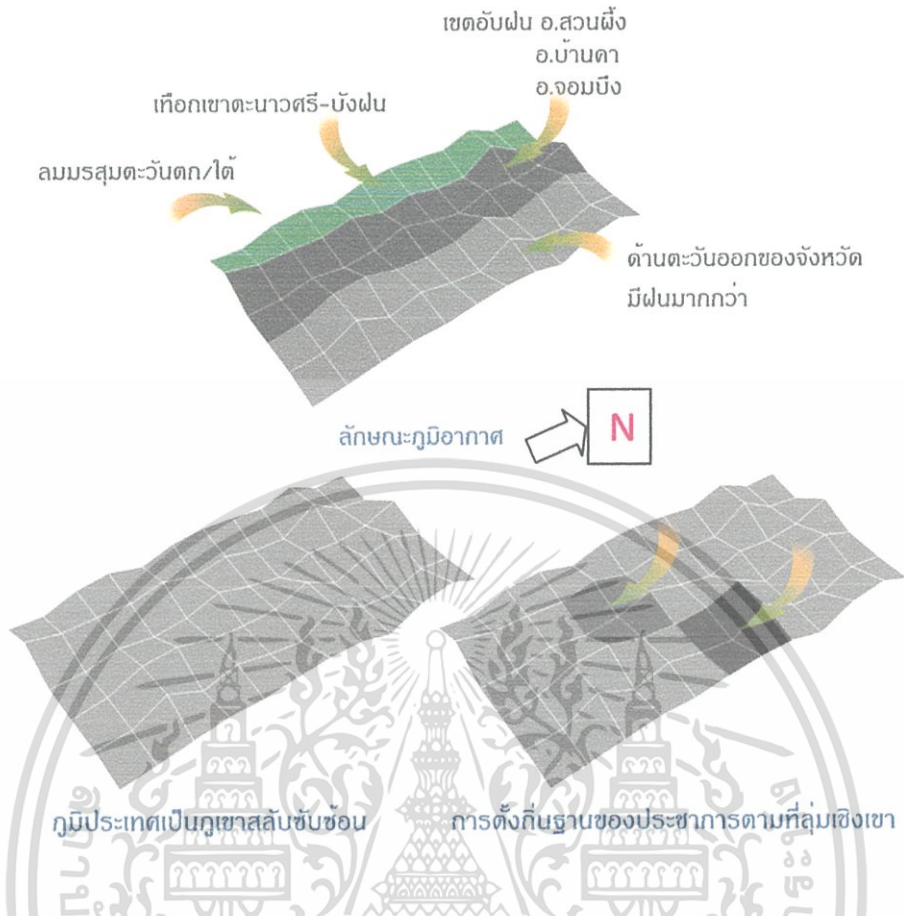
จากข้อมูลดังกล่าว ส่งผลต่อการออกแบบโครงการให้สามารถรองรับกับภัยพิบัติดังกล่าวข้างต้นที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ อ.สวนผึ้งยังได้รับผลกระทบจากการเกิดแผ่นดินไหว แม้จะไม่ได้อยู่ในพื้นที่แนวรอยเลื่อน แต่ยังคงสามารถรับแรงสั่นไหวได้ในระดับน้อยถึงปานกลาง คือมีความรุนแรงอยู่ในระดับ 2g ความเสี่ยงแผ่นดินไหวรุนแรงขนาด 5-7 เมอร์คัลลี⁵

รูปภาพที่ 5-1 แสดงแนวรอยเลื่อนต่อเนื่องของรอยเลื่อนด้านเจดีย์สามองค์ผ่านจังหวัดราชบุรี

ดังนั้นการหาแนวทางป้องกันเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อโครงการและกิจกรรมในโครงการจึงมีความจำเป็น เนื่องจากที่ตั้งของโครงการอยู่พื้นที่ที่เคยเกิดธรณีพิบัติภัยดินถล่มและพังทลายหน้าดินคือหมู่บ้าน ตะโกต่าง อ. สวนผึ้ง จ.ราชบุรี และอาจได้รับแรงสั่นไหวเป็นเหตุให้ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างอาคารที่จะเกิดขึ้นใหม่ ซึ่งจะทำให้การศึกษาแนวทางแก้ไขในบทต่อไป

⁵ กรมทรัพยากรธรณีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ข้อมูลธรณีวิทยา จ.ราชบุรี.2558

ภูมิประเทศเป็นภูเขาสลับซับซ้อน การตั้งถิ่นฐานของประชากรตามที่ลุ่มเชิงเขา

รูปภาพที่ 5-2 โคอะแกรมแสดงลักษณะภูมิประเทศ

นอกจากนั้นที่ตั้งของโครงการยังอยู่ในเขตอับฝนเนื่องจากมีเทือกเขาตะนาวศรีบังฝืนแต่ปัญหาจากน้ำหลากที่ไหลมาจากเทือกเขายังคงเกิดขึ้นอยู่ในฤดูฝน

ตารางที่ 5-2 ตารางแสดงปริมาณฝนเฉลี่ยในปี 2558 อ. สวนผึ้ง จ.ราชบุรี

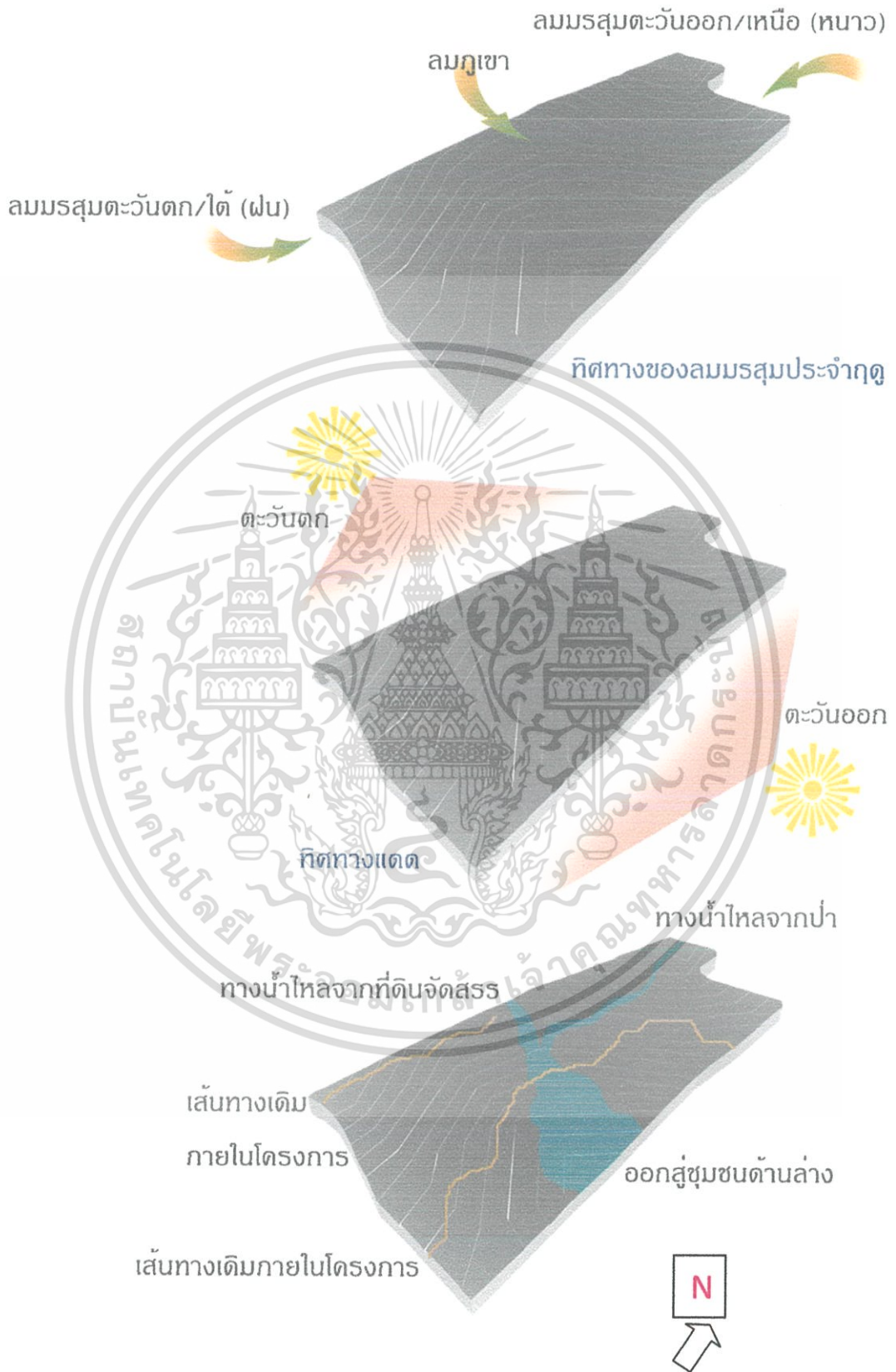
- ช่วงฝนตก
- ฝนทิ้งช่วง
- อากาศร้อนจัด

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ปริมาณน้ำฝน 1,200 ม.ม./ปี การระเหย 4.7 ม.ม./วัน
 ปริมาณน้ำฝนที่ตกในพื้นที่ 72,960 ลบ.ม./ปี

ที่มา : ข้อมูลธรณีวิทยา จ.ราชบุรี กรมทรัพยากรธรณีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 5-3 ไคอะแกรมแสดงทิศทางแดด ลม ฝน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 ข้อมูลกายภาพที่ตั้งโครงการ

โครงการบ้านสวน 914 เลขที่ 914 ม.8 บ้านตะโกล่าง ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีขนาดพื้นที่ : 38 ไร่ หรือ 60,800 ตร.ม.

เจ้าของโครงการ : คุณพรรณทิติยา วิจิตรกุลวงศา

คุณมรกต พันธุ์ทวีเกียรติ

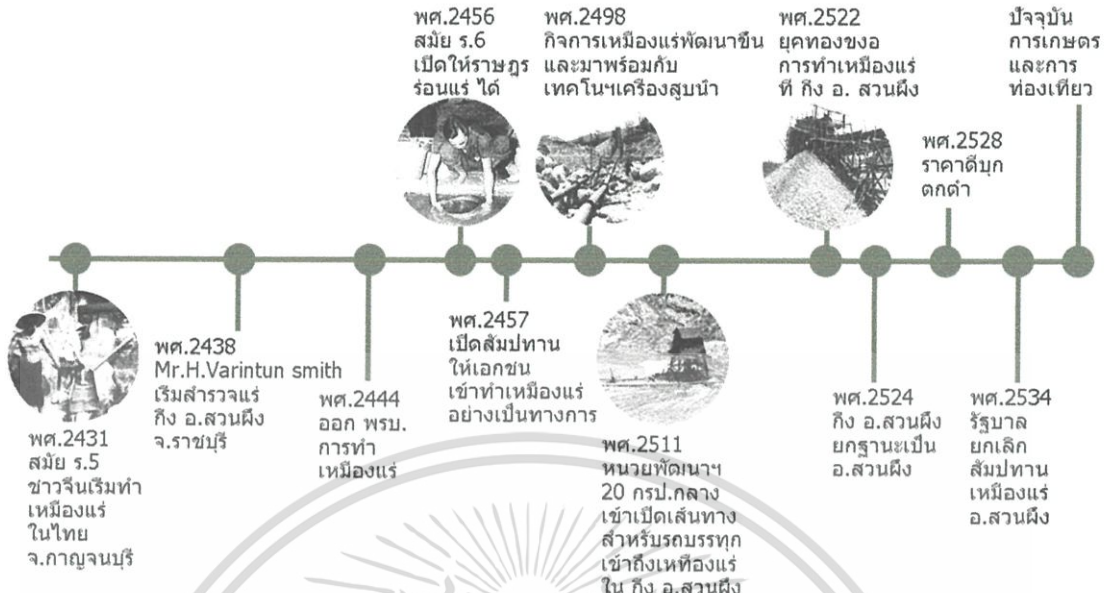
โครงการนี้เกิดขึ้นจากความประสงค์ของเจ้าของโครงการ (โครงการจริง) ซึ่งเป็นคนกรุงเทพฯ ที่เข้าไปอาศัยอยู่ใน อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี ร่วมกับกลุ่มเครือข่ายพุทธกสิกรรมและ กลุ่มกสิกรรมธรรมชาติ ถือเป็นกลุ่มคนเมืองใหญ่อีกกลุ่มหนึ่งใน อ.สวนผึ้ง โดยมีจุดมุ่งหมายในการจัดตั้งโครงการดังต่อไปนี้

1. เพื่อเป็นสถานที่ให้บริการและจัดกิจกรรมให้คนเมืองรุ่นใหม่ที่อยู่ในวงการต่าง ๆ ทั้งที่ทำงานและยังเป็นนักศึกษา ได้พัฒนาชีวิตด้านในด้วยการศึกษาปฏิบัติธรรม เจริญสมาธิภาวนา ตลอดจนพบปะพูดคุยกับนักอุดมคติ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
2. เพื่อเป็นสถานที่ให้คนเมืองรุ่นใหม่ได้พัฒนาความคิดความอ่านให้ชัดเจนเกี่ยวกับงานที่ตนทำอยู่ และทิศทางของสังคมที่พึงปรารถนา โดยอาศัยหลักศาสนาธรรม วัฒนธรรมและมนุษยธรรม เป็นแกนกลาง

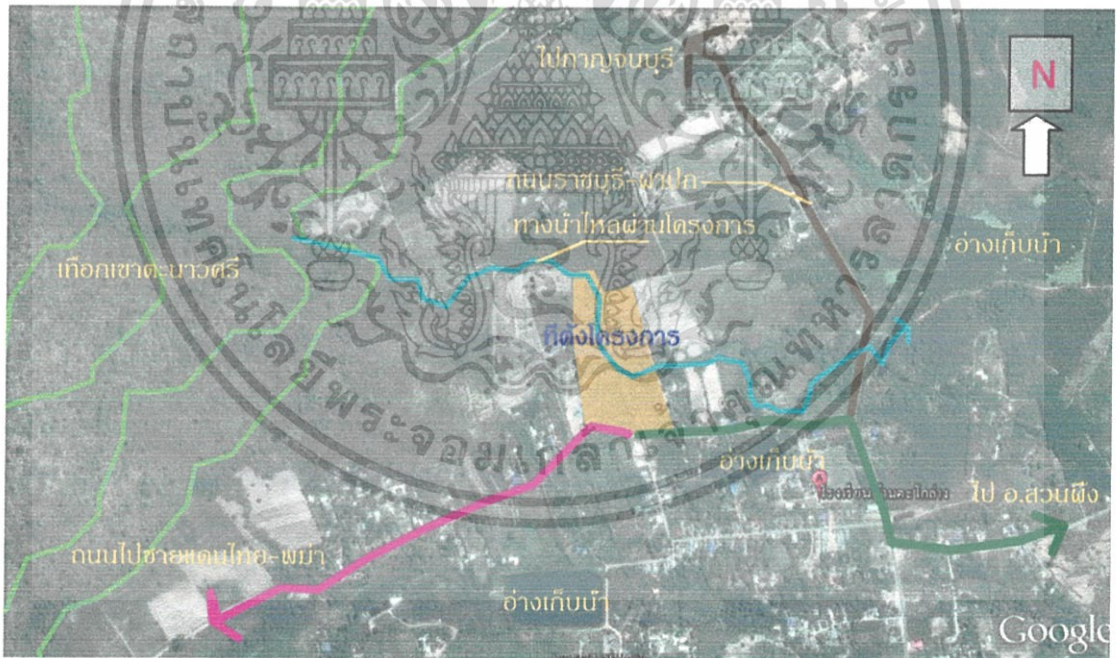
5.2.1 ความสำคัญของที่ตั้ง

ที่ตั้งของโครงการ ตั้งอยู่ที่บ้านตะโกล่าง สภาพชุมชนรอบเป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่บริเวณหุบเขามีกุเขาล้อมรอบ ด้านทิศตะวันตกอยู่ติดกับชายแดน ระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่า บริเวณใกล้เคียงโดยรอบเป็นภูเขาและที่ราบตามหุบเขา มีลำห้วยไหลผ่านโดยเฉพาะในที่ตั้งของโครงการ นอกจากนั้นยังตั้งอยู่ในย่านของสำนักสงฆ์สายปฏิบัติ เพราะมีความสงบเงียบและห่างไกลจากสิ่งรบกวนที่อยู่ในอ.สวนผึ้ง คนในชุมชนเป็นกะเหรี่ยงที่นับถือพุทธ และศาสนาคริสต์

ความสำคัญในเชิงประวัติศาสตร์ของที่ตั้ง เดิมเคยเป็นพื้นที่ทำเหมืองเก่า แร่ที่พบคือดีบุก เริ่มมีการขุดทำเหมืองแร่เมื่อสมัย ร.5 รุ่งเรืองในยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 และซบเซาลง เมื่อ 30 กว่าปีที่ผ่านมา

รูปภาพที่ 5-4 แผนภูมิแสดงข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ของที่ตั้ง

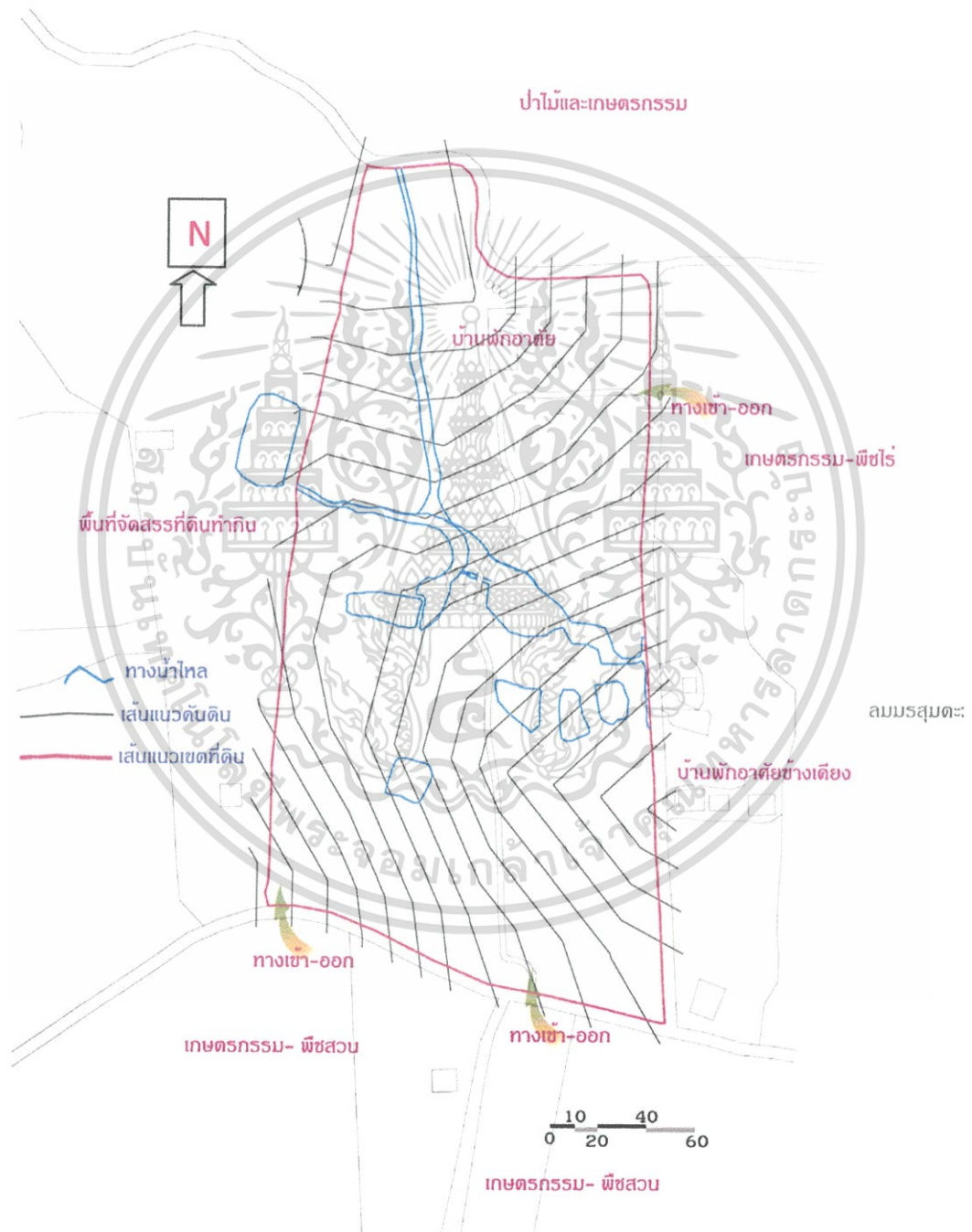
รูปภาพที่ 5-5 แสดงภาพถ่ายที่ตั้งโครงการ โดยสังเขป

ในปัจจุบันจึงเปลี่ยนมาเป็นการทำเกษตรกรรม แบบและการท่องเที่ยว ภูมิประเทศมีภูเขา น้อยใหญ่สลับเป็นเนินสวยงาม การตั้งถิ่นฐานของผู้คนมักอยู่กันตามที่ราบลุ่มเชิงเขา โดยเฉพาะ ชาวกะเหรี่ยงเป็นประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.2 ลักษณะของที่ตั้งโครงการ

รูปร่างที่ดินมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยด้านบนคือทิศเหนือจะมีความสูงที่สุด มีทางน้ำธรรมชาติจากเทือกเขาตะนาวศรีไหลผ่าน โครงการลงสู่ด้านล่างด้านทิศตะวันออก ซึ่งเป็นด้านที่ต่ำที่สุด

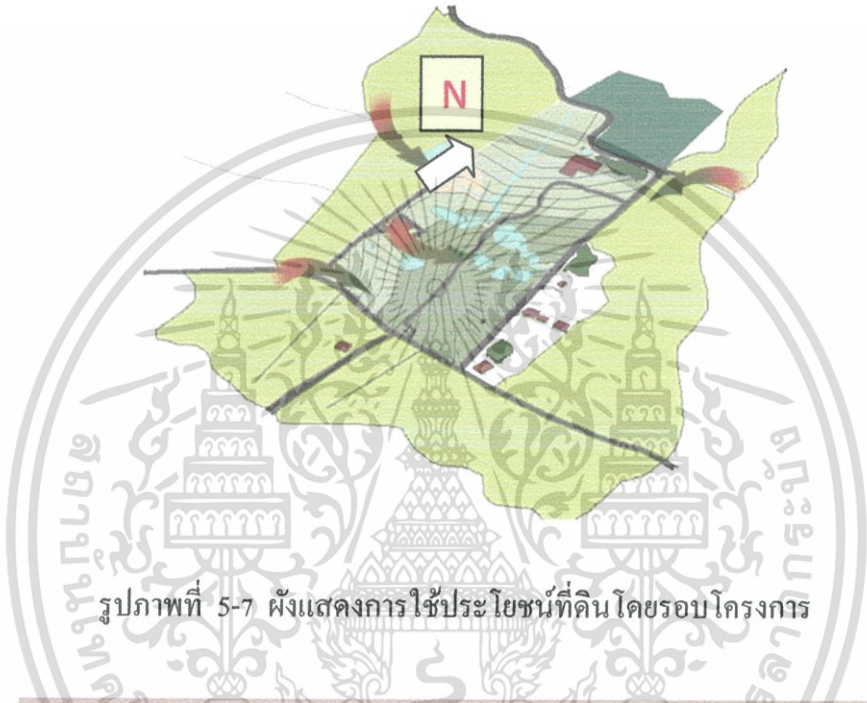

รูปภาพที่ 5-6 ผังบริเวณโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.3 การใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบที่ตั้ง : พื้นที่โดยรอบที่ตั้งโครงการประกอบด้วย

ด้านทิศเหนือ	ติดกับ	พื้นที่ป่าและมีการทำเกษตรกรรม
ด้านทิศตะวันออก	ติดกับ	พื้นที่ทำเกษตรกรรม-ทิวทัศน์ภูเขาสวยงามและบ้านพักอาศัย
ด้านทิศใต้	ติดกับ	พื้นที่ทำเกษตรกรรม-พืชสวน
ด้านทิศตะวันตก	ติดกับ	พื้นที่จัดสรรที่ดินทำกินและเทือกเขาตะนาวศรี

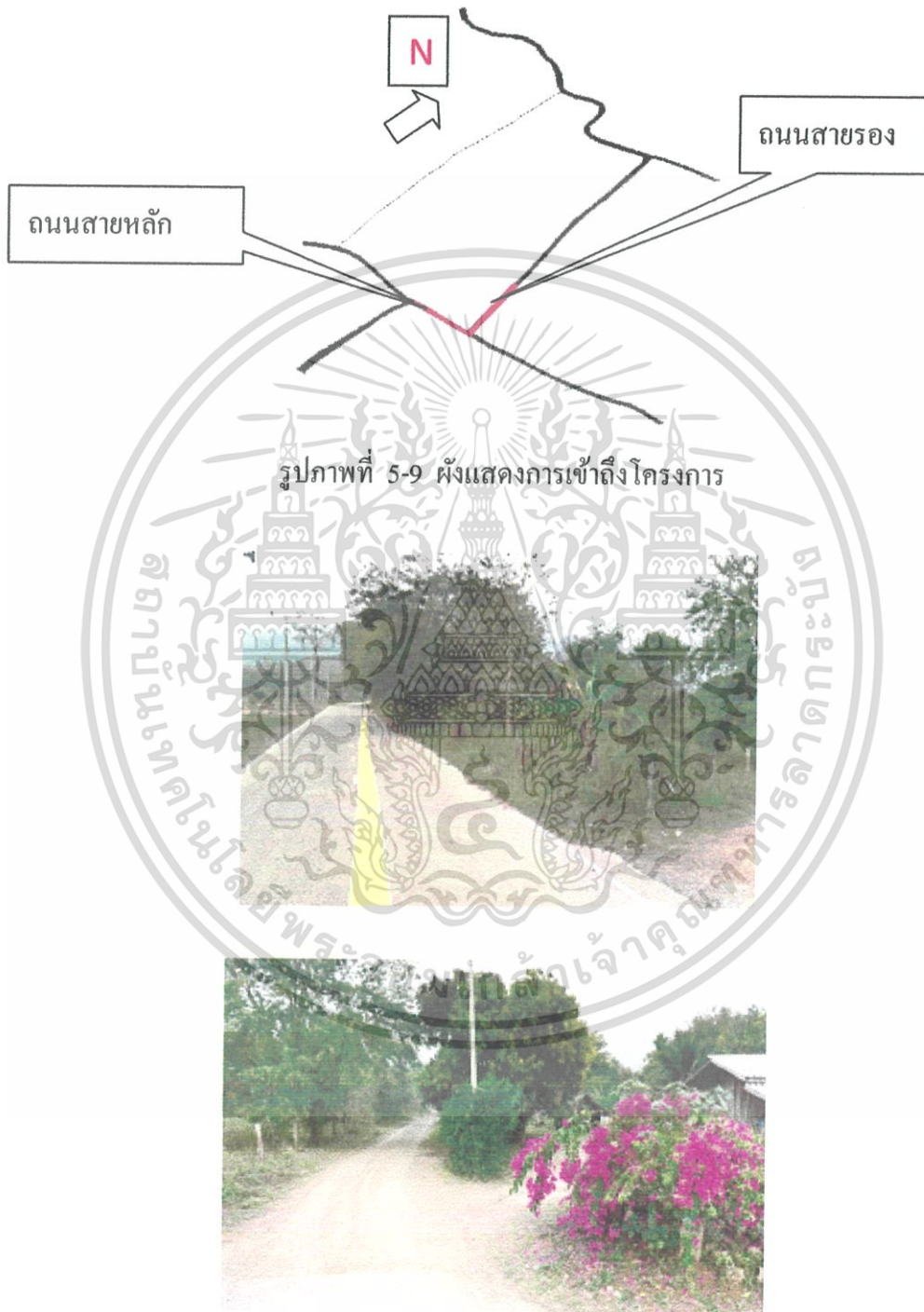

รูปภาพที่ 5-8 แสดงมุมมองด้านต่างๆจากภายในโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.4 การเข้าสู่โครงการ

การเข้าสู่โครงการสามารถเข้าได้ 2 ทาง จากถนนสายหลัก คือถนน อ.สวนผึ้ง-ชายแดนพม่า และถนนสายรองด้านทิศตะวันออก

รูปภาพที่ 5-10 บนคือถนนสายหลักและล่างคือถนนสายรอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.5 ภายภาพภายในโครงการ

รูปภาพที่ 5-11 แสดงมุมมองจากภายในโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

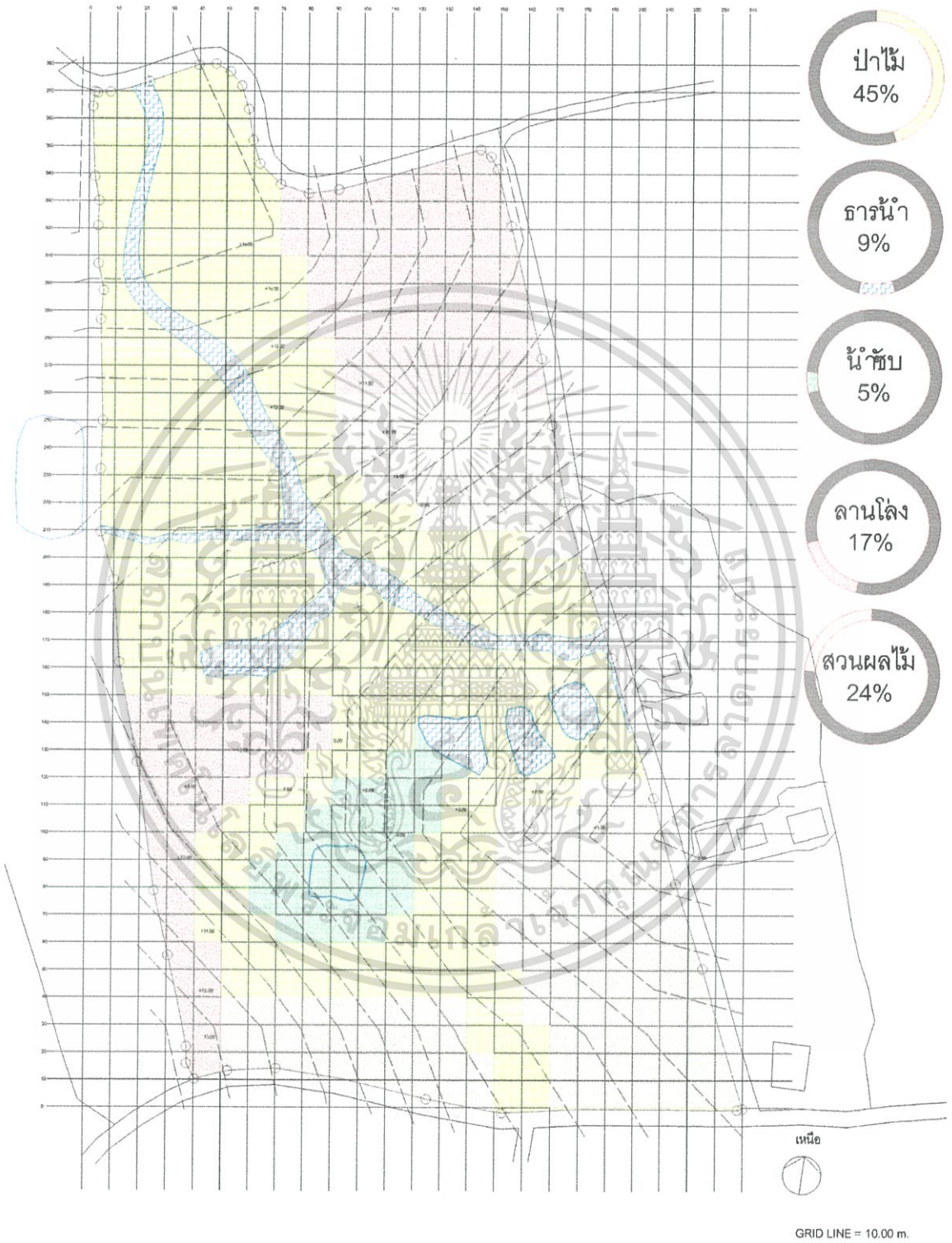
5.3 การวิเคราะห์ สภาพที่ตั้งโครงการ - บริบทโดยรอบโครงการ

รูปภาพที่ 5-12 แสดงผังการใช้ที่ดิน บริบทโดยรอบที่ตั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

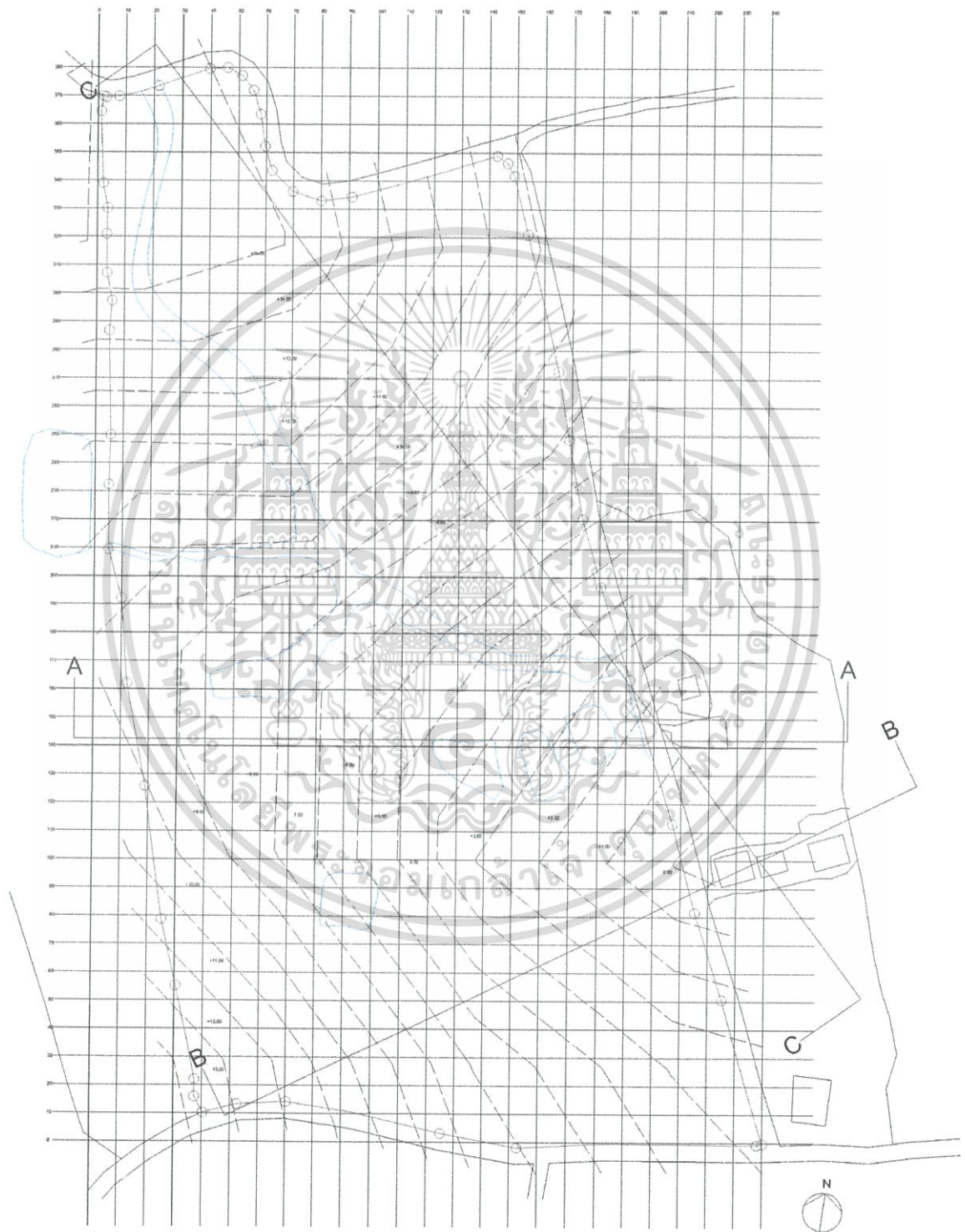
- การวิเคราะห์ที่ตั้งจุลภาค

รูปภาพที่ 5-13 แสดงผังการวิเคราะห์ที่ตั้งแบบจุลภาค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การวิเคราะห์ลักษณะ Contour ของที่ตั้ง

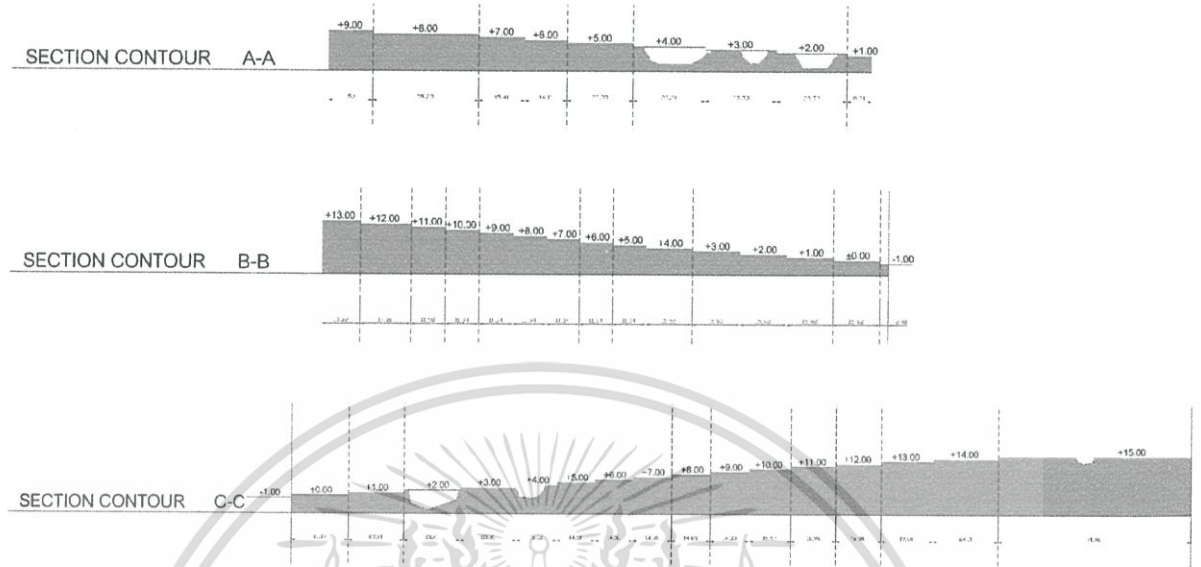

GRID LINE = 10.00 m.

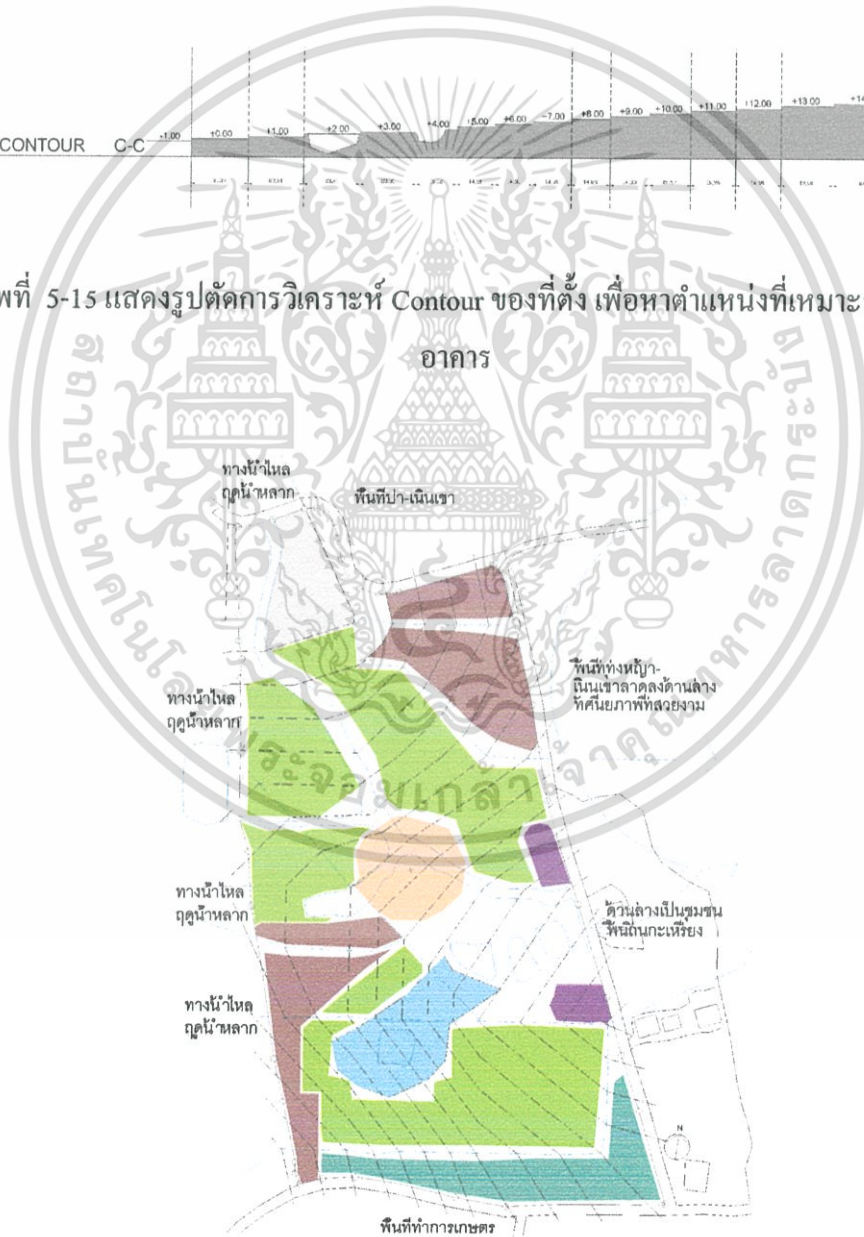
รูปภาพที่ 5-14 แสดงผังรูปตัด เพื่อวิเคราะห์ Contour ของที่ตั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การวิเคราะห์ลักษณะ Contour ของที่ตั้ง (ต่อ)

รูปภาพที่ 5-15 แสดงรูปตัดการวิเคราะห์ Contour ของที่ตั้ง เพื่อหาตำแหน่งที่เหมาะสมกับที่ตั้ง

รูปภาพที่ 5-16 แสดงการใช้ที่ดินบริเวณต่างๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ Contour ในโครงการ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5-3 ตารางสรุปผลการวิเคราะห์ Contour ภายในโครงการ

Code	ขนาดพื้นที่ /ตร.ม.	ระดับความสูง /ม.	ลักษณะโดยรอบ					ความเหมาะสม
			ถนน โล่ง	ธารน้ำ	ทางน้ำ หลาก	น้ำซับ	ป่า - สวน ผลไม้	
	2,700	15		●	●		●	พื้นที่สำรองน้ำใช้
	1,200	2-6					●	พื้นที่บำบัดน้ำ
	9,200	6-13	●		●			อาคาร/ ตานจอดรถ
	2,2000	0-14		●	●		●	อาคาร/ทางสัญจร
	3,900	1-12			●	●	●	ทางเข้าโครงการ
	3,500	3-9			●	●		พื้นที่นั่งพัก
	3,000	5-9		●			●	สวน / ถนน เอนกประสงค์

หมายเหตุ : ระดับความสูงวัดจาก ระดับต่ำสุด ± 0.00 ภายในที่ดินของโครงการ

บทที่ 6

ระบบวิศวกรรมอาคารและงานระบบที่เกี่ยวข้อง

6.1 การปรับพื้นที่โครงการ

ระบบในการปรับระดับพื้นที่ เป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิประเทศเดิม ให้มีความเหมาะสมต่อการใช้พื้นที่หรือเพื่อความสวยงาม นับเป็นงานสำคัญที่สุดส่วนหนึ่งในการ ออกแบบภูมิทัศน์ ตลอดจนการวางผังบริเวณ โดยการปรับระดับนั้นๆ จะต้องคำนึงถึงกฎเกณฑ์ทางธรรมชาติบางประการ เช่น มุมอยู่ตัวของดิน (Repose angle) ความสามารถในการระบายน้ำออกจากพื้นที่ที่ไม่สร้างผลกระทบกระเทือนต่อพื้นที่ข้างเคียง เป็นต้น ในกระบวนการออกแบบสำหรับพื้นที่ที่มีรูปร่างภูมิประเทศต่างๆ การปรับระดับ จะต้องเริ่มตั้งแต่การวางแนวคิด ในขั้นแรกๆมิใช่วางผังเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงทำการปรับระดับ โดยผู้ออกแบบอาคารจะพยายามรบกวนภูมิประเทศเดิมน้อยที่สุดและใช้ประโยชน์จากสภาพภูมิประเทศเดิมให้มากที่สุด เพื่อให้ได้งานที่มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม และเป็นการประหยัดงบประมาณในการปรับระดับ

6.1.1 ข้อคำนึงในการปรับระดับ

1. ต้องมีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมโดยรอบ
2. ต้องมีการศึกษาถึงข้อกำหนดต่างๆของพื้นที่ เช่น กฎหมาย สภาพภูมิอากาศเฉพาะที่ สาธารณูปโภคต่างๆ ที่ปรากฏในพื้นที่ ทั้งใต้ดินและบนดิน ทิศทางการระบายน้ำบนผิวดินของสภาพภูมิประเทศเดิม พืชพรรณเดิม เป็นต้น
3. ต้องคำนึงถึงความต้องการด้านความลาดของกิจกรรมต่างๆ
4. พยายามสมคูลย์การตัดดินออก และการถมดินให้ได้ดีที่สุด
5. คำนึงถึงความสะดวกในขั้นตอนก่อสร้างจริง
6. การวิเคราะห์ความลาดชัน (Slope Analysis)

ในการวิเคราะห์สภาพพื้นที่เพื่อเตรียมการออกแบบวางผังพื้นที่ขนาดใหญ่ ผังระดับถูกนำมาแปลและใช้ในการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพภูมิประเทศ โดยทั่วไปมักจะใช้และพบเห็นอยู่เสมอ ได้แก่ Slope analysis technique และ Elevation analysis technique ในที่นี้การแปลผังระดับโดยใช้ Elevation analysis technique นั้นเป็นเพียงวิธีทำให้การอ่านผังระดับที่มีเพียงเส้นง่ายขึ้น โดยการใส่ระนาบของสีลงไประหว่างเส้นชั้นความสูง โดยกำหนดให้ใช้สีตามมาตรฐานหรือตามความเหมาะสม โดยทั่วไปมักจะไล่จากสีเขียวเป็นที่ราบลุ่ม สีส้มแดงหรือสีน้ำตาลแทนความสูงของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภูเขา และใช้สีน้ำเงินแทนแหล่งน้ำ เป็นต้น แต่การแปล Slope analysis technique เป็นวิธีที่ต้องใช้การคำนวณและการประเมินหาบริเวณที่มีความลาดชัน ซึ่งมักแบ่งเป็นชั้นๆ

ตารางที่ 6-1 ตารางแสดงความต้องการของแต่ละประเภทโครงการ แบ่งเป็น 4 ระดับ

ที่ราบ (ความชันน้อยกว่า 5%)	สามารถใช้ก่อสร้างได้ดี
ที่ลาดชันน้อย (ความชัน 5-10%)	สามารถใช้ก่อสร้างอาคารได้แต่ไม่เหมาะสมกับสนามกีฬา
ที่ลาดชันปานกลาง (ความชัน 10-15%)	สามารถก่อสร้างอาคารได้บางประเภทเท่านั้น
ที่ลาดชันมาก (ความชันสูงกว่า 25%)	ต้องการเทคนิคพิเศษในการก่อสร้างเพื่อแก้ไขปัญหา

6.1.2 การตัดและการถมดิน (Cutting and Fill)

เป็นการแก้ไขสภาพภูมิประเทศโดยการตัดดินออกส่วนหนึ่ง และถมดินส่วนหนึ่งให้ได้ระดับที่ต้องการในกรณีนี้ระดับสิ่งก่อสร้างจะประมาณเท่ากับเส้นระดับที่ผ่านกลางสิ่งก่อสร้างนั้นๆ วิธีนี้เป็นวิธีที่นิยมใช้มากที่สุด การประมาณความสมดุลย์ของดินที่ถูกตัดและถมจะช่วยลดหรือตัดค่าใช้จ่าย ของการขนดินไปทิ้งหรือหาดินมาถม การตัดและถมมีประโยชน์มากที่สุดในบริเวณที่กว้างและความลาดไม่มากเกินไป โดยการใช้ดินส่วนที่ขุดออกไปใช้ในการจัดภูมิทัศน์ ที่จอดรถ

6.1.3 การปรับระดับเพื่อการสัญจร

คนและยานพาหนะจะเคลื่อนไปได้ 2 ทิศทางคือ ทางแนวนอนและแนวตั้ง เราเคลื่อนไปทางนอนก็เพราะเราต้องการจะไปยังที่ใดที่หนึ่ง และทางตั้งก็เพราะเราจำเป็นต้องข้ามสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่โดยทั่วไป ทางที่ชันจะก่อให้เกิดความเหนื่อยล้าให้แก่ทั้งคน และพาหนะ ถ้าคิดว่าทางสัญจรเป็นที่ราบยี่ดียวออกไปเราก็สามารถใช้วิธีการตัด การถม และการตัด-การถม ได้ แต่ความจริงแล้วทางสัญจรไม่ได้สร้างบนที่ราบเสมอไป ดังนั้น จึงต้องหาวิธีขึ้นหรือลงเนิน มีอยู่ 2 วิธีคือ

1. ปรับทางสัญจรให้ลาดชันลงเล็กน้อยตามทางยาว

2. เดินทางราบไประยะหนึ่ง แล้วขึ้นทางตั้งเป็นระยะสั้นๆ โดยอาศัยทางที่ลาดชัน (Ramp)

หรือบันไดและวิธีหลักๆในการออกแบบทางสัญจรคือ

- ขนานกับเส้นระดับ โดยการเอียงเล็กน้อยเพื่อไต่ระดับ เส้นทางแบบนี้จะเป็นเส้นทางที่ออกจะราบ แต่ต้องทำการปรับระดับเพื่อให้ทางกว้างพอจะสัญจรได้

- ตั้งฉากกับเส้นระดับ ไม่ต้องใช้การปรับระดับเพราะทางสัญจรจะมีความชันมาจาก 2 วิธี

ข้างต้นจะพบว่า ในการเดินให้ได้ความรวดเร็วที่สุดและสั้นที่สุด ก็ต้องใช้วิธีตั้งฉาก แต่การเดินเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสบายๆนั้น จะต้องเลือกวิธีขนาน แต่โดยปกติแล้ว กรรมวิธีในการปรับระดับทางสัญจรจะอยู่ที่ 2 วิธี การนำทั้งสองวิธีมารวมกันจึงจะได้ทางสัญจรที่เหมาะสม ทั้งสำหรับคนและยานพาหนะ

6.2 ระบบโครงสร้างและวัสดุ

6.2.1 ไม้ไผ่

การนำไปใช้ในส่วนของการสถาปัตยกรรมอื่นๆการนำไปใช้ทำส่วนที่เป็นโครงสร้างตัวอย่าง เช่น โครงสร้างเสา โครงหลังคา คาน หรือนั่งร้านก่อสร้าง ห้างนา ที่ต้องรับน้ำหนักพอสมควร ไม้ไผ่ที่เหมาะสมเช่น ไผ่เหยาะ ไผ่สีสุกและไผ่ป่า

จุดเด่น ของการใช้ไม้ไผ่เป็นโครงสร้าง คือ ความงามที่ได้อารมณ์แบบพื้นถิ่น ดูไม่แข็งกระด้าง แต่มองเห็นถึงความแข็งแรงอย่างเป็นธรรมชาติ

จุดด้อย คือ อาจต้องเปลี่ยนบ่อยๆ หากมีการดูแลหรือการป้องกันที่ไม่ดีพอ

ตกแต่งงานสถาปัตยกรรมในส่วนที่ไม่ต้องรับแรงมาก ไม้ไผ่ยังสามารถนำมา ตัดเป็นซี่ๆหรือแปรรูปเป็นแผ่นที่สานแล้ว ซึ่งสามารถนำมาตกแต่งได้อย่างสวยงาม สำหรับงานที่ต้องการเน้นความเป็นธรรมชาติเป็นโคมไฟ หลังคา เป็นระแนงกรองแสง เป็นฉากกั้น Space ผู้ธรรมชาติ เส้นลาย พื้นผิวของไม้ไผ่สามารถนำมาใช้ทั้งงานภายนอกและงานภายใน วัสดุไม้ไผ่จึงสามารถเป็น finishing ได้อีกด้วย โรงแรมหลายๆที่ก็มีการนำไม้ไผ่มาสร้างบรรยากาศในงาน ไม้ไผ่ที่เหมาะสมกับงานประเภทนี้คือ ไม้ไผ่ตรง ไผ่รวก หรือไผ่ป่าหรืออาจใช้ไผ่อื่นๆชนิดอื่นๆก็ได้

การดูแลรักษาและป้องกันไม้ไผ่

1. วิธีการแช่น้ำ คือเอาไม้ไผ่ไปแช่น้ำ ส่วนใหญ่เป็นวิธีพื้นบ้านๆ เขาจะเอาไม้ไผ่ไปแช่น้ำให้มิดลำ ระยะเวลาประมาณ 3วัน-3เดือน เพื่อให้แมลงไม่มากินไม้ไผ่
2. วิธีการสกัดน้ำมัน วิธีการสกัดน้ำมันทำได้ 2 วิธี ก็คือการนำไปต้ม และไปเผาไฟ วิธีต้มก็คือการนำไม้ไผ่ไปต้มในน้ำระยะเวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง เสร็จแล้วก็จะได้น้ำมันออกมาจากต้นไม้ไผ่ ให้รีบเขี่ยออกก่อนที่น้ำมันนั้นจะแห้ง เสร็จแล้วก็เอาไปตากให้แห้ง ส่วนวิธีเผาไฟ ก็คือการนำไม้ไผ่ไปเผาไฟ แต่ใช้เวลาเพียง 20 นาที สิ่งสำคัญคือระวังอย่าเผาจนไฟไหม้ไม้ เมื่อครบ 20 นาทีแล้วก็ต้องรีบเขี่ยน้ำมันที่ออกจากไม้ไผ่ออก ก่อนที่น้ำมันแห้งแล้วจะเขี่ยไม่ออก 2 วิธีนี้ทำแล้วจะเกิดน้ำมันออกมาจากไม้ไผ่ จึงเป็นที่มาที่เรียกว่าวิธีสกัดน้ำมันนั่นเอง ประโยชน์ที่ได้จากการนำแบบนี้ก็เพื่อให้อายุการใช้งานของไม้ไผ่แข็งแรงยิ่งขึ้น ส่วนวิธีการต้มจะทำให้ไม้ไผ่อ่อนลง ซึ่งนำไปตัดให้อ่อนตัวลงได้

3. วิธีการใช้สารเคมี วิธีนี้นิยมใช้ในโรงงาน กับจำนวนไม้ไม่มากนัก และต้องการสีตันของ ไม้ไฟที่สวยงามกว่าวิธีธรรมชาติ หลักการทั่วไปของวิธีเหล่านี้มีสองแบบ ก็คือ การให้ไม้ไฟดูดซึม สารเคมีเข้าไป ด้วยการฉาบสารเคมีที่บริเวณผิวของไม้ไฟ วิธีการให้ไม้ไฟดูดซึมสารเคมีมีหลักการ ทั่วไปดังนี้ คือ การนำยางที่สามารถสวมเป็นปลอกไม้ไฟได้มาสวมไว้ที่โคนไฟ แล้วเทน้ำยาลงไป ในปลอกไม้ไฟ จากนั้นรัดไม่ให้ น้ำยาไหลออกมาได้ ทิ้งไว้จนไม้ไฟดูดซึมน้ำยาเคมีเหล่านี้ไป สารเคมีที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นพวกยาฆ่าแมลงเจือจางกับน้ำในสัดส่วนที่พอเหมาะ เพื่อเป็นการกัน แมลงนั่นเอง วิธีเหล่านี้จะยืดอายุการใช้งานได้นานกว่าธรรมชาติ แต่ใช้เงินเยอะและขั้นตอนที่ ซับซ้อน

4. วิธีการตากแห้ง วิธีนี้ง่ายและประหยัด ก็คือการนำไม้ไฟไปตากจนแห้ง แต่ข้อเสียคือต้อง ฝ่าไม้ไฟเป็นซีกๆ และใช้เวลานาน คือ 15-20 วัน แต่หากต้องการตากทั้งปล้องก็สามารถทำได้ แต่ ก็จะนานไปอีก 3-4 เดือน วิธีตากแห้งนี้โรงงานก็สามารถทำได้ โดยลักษณะการนำเข้าห้องอบด้วย ความร้อน ซึ่งเสียค่าใช้จ่ายมากและไม่คุ้มกับเงินที่เสียไป ควรนำไปอบน้ำยาสารเคมีมากกว่า

6.2.2 ระบบโครงสร้างรับแรงแผ่นดินไหว

ลำดับแรกของการออกแบบอาคารให้ต้านทานแผ่นดินไหวได้ วิศวกรผู้ออกแบบจะต้อง พิจารณารูปแบบของอาคารก่อน โดยต้องคำนึงถึงระบบ โครงสร้าง (Structure) การยึดชิ้นส่วนต่างๆ (Anchorage) การยึดโยงโครงสร้าง (Bracing) ข้อต่อ (Connection) และความเหนียวของโครงสร้าง (Ductility) เป็นสำคัญและก่อนการก่อสร้าง วิศวกรยังจะต้องพิจารณาพื้นที่ สภาพดินในเขตนั้น รูปแบบของอาคารรวมถึงต้องควบคุมให้เป็นไปตามมาตรฐานด้วย

6.3 ระบบไฟฟ้า

1. ระบบไฟฟ้าทั่วไป

ระบบไฟฟ้าทั่วไปใช้แบบ 3 เฟส 3 สาย ตามมาตรฐานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (เขื่อน ภูมิพล จ. ตาก) และมีแรงดันไฟฟ้า 220/380 โวลต์ โดยการติดตั้งสายเคเบิลจากระบบสายส่งของ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคบนบดโดยใช้เสาไฟฟ้าต่อไปยังห้องติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้า และติดตั้ง เครื่องวัดกระแสไฟฟ้าด้านแรงสูงของหม้อแปลง เพื่อลดขนาดของแรงดันไฟฟ้า จากนั้นจึง สามารถจ่ายกระแสไฟฟ้า เข้าสู่แผงจ่ายกระแสไฟฟ้าแรงเคลื่อนต่ำ แผงจ่ายกระแสไฟฟ้าแรง เคลื่อนสูง และอุปกรณ์ไฟฟ้าอื่นตามลำดับสำหรับหม้อแปลงไฟฟ้าที่นิยมใช้กัน เป็นหม้อแปลง ไฟฟ้าชนิดที่ใช้ระบบการระบายความร้อนด้วยอากาศ (Castresin dry-type) เพราะไม่เปลืองพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการติดตั้งและสามารถบำรุงรักษาได้ง่าย โดยมีหม้อแปลงไฟฟ้า 1 ชุด สำหรับระบบแสงสว่างและระบบไฟฟ้าทั่วไป

4. ระบบไฟฟ้าแสงสว่าง

เป็นระบบการจ่ายกระแสไฟฟ้าสำหรับใช้ในดวงโคมต่างๆ ตลอดจนอุปกรณ์เครื่องต่างๆ ทั่วไป ทั้งในห้องรับแขกและสวนสาธารณะ ซึ่งต้องการความเข้มของแสงในการส่องสว่างแตกต่างกันตามลักษณะการใช้งาน และช่วงเวลาของแต่ละประเภท ซึ่งจะต้องมีการพิจารณาถึงตำแหน่ง จำนวน ระยะห่าง และความเข้มของอุปกรณ์แต่ละชนิด ที่นำมาติดตั้งตามความเหมาะสมของแต่ละประเภท ดวงไฟ และอุปกรณ์ที่ใช้ในอาคารควรคำนึงถึงเรื่องการประหยัดพลังงานด้วย เพราะอุปกรณ์บางชนิดต้องเปิดตลอด 24 ชั่วโมง เช่น ห้องแช่เย็นในห้องครัว กำหนดให้ใช้พลังงานไฟฟ้าให้ประหยัดที่สุด โดยอาศัยแสงธรรมชาติ โดยผ่านทางช่องและผนังแบบ Open ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่มีการใช้งานมากๆ เช่น ส่วน lobby และภายในบริเวณ Circulation Core ส่วนชนิดโคมไฟและหลอดไฟ จัดให้ใช้แบบที่มีประสิทธิภาพสูง และมีความเข้มของแสงเหมาะกับบริเวณต่างๆ

ตารางที่ 6-2 ตารางแสดงปริมาณความสว่างที่ต้องการในส่วนต่างๆ

ความสว่าง	วัตต์/ตารางเมตร
ห้องพัก	27
ห้องโถง	65
ภัตตาคาร	32
ส่วนทำงานและบริหาร/ห้องสมุด	55
ร้านค้า จำหน่ายของที่ระลึก	32-55

3. ระบบไฟฟ้าฉุกเฉิน

เมื่อไฟฟ้าหลักเกิดขัดข้อง เครื่องกำเนิดไฟฟ้าฉุกเฉินจะทำงานทันที และเนื่องจากที่ตั้งของโครงการ นั้นต้องตั้งอยู่ในที่กั้นคานที่ไกลห่างมาจากโรงไฟฟ้าใหญ่ เมื่อเวลาที่เกิดไฟดับนั้นจะใช้เวลานานมาก นานที่สุดคือ 2 วัน ดังนั้นโครงการควรมีระบบไฟฟ้าสำรองที่เพียงพอที่จะนำมาใช้ชั่วคราว ตามลักษณะการใช้งาน ดังนี้

ตารางที่ 6-3 เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียการเลือกใช้ประเภทเชื้อเพลิง

ประเภทเชื้อเพลิง	ข้อดี	ข้อจำกัด
พลังงานชีวมวล(เศษวัสดุทางการเกษตร)	<ul style="list-style-type: none"> -เป็นพลังงานสะอาดซึ่งไม่ก่อให้เกิดสภาวะเรือนกระจก -หาได้ง่ายในประเทศเพราะเป็นเมืองเกษตรกรรม -สร้างมูลค่าเพิ่มให้เกษตรกร -เหมาะแก่การผลิตในระดับท้องถิ่นในพื้นที่ซึ่งไม่ใช่แหล่งอุตสาหกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> -ปริมาณการจัดการเชื้อเพลิงไม่มีความสม่ำเสมอ ขึ้นอยู่กับผลผลิตทางการเกษตรในแต่ละช่วงเวลา -ไม่เหมาะแก่การลงทุนในเชิงพาณิชย์เนื่องจากประสิทธิภาพในการผลิตต่ำ
พลังงานน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> -เป็นพลังงานที่เชื่อถือได้ หาง่ายและมีอย่างต่อเนื่อง -ต้นทุนในการผลิตถูกและมีเสถียรภาพ -เป็นพลังงานสะอาดและไม่ก่อให้เกิดมลพิษทางสภาพอากาศ 	<ul style="list-style-type: none"> -ถูกจำกัดด้วยสถานที่ เพราะจะผลิตได้เฉพาะที่ที่มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่เท่านั้น -ก่อให้เกิดหันทกภัยขึ้นได้ในกรณีการพังทลายของเขื่อนกั้นน้ำ -ในการก่อสร้างอาจมีผลกระทบต่อระบบนิเวศ -ต้องใช้เวลาในการก่อสร้างสูง -ปริมาณพลังงานที่ได้ ต้องขึ้นกับปริมาณน้ำที่จะมาหมุนเครื่องกำเนิดไฟฟ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6-3 (ต่อ)

ประเภทเชื้อเพลิง	ข้อดี	ข้อจำกัด
พลังงานแสงอาทิตย์	<ul style="list-style-type: none"> -เป็นแหล่งพลังงานที่มีอย่างต่อเนื่องและไม่สิ้นเปลืองเชื้อเพลิง -มีก๊าซมลพิษที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> -ต้องใช้พื้นที่ขนาดใหญ่สำหรับวางแผงรับแสงอาทิตย์ -การให้ความร้อนหรือพลังงานมีเวลาจำกัดไม่สามารถผลิตพลังงานได้อย่างต่อเนื่อง -ต้องมีแหล่งเก็บสะสมพลังงาน -ขั้นตอนการแปลงพลังงานแสงอาทิตย์ มาเป็นพลังงานไฟฟ้ายังเป็นเทคโนโลยีที่ซับซ้อน แพงเซลล์ที่รับพลังงานยังมีต้นทุนที่สูง -ยังมีราคาที่สูงมากเทียบกับเชื้อเพลิงประเภทอื่น
พลังงานลม		<ul style="list-style-type: none"> -จำเป็นต้องหาระบบสำรองไว้ -อาจก่อให้เกิดมลภาวะทางเสียง -เหมาะสำหรับการผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กโดยเฉพาะที่มีแรงลมตลอดเวลา -ต้องใช้พื้นที่มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. เครื่องปั่นไฟโดยการใช้น้ำมันดีเซล

เนื่องจากว่าพื้นที่ตั้งโครงการเป็นพื้นที่ห่างไกลความเจริญ เพิ่งจะมีไฟฟ้าเข้าถึง แต่หากเกิดกระแสไฟฟ้าสว่างที่ไม่พอเพียงจะต้องเสียเวลาในการซ่อมแซมให้กลับมาใช้งานได้คงเดิมต้องใช้เวลาถึง 2 วัน ซึ่งทางโครงการได้สำรองไฟโดยการใช้เครื่องปั่นไฟ (ใช้น้ำมันดีเซล) เครื่องขนาด 6-8 ลิตร ต่อการใช้งาน 7-8 ชั่วโมง

2. โดยการใช้ตะเกียงน้ำมัน

ใช้ในส่วนของบ้านพัก รีสอร์ทที่รีสอร์ทกำหนดให้ไม่มีเครื่องใช้ไฟฟ้า มีเพียงไฟฟ้าแสงสว่างเท่านั้นจึงมีตะเกียงน้ำมันใช้เป็นไฟฟ้าสำรองแทน ในช่วงเวลากลางคืนหากเกิดไฟฟ้าดับ

3. โดยการใช้แบตเตอรี่

เป็นอีกระบบที่จัดเตรียมไว้คือ ระบบไฟฟ้าแสงสว่างที่ใช้ป้อนจากแบตเตอรี่เพื่อให้ไฟฟ้าสตาร์ต โดยระบบแบตเตอรี่นี้จะติดตั้งอยู่ในบริเวณที่สำคัญต่อความปลอดภัยของชีวิต เช่น หลอดไฟป้ายบอกทางบันไดหนีไฟฉุกเฉิน ไฟฟ้าแสงสว่างในห้องเครื่องกำเนิดไฟฟ้า เป็นต้น

6.4 ระบบสุขาภิบาล

1. ระบบน้ำใช้

น้ำสะอาดที่นำไปใช้ในส่วนต่างๆ ของอาคาร เช่น การประกอบอาหาร ทำความสะอาด ใช้ในระบบดับเพลิง ใช้ในระบบทำความเย็นทำความร้อน ใช้กับส้วมชักน้ำ เป็นต้น ซึ่งในแต่ละส่วนมีปริมาณและคุณภาพต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ 6-4 แสดงปริมาณการใช้น้ำ

ปริมาณเฉลี่ย	ปริมาณการใช้ต่อวัน(ลิตร)	ต่อคน(แกลลอน)
ผู้ปฏิบัติธรรม	135	35
พนักงานที่ไม่ค้างในโครงการ	43	12
ภัตตาคาร	7.5	2(ต่อมือ)

การเก็บการจ่ายน้ำและการเพิ่มแรงดันน้ำ ปริมาณน้ำใช้ในแต่ละวันจะต้องพอเพียงกับความต้องการโดยมีการเก็บและจ่ายน้ำอย่างต่อเนื่อง โดยมีปริมาณและอัตราแรงดันที่สม่ำเสมอในการเก็บน้ำควรมีถังเก็บอย่างน้อย 2 ถังเพื่อให้สามารถทำความสะอาดและบำรุงรักษาได้น้ำที่ใช้ในโครงการมาจากแหล่งน้ำธรรมชาติ (ห้วยเขย่ง) ซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่คนในชุมชนใช้มีน้ำตลอดเวลา

2. ระบบการกระจายน้ำ (Water distribution system)

ใช้ระบบจ่ายน้ำแบบส่งขึ้นจากด้านล่างบน (Up feed distribution system) ใช้หลักการโดยนำแรงดันน้ำจากข้างล่างดันน้ำขึ้นสู่ชั้นบน โดยอาศัยปั้มน้ำ แต่มีข้อจำกัดในการใช้คือเหมาะกับอาคารที่สูงระหว่าง 4-6 ชั้น (แต่ละชั้นสูงประมาณ 3 เมตร) ข้อเสียคือ เครื่องปั้มน้ำจะต้องทำงานตลอดเวลาที่มีการใช้น้ำ ทำให้สิ้นเปลืองพลังงาน

3. ระบบการระบายน้ำ (Drainage system)

- ระบบระบายน้ำฝน (Storm water drainage)

ระบบระบายน้ำฝนแยกออกเป็น การระบายน้ำฝนบนหลังคาของอาคารและการระบายน้ำฝนระดับพื้นดินซึ่งประกอบด้วย รางรับน้ำฝน ตะแกรงครอบ ท่อระบายน้ำฝน และบ่อพักน้ำ สำหรับการระบายน้ำฝนบนหลังคา ทางโครงการก็จะจัดเก็บน้ำฝนจากหลังคามาเก็บไว้ที่ถังซีเมนต์ โดยมีระบบการกรองน้ำก่อนที่จะนำไปใช้ในการบริโภคภายในโครงการ เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย และน้ำฝนยังเป็นน้ำที่บริสุทธิ์ที่สามารถนำมาใช้ดื่มได้ เพราะเนื่องด้วยการประปายังไม่ถึงโครงการ ส่วนมากถูกระบายลงมาในแนวคิงดลงสู่ระดับพื้นดินแล้วจึงระบายออกจากอาคารลงสู่ท่อระบายน้ำ ส่วนน้ำฝนที่ถูกระบายออกไปสู่บ่อ รดน้ำต้นไม้ในโครงการซึ่งจะเป็นประโยชน์ที่ได้จากน้ำอย่างเต็มที่และประหยัดค่าใช้จ่ายในโครงการ ได้อีกส่วนหนึ่ง

ตารางที่ 6-5 ระบบเก็บน้ำฝน

ระบบกักเก็บน้ำฝน	
พื้นที่บนหลังคา	รองรับน้ำฝนที่ตกลงมา
ถังเก็บน้ำ	สำหรับเก็บน้ำฝนไว้ใช้ต่อไป
ท่อ	ใช้ลำเรียงน้ำไปยังถังเก็บน้ำ และจ่ายใช้งาน
วาล์วที่ติดอยู่กับท่อ	ใช้ควบคุมการไหลของน้ำ
อุปกรณ์ที่ใช้น้ำ	เช่น ก๊อกน้ำ ฝักบัวอาบน้ำ เป็นต้น

- ระบบระบายน้ำทิ้ง (Sewage Treatment)

การระบายน้ำทิ้งจากสุขภัณฑ์ต่างๆ ภายในอาคารนิยมทำกัน 2 วิธี คือ แยกน้ำทิ้งจากอ่างล้างมืออ่างอาบน้ำ ออกจากน้ำทิ้งจากส้วมหรือที่ปัสสาวะ โดยให้น้ำทิ้งจากอ่างล้างมืออ่างอาบน้ำปล่อยลงสู่บ่อหรือลงท่อน้ำสาธารณะไปเลย ส่วนน้ำทิ้งจากส้วมหรือที่ปัสสาวะนั้นจะระบายลงสู่บ่อเกรอะ บ่อซึม หรือท่อซึมสนามและต้องมีท่ออากาศต่อไว้

4. ระบบกำจัดน้ำโสโครก (Soil Treatment)

คือน้ำที่ระบายออกจากระบบสุขภัณฑ์ต่างๆ น้ำจากส่วนห้องครัวของโรงแรมน้ำที่ระบายออกจากเครื่องจักร และอุปกรณ์ต่างๆ เช่น หม้อกำเนิดไอน้ำ เครื่องสูบน้ำ ก็จัดอยู่ในประเภทนี้ โดยแบ่งกรรมวิธีในการบำบัดน้ำเสียออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ใช้เทคโนโลยี ในการช่วยกำจัด

ใช้เทคโนโลยีอุตสาหกรรมระดับสูงเข้ามามีส่วนช่วยในจุดที่สำคัญของโครงการ เช่น ระบบกำจัดน้ำโสโครกของห้องพัก หรือส่วนหลักของอาคาร ที่ไม่ต้องการส่งผลกระทบต่อผู้ที่มาเข้าพัก หรือเพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพยิ่ง

2. ใช้วิถีธรรมชาติกำจัด

การบำบัดของเสียที่มาจากตัวคน เป็นการนำสิ่งปฏิกูลจากตัวคนมาใช้ให้เกิดประโยชน์โดยการนำมาทำปุ๋ย นอกจากนี้ยังได้บอกวิธีการดูแลรักษาของอาคารของตัวเองซึ่งสามารถบ่งชี้ความผิดปกติของร่างกายได้อีกด้วย

6.5 ระบบบำบัดน้ำเสีย

เป็นส่วนของการจัดการส่วนห้องอาคาร ที่พัก ซึ่งส่วนใหญ่จะมาจากการใช้งานที่อาจจะมีสารเคมีตกค้าง จำพวกน้ำยาล้างจาน ผงซักฟอก สบู่ เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลมลภาวะทางน้ำ และยังมีผลกระทบต่อระบบนิเวศ สัตว์น้ำทั้งหลาย จึงต้องมีการบำบัดน้ำเสียในลักษณะดังนี้ ทฤษฎีเครื่องกลเติมอากาศ การเติมอากาศหรือออกซิเจนเป็นหัวใจของระบบบำบัดน้ำเสียเพราะถ้ามีออกซิเจนอยู่มากจุลินทรีย์ก็สามารถเติบโตได้ดี ทำหน้าที่บำบัดน้ำเสียได้มากขึ้น แต่ความดันบรรยากาศบริเวณ ผิวน้ำ เป็นความดันที่ค่อนข้างต่ำที่ออกซิเจนจะละลายในน้ำได้พอเพียง จึงต้องมีการเพิ่มพื้นที่สัมผัสระหว่างอากาศกับน้ำให้ได้มากที่สุด

กักหน้ำน้ำขั้พัฒนา คือ สิ่งประดิษฐ์ซึ่งเกิดจากพระปรีชาสามารถและพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อการแก้มลพิษทางน้ำซึ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นตลอดเวลาด้วย

6.6 ระบบป้องกันไฟฟ้า พื้นที่โดยล้อม

การเลือกใช้ระบบป้องกันไฟฟ้า เนื่องจากโครงการมีสภาพภูมิประเทศอยู่ติดภูเขาซึ่งมีความเสี่ยงมากที่จะเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น ไฟป่าทำให้เกิดการป้องกันไฟฟ้าโดยใช้หลัก ป่าเปียก ทฤษฎีป่าไม้และโดยสภาพที่ตั้ง เหมาะที่จะใช้วิธีที่ 5 และ 6 ควบคู่กันไปคือ ทฤษฎีการพัฒนาการฟื้นฟูป่าไม้โดยใช้ความรู้ ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ทรงมีพระราชดำริหลักการดำเนินการ 2 ประการคือ

1. หากมีน้ำใกล้เคียงบริเวณนั้น ควรสำรวจแหล่งน้ำเพื่อพิจารณาสร้างฝายขนาดเล็กปิดกั้นร่องน้ำในเขตต้นน้ำลำธาร เพื่อแพร่กระจายความชุ่มชื้นออกไปให้กว้างขวางอันช่วยฟื้นฟูสภาพป่าในบริเวณสูงให้สมบูรณ์ขึ้น บริเวณดังกล่าวจะได้กลายเป็นภูเขาป่าในอนาคตซึ่งหมายความว่าไม้ต้นไม้นานาชนิด ซึ่งปกคลุมดินในอัตราหนาแน่นที่เหมาะสมกับลักษณะภูมิประเทศแต่ละแห่ง ต้นไม้เหล่านั้นจะมีผลช่วยรักษาระดับความชุ่มชื้นในธรรมชาติให้อยู่ในเกณฑ์ที่พอเหมาะไม่แห้งแล้งเกินไป และยังช่วยยึดผิวดินอันมีค่าไม่ให้ถูกน้ำเซาะทำลายลงมายังพื้นที่ราบอีกด้วย

2. หากไม่มีแหล่งน้ำในพื้นที่เพื่อฟื้นฟูป่าไม้ในบริเวณภูเขาเสื่อมโทรม ให้พิจารณาส่งน้ำขึ้นไปยังจุดสูงสุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้สามารถจ่ายน้ำลงไปได้ตลอดเส้นทางที่ปลูกทดแทนไว้บนภูเขาได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งซึ่งกล้าไม้มักมีอัตราการสูญเสียค่อนข้างสูงเมื่อกล้าไม้เจริญเติบโตพอสมควร จนสามารถทนทานต่อสภาวะแห้งแล้งได้แล้วในอนาคตภูเขาในบริเวณดังกล่าว ก็จะคืนความชุ่มชื้นพอสมควรตลอดจนจะช่วยฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในตอนล่างไม่ให้กลายเป็นดินแดนแห้งแล้ง จะต้องพยายามสูบน้ำขึ้นไปทีละชั้นจนถึงระดับสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยพิจารณาใช้เครื่องสูบน้ำพลังงานธรรมชาติ เช่นพลังงานแสงอาทิตย์กับพลังงานลม ซึ่งมีใช้งานอยู่แล้ว ทั้งนี้เพื่อจะได้ไม่เปลืองเชื้อเพลิง เมื่อนำน้ำขึ้นไปพัก ณ ระดับสูงสุดได้แล้วจะสามารถปล่อยน้ำให้ค่อยๆ ไหลซึมลงมาเพื่อช่วยเร่งรัดการปลูกป่าไม้ที่มีทั้งพันธุ์ไม้ป้องกันกับไม้โตเร็ว นอกจากนั้นจะยังจะแปรสภาพโครงการภูเขาป่าให้เป็นป่าเบญจซึ่งสามารถป้องกันไฟป่าได้อีกด้วย

6.7 ระบบการเก็บและกำจัดขยะ

ขยะที่เกิดขึ้นในโรงแรมเป็นขยะที่เกิดขึ้นโดยมีองค์ประกอบสำคัญหลายชนิด อาทิ เช่น เศษอาหาร เศษภาชนะ โลหะ เศษแก้ว เป็นต้น ปริมาณขยะในแต่ละวันจะมีปริมาณ 0.25 ลิตรต่อคน ซึ่งมีขบวนการกำจัดดังนี้

1. ระบบเก็บขยะตามแนวพระราชดำริ
2. เทคโนโลยีการกำจัดขยะตามแนวพระราชดำริ

การกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนด้วยเทคโนโลยีการหมักทำปุ๋ยโดยการใช้อ่างและบ่อคอนกรีตแบบฝังกลบประยุกต์

- การฝังกลบประยุกต์โดยใช้อ่างคอนกรีตที่สร้างด้วยคอนกรีตบล็อก ขนาดกว้าง 2 เมตร ยาว 3 เมตร สูง 1.5 เมตร
- การฝังกลบประยุกต์โดยการใช้อ่างคอนกรีตชนิดกลม (ถังส้วม) ที่มีขายในท้องตลาด

ลักษณะการหมักปุ๋ย จากขยะในกล่องและบ่อคอนกรีตโดยการฝังกลบประยุกต์ จากการศึกษาวิจัย และพัฒนาโครงการ ได้เทคโนโลยีการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชน โดยวิธีการทำปุ๋ยหมักจากขยะด้วยการใช้กล่องและบ่อคอนกรีตหรือการฝังกลบประยุกต์เป็น 2 รูปแบบคือ

1. การหมักปุ๋ย โดยวิธีการฝังกลบประยุกต์ด้วยการใช้กล่องคอนกรีต
2. การหมักปุ๋ย โดยวิธีการฝังกลบประยุกต์ด้วยการใช้บ่อกรีตชนิดกลม

แต่แต่ละรูปแบบอาศัยหลักการธรรมชาติช่วยธรรมชาติเหมือนกัน และเหมาะสมกับการนำไปประยุกต์ใช้ได้กับชุมชนตามครัวเรือน ซึ่งทั้งสองรูปแบบมีการบรรจุขยะลงกล่องหรือบ่อคอนกรีตในการหมักที่ไม่แตกต่างกัน แต่จะแตกต่างกันที่ขั้นตอนในช่วงการหมักเท่านั้น ซึ่งมีรายละเอียดและรูปแบบของกล่องและบ่อคอนกรีต

จำนวนกล่องหรือบ่อคอนกรีตเท่าไรจึงจะพอในการหมัก

การกำหนดจำนวนของกล่องหรือบ่อคอนกรีตที่จะนำมาใช้ในการหมักปุ๋ยจากขยะนั้นขึ้นอยู่กับจำนวนคน เพราะถ้าจำนวนคนมาก ขยะแต่ละวันก็จะมากโดยทั่วไปคนในชุมชนจะทิ้งขยะประมาณ 1 กิโลกรัมต่อวัน ซึ่งประมาณครึ่งหนึ่งจะเป็นขยะที่ย่อยสลายง่าย

6.8 ระบบรักษาความปลอดภัย

ระบบรักษาความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัยแก่แขกผู้เข้าพักเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง จึงได้แบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ

1. การจำกัดเขตหวงห้าม
2. ใช้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย
3. การกำหนดจุดตรวจภายในรีสอร์ท

ตารางที่ 6-6 สรุปงานระบบ

การปรับพื้นที่โครงการ	มีการปรับพื้นที่โครงการบางส่วน เพื่อทำทางสัญจรและอาคาร			
โครงสร้าง	ฐานราก	เสา-คาน	พื้น-ผนัง	หลังคา
	คสล.	ไม้เนื้อแข็ง	ไม้ไผ่และไม้เนื้อแข็ง	ป้องกันเสียง
ระบบป้องกันแผ่นดินไหว	การยึดโยง, ข้อต่อขยับตัวได้, ความเหนียวของวัสดุ			
ระบบไฟฟ้า	-ใช้ไฟฟ้า 3 เฟสติดตั้งหม้อแปลงแบบระบายอากาศ, การใช้แสงสว่างแบบแสงธรรมชาติช่วย, และใช้ไฟฟ้า Warm Whit กลางคืน			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6-6 (ต่อ)

ระบบไฟฟ้า ฉุกเฉิน	เนื่องจาก Site อยู่ในพื้นที่กันดารจึงจำเป็นต้องมีระบบสำรองไฟ เครื่องปั่นไฟ (ดีเซลล์) และพลังงานแสงอาทิตย์
ระบบปรับ อากาศ	- ใช้ในส่วนพื้นที่สำนักงานและปฏิบัติการ เป็นเครื่องปรับอากาศ แบบแยกส่วน
ระบบน้ำใช้ใน โครงการ	- ดึงสำรองน้ำในที่สูงโดยใช้ปั๊มสูบน้ำจากธารน้ำธรรมชาติส่วนแล้ว จึงปล่อยแบบ Gravity - น้ำประปาเก็บเข้าถังสำรองน้ำแล้ว ใช้โดยไม่ผ่านปั๊ม
การระบายน้ำ	บ่อน้ำบาดลแบบธรรมชาติแล้วจึงปล่อยน้ำออกสู่สาธารณะที่ต่ำกว่า
ระบบป้องกันไฟ ป่าและอัคคีภัย	- ใช้ระบบป่าเปียกกันไฟ - ใช้น้ำจากถังสำรองน้ำจากธารธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 7

ผลงานการออกแบบ

ผลงานการออกแบบที่ได้เกิดจากการศึกษาข้อมูลทุกส่วนที่มีการเก็บบันทึก ทั้งจากเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งองค์ประกอบ โครงการ การลงพื้นที่กรณีศึกษา ลงพื้นที่สำรวจบริบทโดยรอบโครงการ เพื่อการวิเคราะห์ที่ตั้ง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวถูกนำมาวิเคราะห์ ให้เกิดเป็นผลงานออกแบบ ดังนี้

ตารางที่ 7-1 แสดงการสรุปเนื้อหาที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในบทต่างเพื่อนำมาใช้ในการออกแบบ

หัวข้อ	แหล่งที่มาข้อมูล	สรุปเนื้อหา
การวางองค์ประกอบโครงการ	สำนักขุวพุทธิกสมาคม กรุงเทพมหานคร	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนสำนักงาน - ส่วนปฏิบัติธรรม - ส่วนสนับสนุนโครงการ
การคิดเนื้อหาที่ใช้สอย	<ul style="list-style-type: none"> - ARCHITECT ‘S DATA - ศูนย์ข้อมูลกัลยาณมิตร จังหวัดเชียงใหม่ - อื่นๆ ตามความเหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนสำนักงาน 1,200 ตร.ม. - ส่วนปฏิบัติธรรม 4,500 ตร.ม. - ส่วนสนับสนุนโครงการ 4,300 ตร.ม.
จำนวนผู้ใช้โครงการ	ธรรมสถานวิโมกขิตวาลัย อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี	มีจำนวนผู้ใช้โครงการ โดยเฉลี่ย 250-300 คน/ครั้ง ในปี 2558
หลักสูตรการวิปัสสนากรรมฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักขุวพุทธิกสมาคม กรุงเทพมหานคร - ศูนย์วิปัสสนาสากลไร่เชิญตะวัน จ.เชียงราย 	<ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรพัฒนาจิตให้เกิดปัญญาและสันติสุข ของคุณแม่สิริ กรินชัย - หลักสูตรวิปัสสนากรรมฐานสากล ของพระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

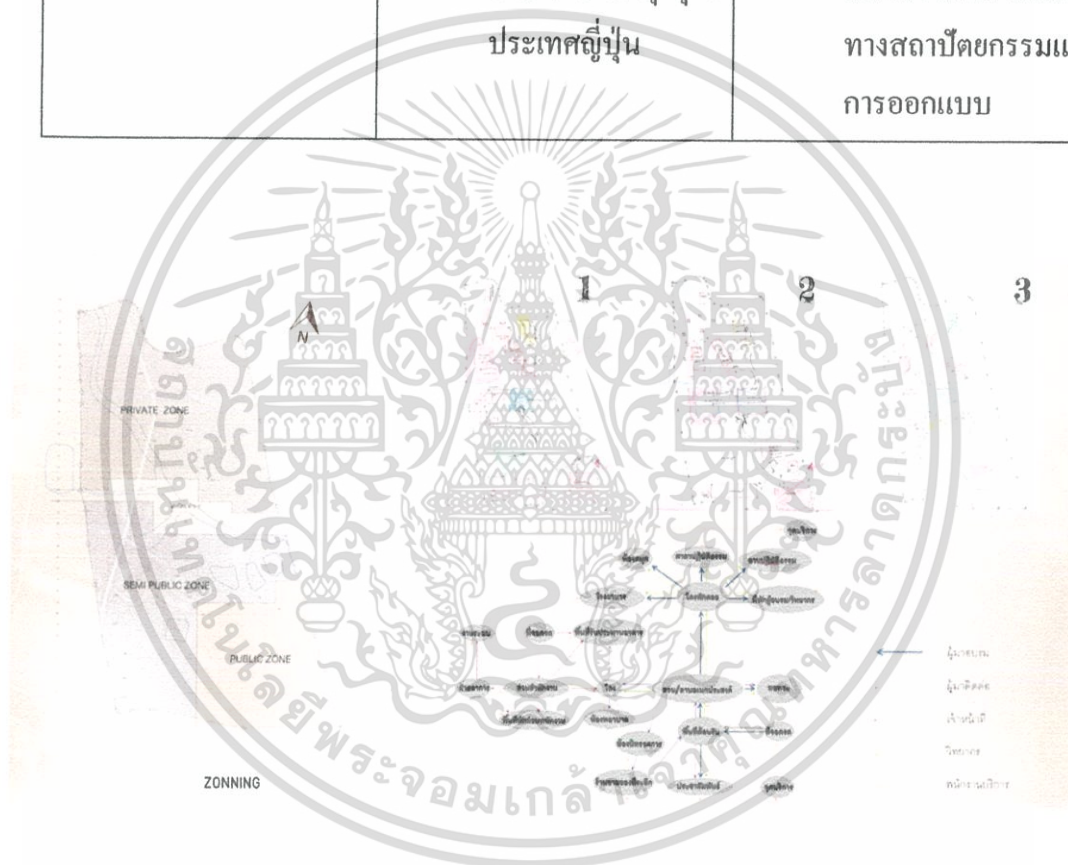
ตารางที่ 7-1 (ต่อ)

หัวข้อ	แหล่งที่มาข้อมูล	สรุปเนื้อหา
ประเภทผู้ใช้โครงการ	สำนักยุทธวิธีสมาคมกรุงเทพมหานคร	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้มาปฏิบัติธรรม/เจ้าภาพ ผู้ที่สนับสนุนแต่ละการปฏิบัติธรรม - ผู้มาติดต่อผู้ที่มาท่องเที่ยว - วิทยากรผู้ที่มีความรู้แก่ผู้มาปฏิบัติธรรม - กรรมการ ผู้ที่เห็นนโยบายออกหลักสูตรและเป็นผู้ที่ติดต่อวิทยากร - เจ้าหน้าที่ผู้ที่อำนวยความสะดวกสบายแก่ผู้มาปฏิบัติธรรม
พฤติกรรมผู้ใช้โครงการแต่ละประเภท	เสถียรธรรมสถานบางเขน กรุงเทพฯ	<ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมของผู้มาปฏิบัติธรรมในวันอบรม - พฤติกรรมของผู้มาติดต่อ บุคคลทั่วไปเพื่อการท่องเที่ยว และพักผ่อน - พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ ผู้ทำงานภายในสำนักงานฝ่ายต่างๆของโครงการ - พฤติกรรมของวิทยากรผู้ให้ความรู้และบรรยายธรรม - พฤติกรรมของพนักงานบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

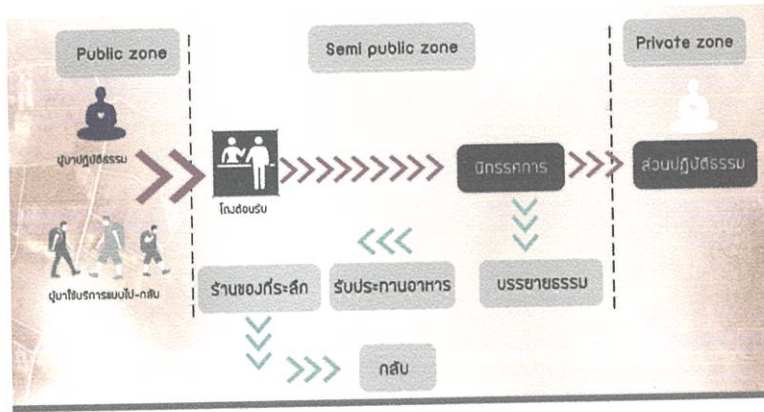
ตารางที่ 7-1 (ต่อ)

หัวข้อ	แหล่งที่มาข้อมูล	สรุปเนื้อหา
กรณีศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - บ้านไร่ทิพวรรณ - บ้านสวนอินดี - เสถียรธรรมสถาน - ศูนย์วิปัสสนากรรมฐานสากล ไร่เชิญตะวัน - วัดฮอนปู่คู จิประเทศญี่ปุ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการ - การบริหารจัดการ - การบริหารจัดการ - แนวความคิด ลักษณะทางสถาปัตยกรรมและการออกแบบ - แนวความคิด ลักษณะทางสถาปัตยกรรมและการออกแบบ

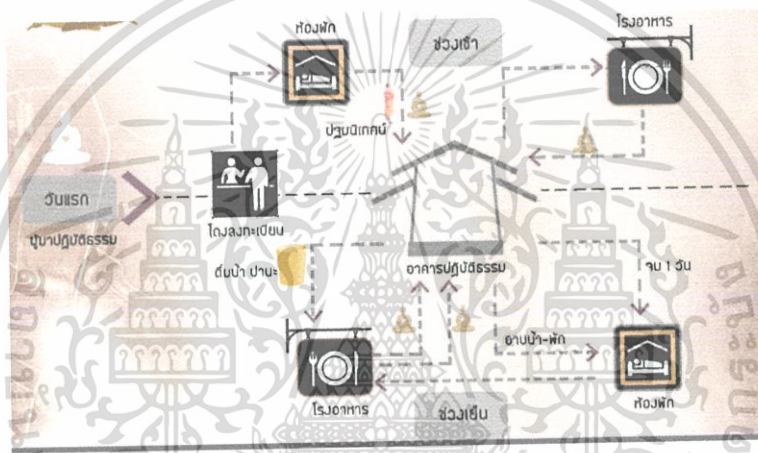

รูปภาพที่ 7-1 แสดงแบบร่างการวางโซนนิ่ง และการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ทั้ง 3 แบบ ก่อนสรุปเป็นรูปแบบที่นำมาใช้ได้ ในโครงการ

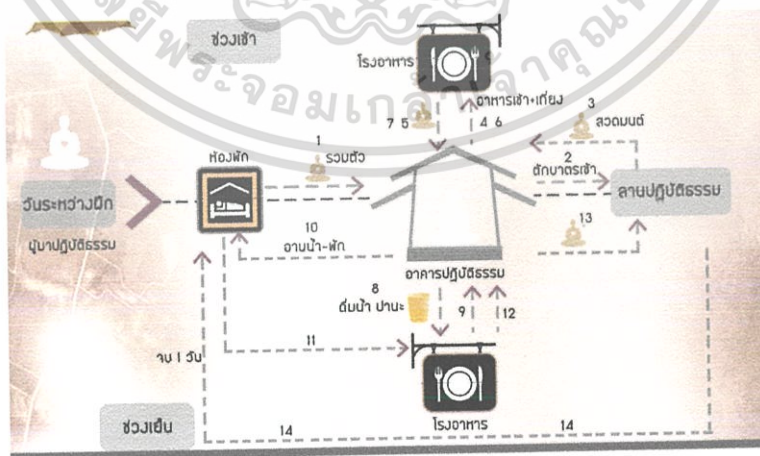
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 7-2 แสดงDiagram เชื่อมโยงพฤติกรรมผู้ใช้โครงการกับการจัดโซนนิ่ง

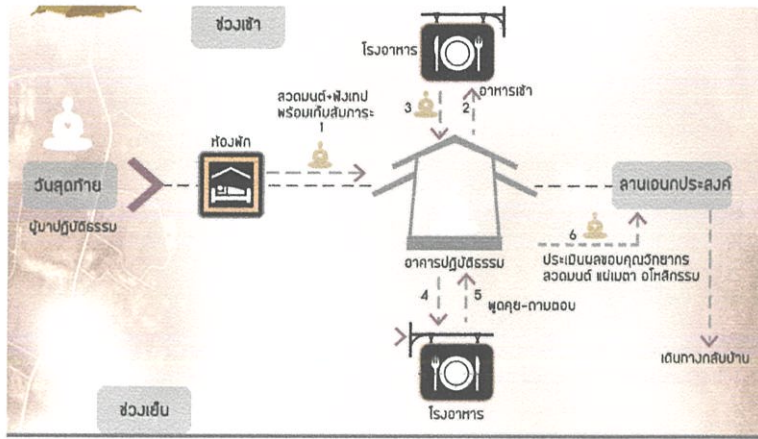

รูปภาพที่ 7-3 แสดงDiagram เชื่อมโยงพฤติกรรมผู้ใช้โครงการที่มาปฏิบัติธรรมวันแรก

รูปภาพที่ 7-4 แสดงDiagram เชื่อมโยงพฤติกรรมผู้ใช้โครงการที่มาปฏิบัติธรรมวันระหว่างฝึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

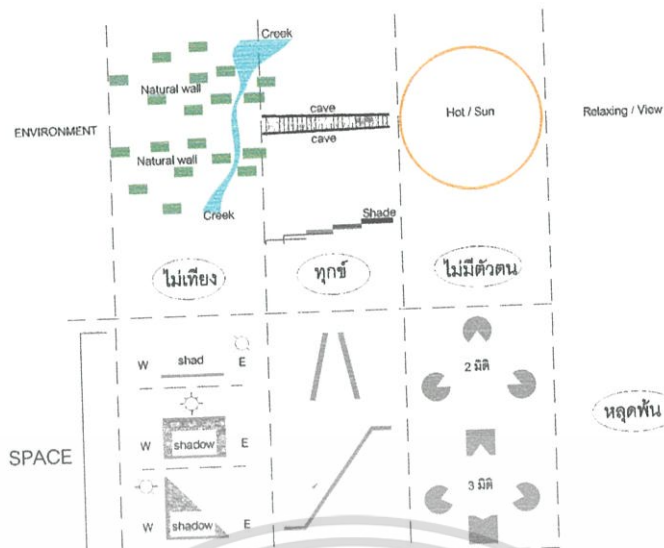
รูปภาพที่ 7-5 แสดงDiagram เชื่อมโยงพฤติกรรมผู้ใช้โครงการที่มาปฏิบัติธรรมวันสุดท้ายของการฝึก

7.1 แนวความคิดในการออกแบบ

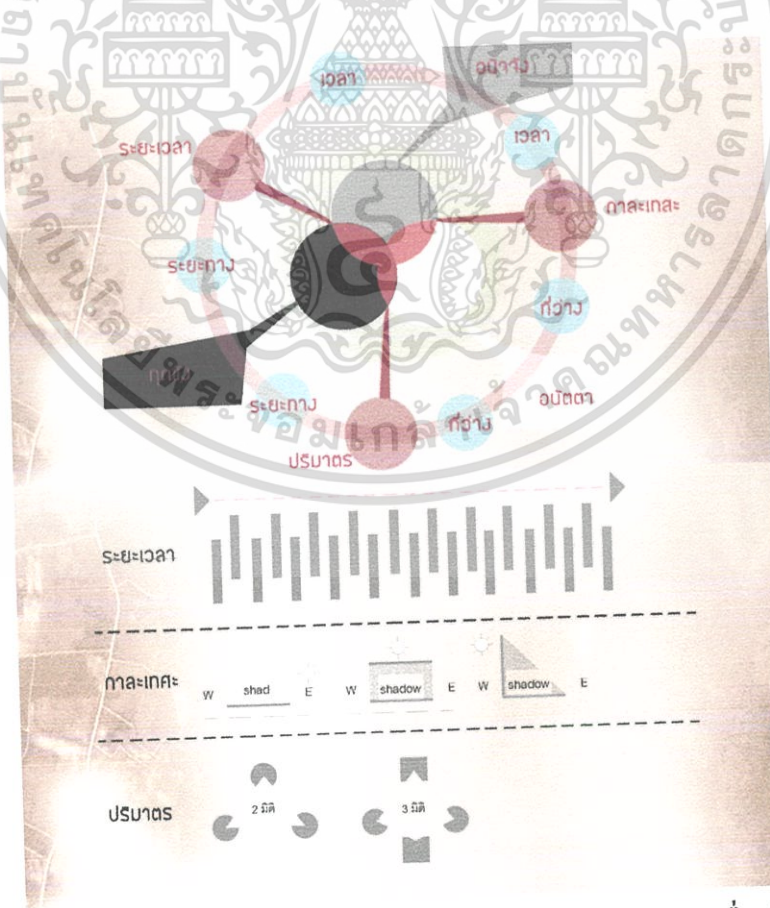
7.1.1 แนวความคิดในการออกแบบสถาปัตยกรรม

การพิจารณาคุณธรรมตามแห่งสังขารตามเป็นจริงด้วยปัญญา วิปัสสนาเป็นข้อปฏิบัติของพระพุทธศาสนา จุดหมายของการทำวิปัสสนา คือ ให้จิตรู้เห็นความไม่เที่ยง ความเป็นทุกข์ ความเป็นอนัตตาของสังขาร เมื่อรู้แล้วจะได้คลายความยึดมั่นถือมั่น (ที่มา : อาจารย์เปลื้อง ณ นคร)

ทุกขัง อนิจจัง อนัตตา คือเรื่องของไตรลักษณ์ หรือลักษณะสามัญของทุกสิ่งที่จะต้องพบเจอสามารถเกิดขึ้นพร้อมกันได้ตลอดเวลา หลักไตรลักษณ์ถูกนำมาใช้เป็นหัวใจหลักในการออกแบบโครงการ ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นที่ว่า จุดหมายของการวิปัสสนา ต้องการให้รู้แจ้งในหลักของไตรลักษณ์

รูปภาพที่ 7-6 แบบร่างแสดงแนวความคิดเรื่อง 'ไตรลักษณ์เบื้องต้น'

รูปภาพที่ 7-7 แบบ Design concept เพื่อสรุปแนวความคิดการออกแบบ เรื่อง 'ไตรลักษณ์'

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.1.2 แนวความคิดในการออกแบบโครงสร้าง

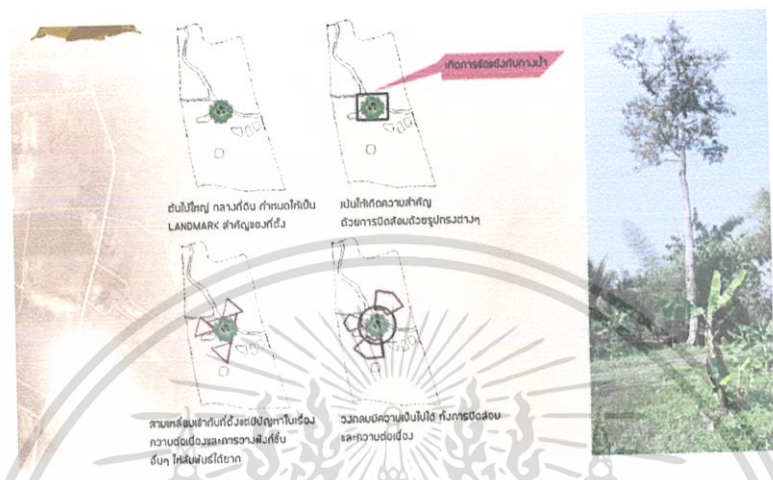
การลงพื้นที่เพื่อศึกษาริบทโดยรอบ มีจุดที่น่าสนใจ คือชุมชนกะเหรี่ยง บ.ตะโกล่าง ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ใกล้กับโครงการ และได้มีการลงพื้นที่สำรวจโดยวิธีการถ่ายภาพ สเก็ตซ์ภาพ เพื่อเก็บข้อมูล เพียงแต่การนำสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นมาปรับใช้ในโครงการยังไม่เด่นชัดเพียงพอ การนำสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นกะเหรี่ยง บ.ตะโกล่าง มาใช้ จะเป็นในเรื่องของเทคนิควิธีการก่อสร้างซึ่งจะมีความชัดเจน ดังภาพ

รูปภาพที่ 7-9 การลงพื้นที่สำรวจชุมชนและสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นกะเหรี่ยง บ.ตะโกล่าง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี และแบบขยายโครงสร้างเรือนพื้นถิ่นกะเหรี่ยง โดย ระวีวรรณ โอพารัตน์มณี : 2558 (มุม ขวาล่าง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวางผังสุดท้าย หลังจากที่ได้ผลสรุปทั้งโซนนิ่ง ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ และแนวความคิด โดยเริ่มจากส่วนสำคัญที่สุดของโครงการ คือพื้นที่ปฏิบัติการ และจุดสำคัญของที่ดิน คือพื้นที่ตรงกลางที่มีต้นไม้ ซึ่งถือว่าเป็นต้นไม้สำคัญของ อ.สวนผึ้ง จึงตั้งเห็นว่าจะใช้ต้นไม้ต้นนี้เป็น Landmark ด้วย ดังภาพ

รูปภาพที่ 7-10 แสดงจุดเริ่มต้นของการวางผังโครงการ ซึ่งเน้นที่ต้นไม้ และพื้นที่ปฏิบัติการ ทำให้เกิดการปิดล้อมที่เป็นวงกลม

7.2 สรุปผลการออกแบบ

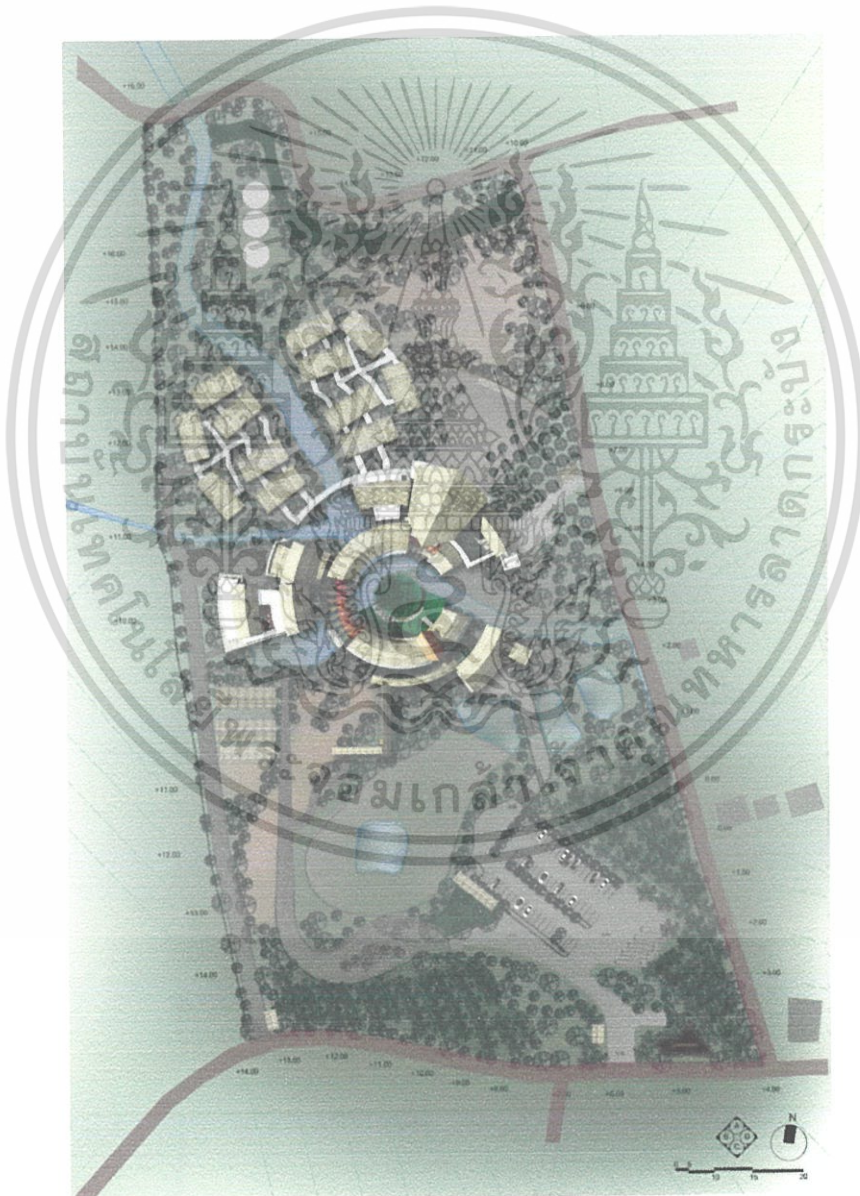
ส่วนของการออกแบบ สิ่งสำคัญที่คำนึงถึงมากที่สุดคือการวิเคราะห์ที่ตั้ง เนื่องจากลักษณะกายภาพของที่ตั้งเป็น Contour ซึ่งอยู่เชิงเขา(เทือกเขาตะนาวศรี) มีทั้งลำธารไหลผ่าน ทางน้ำหลากตามธรรมชาติ พื้นที่น้ำซับและป่าไม้ การวิเคราะห์เพื่อกำหนดที่ตั้ง ที่เหมาะสมสำหรับก่อสร้างอาคารจึงถูกพิจารณาเป็นครั้งแรก โดยปัญหาที่ได้จากการวิเคราะห์ที่ตั้งมีดังนี้

1. ในฤดูน้ำหลาก เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป จนหมดฤดูฝน หากมีปริมาณน้ำจากเทือกเขาตะนาวศรีมาก น้ำจะหลากลงมาโดยไหลผ่านที่ตั้งโครงการลงไปสู่ชุมชนด้านล่าง
2. สิ่งสำคัญของน้ำหลาก จะมาพร้อมกับดินโคลนถล่ม ซึ่งในปัจจุบันยังคงพบร่องรอยการพังทลายหน้าดินอยู่ (ที่มา : ข้อมูลธรณีวิทยา จ.ราชบุรี กรมทรัพยากรธรณีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

เมื่อได้ตำแหน่งที่ตั้ง ที่เหมาะสมกับการวางตัวอาคาร จึงเริ่มเข้าสู่ขบวนการวาง โซนนิ่งขั้นตอนนี้ใช้เวลาค่อนข้างนานเนื่องจากการวาง โซนนิ่งของโครงการต้องอยู่ในจุดที่เหมาะสมที่สุดด้วยปัจจัยหลายด้านประกอบกันดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. เรืองพื้นที่ตั้งสิ่งปลูกสร้างที่ได้กำหนดไว้แล้วในที่ดิน
2. การเลี้ยงพื้นที่เสี่ยงกับดินถล่มและทางน้ำหลาก ซึ่งต้องแก้ปัญหาโดยการยกพื้นลอยไม่ให้ขวางทางน้ำหลาก
3. การรักษาระยะร่นตามกฎหมาย เรืองทางน้ำสาธารณะ ในโครงการนี้ มีลำธารที่กว้างไม่เกิน 10 ม. ระยะร่นตามกฎหมายอยู่ที่ 3.00 ม. จากขอบลำธารสาธารณะถึงแนวอาคารไม่รวมหลังคา (ที่มา: คมกฤษ ชูเกียรติมัน การก่อสร้าง ต่อเติม ต้องมีระยะร่น.2558)
4. ถนนสาธารณะ ซึ่งจะใช้เป็นทางเข้าออกหลัก และรองการค้ำเนินถึงกิจกรรมและจุดมุ่งหมายของโครงการ คือเพื่อการปฏิบัติธรรม

รูปภาพที่ 7-11 แสดงแบบผังบริเวณรวมโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ELEVATION A

ELEVATION B

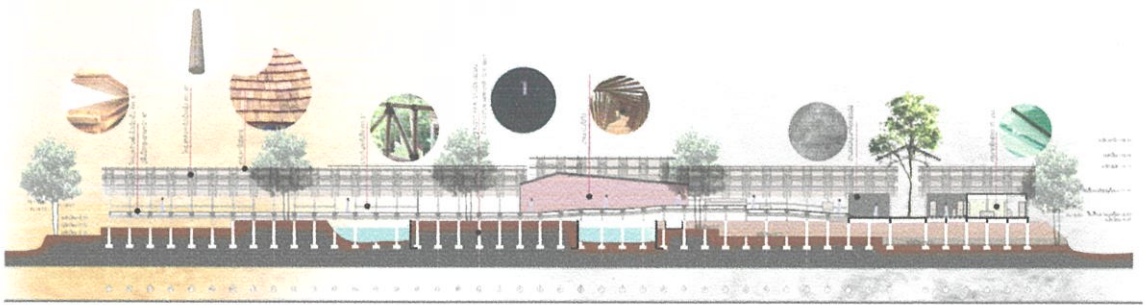
ELEVATION C

ELEVATION D

รูปภาพที่ 7-12 แสดงแบบรูปด้านอาคารทั้ง 4 ด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SECTION 1

SECTION 2,3,4,5

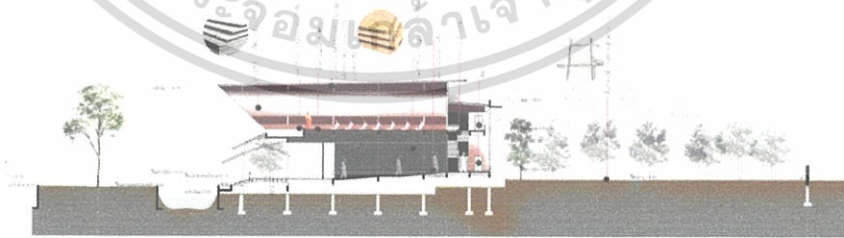

SECTION 6

SECTION 7

SECTION 8

SECTION 9

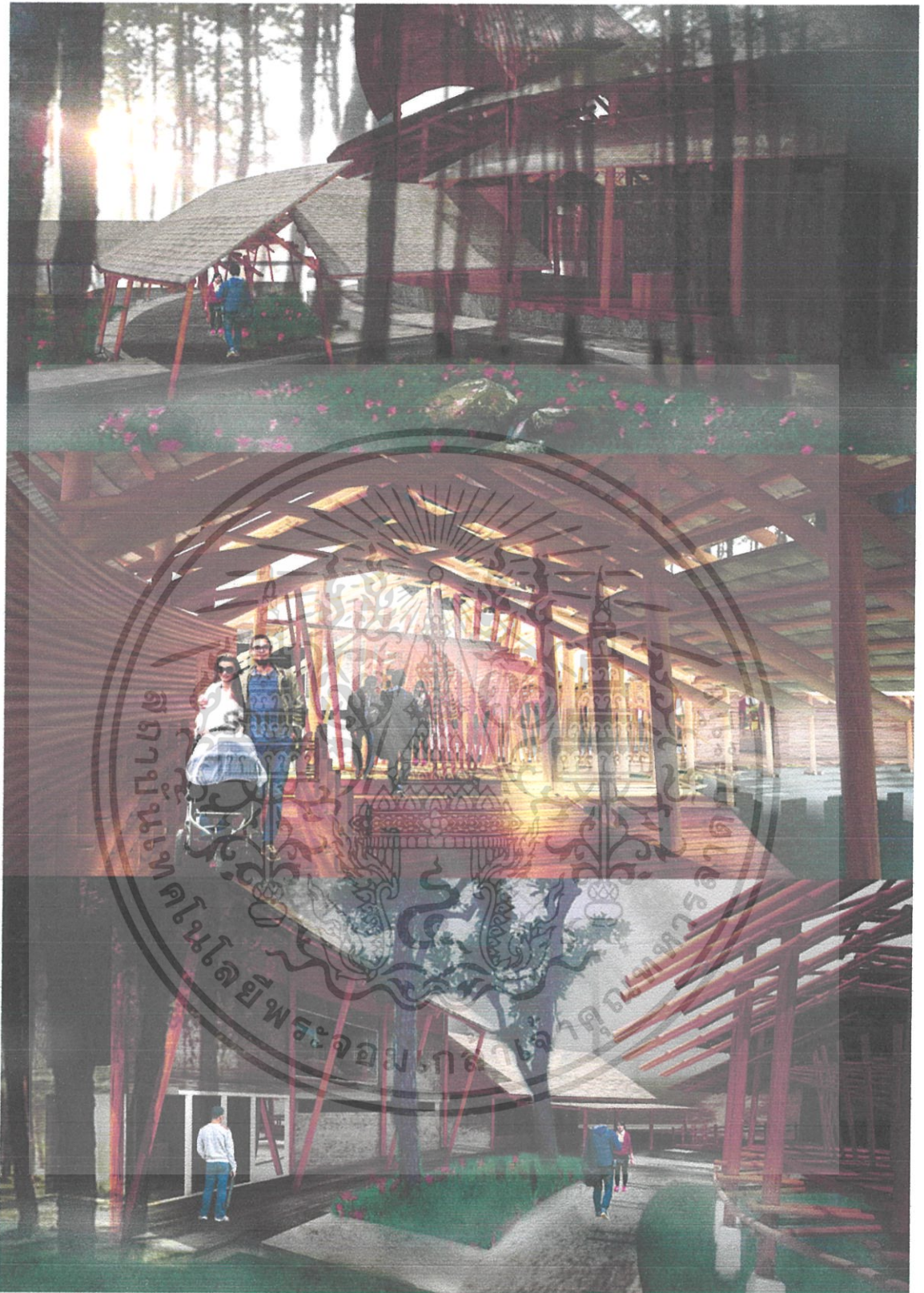
รูปภาพที่ 7-13 แสดงแบบรูปตัดอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

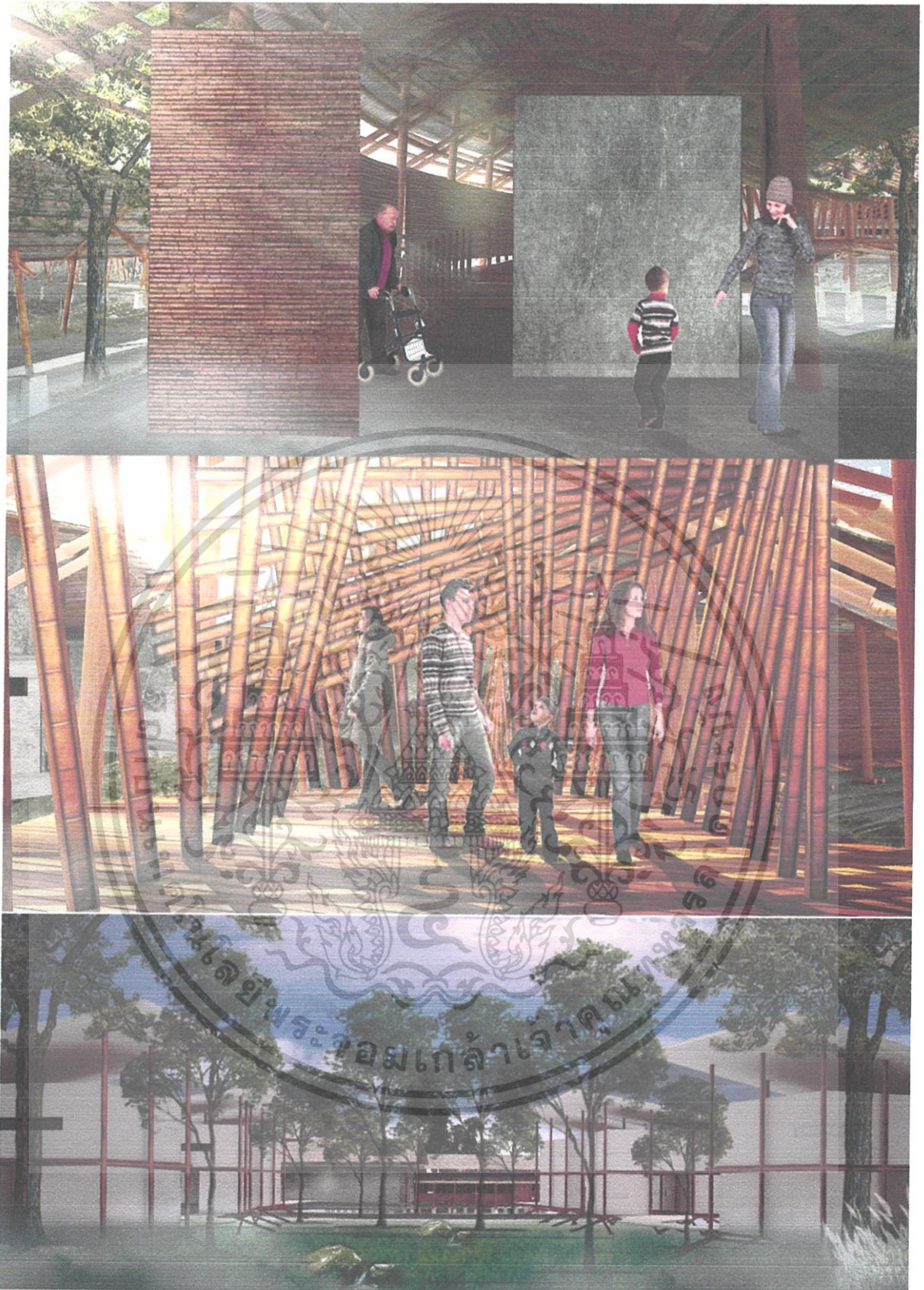
รูปภาพที่ 7-14 แสดงแบบทัศนียภาพด้านหน้าอาคารหลักและ โถงทางเดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

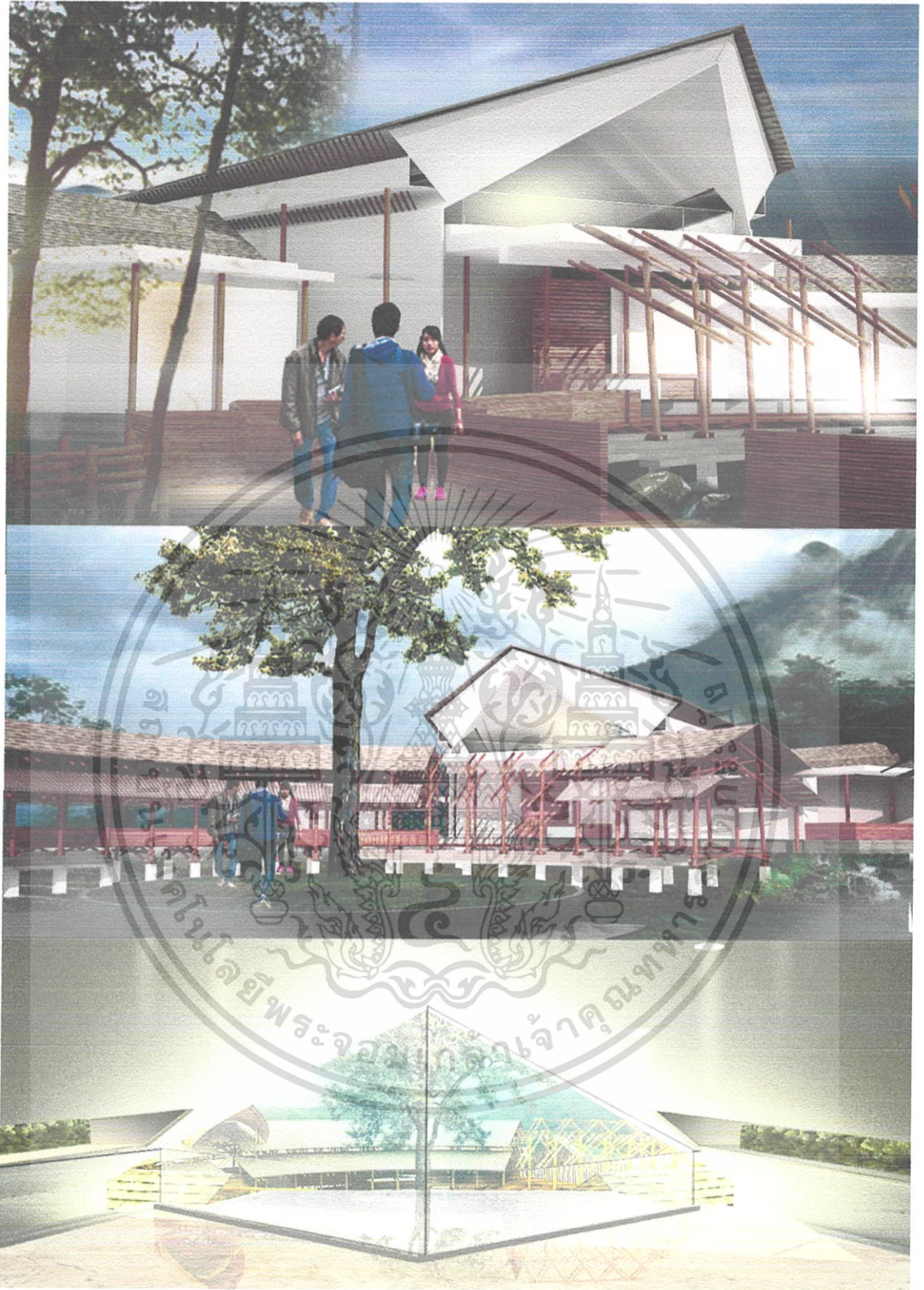
รูปภาพที่ 7-15 แสดงแบบทัศนียภาพด้านหน้าอาคาร ส่วนนิทรรศการ ทางเชื่อมระหว่างสำนักงาน และอาคารหลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 7-16 แสดงแบบทัศนียภาพ ส่วนนิทรรศการและส่วนอาคารเรือนนอน ชาย-หญิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 7-17 แสดงแบบทัศนียภาพ ส่วนอาคารปฏิบัติธรรมและภายใน โถงห้องปฏิบัติธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กรมทรัพยากรธรณีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ข้อมูลธรณีวิทยา จ.ราชบุรี.2558
กัลยา หอมเกตุ. **อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์กะเหรี่ยงท่ามกลางชีวิตแบบใหม่: กรณีศึกษาบ้านห้วยสัตว์
ใหญ่ หมู่ที่ 6 ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต วัฒนธรรมศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

ชลธี อิ่มอุดม. 2550. ระบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปรีรันธ ซิน โซติ . **บทสัมภาษณ์ .**ประชาชนชมรมผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวสวนผึ้ง
ปวีณา หลักคำ.2550-2551. **ศูนย์ปฏิบัติการ ยูวักส์ปัญญามิตร จังหวัดเชียงใหม่.** บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

พุทธสาสิกขุ. 2551 . **คู่มือพุทธธรรม.** กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา.

ภูมิภาคองค์การบริหารส่วนตำบลตะโกกลาง. นปป. **ข้อมูลบ้านห้วยน้ำหนัก.** เอกสารอัดสำเนา.

ระวีวรรณ โอพารัตน์มณี 2558. **รูปแบบและการก่อรูปของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นกะเหรี่ยง**

ปกากะญอ บ้านแม่หละ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดตาก. วารสารวิชาการ การออกแบบ

สถาปัตยกรรม ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ราชบัณฑิตยสถาน(2532). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานกรุงเทพฯ :** ราชบัณฑิตยสถานวุฒิ .

วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. 2549. **การจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบสถาปัตยกรรม.**

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิวัฒน์ เตมียพันธ์ 2546. **แนวทางการศึกษาค้นคว้าสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น.** โครงการวิจัยพลังงาน

และการออกแบบสถาปัตยกรรม ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบัน

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สถาบันวิปัสสนากรรมฐาน. **หลักการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานทั้ง 5 :** มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรราช

วิทยาลัย.

อาศรมวงศ์สนิท. **ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้มาพักและเยี่ยมชมอาศรมวงศ์สนิท**

Brawne, Michale.1970. **Libraries Architecture and Equipment, Newyork :** Praeger

Publishers

Neufert, Ernst.1991. **Architect's Data. London :** BSP Professional Book .

<http://www.asa.or.th,2559>

<http://www.buddhaasa.org/html/life-work.html/chaiya/sm01.htm,2554>

<http://www.suanmok.com>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก. หลักการปฏิบัติธรรม

สังขารมของชีวิต

สังขารมของชีวิตที่พอเพียงหาใช่การถอยหลังเข้าคลอง หาใช่นิยามความเซย ที่คนรักวัตถุนิยม แอบคิออยู่ในใจหากแต่คือการใช้ชีวิตอย่างมีเหตุผล และพอประมาณเพียงความสุขขั้นพื้นฐาน บางครั้งคนที่ได้ครอบครองกระเป๋าใบละ 5 หมื่น ก็ไม่ได้บ่งบอกอะไรนอกจากการสนิยมของเจ้าของ ผู้คนเดินขวักไขว่สวนกันไปมาอย่างรีบเร่งจนลืมมองท้องฟ้า ลืมมองคนที่เดินผ่าน มองเข้าไปลึกๆ แล้วคนเราก็เพียงวิ่งตามความสุขที่อยู่บนปลายชีวิตเท่านั้น ด้วยความเชื่อที่ถูกฝังแน่นอยู่ในหัวว่า ชีวิตที่ต้องทำงานและคั้นรนแก่งแย่งเท่านั้นจึงจะอยู่รอดปลอดภัยในภายภาคหน้า บางคราววัตถุที่เป็นเพียงสัญลักษณ์แห่งความสุขที่มนุษย์อุปโลกนขึ้นมา ก็เป็นเพียงแค่ความฉาบฉวยครั้งคราว ลมพัดก็ปลิวไปตามลมนอกจากจะไม่ยั้งยืนอยู่ทนยังมาเอาจิตวิญญาณเราไปด้วย ความสุขที่ยั้งยืนไม่ได้ อยู่ไกลจนถึงขนาดต้องวิ่งตามทุกอย่างอยู่ที่ใจ เพียงแค่เก็บเกี่ยวและเดินช้าๆ เพื่อฟังเสียงหัวใจเต้นดู บ้าง ชีวิตที่ฟูฟ่าที่คิดว่าดีนักคือนั้น ไม่ใช่วิถีที่ดีที่เหมาะสมอย่างยั้งยืนแต่อย่างใด สุขแบบตามตาม ครั้งเดียวแล้วหาไม่ได้อีกเลยตลอดชีวิตหรือจะผู้สุขที่ละนิดแต่สุขนานๆ ได้ ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตที่ เคยหุรหามาสู่วิถีสามัญที่ยั้งยืนดีกว่า โดยสารอย่างหุรหาหรือแค่ถึงที่หมาย

หลายคนมีรถยนต์ไว้ใช้งานจริงๆ แต่ก็ยังมีอีกหลายคนมีรถยนต์เป็นเพียงเฟอร์นิเจอร์ประดับ บารมี ประโยชน์ของมันที่แท้แค่เพียงส่งเราถึงที่หมายในแต่ละวัน แต่สิ่งที่จะต้องแลกคือน้ำมันอัน แพงประหนึ่งทองกับมลพิษที่ต้องพ่นระบายออกไปในอากาศ หากมองถึงเพียงประโยชน์และ หน้าที่ของรถยนต์ นั่งรถโดยสารประจำทางก็เหมือนกัน ถึงที่หมายได้เหมือนรถยนต์ แม้จะต้อง แลกด้วยเหงือเพียงเล็กน้อย และอาจต้องตื่นเช้ามากกว่าเดิม ได้เดินมากขึ้นแต่สิ่งที่ได้คือแข็งแรง ขึ้น เห็นโลกมากขึ้น เพราะบนรถเมตมีผู้คนทุกระดับประทับใจประหยัดขึ้น ทำให้การจราจรใน เมืองหลวงแออัดน้อยลง มลพิษน้อยลง ขึ้นรถเมต รถไฟฟ้าไม่ได้ลำบากยากเข็ญเกินกว่าแรงเราจะ รับไหว เป็นเพียงหนึ่งในกิจวัตรประจำวันที่ต้องพบเจอทุกวันเป็นเรื่องธรรมดา กินแค่อยู่ หรือมีชีวิตอยู่เพื่อเอาแต่กิน

บางคนมีความสุขกับการได้กินของแพง กินของนอก ทั้งที่รสชาติและคุณค่าไม่ได้แตกต่างกัน ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตกินเพียงอิม แต่ครบถ้วนไปด้วยคุณค่าสารอาหารที่จำเป็นในชีวิต บริโภคอย่าง พอเพียง เพื่อให้ชีวิตอยู่ได้อย่างเพียงพอ ของแพงไม่ได้แปลว่าอร่อย ภัตตาคารหรูไม่ได้แปลว่า สะอาดกว่าฝีมือของแม่ ลองปลูกพืชผักสวนครัวกินเองดูบ้าง คุณอาจพบว่าเวลากินผลผลิตจากมือ ตัวเอง ความภาคภูมิใจนั้น เป็นอาหารที่อร่อยที่สุดที่หากินที่ไหนไม่ได้ในโลก

ข้อปึงคือชีวิต คิดคิมหันต์

แต่ละเดือนๆค่าใช้จ่ายที่เพิ่มเติมมาในบัตรเครดิต คือการรูดซื้อเสื้อผ้า ของประดับที่ไม่จำเป็น
เลยในชีวิต ลองพินิจดู รางวัลชีวิตที่แท้จริงที่คุณควรปรนเปรอตัวเอง ไม่ได้มีอยู่แค่ในห้างสรรพ
สินค้า ตัดค่าใช้จ่ายในชีวิตที่ไม่จำเป็น ที่รังแต่จะทำให้ชีวิตคุณรุงรัง ซ้ำของเท่าที่จำเป็น ไม่ใช่
เพียงในยุคน้ำมันแพงแต่ทุกยุคทุกสมัย เรื่องประหยัดเป็นเรื่องฉลาดที่คนเราควรหัดไว้ให้เป็นนิสัย
ใช้เงินประหยัด ไม่ได้หมายความว่าไม่มีใช้ แต่หมายถึงใช้เงินให้คุ้มค่า และมีประโยชน์สูงสุด
กลับสู่ธรรมชาติ

ชีวิตฟูฟ่าในสังคมเมือง เป็นความโหวกเหวกท่ามกลางความโดดเดี่ยว ต่างคนต่างทำหน้าที่
ชวนขวยแก่งแย่งได้มาแทบบ้ำตาย หลายครั้งหลายคนอาจถูกคิดได้ว่า ตัวตนของคุณไม่ใช่แบบนี้
มองซ้ายเป็นตึก มองขวาเป็นที่เต็มไปด้วยควัน กลับคืนสู่ถิ่นฐานบ้านเราหรือลองศึกษาธรรมชาติดู
บ้าง แรงบันดาลใจดีๆ ในการใช้ชีวิตอาจมีมากขึ้น มีคนเคยกล่าวไว้ มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของ
ธรรมชาติกลับคืนเมื่อไหร่ก็ไม่วันช่วยเงิน

ใช้ชีวิตแบบสร้างสรรค์

มีความคิดสร้างสรรค์เป็นอาวุธทางปัญญา เทรนการตลาดที่ร้อนแรง ก็ไม่อาจพรากเอาตัวตน
ของคุณกลมกลืนไปเป็นส่วนหนึ่งของการตลาดได้ มีวิจารณ์ญาณในการบริโภค พุดง่ายๆคือเลือก
ในสิ่งที่ชีวิตคุณต้องการ ไม่ใช่มีคนบอกว่า ชีวิตคุณต้องมีแบบนี้ ต้องการแบบนี้
พอใจ แล้วใจจะพอเพียง

ภาคภูมิใจในสิ่งที่ตัวเองมีอยู่ คนไทยมีอะไรหลายอย่างที่ต่างชาติไม่มี แม้ในทางกลับกันเราก็
อาจจไม่มีในสิ่งที่เขาคบครัน ความไม่มีไม่ได้หมายความว่าขาด บางคราก็อาจจะไม่เหมาะกับวิถี
ของเรา ระเบิดจากภายใน มองเรื่องเล็กๆใกล้ตัว แล้วขยายวงสู่เรื่องใหญ่ๆ ระดับชาติชีวิตก็ดำรง
อยู่ได้อย่างที่ควรจะเป็น ไม่แก่งแย่งไม่แข่งขัน เพียงช่วยเหลือเกื้อกูลกัน บ้านเราทำน้ำพริกอร่อย
ก็แบ่งปันให้ข้างบ้าน ขณะที่ป่าข้างบ้าน แกรงสาขาคี ก็แบ่งให้บ้านเราช่วยชิมบ้าง หรือบางที่ที่
ไม่มีรถยนต์ขับ อาจเป็นเพราะคุณไม่เหมาะสมกับการขับรดด้วยตัวเอง สินค้าแบรนด์เนมก็อาจ
ไม่เหมาะกับบุคลิกของคุณก็เป็นได้

แก่นแท้ของ ความสุขไม่มีขายที่ห้างสรรพสินค้า สั่งซื้อทางอินเทอร์เน็ตก็ไม่ขาย หัวใจที่
เหนียวล้า เพราะมัวแต่วิ่งตามหาวัตถุ ก็ไม่มีบริการสปาไว้บำบัด หากแต่ต้องปลูกรคน้ำพรวนดิน
ใส่ปุ๋ย แล้วความสุขที่แท้และยั่งยืนจะงอกงามตามวิถีธรรมชาติในหัวใจของคุณเอง
หลักธรรมที่ควรรู้

กรรมฐาน หมายถึง ที่ตั้งแห่งการทำงานของจิต สิ่งที่ใช้เป็นอารมณ์ในการเจริญภาวนา
อุปกรณ์ที่ใช้ฝึกอบรมจิต หรืออุบายหรือกลวิธีเหนียวนำไปเกิดสมาธิ กรรมฐานจึงเป็นสิ่งที่เอามา
ให้จิตกำหนด เพื่อให้จิตสงบอยู่ได้ไม่เที่ยวเดจิดเลื่อนลอยฟุ้งซ่านไปอย่างไร้จุดหมาย

กรรมฐาน 40 เป็นอุบาย 40 วิธีที่ใช้ฝึกจิตให้เกิดสมาธิ ก็คือสิ่งที่เอามาให้จิตกำหนด เพื่อชักนำให้เกิดสมาธิพอจิตกำหนดจับสิ่งนี้เข้าแล้ว จะชักนำให้จิตแน่วแน่อยู่กับสิ่งนี้ จนเป็นสมาธิได้ มั่นคงและเร็วที่สุดในคำภีร์อรรถกถาและปกรณ์ ได้รวบรวมแสดงกรรมฐานไว้ 40 อย่าง คือ กสิณ 10 อสุภะ 10 อนุสติ 10 อัปมัญญา 4 คือ อาหาร ปฏิญญสัญญา จตุชาตวัญญาน อรูป 4 กรรมฐานแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

ในคำภีร์ทางพระอภิธรรมบรรยายเกี่ยวกับกรรมฐานไว้ว่า การงานที่เป็นเหตุแห่งการบรรลุธรรม และแบ่งกรรมฐานเป็นสองอย่าง คือ

- สมถะ เป็นอุบาย การยังกิเลส นีวรณทั้งหลายให้สงบ ระวัง
- วิปัสสนา เป็นปัญญาเห็นโดยอาการต่างๆ มีความไม่เที่ยงเป็นต้น

การศึกษารูปแบบการปฏิบัติธรรม

การศึกษารูปแบบการปฏิบัติธรรม เพื่อใช้เป็นหลักการและแนวทางในการกำหนดกิจกรรมภายในโครงการ ให้ถูกต้องตามหลักและวิธีปฏิบัติที่เป็นพื้นฐาน ซึ่งในการศึกษานี้จะทำการสรุปเป็นหัวข้อหลักและวิธีปฏิบัติในแต่ละหลัก ให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจพื้นฐาน จากการศึกษาพบว่า พระพุทธองค์ทรงสอนวิธีปฏิบัติสติปัญญา หรือวิปัสสนากัมมัฏฐาน ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก มีอยู่ด้วยกัน ดังนี้

1. อานาปานสติ คือ สติที่ระลึกรู้เป็นไปในลมหายใจ ซึ่งก็ต้องเป็นผู้ละเอียดว่า ไม่ใช่มีแต่สติเท่านั้น แต่ต้องมีปัญญาด้วย ซึ่งอานาปานสติ มีทั้งที่เป็นใน สมถภาวนา และวิปัสสนาภาวนา
2. สติปัญญา 4 คือ การมีสติเป็นฐาน ธรรม(สิ่ง)ที่เป็นที่ตั้งแห่งสติ ซึ่งเมื่อเกิดสัมมาสติขึ้นแล้ว ย่อมยังให้เกิดจิตตั้งมั่นอันคือสัมมาสมาธิร่วมด้วย โดยธรรมหรือธรรมชาติ แล้วนำทั้งสัมมาสติและสัมมาสมาธินั้นไปดำเนินการพิจารณาในธรรมคือเจริญวิปัสสนา ในธรรมทั้งหลายดังที่แสดงในธัมมานุปัสสนา หรือธรรมอื่นใดก็ได้ตามจริง สติ ปัญญา
3. โพชฌงค์ 7 คือ ธรรมที่เป็นองค์แห่งการตรัสรู้ หรือองค์ของผู้ตรัสรู้ หมายถึง ธรรมหรือข้อปฏิบัติเพื่อยังวิชาและวิมุตติให้บริบูรณ์
4. วิชา คือ ความรู้แจ้ง ความรู้แจ้งซึ่งเหตุผลอันลึกซึ้งด้วยปัญญา
5. วิมุตติ คือ ความหลุดพ้น เป็นวัตถุประสงค์มุ่งหมายของการปฏิบัติธรรมในพระพุทธศาสนา

¹สถาบันวิปัสสนากรรมฐาน. หลักการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานทั้ง 5 : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ตารางเปรียบเทียบ หลักการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานทั้ง 5 ดังนี้

วิธีปฏิบัติ กัมมัฏฐาน สมัย พุทธกาล	วิปัสสนาญาณ ๑๖	วิสุทธิ 7	ไตรสิกขา	มรรคมืองค์ 8
1. อานาปานสติ		1. คีลวิสุทธิ	ศีล	สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีพะ
		2. จิตตวิสุทธิ	สมาธิ	สัมมาวาชามะ สัมมาสติ สัมมาสมาธิ
2. สติปัฏฐาน 4	1. นามรูปปริจเฉท ญาณ	3. ทิฐิวินิวิสุทธิ	ปัญญา (โลกียะ)	สัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปะ
	2. ปัจจัยปริคคห ญาณ	4. กังขาวิตรณวิ สุทธิ		
	3. สัมมสนญาณ	5. มัคคามัคค ญาณทัสสนวิ สุทธิ		
	4. ตรุณอุทथัพพ ญาณ (อ่อน)	6. ปฏิปทา ญาณทัสสนวิ สุทธิ		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางเปรียบเทียบ หลักการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน (ต่อ)

วิธีปฏิบัติ กัมมัฏฐาน สมัย พุทธกาล	วิปัสสนาญาณ ๑๖	วิสุทธิ 7	ไตรสิกขา	มรรคมืองค์ 8
3.โพชฌงค์ 7	5. พลวอุท্থัพพ ญาณ (แก่) 6. กังคญาณ 7. กยญาณ 8. อาทีนวญาณ 9. นิพพิทาญาณ 10. มุญจิตุกัมขตา ญาณ 11. ปฏิสังขญาณ 12. สังขารเบกขา ญาณ 13. อนูโลมญาณ 14. โคตรภูญาณ	7. ญาณทัสสนวิ สุทธิ	ปัญญา ระดับ โลกุตตระหรือ วิมุตติ	สัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปะ
4.วิชา 5.วิมุตติ	15. มัคคญาณ 16. ผลญาณ 17. ปัจจเวกขณ ญาณ			

ความหมายของหลักปฏิบัติอื่นๆในตาราง

วิสุทธิ 7 หมายถึง ความบริสุทธิ์ ความหมดจดในศาสนาพุทธกล่าวถึงความบริสุทธิ์ที่สูงขึ้นไปตามลำดับ เป็นการชำระให้บริสุทธิ์ด้วยการฝึกฝนตนเองที่เรียกว่า ไตรสิกขา ไปโดยลำดับจนบรรลุจุดมุ่งหมายคือ นิพพาน มี 7 ชั้นคือ

1. ศีลวิสุทธิ หมายถึง ความหมดจดแห่งศีลการถือศีลอย่างไม่มงายด้วยการมีศรัทธาพละ สมดุคกับปัญญาพละ ไม่ใช่ศรัทธาจนถืออย่างไม่เข้าใจ หรือมีปัญหาจนเกิดความลังเลสงสัย

2. จิตตวิสุทธิ หมายถึง ความหมดจดแห่งจิตคือจิตที่สมดุค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ทิฏฐิวิสุทธิ หมายถึง ความหมดจดแห่งทิฏฐิคือความเข้าใจมองนามรูปตามสภาวะที่เป็นจริง

4. กังขาวิตรณวิสุทธิ หมายถึง ความหมดจดแห่งญาณเป็นเครื่องข้ามพ้นความสงสัยทำให้กำจัดความสงสัยได้

5. มัคคามัคคญาณทัตสนวิสุทธิ หมายถึง ความหมดจดแห่งญาณเป็นเครื่องรู้เห็นว่าทางหรือมิใช่ทาง

6. ปฏิปทาญาณทัตสนวิสุทธิ หมายถึง ความหมดจดแห่งญาณอันรู้เห็นทางดำเนินวิปัสสนาญาณ 9

7. ญาณทัตสนวิสุทธิ หมายถึง ความหมดจดแห่งญาณทัตสนะคือการปฏิบัติบริบูรณ์จนก้าวผ่านภูมิจิตเดิมได้ความรู้แจ้ง

สติปัญฐาน หมายถึง ฐานหือที่ตั้งอันเป็นที่รองรับของการกำหนดสติอย่างประเสริฐ เพราะเป็นการความระลึกอารมณ์ปรมาตฺถ์ (รูป-นาม) ที่เกิดขึ้นตามฐานซึ่งมี 4 ฐานด้วยกันคือ กาย เวทนา จิตและธรรม ประกอบด้วย

1. นามรูปปริจเจทญาณ หมายถึง วิธีการปล่อยวางความรักทั้งในทางโลกและวิถีทางแห่งพุทธศาสนา

2. ปัจจัยปริคคหญาณ หมายถึง ปัญญากำหนดพิจารณารู้เหตุ รู้ปัจจัยของรูปนาม คือรู้ว่ารูปธรรมและนามธรรมทั้งหลายเกิดจากเหตุปัจจัยแก่กันและกัน อาศัยรวมกันอยู่

3. สัมมสนญาณ หมายถึง เป็นปัญญาที่ประจักษ์แจ้ง การเกิดดับสืบต่อกันอย่างรวดเร็วของนามธรรมและรูปธรรม

4. ตรณอุท্থัพพญาณ หมายถึง ปัญญาที่เข้าไปเห็นความเกิดขึ้นและดับไปของนามรูปที่ได้กำหนดดูอยู่นั้น

5. พลวอุท্থัพพญาณ หมายถึง ผู้ปฏิบัติจึงต้องทำความเพียรพยายามต่อไปอีก จนสามารถพ้นจากอุปกิเลสได้แล้ว

6. ภังคญาณ หมายถึง ปัญญาพิจารณาเห็นแต่ความดับของรูปนามฝ่ายเดียว ปัญญาที่พิจารณาทิพิจารณานามรูปแล้วตามเห็นเฉพาะความดับไปของรูปนามฝ่ายเดียว ชื่อว่าภังคญาณเมื่อวิปัสสนาได้เกิดขึ้น

7. ภยญาณ หมายถึง ปัญญาพิจารณาเห็นรูปนามเป็นภัย

8. อาทีนวญาณ หมายถึง ปัญญาพิจารณาเห็นรูปนามเป็นโทษ

9. นิพพิทาญาณ หมายถึง ปัญญาที่พิจารณาเห็นรูปนามเป็นของที่น่าเบื่อหน่าย

10. มุญจิจุกัมมยตาญาณ หมายถึง พิจารณาหาทางหลุดพ้นไปจากรูปนาม

11. ปฏิสังขญาณ หมายถึง ปัญญาที่แข็งแข็งตั้งใจจริง ปฏิบัติจริง ขอมผู้ตายมุ่งหวังจะเอาบรรลุมรรคผลพระนิพพานให้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. สังขารเบกขาญาณ หมายถึง ญาณนี้เป็นญาณวางเฉยต่อสังขาร คือ “รูปนาม” นั้นเอง

13. อนุโลมญาณ หมายถึง เป็นอาการที่เกิดขึ้นขณะจิตเป็นสมาธิที่เกิดขึ้นเฉพาะสัมมาสมาธิ

14. โศตรกฺขญาณ หมายถึง หัวเลี้ยวหัวต่อที่พานुकคก้าวพันภาวะโลกิยนุกคค เป็นภาวะที่เกิดความเบื่อหน่ายโลกอย่างแรงกล้าจนใคร่กระโคคออกเสียดจากโลก

15. มัคคญาณ หมายถึง เมื่อก้งขาวิตรณวิสุทธิดเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาที่เจริญขึ้นจากสติปฏิฐานที่พิจารณาลักษณะของนามธรรมและรูปธรรมทั่วขึ้นจนชิน

16. ผลญาณ หมายถึง ญาณที่เกิดขึ้นในลำดับต่อจากมัคคญาณและเป็นผลแห่งมัคคญาณนั้นซึ่งผู้บรรลุแล้ว ใค้ชื่อว่าเป็นพระอรินุกคคขึ้นนั้นๆ มีโศคابق เป็นต้น

17. บัจจเวกขณญาณ หมายถึง เกิดขึ้นหลังจากมรรคจิตในมัคควิถิดับไปแล้ว

วิชาและวิมุตติ หมายถึง เมื่อจิตเป็นสมาธิบริสุทธิดผ่องแผ้วไม่มีกิเลสปราจจากอุปกิเลสย่อมมีความถึงพร้อมต่อการบรรลุซึ่ง วิชาและวิมุตติใค้

ศีล คือ - สัมมาทิฏฐิ (เห็นชอบ)

- สัมมาสังกัปปะ (ดำริชอบ)

สมาธิ คือ - สัมมาวาจา (วาจาชอบ)

- สัมมากรรมมันตะ (กระทำชอบ)

- สัมมาอาชีวะ (อาชีพชอบ)

ปัญญา คือ - สัมมาวายามะ (พยายามชอบ)

- สัมมาสติ (ระลึกชอบ)

- สัมมาสมาธิ (จิตมั่นชอบ)

มรรคมืองค้แปด

- สัมมาทิฏฐิ คือ ความเข้าใจถูกต้อง

- สัมมาสังกัปปะ คือ ความใฝ่ใจถูกต้อง

- สัมมาวาจา คือ การพูดจาถูกต้อง

- สัมมากรรมมันตะ คือ การกระทำถูกต้อง

- สัมมาอาชีวะ คือ การดำรงชีพถูกต้อง

- สัมมาวายามะ คือ ความพากเพียรถูกต้อง

- สัมมาสติ คือ การระลึกประจําใจถูกต้อง

- สัมมาสมาธิ คือ การตั้งใจมั่นถูกต้อง

จากหลักการข้างต้น สถานเพื่อการปฏิบัติธรรม จะเลือกนำมาใค้ฝึกปฏิบัติเพียงบางข้อ หรือที่ละข้อจนครบ เพื่อให้ผู้ฝึกปฏิบัติเข้าถึงใค้ง่ายและค่อยๆพัฒนาไปสู่การปฏิบัติธรรมชั้นสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตใค้นำไปใค้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใค้ใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิใค้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใค้

ภาคผนวก ข.

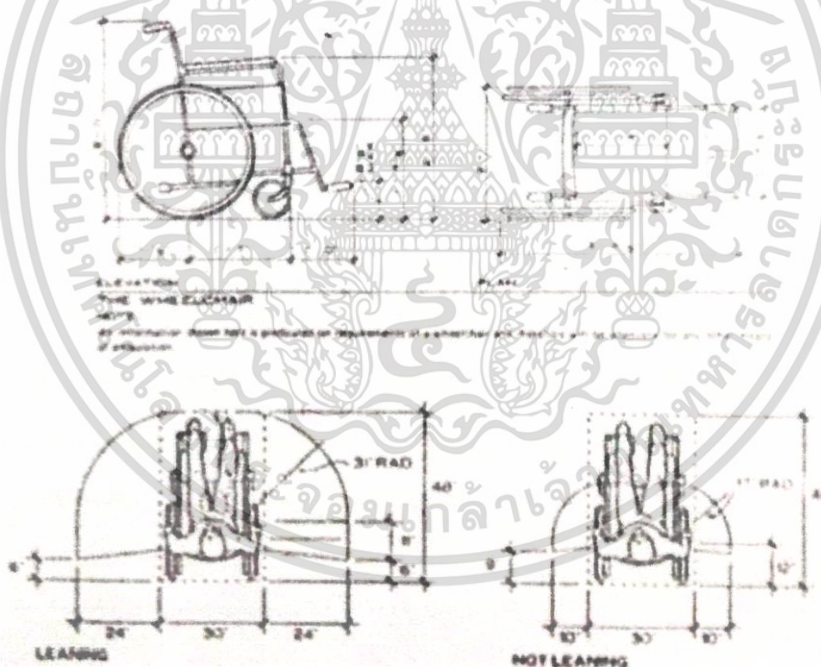
การศึกษาการออกแบบที่เกี่ยวข้องกับผู้พิการ

คนพิการ ตั้งแต่ถนนหนทาง ทางเดินเข้าสู่โครงการ ประตูทางเข้า ลิฟต์ และห้องน้ำต่างๆ ในอาคาร รวมทั้งรายละเอียดอื่นที่ให้โอกาสคนพิการ โดยให้โอกาสเท่าเทียมกัน และอยู่ร่วมในสังคมเดียวกัน ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานการออกแบบเป็นประเด็นสำคัญดังนี้

1. ACCESSIBILITY GUIDELINES มาตรฐานในการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับ FOR BUILDING AND FACILITIES ของ AMERICANS WITH DISABILITIES ACTS

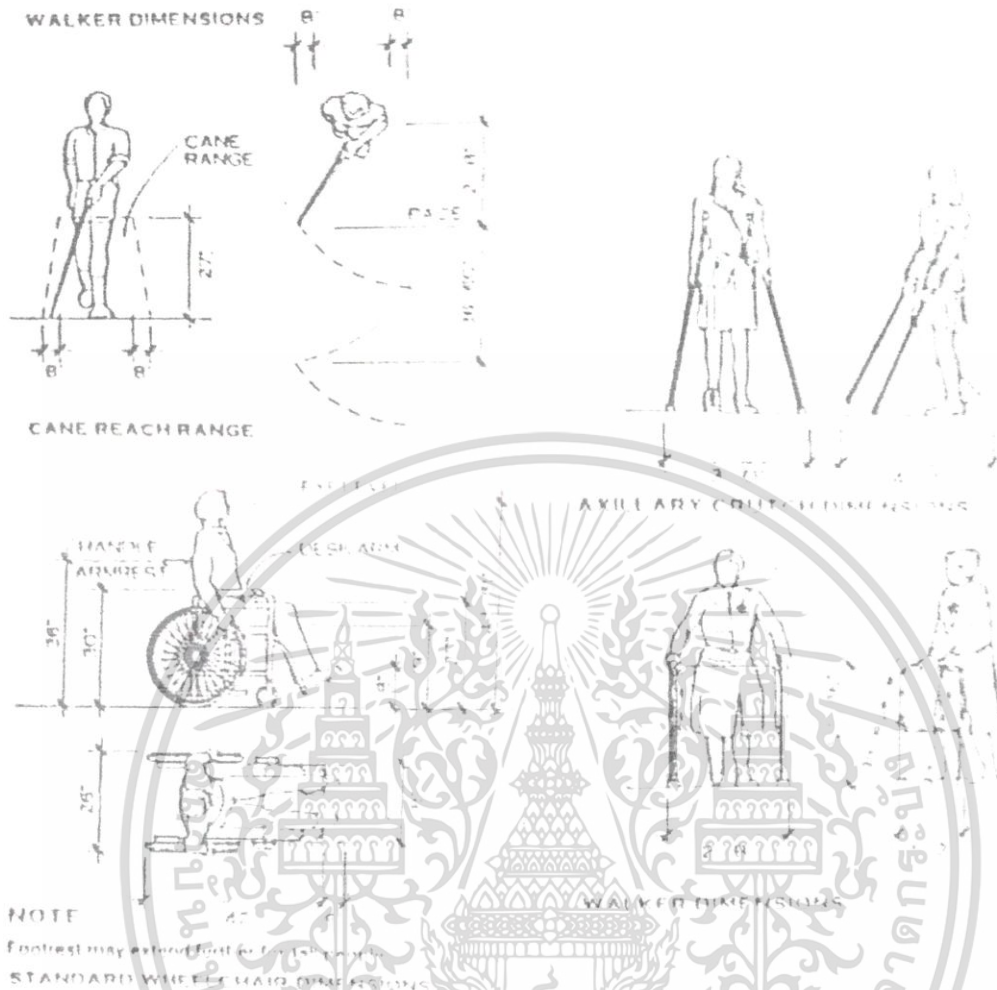
2. DESIGN GUIDE FOR BARRIER – FREE FACILITIES ของสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์

3. มาตรฐานการออกแบบบาทวิถี และเฟอร์นิเจอร์ ของการออกแบบ สำนักโยธาธิการ กรุงเทพมหานคร

รูปแสดงขนาดและระยะทางขอบเขตในการใช้รถเข็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแสดงขอบเขตการใช้อุปกรณ์ต่างๆของคนพิการ

รายละเอียดถึงอำนวยความสะดวกต่างๆสำหรับคนพิการ

1. ทางเข้าสู่อาคาร (ACCESSIBLE BUILDING)

- เป็นพื้นผิวเรียบเสมอกัน ไม่ขรุขระ ไม่มีสิ่งกีดขวาง
- ให้อยู่ในระดับเดียวกันกับพื้นที่ลานจอดรถ หากอยู่ต่างระดับต้องมีทางลาดสามารถเข้า - ออก ตัวอาคารได้และทางลาดนี้ให้อยู่ใกล้ที่จอดรถ
- ก่อนถึงประตูทางเข้า - ออก อาคาร ถ้ามีพื้นที่ต่างระดับกัน ให้ใช้สัทิล หรือติดเครื่องหมายสำหรับผู้พิการทางการมองเห็น
- มีป้ายบอกทางไปยังอาคารต่างๆอย่างชัดเจน
- มีผังบอกเป็นภาษาเบรลล์
- ปูแผ่นทางเท้าบอกทางสำหรับผู้พิการทางการมองเห็น

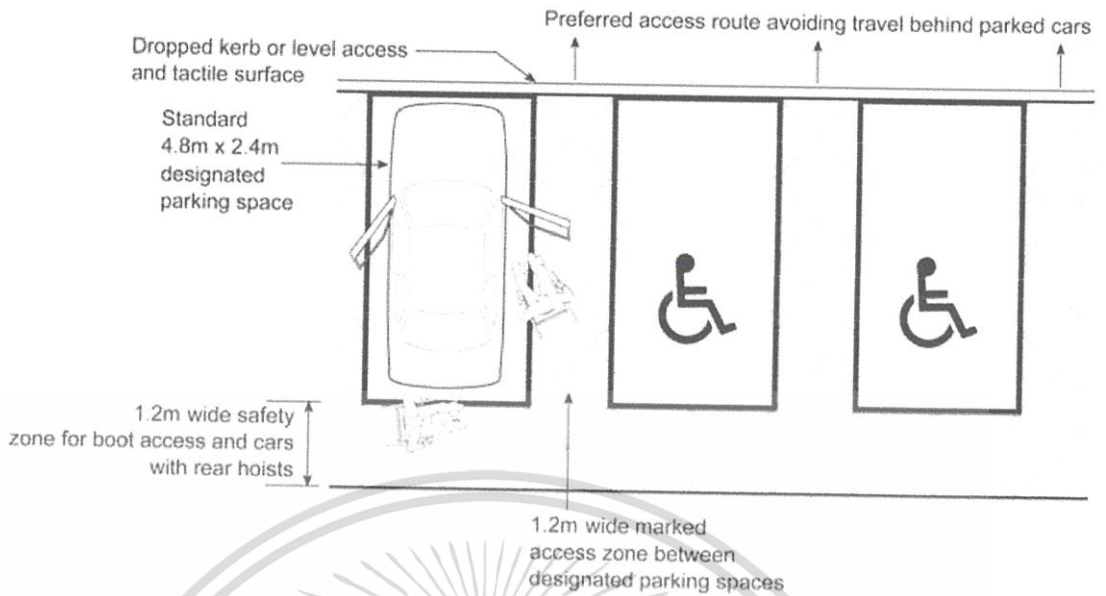
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ที่จอดรถ (PARKING AND PASSENGER LOADING ZONES)

ให้จัดที่จอดรถไว้สำหรับรถของคนพิการ ในบริเวณสาธารณะทุกแห่ง ในอัตราส่วนดังนี้
ตารางที่ ... แสดงจำนวนที่จอดรถสำหรับคนพิการ

ขนาดความจุของที่จอดรถ	ที่จอดรถคนพิการ
1 - 25 คัน	1 คัน
26 - 50 คัน	2 คัน
51 - 75 คัน	3 คัน
76 - 100 คัน	4 คัน
101 - 150 คัน	5 คัน
151 - 200 คัน	6 คัน
201 - 300 คัน	7 คัน
301 - 400 คัน	8 คัน
401 - 500 คัน	9 คัน
501 - 1,000 คัน	ร้อยละ 2 ของทั้งหมด
1,000 คันขึ้นไป	20 คัน

- ในกรณีที่ที่จอดรถมีหลายชั้น ให้จัดที่จอดรถสำหรับคนพิการไว้ในชั้นที่มีลิฟต์ หรือมี
ทางเข้า - ออก ชั้นละ 1 คัน และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้พร้อม
- ที่จอดรถคนพิการให้จอกใกล้ทางเข้าอาคารมากที่สุด
 - มีป้ายแสดงให้ชัดเจนว่าเป็นที่สำหรับจอดรถคนพิการ

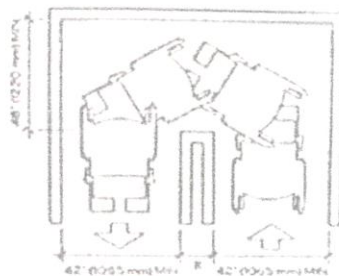
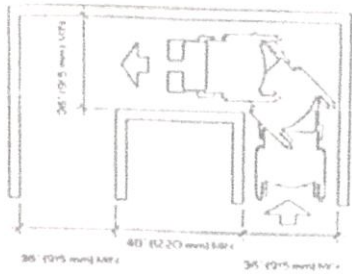

รูปแสดงระยะสำหรับที่จอดรถสำหรับคนพิการ

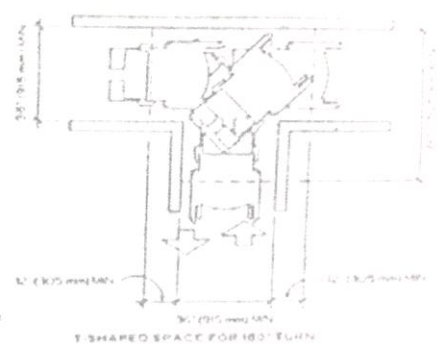
3. ทางลาดสำหรับอาคาร (RAMPS)

- ทางลาดภายนอกอาคารให้สำหรับเข้าสู่ตัวอาคาร หรือที่เชื่อมต่อระหว่างอาคาร
- พื้นผิวทางลาดให้ใช้วัสดุกันลื่น
- ความลาดเอียงมีสัดส่วนดังนี้ น้อยที่สุด 1 : 20 โดยทั่วไป 1 : 12
- ทางลาดด้านที่ไม่มีผนังกัน ให้ทำขอบสูงจากพื้นผิวไม่ต่ำกว่า 50 มม. เพื่อกันรถเข็นตก หรือผู้ที่ขาพิการก้าวพลาด
- มีราวจับทั้งสองข้าง สูงจากพื้นอย่างน้อย 850 - 950 มม. ราวจับด้านที่อยู่ติดผนังให้มีระยะห่างจากผนังไม่น้อยกว่า 40 - 50 มม.
- ราวจับให้ยื่นเลยจากจุดเริ่มต้นถึงจุดสิ้นสุดของทางลาดด้านละไม่น้อยกว่า 300 มม.

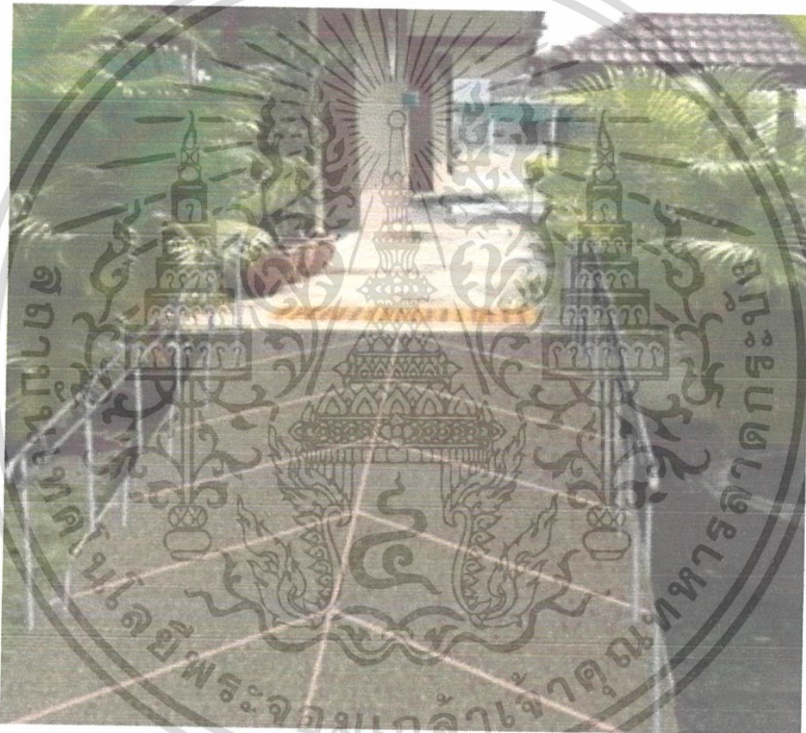
U TURN AND PASSING SPACES

NOTE
Dimensions shown apply when $e = 48$ in. (1220 mm)
U-TURN AROUND AN OBSTRUCTION

รูปแสดงระยะเส้นทางถ้อยจร

รูปแสดงแบบทางลาดทั่วไป

4. ทางเชื่อมระหว่างอาคาร

- ให้มีผิวเรียบเสมอกัน ไม่ขรุขระ ไม่มีสิ่งกีดขวาง
- ความกว้างไม่น้อยกว่า 2,000 มม.

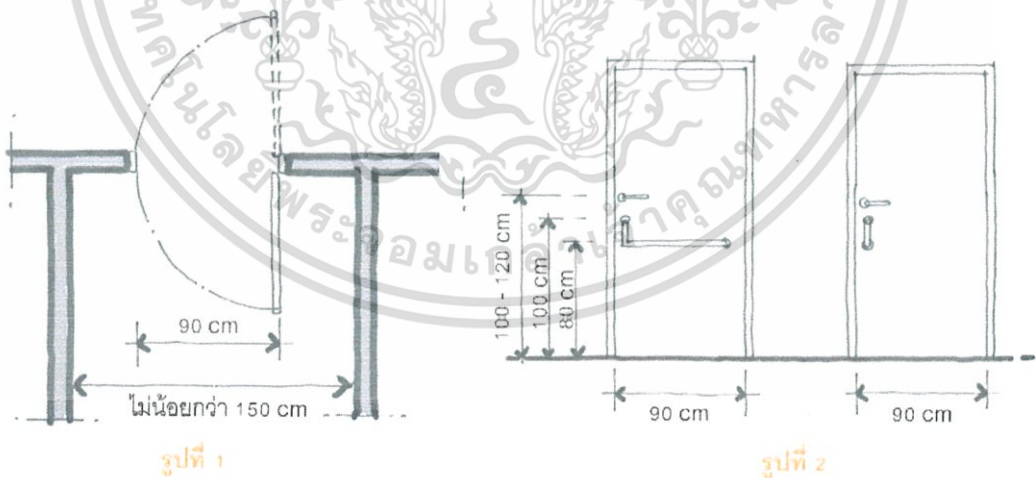
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ระเบียง

- ให้มีผิวเรียบเสมอกัน ไม่ขรุขระ ไม่มีสิ่งกีดขวาง
- ความกว้างระเบียงไม่น้อยกว่า 1,500 มม.
- หากมีประตูหรือหน้าต่างเปิดออกมาสู่ทางเดิน ให้เปิดกว้าง 180 องศา
- มีราวกันด้านนอกของระเบียง สูงไม่น้อยกว่า 1,000 มม.

6. ประตู (DOOR)

- ธรณีประตู หากจำเป็นต้องมีให้ขอบทั้งสองข้างมีความลาดเอียงให้เหมาะสำหรับรถเข็น และคนพิการที่ใช้อุปกรณ์ช่วยเดิน
- มีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 850 มม.
- ประตูเป็นลักษณะบานเลื่อน เปิด - ปิด ง่าย
- ถ้าประตูเป็นชนิดผลัก เข้า - ออก ให้เปิดได้กว้าง หากเปิดออกสู่ทางเดินหรือระเบียง ต้องไม่มีสิ่งกีดขวางเส้นทางสัญจร
- กรณีลูกบิดเป็นกระจก ให้ติดเครื่องหมายแถบสีหรือเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดสำหรับผู้พิการทางสายตา
- มือจับ เปิด - ปิด ควรเป็นชนิดก้าน หรือเขาควางติดตั้งในแนวตั้งและอยู่สูงจากพื้นไม่เกิน 1200 มม.

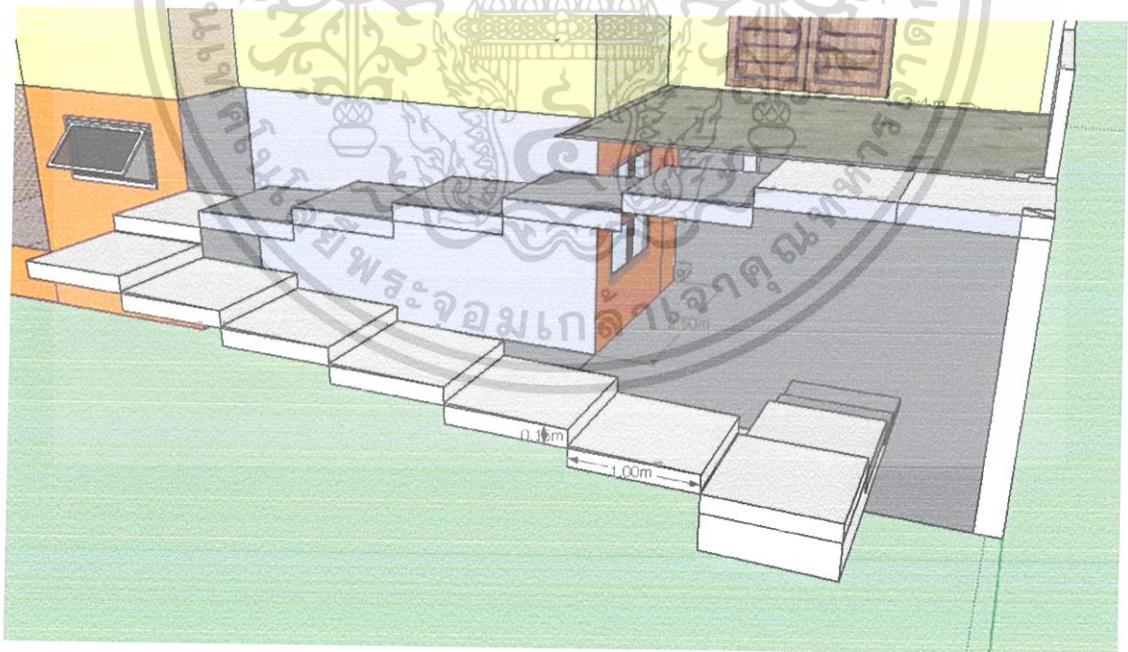

รูปแสดงแบบสำหรับประตูบานพับ 2 ชุดต่อเนื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. บันได (STAIRS)

- ใช้งานทั่วไปทั้งภายในและภายนอกอาคาร
- บันไดควรมีขั้นเท่ากันทุกขั้น
- มีความลาดชันน้อย
- ควรปิดลูกตั้ง
- จมูกบันไดยื่นน้อยที่สุด
- ควรมีราวบันไดทั้งสองด้าน
- ราว ควรมีระดับความสูงจากขั้นบันไดเท่ากันตลอด ควรให้มือจับได้สะดวก
- ราวบันไดควรมีขั้นเลขตัวบันไดทั้งบนและล่าง
- ราวบันไดควรมีสีที่มองเห็นได้ชัดเจนจากบริเวณ โดยรอบ
- ช่วงบันไดต้องไม่ยาวเกินไป
- ขานพักควรกว้างยาวประมาณความกว้างของช่วงบันได
- พื้นผิวบันไดต้องมีสีสตัดกับส่วนอื่นๆ
- บันไดควรได้แสงสว่างที่เพียงพอ

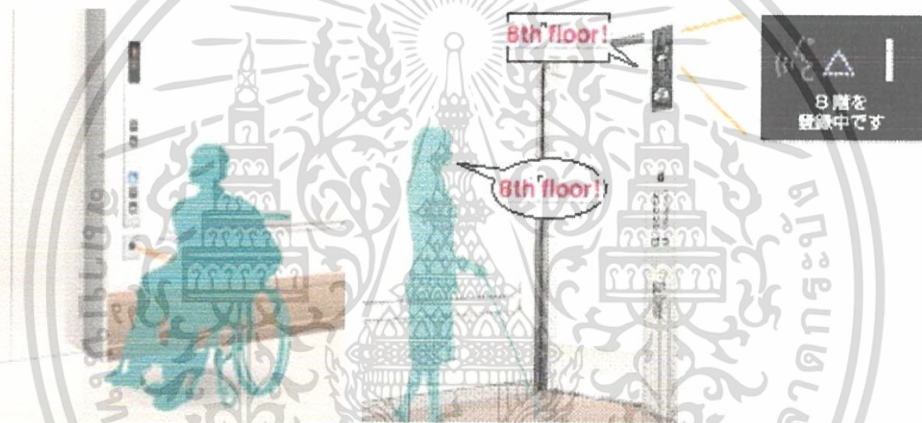

รูปแสดงมาตรฐานบันได

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ลิฟต์ (ELEVATORS)

- ไม่มีสิ่งกีดขวางบริเวณที่กดปุ่มลิฟต์
- เมื่อลิฟต์หยุดตามชั้นต่างๆ ให้มีเลขบอกชั้นนั้นๆ ในห้องลิฟต์
- ปุ่มกดเรียกลิฟต์และปุ่มบังคับลิฟต์ให้อยู่สูงจากพื้นระหว่าง 900 - 1,200 มม. และมีอักษรเบรลล์กำกับไว้ทุกปุ่มที่มีตัวอักษรหรือตัวเลข
- เมื่อลิฟต์ขัดข้อง ให้มีเสียงและสัญญาณเตือนภัยแบบกะพริบ เพื่อให้ผู้พิการมองเห็น และผู้พิการทางการได้ยิน ได้ทราบและให้มีสัญญาณไฟ ให้ผู้พิการทางการได้ยินรับทราบว่าผู้ที่อยู่ข้างนอกลิฟต์ทราบว่าลิฟต์ขัดข้องและกำลังให้ความช่วยเหลืออยู่ในกรณี que ผู้พิการทางการได้ยินติดอยู่ในลิฟต์คนเดียว

รูปแสดงรูปแบบลิฟต์สำหรับคนพิการ

9. ป้ายประกาศ (SIGNAGE)

- ภายนอกอาคารให้มีผังบอกตำแหน่งอาคารสถานที่ ผังบริเวณให้ชัดเจน
- ภายในอาคารทุกจุดที่มีป้ายหรือผังบอกสถานที่ต่างๆ ให้มีอักษรเบรลล์ด้วย
- ป้ายหรือผังบอกทางแต่ละจุดให้มีสีที่เห็นชัดเจนหรือมีแสงสว่างช่วย
-

10. โทรศัพท์สาธารณะ (PUBLIC TELEPHONES)

- โต๊ะวางโทรศัพท์สาธารณะและชุดโทรศัพท์ ให้อยู่ในระดับความสูงจากพื้น 730 มม. และใต้โต๊ะวางโทรศัพท์ให้มีที่ว่างสำหรับให้รถเข็นสอดเข้าได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

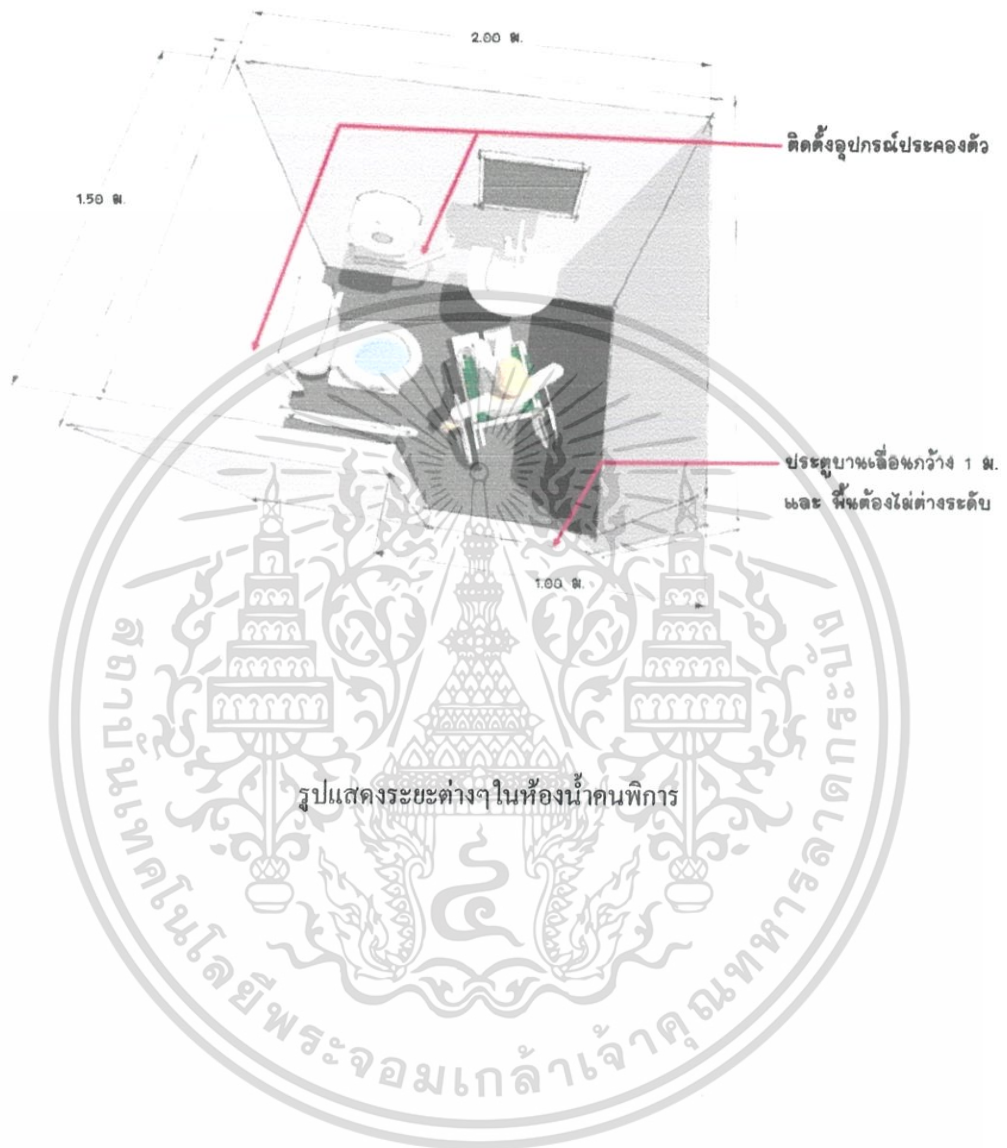
รูปแสดงระยะการวางโทรศัพท์

11. ห้องน้ำ (WATER CLOSET)

- ประตูห้องน้ำที่จัดให้คนพิการเป็นบานเลื่อน ไม่มีธรณีประตู กว้างไม่น้อยกว่า 800 มม.
- มีอักษรเบรลล์แสดงห้องน้ำชายหรือหญิงกำกับไว้บริเวณใกล้ประตู
- พื้นห้องน้ำให้ใช้วัสดุกันลื่น
- ให้มีราวจับจากประตูทางเข้าไปยังบริเวณที่อาบน้ำหรือห้องน้ำสูงไม่น้อยกว่า 800 มม. และไม่เกิน 900 มม.
- ติดตั้งสัญญาณไฟสำหรับเตือนภัยหรือเรียกหาในระหว่างที่ผู้พิการทางการได้ยินติดอยู่ในห้องน้ำ
- อ่างล้างมือ (LAVATORY)
 - ใต้อ่างมีที่สำหรับรถเข็นสอดเข้าได้
 - ก๊อกน้ำใช้ชนิดก้านโยกหรือก้านกด
 - ที่ใส่สบู่เหลวให้ใช้เป็นชนิดก้านโยกหรือก้านกด
- ห้องส้วม (TOILETS)
 - ประตูห้องเปิดค้างได้ไม่น้อยกว่า 90 องศา ไม่มีธรณีประตู ถ้าเป็นพื้นต่างระดับต้องมีระดับต่างกันไม่เกิน 65 มม.
 - โถส้วมใช้ชนิดนั่งราบ สูงจากพื้น 450 มม. และมีพนักพิงหลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของสำนักงานการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มีราวจับที่มีความสูงไม่ต่ำกว่า 825 มม. และไม่เกิน 900 มม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก.
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎกระทรวง

กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร
สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา
ข้อ 2 ในกฎกระทรวงนี้

“สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา” หมายความว่า ส่วนของอาคารที่สร้างขึ้นและอุปกรณ์อันเป็นส่วนประกอบของอาคารที่ติดตั้งอยู่ภายในและภายนอกอาคาร เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา

“ลิฟต์” หมายความว่า อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับนำคนขึ้นลงระหว่างพื้นที่อาคารที่ต่างระดับกันแต่ไม่ใช่บันไดเลื่อนหรือทางเลื่อน

“พื้นผิวต่างสัมผัส” หมายความว่า พื้นผิวที่มีผิวสัมผัสและสีซึ่งมีความแตกต่างไปจากพื้นผิวและสีในบริเวณข้างเคียงซึ่งคนพิการทางการมองเห็นสามารถสัมผัสได้

“ความกว้างสุทธิ” หมายความว่า ความกว้างที่วัดจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งโดยปราศจากสิ่งใดๆ กีดขวาง

ข้อ 3 อาคารประเภทและลักษณะดังต่อไปนี้ ต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการหรือทุพพลภาพและคนชราตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ ในบริเวณที่เปิดให้บริการแก่บุคคลทั่วไป

1. โรงพยาบาล สถานพยาบาล ศูนย์บริการสาธารณสุข สถานีอนามัย อาคารที่ทำการของราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย สถานศึกษา หอสมุดและพิพิธภัณฑ์สถานของรัฐ สถานีขนส่งมวลชน เช่น ท่าอากาศยาน สถานีรถไฟ สถานีรถทำเทียบเรือที่มีพื้นที่ส่วนใดของอาคารที่เปิดให้บริการแก่บุคคลทั่วไปเกิน 300 ตารางเมตร
2. สำนักงาน โรงแรม หอประชุม สนามกีฬา ศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้า ประเภทต่างๆ ที่มีพื้นที่ส่วนใดของอาคารที่เปิดให้บริการแก่บุคคลทั่วไปเกิน 2,000 ตารางเมตร

หมวด 1

ป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวก

ข้อ 4 อาคารตามข้อ 3 ต้องจัดให้มีป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับคนพิการหรือทุพพลภาพและคนชรา ตามสมควรโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์รูปคนพิการ
2. เครื่องหมายแสดงทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการหรือทุพพลภาพและคนชรา
3. สัญลักษณ์ หรือตัวแสดงอักษรแสดงประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการหรือทุพพลภาพและคนชรา

ข้อ 5 สัญลักษณ์รูปผู้พิการ เครื่องหมายแสดงทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา และสัญลักษณ์หรือตัวอักษรแสดงประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา ตามข้อ 4 ให้เป็นสีขาวโดยพื้นป้ายเป็นสีน้ำเงินหรือเป็นสีน้ำเงินโดยพื้นป้ายเป็นสีขาว

ข้อ 6 ป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา ต้องมีความชัดเจนมองเห็นได้ง่าย ติดอยู่ในตำแหน่งที่ไม่ทำให้สับสน และต้องจัดให้มีแสงส่องสว่างเป็นพิเศษทั้งกลางวันและกลางคืน

หมวด 2

ทางลาดและลิฟต์

ข้อ 7 อาคารตามข้อ 3 หากระดับพื้นภายในอาคาร หรือระดับพื้นภายในอาคารกับภายนอกอาคาร หรือระดับพื้นทางเดินภายนอกอาคารมีความต่างระดับเกิน 20 มิลลิเมตร ให้มีทางลาดหรือลิฟต์ระหว่างพื้นต่างระดับกัน แต่ถ้ามีความต่างระดับไม่เกิน 20 มิลลิเมตร ต้องปาดมุมพื้นส่วนที่ต่างระดับกันไม่เกิน 45 องศา

ข้อ 8 ทางลาดให้มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. พื้นผิวทางลาดต้องเป็นวัสดุไม่ลื่น
2. พื้นผิวของจุดต่อเนื่องระหว่างพื้นกับทางลาดต้องเรียบไม่สะดุด
3. ความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 900 มิลลิเมตร ในกรณีที่ทางลาดมีความยาวของทุกช่วงรวมกันตั้งแต่ 6,000 มิลลิเมตรขึ้นไป ต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร
4. มีพื้นที่หน้าทางลาดเป็นที่ว่างยาวไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร
5. ทางลาดต้องมีความลาดชันไม่เกิน 1:12 และมีความยาวช่วงละไม่เกิน 6,000 มิลลิเมตร ในกรณีที่ทางลาดยาวเกิน 6,000 มิลลิเมตร ต้องจัดให้มีชานพักยาวไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร คั่นระหว่างแต่ละช่วงของทางลาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ทางลาดด้านที่ไม่มีผนังกันให้ยกขอบสูงจากพื้นผิวของทางลาดไม่น้อยกว่า 50 มิลลิเมตร และมีราวกันตก
7. ทางลาดที่มีความยาวตั้งแต่ 2,500 มิลลิเมตรขึ้นไป ต้องมีราวจับทั้งสองด้าน โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้
 - ก. ทำด้วยวัสดุเรียบ มีความมั่นคงแข็งแรง ไม่เป็นอันตรายในการจับและไม่ลื่น
 - ข. มีลักษณะกลม โดยมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 30 มิลลิเมตรแต่ไม่เกิน 40 มิลลิเมตร
 - ค. สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 800 มิลลิเมตรแต่ไม่เกิน 900 มิลลิเมตร
 - ง. ราวจับด้านที่อยู่ติดผนังให้มีระยะห่างจากผนังไม่น้อยกว่า 50 มิลลิเมตรมีความสูงจากจุดยึดไม่น้อยกว่า 120 มิลลิเมตรและผนังบริเวณราวจับต้องเป็นผนังเรียบ
 - จ. ราวจับต้องยาวต่อเนื่องและส่วนที่ยึดติดกับผนังจะต้องไม่กีดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการใช้ของคนพิการทางการมองเห็น
 - ฉ. ปลายของราวจับให้ยื่นเลยจากจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของทางลาดไม่น้อยกว่า 300 มิลลิเมตร
8. มีป้ายแสดงทิศทาง ตำแหน่ง หรือหมายเลขชั้นของอาคารที่คนพิการทางการมองเห็นและคนชรา สามารถทราบความหมายได้ ตั้งอยู่บริเวณทางขึ้นและทางลงของทางลาดที่เชื่อมระหว่างชั้นของอาคาร
9. ให้มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการติดไว้บริเวณทางลาดที่จัดไว้ให้แก่ผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา

ข้อ 9 อาคารตามข้อ 3 ที่มีจำนวนชั้นตั้งแต่สองชั้นขึ้นไปต้องจัดให้มีลิฟต์หรือทางลาดที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา ใช้ได้ระหว่างชั้นของอาคารลิฟต์ที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา ใช้ได้ต้องสามารถขึ้นลงได้ทุกชั้น มีระบบควบคุมลิฟต์ที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา สามารถควบคุมได้เองใช้งานได้อย่างปลอดภัย และจัดไว้ในบริเวณที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา สามารถใช้ได้สะดวกให้มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการติดไว้ที่ช่องประตูด้านนอกของลิฟต์ที่จัดไว้ให้ผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา

ข้อ 10 ลิฟต์ที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา ใช้ได้ที่มีลักษณะเป็นห้องลิฟต์ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ขนาดของห้องลิฟต์ต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า 1,100 มิลลิเมตรและยาวไม่น้อยกว่า 1,400 มิลลิเมตร
2. ช่องประตูลิฟต์ต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 900 มิลลิเมตร และต้องมีระบบแสงเพื่อป้องกันไม่ให้ประตูลิฟต์หนีผู้โดยสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. มีพื้นผิวต่างสัมผัสบนพื้นบริเวณหน้าประตูลิฟต์กว้าง 300 มิลลิเมตรและยาว 900 มิลลิเมตร ซึ่งอยู่ห่างจากประตูลิฟต์ไม่น้อยกว่า 300 มิลลิเมตรแต่ไม่เกิน 600 มิลลิเมตร
4. ปุ่มกดเรียกลิฟต์ ปุ่มบังคับลิฟต์ และปุ่มสัญญาณแจ้งเหตุฉุกเฉินต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้
 - ก. ปุ่มล่างสุดอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 900 มิลลิเมตร ปุ่มบนสุดอยู่สูงจากพื้น ไม่เกินกว่า 1,200 มิลลิเมตร และห่างจากมุมภายในห้องลิฟต์ไม่น้อยกว่า 400 มิลลิเมตร ในกรณีที่ห้องลิฟต์มีขนาดกว้างและยาวน้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร
 - ข. มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 20 มิลลิเมตร มีอักษรเบรลล์กำกับไว้ทุกปุ่มเมื่อกดปุ่มจะต้องมีเสียงดังและมีแสง
 - ค. ไม่มีสิ่งกีดขวางบริเวณที่กดปุ่มลิฟต์
5. มีราวจับโดยรอบภายในลิฟต์ โดยราวมีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ 8(7)(ก)(ข)(ค)และ(ง)
6. มีตัวเลขและเสียงบอกตำแหน่งชั้นต่างๆ เมื่อลิฟต์หยุดและขึ้นหรือลง
7. มีป้ายแสดงหมายเลขชั้นและแสดงทิศทางบริเวณ โถงหน้าลิฟต์และติดอยู่ที่ตำแหน่งที่ชัดเจน
8. ในกรณีที่ลิฟต์ขัดข้องให้มีทั้งเสียงและแสงไฟเตือนภัยเป็นไฟกะพริบสีแดง เพื่อให้คนพิการทางการมองเห็นและคนพิการได้ยินทราบ และให้มีไฟกะพริบสีเขียวเป็นสัญญาณให้คนพิการทางการได้ยินได้ทราบว่าผู้ที่อยู่ข้างนอกมารับทราบแล้วว่าลิฟต์ขัดข้องและกำลังให้ความช่วยเหลืออยู่
9. มีโทรศัพท์แจ้งเหตุฉุกเฉินภายในลิฟต์ซึ่งสามารถติดต่อกับภายนอกได้ โดยต้องอยู่สูงจากพื้น ไม่น้อยกว่า 900 มิลลิเมตรแต่ไม่เกิน 1,200 มิลลิเมตร
10. มีระบบการทำงานที่ทำให้ลิฟต์เลื่อนมาอยู่ตรงที่จอดชั้นระดับพื้นดินและประตูลิฟต์ต้องเปิดโดยอัตโนมัติเมื่อไฟดับ

หมวด 3

บันได

ข้อ 11 อาคารตามข้อ 3 ต้องจัดให้มีบันไดที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา ใช้ได้อย่างน้อยชั้นละ 1 แห่งโดยต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร
2. มีชนพักทุกระยะในแนวตั้งไม่เกิน 2,000 มิลลิเมตร
3. มีราวบันไดทั้งสองข้าง โดยให้ราวมีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ 8(7)
4. ลูกตั้งสูงไม่เกิน 150 มิลลิเมตร ลูกนอนเมื่อหักส่วนที่ขึ้นบันไดเหลื่อมกันออกแล้วเหลือความกว้างไม่น้อยกว่า 280 มิลลิเมตร และมีขนาดสม่ำเสมอตลอดช่วงบันได ในกรณีที่ขึ้นบันไดเหลื่อมกันหรือมีจุกบันไดให้มีระยะเหลื่อมกันได้ไม่เกิน 20 มิลลิเมตร

เอกสารนี้เป็น 5. พื้นผิวของบันไดต้องใช้วัสดุที่ไม่ลื่น การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ถูกตั้งบันไดห้ามเปิดเป็นช่องโถ่ง

7. มีป้ายแสดงทิศทาง ตำแหน่ง หรือหมายเลขชั้นของอาคารที่คนพิการทางการมองเห็นและคนชราสามารถทราบความหมายได้ ตั้งอยู่บริเวณทางขึ้นและทางลงของบันไดที่เชื่อมระหว่างชั้นของอาคาร

หมวด 4

ที่จอดรถ

ข้อ 12 อาคารตามข้อ 3 ต้องจัดให้มีที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา อย่างน้อยตามอัตราส่วนดังนี้

1. ถ้าจำนวนที่จอดรถตั้งแต่ 10 คัน แต่ไม่เกิน 50 คัน ให้มีที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชราอย่างน้อย 1 คัน
2. ถ้าจำนวนที่จอดรถตั้งแต่ 51 คัน แต่ไม่เกิน 100 คัน ให้มีที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชราอย่างน้อย 2 คัน
3. ถ้าจำนวนที่จอดรถตั้งแต่ 101 คันขึ้นไป ให้มีที่จอดรถสำหรับคนพิการหรือทุพพลภาพและคนชราอย่างน้อย 2 คัน และเพิ่มขึ้นอีก 1 คัน สำหรับทุกๆจำนวนรถ 100 คัน ถ้าเกินกว่า 50 คัน ให้คิดเป็น 100 คัน

ข้อ 13 ที่จอดรถสำหรับคนพิการหรือทุพพลภาพและคนชรา ให้จัดไว้ใกล้ทางเข้าออกอาคารให้มากที่สุด มีลักษณะไม่ขนานกับทางเดินรถ มีพื้นผิวเรียบ มีระดับเสมอกัน และมีสัญลักษณ์รูปผู้พิการนั่งเก้าอี้ล้ออยู่บนพื้นของที่จอดรถด้านที่ติดกับทางเดินรถ มีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 900 มิลลิเมตรและยาวไม่น้อยกว่า 900 มิลลิเมตร และมีป้ายขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 300 มิลลิเมตรและยาวไม่น้อยกว่า 300 มิลลิเมตร ติดอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 2,000 มิลลิเมตร ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน

ข้อ 14 ที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา ต้องเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้างไม่น้อยกว่า 2,400 มิลลิเมตรและความยาวไม่น้อยกว่า 6,000 มิลลิเมตร และจัดให้มีที่ว่างข้างที่จอดรถกว้างไม่น้อยกว่า 1,000 มิลลิเมตร ตลอดความยาวของที่จอดรถ โดยที่ว่างดังกล่าวต้องมีลักษณะพื้นผิวเรียบและมีระดับเสมอกับที่จอดรถ

หมวด 5

ทางเข้าอาคาร ทางเดินระหว่างอาคาร และทางเชื่อมระหว่างอาคาร

ข้อ 15 อาคารตาม ข้อ 3 ต้องจัดให้มีทางเข้าอาคาร เพื่อให้ผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา เข้าใช้ได้โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นพื้นที่ผิวเรียบเสมอกัน ไม่ลื่น ไม่มีสิ่งกีดขวาง หรือส่วนของอาคารยื่นล้ำออกมาเป็นอุปสรรค หรืออาจทำให้เกิดอันตรายต่อผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา
2. อยู่ในระดับเดียวกับพื้นถนนภายนอกอาคารหรือพื้นลานจอดรถ ในกรณีที่อยู่ต่างระดับ ต้องมีทางลาดที่สามารถขึ้นลงได้สะดวก และทางลาดนี้ให้อยู่ใกล้ที่จอดรถ

ข้อ 16 ในกรณีที่มีอาคารตามข้อ 3 หลายอาคารอยู่ภายในบริเวณเดียวกันที่มีการใช้อาคารร่วมกัน จะมีรั้วล้อมหรือไม้กั้นตาม ต้องจัดให้มีทางเดินระหว่างอาคารนั้น และจากอาคารแต่ละอาคารนั้นไปสู่ทางสาธารณะ ลานจอดรถหรืออาคารที่จอดรถทางเดินตามวรรคหนึ่งต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. พื้นทางเดินต้องเรียบ ไม่ลื่น และมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร
2. หากมีท่อระบายน้ำหรือรางระบายน้ำบนพื้นต้องมีฝาปิดสนิท ถ้าฝาเป็นแบบตะแกรงหรือแบบรู ต้องมีขนาดของช่องตะแกรงหรือเส้นผ่านศูนย์กลางของรูกว้างไม่เกิน 13 มิลลิเมตร แนวร่องหรือแนวของรางจะต้องวางกับแฉกทางเดิน
3. ในบริเวณที่เป็นทางแยกหรือทางเลี้ยวให้มีพื้นผิวต่างสัมผัส
4. ในกรณีที่มีสิ่งกีดขวางที่จำเป็นบนทางเดิน ต้องจัดให้อยู่ในแนวเดียวกัน โดยไม่กีดขวางทางเดิน และจัดให้มีพื้นผิวต่างสัมผัสหรือมีการกั้นเพื่อให้ทราบก่อนถึงสิ่งกีดขวาง และอยู่ห่างสิ่งกีดขวางไม่น้อยกว่า 300 มิลลิเมตร
5. ป้ายหรือสิ่งอื่นใดที่แขวนอยู่เหนือทางเดิน ต้องมีความสูงจากพื้นทางเดินไม่น้อยกว่า 2,000 มิลลิเมตร
6. ในกรณีที่พื้นทางเดินกับพื้นถนนมีระดับต่างกัน ให้มีพื้นลาดที่มีความลาดชันไม่เกิน 1:10

ข้อ 17 อาคารตามข้อ 3 ที่มีทางเชื่อมระหว่างอาคาร ต้องมีผนังหรือราวกันตกทั้งสองด้านโดยมีราวจับซึ่งมีลักษณะตามข้อ 8 (7) (ก) (ข) (ค) (ง) และ (จ) ที่ผนังหรือราวกันตกนั้นและมีทางเดินซึ่งมีลักษณะตามข้อ 16 (1) (2) (3) (4) และ (5)

หมวด 6

ประตู

ข้อ 18 ประตูของอาคารตามข้อ 3 ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เปิดปิดได้ง่าย
2. หากมีกรณีประตู ความสูงของธรณีประตูไม่เกินกว่า 20 มิลลิเมตร และให้ขอบทั้งสองด้านมีความลาดเอียงไม่เกิน 45 องศา เพื่อให้เก้าอี้ล้อหรือผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา ที่ใช้อุปกรณ์ช่วยเดินสามารถข้ามได้โดยสะดวก
3. ช่องประตูต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 900 มิลลิเมตร
4. ในกรณีที่ประตูเป็นแบบบานเปิดผลักเข้าออก เมื่อเปิดออกสู่ทางเดินหรือระเบียงต้องมีพื้นที่ วางขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตรและยาวไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร
5. ในกรณีที่บานประตูเป็นแบบบานเลื่อนหรือแบบบานเปิดให้มีมือจับที่มีขนาดเท่ากับราวจับตามข้อ 8 (7) (ข) ในแนวตั้งทั้งด้านในและด้านนอกของประตูซึ่งมีปลายด้านบนสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 1,000 มิลลิเมตร และปลายด้านล่างไม่เกิน 800 มิลลิเมตร ในกรณีที่ประตูบานเปิดออกให้ราวจับตามแนวนอนด้านในประตู และในกรณีที่บานประตูเปิดเข้าให้มีราวจับตามแนวนอนด้านนอกประตูราวจับดังกล่าวให้สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 800 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 900 มิลลิเมตร ยาวไปตามความกว้างของประตู
6. ในกรณีที่ประตูเป็นกระจกหรือลูกฟูกเป็นกระจก ให้ติดเครื่องหมายหรือแถบสีที่สังเกตเห็นได้ชัด
7. อุปกรณ์เปิดปิดประตูเป็นชนิดก้านบิดหรือแกนสลัก อยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 1,000 มิลลิเมตรแต่ไม่เกิน 1,200 มิลลิเมตร ประตูตามวรรคหนึ่งต้องไม่ติดตั้งอุปกรณ์ชนิดที่บังคับให้บานประตูปิดได้เองที่อาจทำให้ประตูหนีบหรือกระแทกผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา

ข้อ 19 ข้อกำหนดตามข้อ 18 ไม่ใช่บังคับกับประตูหนีไฟและประตูเปิดปิดโดยใช้ระบบอัตโนมัติ

หมวด 7

ห้องส้วม

ข้อ 20 ตามอาคารข้อ 3 ที่จัดให้มีห้องส้วมสำหรับบุคคลทั่วไป ต้องจัดให้มีห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา เข้าใช้ได้อย่างน้อย 1 ห้องในห้องส้วมนั้นหรือจะจัดแยกออกมาอยู่ในบริเวณเดียวกันกับห้องส้วมสำหรับบุคคลทั่วไป ก็ได้สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงต้องจัดให้มีห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชราเข้าใช้ได้อย่างน้อย 1 ห้อง

ข้อ 21 ห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. มีพื้นที่ว่างภายในห้องส้วมเพื่อให้เก้าอี้ล้อสามารถหมุนตัวกลับได้ซึ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร
2. ประตูของห้องที่ตั้งโถส้วมเป็นแบบบานเปิดออกสู่ภายนอก โดยต้องเปิดค้างได้ไม่น้อยกว่า 90 องศา หรือเป็นแบบบานเลื่อน และมีสัญลักษณ์รูปผู้พิการติดไว้ที่ประตูด้านหน้าห้องส้วมลักษณะของประตูนอกจากที่กล่าวข้างต้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในหมวด 6
3. พื้นห้องส้วมต้องมีระดับเสมอกับพื้นภายนอก ถ้าเป็นพื้นต่างระดับต้องมีลักษณะเป็นทางลาดตามหมวด 2 และวัสดุปูพื้นห้องส้วมต้องไม่ลื่น
4. พื้นห้องส้วมต้องมีความลาดเอียงเพียงพอไปยังช่องระบายน้ำทิ้ง เพื่อที่จะไม่ให้มีน้ำขังบนพื้น
5. มีโถส้วมชนิดนั่งราบ สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 450 มิลลิเมตรแต่ไม่เกิน 500 มิลลิเมตร มีพนักพิงหลังที่ให้ผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา ที่ไม่สามารถนั่งทรงตัวได้เองใช้พิงได้และที่ปล่อยน้ำชนิดคันโยกปุ่มกดขนาดใหญ่หรือชนิดอื่นที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา สามารถใช้ได้สะดวก มีด้านข้างด้านหนึ่งของโถส้วมอยู่ชิดผนังโดยมีระยะห่างวัดจากกึ่งกลางโถส้วมถึงผนังไม่น้อยกว่า 450 มิลลิเมตรแต่ไม่เกิน 500 มิลลิเมตร ต้องมีราวจับที่ผนัง ส่วนด้านที่ไม่ชิดผนังให้มีที่ว่างมากพอที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา ที่นั่งเก้าอี้ล้อสามารถเข้าไปใช้โถส้วมได้โดยสะดวก ในกรณีที่ด้านข้างของโถส้วมทั้งสองด้านอยู่ห่างจากผนังเกิน 500 มิลลิเมตร ต้องมีราวจับที่มีลักษณะตาม (7)
6. มีราวจับบริเวณด้านที่ชิดผนังเพื่อช่วยในการพยุงตัว เป็นราวจับในแนวนอนและแนวตั้ง โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้
 - ก. ราวจับในแนวนอนมีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 650 มิลลิเมตรแต่ไม่เกิน 700 มิลลิเมตร และให้ยื่นล้าออกมาจากด้านหน้าโถส้วมอีกไม่น้อยกว่า 250 มิลลิเมตรแต่ไม่เกิน 300 มิลลิเมตร
 - ข. ราวจับในแนวตั้งต่อจากปลายของราวจับในแนวนอนด้านหน้าโถส้วมมีความยาววัดจากปลายของราวจับในแนวนอนขึ้นไปอย่างน้อย 600 มิลลิเมตร ราวจับตาม(6)(ก) และ(ข)อาจเป็นราวต่อเนื่องกันก็ได้
7. ด้านข้างโถส้วมด้านที่ไม่ชิดผนังให้มีราวจับติดผนังแบบพับเก็บได้ในแนวราบ เมื่อกางออกให้มีระบบบล็อกที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา สามารถปลดบล็อกได้ง่าย มีระยะห่างจากขอบของโถส้วมไม่น้อยกว่า 150 มิลลิเมตรแต่ไม่เกิน 200 มิลลิเมตรและมีความยาวไม่น้อยกว่า 550 มิลลิเมตร
8. นอกเหนือจากราวจับตาม(6)และ(7)ต้องมีราวจับเพื่อนำไปสู่สุขภัณฑ์อื่นๆ ภายในห้องส้วม มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 800 มิลลิเมตรแต่ไม่เกิน 900 มิลลิเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. ติดตั้งระบบสัญญาณแสงและสัญญาณเสียงให้ผู้ที่อยู่ภายนอกแจ้งภัยแก่พิการหรือทพพลภาพและคนชรา และระบบสัญญาณแสงและสัญญาณเสียงให้ผู้พิการหรือทพพลภาพและคนชรา สามารถแจ้งเหตุหรือเรียกหาผู้ช่วยในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินไว้ในห้องส้วม โดยมีปุ่มกดหรือปุ่มสัมผัสให้สัญญาณทำงานซึ่งติดตั้งอยู่ตำแหน่งที่ผู้พิการหรือทพพลภาพและคนชรา สามารถใช้งานได้สะดวก
10. มีอ่างล้างมือโดยมีลักษณะดังต่อไปนี้
- ก. ใต้อ่างล้างมือน้ำด้านที่คิดผนังไปจนถึงขอบอ่างเป็นที่ว่าง เพื่อให้เก้าอี้ล้อสามารถอดเข้าไปได้ โดยขอบอ่างอยู่ห่างจากผนังไม่น้อยกว่า 450 มิลลิเมตร และต้องอยู่ในตำแหน่งที่ผู้พิการหรือทพพลภาพและคนชรา เข้าประชิดได้โดยไม่มีสิ่งกีดขวาง
 - ข. มีความสูงจากพื้นถึงขอบบนของอ่างไม่น้อยกว่า 750 มิลลิเมตรแต่ไม่เกิน 800 มิลลิเมตร และมีราวจับในแนวนอนแบบพับเก็บได้ในแนวดิ่งทั้งสองข้างของอ่าง
 - ค. ก๊อกน้ำเป็นชนิดก้านโยกหรือก้านกดหรือก้านหมุนหรือระบบอัตโนมัติ

ข้อ 22 ในกรณีที่ห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทพพลภาพและคนชรา อยู่ในห้องส้วมที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปและทางเข้าก่อนถึงตัวห้องส้วม ต้องจัดให้ห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทพพลภาพและคนชรา อยู่ในตำแหน่งที่ผู้พิการหรือทพพลภาพและคนชราสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกห้องส้วมสำหรับบุคคลทั่วไปตามวรรคหนึ่ง หากได้จัดสำหรับผู้ชายและผู้หญิงต่างหากจากกันให้มีตัวอักษรเบรลล์แสดงให้รู้ว่าเป็นห้องส้วมชายหรือหญิงติดไว้ที่ผนังข้างทางเข้าในตำแหน่งที่สามารถสัมผัสได้ด้วย

ข้อ 23 ในกรณีที่ห้องส้วมสำหรับผู้ชายที่มีใช้ห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทพพลภาพและคนชราตามข้อ 20 และข้อ 21 ให้มีที่ถ่ายปัสสาวะที่มีระดับเสมอพื้นอย่างน้อย 1 ที่ โดยมีราวจับในแนวนอนอยู่ด้านบนซึ่งที่ถ่ายปัสสาวะยาวไม่น้อยกว่า 500 มิลลิเมตรแต่ไม่เกิน 600 มิลลิเมตรมีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 1,200 มิลลิเมตรแต่ไม่เกิน 1,300 มิลลิเมตรและมีราวจับด้านข้างของที่ถ่ายปัสสาวะทั้งสองข้าง มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 800 มิลลิเมตรแต่ไม่เกิน 1,000 มิลลิเมตร ซึ่งยื่นออกมาจากผนังไม่น้อยกว่า 550 มิลลิเมตรแต่ไม่เกิน 600 มิลลิเมตร

ข้อ 24 ราวจับห้องส้วมให้มีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ 8 (7) (ก) และ (ข)

หมวด 8

พื้นผิวต่างสัมผัส

ข้อ 25 อาคารตามข้อ 3 ต้องจัดให้มีพื้นที่ต่างสัมผัสสำหรับผู้พิการทางการมองเห็นที่พื้นบริเวณต่างระดับที่มีระดับต่างกันเกิน 200 มิลลิเมตร ที่ทางขึ้นและทางลงของทางลาดหรือบันไดที่พื้นด้านหน้าและด้านหลังประตูทางเข้าอาคาร และที่พื้นด้านหน้าของประตูห้องส้วม โดยมีขนาดกว้าง

เอกสาร 300 มิลลิเมตร และมีคว่ำมยาวเท่ากับและขนานไปกับความกว้างของช่องทางเดินของพื้นต่างระดับ
ไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางลาด บันได หรือประตูและขอบของพื้นผิวต่างสัมผัสอยู่ห่างจากจุดเริ่มต้นของทางขึ้นหรือทางลงของพื้นต่างระดับ ทางลาด บันได หรือประตูไม่น้อยกว่า300 มิลลิเมตรแต่ไม่เกิน350 มิลลิเมตร ในกรณีของสถานีขนส่งมวลชน ให้ขอบนอกของพื้นผิวต่างสัมผัสอยู่ห่างจากขอบของชานชาลาไม่น้อยกว่า600 มิลลิเมตรแต่ไม่เกินกว่า650 มิลลิเมตร

หมวด9

โรงแรมหรือหอประชุมและโรงแรม

ข้อ26 อาคารตามข้อ3 ที่เป็นโรงแรมหรือหอประชุม ต้องจัดให้พื้นที่เฉพาะสำหรับเก้าอี้ล้ออย่างน้อยหนึ่งทีทุกๆจำนวน100ที่นั่ง โดยพื้นที่เฉพาะนี้เป็นที่ราบขนาดความกว้างไม่น้อยกว่า 900 มิลลิเมตร และความยาวไม่น้อยกว่า 1,400 มิลลิเมตรต่อหนึ่งที อยู่ในตำแหน่งที่เข้าออกได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อผู้เขียน นายกฤษฎี โกลล
เกิด 22 กรกฎาคม 2525 จ.อุตรธานี
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 51/65 หมู่ 13 ตำบลศิระชะระเข้ น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ 10520 โทร 098-8711426
ระดับการศึกษา สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
ประวัติการศึกษา ระดับปริญญ โรงเรียนเมืองใหม่วิทยาคาร จ.อุตรธานี
ระดับมัธยม โรงเรียนศรีบุญญูเรืองวิทยาคาร จ.หนองบัวลำภู
อนุปริญญา วิทยาลัยช่างศิลป์ ลาดกระบัง
ปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
ฝึกงาน หจก.ศิวกรการช่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้